

Önce ve Sonra

OOO

oooooooooooo

Sırtımda bir Amerikan bayrağı ve kaskımda Teksas yıldızıyla yüz yaşımda, bisikletle çılglık çılgılığa bağırarak saatte 120 kilometre hızla Alpler'den indikten sonra ölmek isterim. On çocuğum ve onların bile eskitemediği karım beni alkışlarken varış çizgisini son bir kez daha geçmek ve sonra, o.bir zamanlar beklediğim dokunaklı ölümümle mükemmel şekilde çelişircesine, meşhur Fransız ay-çiçeklerinin bulunduğu bir tarlada yere uzanıp gururla son nefesimi vermek isterim.

Yavaş bir ölüm bana göre değil. Hiçbir şeyi yavaş yapmam, nefes alırken bile hızlıyım ben. Her şeyi hızlı bir ritimle yaparım; hızlı yemek, hızlı uyku. Karım Kristin arabamızı kullanırken çıldırıyorum, çünkü ben yan koltukta sabırsızlıkla kıvrılırken, o bütün sarı trafik ışıklarında fren yapıyor.

"Hadi ama, korkak olma!" diyorum ona.

O da bana "Lance, bir erkekle evlensene sen" diyor.

oLance Armstrong

Hayatımı Teksas'ın arka sokaklarından Champs-Elyse-es'ye kadar her yerde bisikletimle yarışarak geçirdim ve hep ansızın ölürsem, bunun, dört çekerli Dodge'uyla beni tepetakla hendeğe yuvarlayacak bir çiftçi yüzünden olacağını düşünmüşümdür. Bu gerçekten olabilir, inanın bana. Bisikletçiler büyük kamyonlu adamlarla sürekli bir savaş içindedirler. Bana da çarptılar, hem de birçok kereler, birçok ülkede, birçok defa... Kendi kendime dikiş atmayı bile öğrendim; tüm ihtiyacınız bir tırnak makası ve dayanıklılık.

Yarış kıyafetimin altındaki vücudumu görseniz, neden bahsettiğimi anlardınız. Her iki kolum ve sürekli tıraşlı tuttuğum bacaklarım yara izleriyle dolu. Belki de kamyonlar bu yüzden üstümden geçmeye çalışıyorlar; parlak baldırlarımı görüp fren yapmaktan vazgeçiyorlar. Ama bisikletçiler tıraşlı olmak zorundadır. Çünkü yoldaki çakıllar derinize battığında, o bölgede tüy olmayınca temizleyip bandaj yapmak daha kolay oluyor.

Bir dakika önce otobanda giderken bir sonraki dakika küt diye kendinizi yüzükoyun ve toza batmış bir durumda yerde bulursunuz. Sıcak bir hava dalgası yüzünüze çarpar, yakıcı ve yağlı egzozun tadı ağzınızdadır ve tüm yapabileceğiniz, uzaklaşan stop lambalarına doğru yumruğunuzu sallamaktır.

Kanser de işte böyleydi. Tıpkı bir kamyonun sizi yoldan atması gibi ve şu an bunu kanıtlayacak yara izlerim de var. Kalbimin tam üstünde, göğsümün yukarı tarafında sondanın yerleştirildiği buruşuk bir yara mevcut. Kasığımın sağ tarafından uyluğumun üstüne kadar kesip testislerimi çıkardıkları yerde bir ameliyat çizgisi uzanıyor. Ama esas ödülüm, kafatasımdaki, bir atın ardı ardına bıraktığı çifte izlerine benzeyen iki derin yarım ay şekli. Bunlar beyin ameliyatından geriye kalanlar.

Yirmi beş yaşımıdayken prostat kanseri oldum ve neredeyse ölüyordum. Yaşama ihtimalim % 40'tan daha azdı ve açık konuşmak gerekirse bazı doktorlarım bu risk yüzdesi-

Önce ve Sonra o

ni verirken bile oldukça cömert davranmışlardı. Ne ölümün, ne kanserin, ne beyin ameliyatının ne de bel altı sorunlarının kokteyl partisi muhabbetlerine benzemediğini biliyorum. Ama burada bulunuşum zevkli bir sohbet için değil. Size gerçeği söylemek istiyorum. Eminim hepiniz Lance Armstrong'un nasıl olup da bu kadar önemli biri haline geldiğini ve herkes için nasıl bir esin kaynağı olduğunu, 2290 millik bir yol yarışı olan ve dünyanın en zorlu sportif yarışması olarak kabul edilen Fransa Bisiklet Turu'nu (Tour de France) nasıl kazandığını merak ediyorsunuzdur. İnancımı, sırrımı, mucizevi dönüşümü ve Greg LeMond ve Miguel In-durain gibi büyük isimlerin arasına, rekorlar kitabına nasıl girdiğimi duymak istiyorsunuzdur. Alpler'e lirik tırmanışımı, Pireneler'i kahramanca fethedişimi ve bunun nasıl hissettirdiğini öğrenmek istiyorsunuzdur. Ama aslında Fransa Bisiklet Turu hikâyesinin en önemsiz kısmını oluşturuyor.

Bazı şeyleri ne söylemek, ne de dinlemek kolaydır. İlk olarak sizden, kahramanlar ve mucizelere dair düşüncelerinizi bir kenara bırakmanızı istiyorum; çünkü ben hikâye kitabı malzemesi değilim. Bu, Disneyland veya Hollywood değil. Örneğin Fransa'nın dağ ve tepelerinde uçtuğumu söyleyen yazıları okudum. Ama tepede uçulmaz; yavaş yavaş ve acı çekerek mücadele edilir ve belki, eğer çok çalışırsanız zirveye herkesin önünde varırsınız.

Kanser de bunun gibi bir şey. İyi ve güçlü insanlar da kanser olur ve kanseri yenmek için bütün doğru şeyleri yaparlar, ama yine de ölürlər. Öğrendiğiniz gerçek doğru budur. İnsanlar ölür. Bunu öğrendikten sonra diğer bütün sorunlar önemsizdir. Ufak tefek görünürler.

Hâlâ neden hayatta olduğumu bilmiyorum. Sadece tahminde bulunabilirim. Sert bir mizacı var ve mesleğim bana uzak ihtimallere ve büyük engellere karşı nasıl mücadele edeceğimi öğretti. Sıkı antrenman yapmayı ve sıkı yarışmayı seviyorum. Bunlar, iyi bir başlangıç için yardımcı oldu; ama esas belirleyici unsur bunlar değildi. Hayatta olu-

13

oLance Armstrong

sumun daha çok talihin bir cilvesi olduğunu düşünmeden edemiyorum.

16 yaşımdayken Dallas'ta, aerobik'in bir devrim gibi doğduğu yer olarak kabul edilen Cooper Clinic adında güvenilir bir araştırma merkezine bir dizi testten geçirilmek için davet edildim. Orada bir doktor, ne kadar oksijen alıp kullanabileceğinizi belirleyen 'maksimum VO2' testindeki sonuçların, karşılaştığı en yüksek değerler olduğunu söyledi. Ayrıca çoğu insandan daha az laktik asit ürettiyordum. Laktik asit, vücudumuzun yorulduğunda ve yıprandığında ürettiği, ciğerlerimizin yanmasına ve bacaklarımızın ağrmasına sebep olan bir kimyasal maddedir.

Kısacası, çoğu insanın dayanabileceğinden daha fazla fiziksel baskıya dayanabilirim ve bunu yaparken de yorulmam. Bu yüzden, bu durumun yaşamamı sağladığını sanıyorum. Nefes alma konusunda, ortalamanın üstünde bir kapasiteyle doğduğum için şanslıyım. Ama böyleyken bile çoğu zaman umutsuz ve berbat bir sisin içindeydim.

Hastalığım beni aşağılarcasına kendini açığa vuruyor ve bu beni, hayatımı acımasız bir gözle sorgulamaya zorluyordu. Hayatımda utanç verici bölümler vardı; bayağılık örnekleri, yarım kalmış görevler, zaafı ve pişmanlıklar. Kendime şu soruyu sormalıyım: Yaşarsam kim olmaya niyetleneceğim? Bir erkek olabilmek için aşmam gereken daha birçok şey olduğunu fark ettim. >

Sizinle dalga geçmeyeceğim. Kanser öncesi ve sonrası olmak üzere iki Lance Armstrong var. Herkes en çok, "Kanser seni nasıl değiştirdi?" diye soruyordu. Aslında esas soru "Beni nasıl değiştirmediyi" olmalıydı. 2 Ekim 1996 günü evimden ayrıldım ve bambaşka biri olarak geri döndüm. Nehir kıyısında bir evim, Porsche arabam ve bankada çabalayarak edindiğim bir servetim vardı. Dünyanın en iyi bisikletçilerinden biriydim ve kariyerim mükemmel derecede başarılı bir grafik çiziyordu. Sonra, kelimenin tam anlamıyla farklı bir insan haline geldim. Bir yönüyle, eski ben öldü

14

Önce ve Sonra

ve bana adeta ikinci bir yaşam verildi. Şu an vücudum bile farklı; çünkü ilaç tedavisi sırasında önceden geliştirdiğim kasları kaybettim ve iyileştiğimde eskisi gibi değillerdi.

İşin doğrusu şu ki kanser başıma gelen en iyi şeydi. Niçin hastalandığımı bilmiyorum; ama benim için harika bir şeydi ve bundan uzaklaşmak istemiyordum. Bir günlüğüne bile olsa neden yaşamımın en önemli ve en şekillendirici olayını değiştirmek isteyeyim ki?

İnsanlar ölür. Bu gerçek, o kadar cesaret kırıcı bir şey ki bazen açıkça söylemeye bile dayanamıyorum. "O halde niçin hayatımızı devam ettirmek zorundayız?" diye sorabilirsiniz. Neden hepimiz durup, olduğumuz yere uzanmıyoruz? Ama bir gerçek daha var. İnsanlar yaşar. Bu, diğeriyle aynı derecede gerçek olan bir zıtlıktır. İnsanlar en dikkat çekici şekillerde yaşar. Hastayken, bir günde, içinde bir bisiklet yarışında göreceğimden çok daha fazla güzellik, zafer ve gerçek gördüm. Ama bunlar mucizevi değil, insanî anlardı. Sonraları başarılı bir cerrah olan, ama o sıralar yıpranmış eşofmanlarla dolaşan biriyle tanıştım. LaTrice isminde oldukça koşuşturup duran yorgun bir hemşireyle arkadaş oldum. Bana o kadar iyi baktı ki bu, sadece derinlerden gelen şefkat dolu bir yakınlığın sonucu olabilirdi. İlaç tedavisi yüzünden saçları dökülen, kirpikleri ve kaşları olmayan, ama yine de kocaman yürekleriyle savaşan çocuklar gördüm.

Bunu hâlâ tamamen anlayabilmiş değilim.

Tek yapabileceğim, size ne olup bittiğini anlatmak.

TABIİ Kİ BENDE BİR ŞEYLERİN YANLIŞ GİTTİĞİNİ BİLMELİYDİM. Ama sporcular, özellikle de bisikletçiler inkârla yaşarlar. Bütün ağrı ve acıları inkâr edersiniz, çünkü yarış bitirmeniz gerekir. Bu bir kendi kendini tatmin etme sporudur. Bütün gün, altı yedi saat boyunca, her türlü hava koşulunda, çakıllı, çamurlu yollarda, rüzgârda, yağmurda ve hatta dolu altında bile bisiklet üstünde olsanız da acıya teslim olmazsınız.

15

o Lance Armstrong

Her yeriniz yaralanır. Sırtınız, ayaklarınız, elleriniz, boynunuz, bacaklarınız ve tabii ki bisiklete oturduğunuz kısmınız yaralanır.

Bu yüzden 1996'da kendimi iyi hissetmediğimde buna çok önem vermedim. O kış sağ testisim hafifçe şişince, kendime bu durumu idare etmem gerektiğini söyledim; çünkü bunu bisiklette kendi kendime yaptığımı veya sistemimin birtakım erkeklere özgü fizyolojik bir durumu telafi etmekte olduğunu sanıyordum. Gerçekten de her zamanki gücümle bisikletime binebiliyordum, o halde durmaya gerek yoktu.

Bisiklet, olgun şampiyonları ödüllendiren bir spordur. Yıllar süren bir çalışmanın sonucunda elde edilen bir fiziksel dayanıklılık ve sadece tecrübeyle elde edilebilecek stratejik bir kafa gerektirir. 1996'da nihayet formumun zirvesine çıkmakta olduğumu hissettim. O bahar, daha önce hiçbir Amerikalının kazanamadığı, Ardennes boyunca devam eden ve çok zorlu bir sınav olan Fleche-Wallonne Yarışı'm ve Carolina Dağları'nda 12 gün süren 1225 millik Du Pont Bisiklet Turunu kazandım. Klasik bir yarış olan ve bir günde kat edilen 167 mil mesafeli Liege-Bastogne-Liege Yarışı'nda elde ettiğim ikinciliğe beş tane daha ekledim ve kariyerimde ilk kez uluslararası sıralamada ilk beşe girmek üzereydim.

Ancak Du Pont Bisiklet Turu'nu kazandığımda yarışse-verler tuhaf bir şey fark ettiler: Yarışı kazandığımda, bitiş çizgisini geçerken, çoğunlukla yumruklarımı aşağı yukarı piston gibi hareket ettirirdim. Ama o gün bisikletimin üstünde kutlama yapamayacak kadar yorgundum. Gözlerim kan çanağı gibiydi ve suratım da kıpkırmızıydı.

Bahar performanslarıma bakılacak olursa kendimden emin ve enerji dolu olmam gerekiyordu. Halbuki düpedüz yorgundum. Göğüslerimin ucu ağrıyordu. Hakkında birazcık bilgim olsaydı, bunun bir hastalık belirtisi olduğunu anlardım. Bu belirti, HCG seviyemin yükseldiği anlamına geliyordu. Hamile kadınlarda salgılanan bu hormon, testisleri

16

Önce ve Sonra o

kötü çalışmadığı sürece erkeklerde çok az bulunur.

Ben sadece bitkin olduğumu düşünüyorum, kendi kendime, "Kahretsin! Yorulacak durumda değilsin" diyordum. Önümde sezonun en önemli iki yarışı vardı: Fransa Bisiklet Turu ve Atlanta'daki olimpiyatlar. Bu ikisi tüm çalışmalarımın amacını oluşturan en önemli iki yarışı.

Beşinci günde Fransa Bisiklet Turu'ndan elendim. Sağanak yağış altında devam ettiğim yarışta boğaz ağrısı ve bronşit başladı. Öksürüyordum, sırtımın alt kısmı ağrıyordu ve sonuçta bisiklete binemedim. Basın mensuplarına "Nefes alamadım" dedim. Şimdi o günleri düşünüyorum da bu sözler hayra yorulmayacak sözlermiş. Atlanta'da vücudum yine pes etti. Zamana karşı yarışta altıncı, yol yarışında ise on ikinciydim. Bu performanslar oldukça iyiydi; ama bana ilişkin beklentilerle kıyaslandığında düş kırıklığından başka bir şey değildi.

Austin'deki evime geri döndüğümde kendi kendime bunun gripten başka bir şey olmadığını söyledim. Altan alta süren ağrılarımın verdiği uyuşukluk hissiyle çok

fazla uyuyordum. Yine de bu durumu önemsemedim ve sebep olarak uzun ve zorlu sezonu gösterdim. 18 Eylül'de 25 yaşına girdim ve birkaç gece sonra bir margarita makinesi kiralayıp, Jimmy Buffett'm konser vereceği bir parti düzenleyerek bir ev dolusu arkadaşımı davet ettim. O gece partinin ortasında, Plano'dan kalkıp gelen annem Linda'ya "Dünyanın en mutlu insanı benim" dedim. Yaşamımı seviyordum. Tek-sas Üniversitesi'nden Lisa Shiels adında güzel bir öğrenciyle çıkıyordum ve saygın bir Fransız takımı olan Codifis'le iki yıllığına iki buçuk milyon dolarlık bir kontratı daha yeni imzalamıştım. Yeni evim harikaydı. Yapımı için aylarımı vermiştim; mimarisinin ve iç tasarımının her ayrıntısı tam istediğim gibiydi. Austin Gölü'nün kenarında Akdeniz tarzı bir evdi. Yüzme havuzuna bakan yüksek pencereleri ve jet ski'mle deniz motorumun durduğu rıhtıma dek uzanan üstü açık bir terası vardı.

17

oLance Armstrong

Önce ve Sonra o

Güzel gecemi bir tek şey bozdu: Konserin tam ortasında, baş ağrısının gelmekte olduğunu fark ettim. Önce sıradan bir ağrı olarak başladı. Aspirin aldım, ama fayda etmedi. Hatta daha da kötüleşti.

Daha kuvvetli bir ağrı kesici içtim. Bir daha... bir daha... Dört tablet almıştım, ağrım hafifleyeceği yerde daha da artmıştı. Çok fazla margarita içtiğim için böyle olduğum sonucuna vararak başka margarita içmemeye karar verdim. Arkadaşım ve avukatım olan Bili Stapleton, eşi Laura'nın çantasında taşıdığı migren ilacından verdi. Üç tane aldım; ama bunlar da işe yaramadı.

Filmlerde gördüğünüz türden, insanı başını ellerinin arasına alarak dizlerinin üzerine çöktürecek, beyin çatlatan cinsten bir ağrıydı.

Nihayet pes edip eve gittim. Bütün ışıkları söndürdüm ve hareketsiz bir şekilde kanepeye uzandım. Ağrım hiç geçmedi; ama ağrıdan ve margaritalardan ötürü o kadar yorgun düşmüştüm ki en sonunda uyuyakaldım.

Ertesi sabah uyandığımda ağrı gitmişti. Kahve yapmak için mutfakta dolanırken, görüşümün biraz bulanık olduğunu fark ettim. Her şeyin kenarı yuvarlak görünüyordu. "Yaşlanıyorum galiba. Belki de gözlüğe ihtiyacım var" diye düşündüm.

Sizin anlayacağınız, her şey için bir bahanem vardı.

Birkaç gün sonra, oturma odamda Bili Stapleton'la telefonda konuşurken berbat bir öksürük krizine tutuldum. Öğürdüm ve boğazımın gerisinde metalik ve acı bir şey hissettim. "Bir saniye bekle" dedim. "İşler yolunda gitmiyor." Banyoya koşturdum. Lavaboya doğru öksürdüm.

Lavaboda kan vardı. Bakakaldım. Tekrar öksürdüm ve bir başka kırmızı akıntı geldi. Bu kanın ve pıhtımsı maddenin benim vücudumdan geldiğine inanamıyordum. Korkmuş bir halde oturma odasına geri döndüm telefonu elime alarak, "Bili, şimdi kapamalıyım, seni daha sonra ararım" dedim. Telefonu kapayıp hemen Austin'de yaşayan,

doktorum ve iyi bir arkadaşım olan Dr. Rick Parker'ı aradım. Rick evimin biraz aşağısında oturuyordu.

"Bana gelebilir misin? Kan tükürüyorum" dedim.

Rick yoldayken banyoya geri döndüm ve lavabodaki kanlı kalıntıya baktım. Birden musluğu açtım. Bu kalıntıyı yıkamak istiyordum. Bazen beni neyin güdülediğini bilmeden yaptığım şeyler olur. Rick'in bu kalıntıyı görmesini istemiyordum. Açıkçası utandım ve yok ettim onu.

Rick geldi ve burnumla ağzımı kontrol etti. Boğazımdan aşağı bir ışık tuttu ve kanı görmek istedi. Ona lavaboda kalan az miktardaki kanı gösterdim. "Aman Allahım! Kan lekesinin ne kadar büyük olduğunu ona söyleyemem, bu çok iğrenç" diye düşünüyordum. Geri kalan miktar da çok görünmüyordu.

Rick, sinüslerim ve alerjilerimden şikâyet etmeme alışkındı. Austin'de çok fazla yakubotu* ve polen vardı, buna karşın ne kadar sıkıntı çekersem çekeyim, sıkı doping kanunlarından ötürü ilaç alamıyordum. Sıkıntıya katlanmak zorundaydım. Rick "Kanama sinüslerinden kaynaklanıyor olabilir" dedi. "Birini çatlatmış olabilirsin."

"Harika" dedim. "O halde mesele yok."

Epey rahatlamıştım. Rahatsızlığımın ciddi olmadığı yönündeki ilk tahmine dört elle sarılmış ve bunda kalmıştım. Rick fenerini kapadı ve ayrılırken ertesi hafta, eşi Jenny'yle birlikte beni yemeğe beklediklerini söyledi.

Birkaç gün sonra motorlu scooter'ımla Parker'lann evine doğru gidiyordum. Motorlu oyuncaklara karşı ilgim vardır ve bu motorlu scooter da en sevdiğim şeylerden biriydi. Sağ tes-tisimde o kadar ağrı vardı ki motorlu scooter'da oturmak ölüm gibi geldi. Akşam yemeği sırasında da masada rahat değildim. Ancak ağırlığımı sağ tarafıma kaydırarak oturabiliyor ve kıpırdamaya korkuyordum. Çok acı verici bir durumdu.

Ne hissettiğimi Rick'e neredeyse söyleyecektim, ama kendime güvenim hiç yoktu. Bu durumun sofrada dile ge-

18

19

oLance Armstrong

tirilecek bir mesele olmadığını düşündüm, zaten Rick'i kan yüzünden bir kere rahatsız etmiştim. Aklımdan, "Rick, benim yakınmayı çok seven biri olduğumu düşünecek" diye geçirerek meseleyi kendime sakladım.

Ertesi sabah uyandığında testisini korkunç şekilde şişmişti. Neredeyse portakal büyüklüğündeydi. Giyindim, garajda askıda duran bisikletimi aldım ve her zamanki bisiklet antrenmanıma başladım; ama seleye oturamıyordum bile. Bütün yol boyunca ayakta sürdürdüm ve eve öğle vakti eve dönünce isteksiz bir şekilde yine Rick'i aradım. "Rick, testisimde bir sorun var" dedim. "Berbat derecede şişti ve bisikleti ayakta sürmek zorunda kaldım."

Rick ciddi bir şekilde, "Hemen kontrol ettirmelisin" dedi.

O öğleden sonra beni bir uzmana götürmekte ısrar etti. Austin'de ünlü bir ürolog olan Dr. Jim Reeves'i aradık. Rick belirtilerimi açıklar açıklamaz, Reeves hemen gelmem

gerektiğini, benim için bir randevu ayarlayacağını söyledi. Rick bana Reeves'in, benim sadece testis dönmesi geçirmiş olabileceğimden şüphelendiğini söyledi; ancak mutlaka gidip kontrol ettirmem gerekiyordu. Önemsemsem testisi-mi kaybetme ihtimalim vardı.

Duş alıp giyindim ve anahtarlarımı alarak Porsche marka arabama atladım. Komik, ama ne giydiğimi tam olarak hatırlayabiliyorum: Toprak rengi pantolon ve yeşil bir gömlek. Reeves'in muayenehanesi şehrin göbeğinde, Teksas Üniversitesi'nin sade görünümlü kahverengi tuğlah Tıp Fa-kültesi'nin bulunduğu kampusun yakınındaydı. Reeves, sanki bir kuyunun dibinden gelircesine derin sesiyle yaşlı bir beyefendiye ve beni muayene ettiğinde gördüğü bulgular yüzünden ciddi telaşlansa da doktor olmanın verdiği bir tavırla her şeyi rutin bir çizgide tutuyordu.

Testisini normalin üç katı büyüklükteydi ve dokunmak çok acı veriyordu. Reeves birtakım notlar aldı ve "Durumun biraz şüpheli göründü. Emin olmak için seni ultrasona göndereceğim" dedi.

20

Önce ve Sonra

Tekrar giyinip arabama bindim. Laboratuvar, aynı caddede, bir başka enstitü görünümlü kahverengi tuğlah binadaydı. İçeride ufak çaplı, karmaşık tıbbi cihazların bulunduğu ofisler ve odalar vardı. Bir başka muayene yatağına uzandım.

Bayan bir teknisyen geldi ve ultrason cihazıyla beni muayene etti. Cihaz, çubuk biçimindeydi ve algıladıklarını ekrana yansıtıyordu. Birkaç dakika içinde oradan ayrılacağımı düşünüyordum. Bu, doktorun emin olmak için yaptığı rutin bir kontroldü.

Bir saat sonra hâlâ yataktaydım.

Teknisyen her santimetremi inceliyormuş gibiydi. Orada tek kelime etmeden yatıyor, kendime güvensizliğimi belli etmemeye çalışıyordum. Niçin bu kadar uzun sürmüştü acaba? Bir şey mi bulmuştu?

Nihayet çubuğu bıraktı ve bir şey demeden odadan çıktı.

"Hey bir dakika bekleyin" dedim.

Bu işin sıkıcı bir formalite olduğunu düşünüyordum. Bir süre sonra teknisyen daha önce ofiste gördüğüm adamla beraber döndü. Bu, şef radyoloji uzmanıydı. Bu sefer çubuğu kendisi aldı ve organlarımı incelemeye başladı. Ben hareketsiz bir şekilde uzanırken, on beş dakika kadar da o kontrol etti. Niçin bu kadar uzun sürüyordu?

Uzman, "Tamam kalkıp giyinebilirsiniz" dedi.

Giyinip çıktığımda koridorda uzmanla karşılaştım.

"Göğüs röntgeninizi çekmemiz gerekli."

Ters ters bakarak, "Neden?" dedim.

"Dr. Reeves istedi."

Neden göğsüme bakacaklardı ki? Orada bir sorun yoktu. Bu kez başka bir muayene odasına girdim ve elbiselerimi çıkardım. Başka bir teknisyen röntgenimi çekti.

Artık kızmaya başlıyordum; korkmaya da. Yine giyindim ve esas muayenehaneye dönmek için odadan çıktım. Koridorda tekrar uzmana rastladım. "Hey burada neler olup bitiyor? Bütün bunlar normal değil."

"Sizinle Dr. Reeves'in görüşmesi gerekiyor."

21

oLance Armstrong

"Hayır, neler olup bittiğini bilmek istiyorum."

"Şey, Dr. Reeves'in işine burnumu sokmak istemem, ama görünen o ki kendisi galiba sizde kanser türü bir şeyler olup olmadığına bakıyor."

Donup kalmıştım.

"Of, kahretsin."

"Röntgen sonuçlarını Dr. Reeves'e geri götürmeniz gerekiyor. Muayenehanesinde sizi bekliyor."

Karnımda buz gibi bir şeyler hissettim ve gittikçe de büyüyordu. Cep telefonumdan Rick'i aradım.

"Rick, burada bir şeyler dönüyor ve bana her şeyi anlatmıyorlar."

"Lance neler olduğunu ben de tam olarak bilmiyorum, ama Dr. Reeves'i görmeye giderken seninle olmak istiyorum. Beni orada bekle, yanına geliyorum."

"Tamam olur."

Röntgen sonuçlarım hazırlanırken orada bekledim Nihayet radyolog geldi ve bana büyük bir kahverengi zarf uzattı. Reeves'in, muayenehanesinde beni beklediğini söyledi. Zarfa baktım ve göğsümün zarfın içinde olduğunu fark ettim.

Bu kötüydü. Arabama bindiğimde gözüm tekrar göğüs röntgenime takıldı. Reeves'in muayenehanesi yaklaşık 200 metre uzaklıktaydı; ama sanki bana 2, hatta 20 mil gibi gelmişti.

Arabamı park ettim. Mesai saati bitmiş, ortalık şimdiden kararmaya başlamıştı. Dr. Reeves beni bu saate kadar beklediğine göre iyi bir sebebi olmalıydı. Bu sebep de birazdan kötü haberin bana verilmek üzere olmasıydı.

Dr. Reeves'in muayenehanesine girdiğimde binanın boş olduğunu fark ettim. Herkes gitmişti ve dışarı da karanlıktı.

Rick de geldi. Neşesiz görünüyordu. Dr. Reeves zarfı açıp benim röntgenlerimi çıkarırken ben de kendimi bir sandalyeye attım. Röntgen, fotoğraf negatif gibi bir şey: Anormallikler beyaz olarak görünüyor. Siyah bir resim iyi-

Önce ve Sonra o

ye işaret; çünkü bu, organlarınızın sağlıklı olduğunu gösteriyor. Yani siyah iyi, beyaz kötü oluyor.

Dr. Reeves röntgenimi, duvardaki ışıklı tablaya koydu.

Göğsüm kar fırtınasını andırıyordu.

Dr. Reeves, "Evet, bu gerçekten ciddi bir durum" dedi. "Görünen o ki, akciğerlere ciddi şekilde metastaz yapmış (sıçramış) bir prostat kanseri söz konusu.

Kanser olmuşum.

"Emin misiniz?" dedim.

"Gayet eminim" cevabını verdi Dr. Reeves.

25 yaşındayım. Peki, niye kanser olayım?

"İkinci bir uzman görüşü alamaz mıyım?"

"Tabii ki alabilirsiniz. Bunu yapma hakkınız var. Ama size şunu söylemeliyim ki teşhisimden eminim. Testisi almak için yarın sabah saat 7'de bir ameliyat ayarladım." Kanserdim ve hastalık ciğerlerimdeydi.

Dr. Reeves teşhisini açıkladı: Prostat kanseri. Ender görülen bir hastalıktı. ABD'de senede sadece 7 bin vaka görülüyordu. Genellikle 18-25 yaş arasındaki erkeklerde ortaya çıkıyor ve ilaç tedavisindeki gelişmeler sayesinde tedavi edilebiliyordu; ancak erken teşhis ve müdahale çok önemliydi. Dr. Reeves kanser olduğumdan emindi. Mesele, hastalığın ne kadar yayıldığındaydı? Kendisi bana Austin kökenli meşhur bir onkolog olan Dr. Dudley Youman'ı görmemi tavsiye etti. Mümkün mertebe hızlı hareket etmeliydik; her geçen gün aleyhimize işliyordu. Nihayet Dr. Reeves konuşmasını bitirdi.

Hiçbir şey söylemedim.

Dr. Reeves "İkinizi bir süreliğine yalnız bıraksam iyi olur" dedi.

Oda Rick'le yalnız kaldığımızda başımı masaya yaslayarak, "Buna inanamıyorum" dedim.

Ama itiraf etmeliydim ki hastaydım. Baş ağrıları, öksürükle gelen kan, septik anjin, otobüste bayılma ve saatlerce uyuma... Gerçekten rahatsızlık hissediyor ve bunu bir süredir taşıyordum.

22

23

o Lance Armstrong

"Lance, dinle beni. Kanser tedavisinde çok fazla gelişme oldu. Tedavi edilebiliyor. Ne olursa olsun bu hastalığı yeneceğiz, bunun üstesinden geleceğiz."

"Tamam" dedim. "Tamam."

Rick, Dr. Reeves'i yeniden odaya çağırdı.

"Ne yapmam gerekiyor?" diye sordum. "Haydi, sununla uğraşalım. Bu şeyi öldürelim. Ne olursa olsun bunu yapalım."

Hemen o an tedavi olmak istiyordum. O gece bile ameliyat olabilirdim. Yararı olacağını bilsem ışın silahlarını kendimde kullanırdım. Ama Dr. Reeves, ertesi sabahki prosedürü sabırla anlattı: Onkologların, kanserin yayılma oranını belirleyebilmelerini sağlayacak bir dizi testten geçmek ve kan durumuma baktırmak için sabah erkenden hastaneye gelmem gerekiyormuş. Bundan sonra testislerimi aldırarak için ameliyat olacaktım.

Ayrılmak üzere ayağa kalktım. Yapmam gereken birçok telefon görüşmem vardı ve bunlardan birisi de annemle. Tek çocuğunun kanser olduğunu ona bir şekilde söylemeliydim.

Arabama binerek nehir kenarındaki evimin iki tarafı ağaçlı, dönemeçli yoluna koyuldum. Hayatımda ilk kez yavaş sürüyordum. Tek kelimeyle şoktaydım. Aman Allah'ım, bir daha hiç yaşamayacağım! Öbür bütün düşünceler; Aman Allah'ım öleceğim; Aman Allah'ım hiç ailem olmayacak gibi şeyler bu karmaşada bir yerlere gömülmüştü; aklıma gelen ilk şey Aman Allah'ım, Bir daha hiç yaşamayacağım düşüncesi idi. Araç telefonumla Bili Stapleton'ı aradım.

"Bili, sana gerçekten çok kötü bir haberim var."

Dalgın bir şekilde "Ne?" diye sordu.

"Hastayım. Kariyerim bitti."

"Ne?"

"Her şey bitti. Hastayım, bir daha asla yaşamayacağım ve her şeyimi kaybetmek üzereyim."

24

t

Önce ve Sonra

Telefonu kapadım.

Gaz pedalına basacak gücü bile kendimde bulmadan birinci viteste sokaklarda sürüklenirken bir yandan da sorgu-luyordum; dünyamı, mesleğimi, kendimi. 25 yaşınca, çelik gibi sağlam Lance'i evde bırakmıştım. Kanserin her şeyimi değiştireceğinin farkındaydım. Sadece kariyerimi değiştirmeyecek, ne olduğuma dair bütün tanımlamalarımı da elimden alacaktı. Başlangıçta hiçbir şeyim yoktu. Annem Tek-sas, Plano'da sekreterdi; ama ben bisikletimin üzerinde bir şey oldum. Öteki çocuklar kulüpte yüzerken ben okuldan sonra kilometrelerce bisiklet sürüyordum; çünkü tek şansım buydu. Kazandığım her zaferin ve doların ardında litrelerce ter vardı. Ya şimdi ne yapacaktım? Ben dünya çapında bisikletçi Lance Armstrong değilsem ne olacaktım?

Hasta bir insan.'

Park yerime girdim. Evde telefon çalıyordu. Kapıyı açtım. Telefon hâlâ çalıyordu. Kaldırdım. Arayan, benimle birlikte çalışması için görevlendirilen Nike temsilcisi arkadaşım Scott MacEachern idi.

"Hey Lance, neler oluyor?"

"Birçok şey" dedim sinirli bir şekilde. "Birçok şey oluyor."

"Ne demek istiyorsun?"

"Ben, ee..."

Yüksek sesle söylememiştim.

"Ne?" dedi Scott.

Ağzımı açtım, kapadım, sonra yeniden açtım ve "Kanserim" dedim.

Ağlamaya başladım.

Ve sonra aklıma şunlar geldi: . Sadece yaptığım sporu değil yaşamımı da kaybedebilirdim.

Yaşamımı kaybedebilirdim.

25

iki

BAŞLANGIÇ ÇİZGİSİ

O O

o o o o o o o o o o o o o o

-İSTER BEĞENİN İSTER BEĞENMEYİN, GEÇMİŞİNİZ İ SİZİ

ŞEKİLLENDİRİR. Her rastlantının ve deneyimin

JL kendine özgü bir etkisi vardır ve siz, rüzgârın bir ovada çalılıarı şekillendirdiği gibi şekillenirsiniz.

Çocukluğum hakkında bilmeniz gereken asıl şey, hiçbir zaman gerçek bir babamın olmamasıydı. Ama asla tutup da olması için bir dilekte bulunmadım. Annem beni doğurduğunda 17 yaşındaydı ve ilk günden itibaren herkes ona değersiz insanlar olduğumuzu söylemişti; ama onun farklı bir inancı vardı ve beni taviz vermediği bir kuralla büyüttü: "Her engeli bir fırsat olarak kullan." İşte bizim yaptığımız buydu. Özellikle ufak tefek bir kadın için ben büyük bir çocuktum. Annemin evlenmeden önceki ismi Linda Mooney-ham'di. Yaklaşık 1.60 boyunda ve 50 kiloydu. Bu kadar ufak tefek birinin beni nasıl doğurduğunu anlayamıyorum; çünkü doğduğumda 4 kilodan fazlaymışım. Beni doğurur-

o Lance Armstrong

ken o kadar zorlanmış ki bütün gün ateşler içinde yatmış. Ateşi o kadar fazlaymış ki hemşireler beni kucaklamasına izin vermemiş.

Baba denilen şeyi asla bilmedim. Yokluğunu bir etken olarak kabul etmediğiniz sürece etkin değildi. Ben olmamı sağlayan DNA'yı sağlamış olması, onu benim babam yapmazdı. Aramızda kesinlikle hiçbir bağ yoktu. Kim olduğu veya neye benzediğine ilişkin en ufak bir fikir sahibi değildim. Geçen yıla kadar nerede yaşadığından ya da çalışıp çalışmadığından bile haberim yoktu.

Babamı hiç sormadım. Annemle aramızda babam hakkında hiç konuşmadık. Bir kere bile. Yirmi sekiz yıl boyunca ne o bahsetti, ne de ben bahsettim. Bu tuhaf gelebilir, ama gerçek. Annem, kendisine babam hakkında soru sormuş olsaydım, bana anlatacağını söyledi; ama açık konuşmak gerekirse bu gereksiz bir soru olurdu. Yani benim için o kadar önemsizdi. Annem beni çok seviyordu ve ben de aynı şekilde onu çok sevdim ve bu ikimiz için yeterli gibiydi.

Hayatımla ilgili yazmaya başladığımda, kendim hakkında da bazı şeylerin farkına varacağımı tahmin ediyordum. Maalesef geçen sene bir Teksas gazetesi biyolojik babamı aradı ve onun hakkında bir hikâye yayımladı. Yazılanlar şöyleydi: Adı Gunderson. Dallas Morning News gazetesinde dağıtım müdürlüğü yapıyor. Teksas'ta Cedar Creek Lake'te yaşıyor ve iki çocuğu daha var. Annem, babamla bana hamileyken evlenmiş, ama ben iki yaşına gelmeden ayrılmışlar. Gazete kendisinden gururlu bir baba olarak bahsetmiş ve dediğine göre babamın diğer çocukları beni kardeşleri olarak görüyorlarmış; ancak bu ifadeler bana fırsatçılık olarak geldi. Onlarla buluşmak beni hiç ilgilendirmiyor.

Annem yalnızdı. Dedemle anneannem boşanmış ve o zamanlar postanede çalışan dedem Paul Mooneyham alkolik bir Vietnamlı gazisiymiş ve bir karavanda yaşıyormuş. Anneannem Elizabeth, üç çocuğuna bakmaya çalışmış. Ailede anneme pek yardım edebilecek kimse olmasa da yine de de-

28

Başlangıç Çizgisio

nemişler. Doğduğum gün dedem içkiyi bırakmış ve o günden beri 28 yıldır içki içmiyor, yani benim doğumumdan bugüne. Küçük dayım Al, bana bakıcılık yapıyormuş. Kendisi sonraları, ailemizdeki erkeklerin geleneksel olarak yaptığı üzere orduya katıldı ve yarbaylığa kadar yükseldi. Göğsünde epey madalya vardı. Jesse isminde deli gibi sevdiğim bir çocukları var. Ailecek birbirlerimizle guair duyarız.

Ben istenen birisiydim. Annem beni doğurmaya o kadar kararlıymış ki kimsenin ona karışıp tartışmaması için geceliğe benzeyen gömlekler giyerek hamileliğini gizlemiş. Hatta doğumundan sonra bir keresinde, pek çok zaman olduğu gibi teyzemle birlikte gittikleri markette, alışverişten sonra ödeme yaparlarken ben teyzemin kucağındaymışım; kasiyer kızlar "Ne tatlı bir bebek" deyip beni sevmeye kalkınca annem "O benim" bebeğim" deyip öne atılmış.

Dallas'ın kenar mahallerinden biri olan Oak Cliffte tek odalı kasvetli bir evde yaşamışız. Annem hem yarı zamanlı çalışmış, hem de okulunu bitirmiş. Köşe başında Kentucky Fried restoranının bulunduğu bu yerde komşularımızdan birinin çamaşır iplerinde her zaman gömlekler dalgalanır-mış.. Annem hem pembe çizgili üniformasıyla Kentucky Fried'da siparişleri alır, hem de aynı sokaktaki Kroger'in marketinde kasiyerlik yaparmış. Sonraları postanede kalıcı bir iş bulmuş. Orada bir yandan sahibi bulunmayan mektupları ayırıp, bir yandan da dosya memurluğu yapıyor, bütün bunlarla birlikte hem okula devam ediyor, hem de bana bakıyormuş. Ayda 400 dolar kazanırken, kirası 200 dolar, benim günlük bakıcımın haftalığıysa 25 dolarmış. Ama annem bana ihtiyacım olan her şeyi fazlasıyla aldı. Benim için ufak lüksler oluşturmanın bir yolunu da bulurdu.

Küçücükken beni semtimizdeki 7-Eleven'a götürür, pipetle Slurpee içirmiş. Ben pipetle çekmeyi beceremediğimden, önce o biraz çeker, sonra da kafamı biraz geriye iterek soğuk, tatlı ve buzlu içeceğin ağzıma akmasını sağlarmış. 50 sentlik bir içecek beni şımartmaya çalışmış.

29

oLance Armstrong

Her gece bana kitap okurdu. Daha çok küçükken, bir kelime bile anlayacak yaşta bile değilken dahi kitap okurmuş. Bundan hiç bıkmazdı. "Bana okuyabilecek yaşa gelene kadar seni bekleyemem" derdi. İki yaşına geldiğimde şiir okuyabilmemde çok da şaşılacak bir şey yok; çünkü her şeyi erken yapmaya başlamışım. Dokuz aylıkken yürümüşüm.

Nihayet annem yıllık 12 bin dolar kazandığı bir sekreterliğe başlamış. Bu da bizim Dallas'ın kuzeyinde Richardson denen bir kenar mahallede daha güzel bir apartmana taşınmamızı sağlamış. Daha sonra telekomünikasyon şirketi Ericsson'da işe girdi, basamakları yavaş yavaş tırmanmaya başladı. Artık sekreter değil, muhasebe müdürüydü ve üstelik yedekte emlakçilik yapabilme izni vardı. İşte bu söylediklerim onun hakkında bilmeniz gereken her şeyi açıklıyor. Bir jilet kadar keskindi ve yoluna çıkan herkesi devire-bilirdi. Ayrıca kız kardeşim gibi görünecek kadar da gençti. Oak Cliff ten sonra bu kenar mahalle onun için cennet gibiydi. Kuzey Dallas, birbirinden ayrılmaz ve her biri birbirine benzer kenar mahalle toplulukları olarak Oklohama sınırına kadar devam eder. Müstakil evler ve gezinti yerleri düz kahverengi Teksas coğrafyasında kilometrelerce uzanır. Ama kaliteli okullar ve çocukların oynaması için açık alanlar da vardır.

Apartmentımızın bulunduğu sokakta, sıralı dükkânların sonunda Richardson Bike Mart diye bir mağaza vardı. Sahibi, Jim Hoyt adında kısa boylu, yapılı, gözleri parlayan biriydi. Jim bisikletçilere destek olmayı severdi ve her zaman çocukların bu

spora başlamasını isterdi. Bir sabah annem beni taze, sıcak şekerli çörek yemeye götürüyordu. Yolumuz Jim'in dükkânının önünden geçiyordu. Jim, annemin geçinmekte zorlandığını biliyordu ve annemin çalışkanlığının da benim temiz ve bakımlı çocuk olduğumun da farkındaydı. Bize ilgi göstererek anneme hayatımdaki ilk bisikletimi aldirttı. Yedi yaşlarındaydım ve bisikletim Schwinn Mag Scrambler markaydı. Sarı tekerlekli, çirkin kahverengi ren-

30

Başlangıç Çizgisio

sinde bir şeydi; ama sevmiştim. Bir çocuk neden bisiklet sever? Çünkü bisiklet özgürlük ve hürriyettir. İnsanın tekerlekli ilk bineğidir. Bisiklet, kurallar ve büyükler olmadan özgürce gezmenin adıdır.

Benim özellikle istemeyip de annemin bana verdiği bir şey vardı: Bir üvey baba. Üç yaşımıdayken annem Terry Armstrong adında bir adamla yeniden evlenmiş. Uzun bıyıklı ve kısa boylu biri olan Terry'nin gerçekte olduğundan daha başarılı görünme alışkanlığı vardı. Marketlere yiyecek satıyordu ve gezgin bir satıcının tipik bütün özelliklerini gösteriyordu. Evimize ikinci bir maaş girmesini, böylece faturaları karşılamamızı sağlıyordu. Bu arada annem işinde yükseliyordu ve üst düzey kenar mahallelerden biri olan Plano'da bir ev satın almıştı.

Terry beni resmen evlat edinip soyadımı Armstrong'a dönüştürdüğünde küçücük bir çocuktum. Bu olaydan ötürü mutlu mu, yoksa mutsuz mu olduğumu hatırlamıyorum. Tek bildiğim, DNA'mı veren kimse olan Gunderson'ın benim üzerindeki kanuni haklarından vazgeçmesiydi. Evlat edinme işleminin gerçekleşmesi için Gunderson'ın buna itiraz etmeksizin vermesi gerekliydi ve o da istenen belgeleri imzaladı.

Terry Armstrong Hristiyandı ve anneme beni nasıl büyütmesi gerektiğini söyleyen bir aileden geliyordu. Kendi inancına çekmesinin yanında Terry sinirli biriydi ve pek çok çocukta görülen dağınıklık gibi sudan sebepler yüzünden beni döverdi.

Bir keresinde yatak odamda çekmeceyi açık bırakmışım ve çekmecedan aşağı bir çorap sarkıyordu. Terry ufak küreğini kaptı. Kalın ve tahtadan yapılmış sert bir kürekti ve bence böyle bir cisim ufacık bir çocuğu dövmede kullanılmamalıydı. Beni döndürüp arkama şaplağı indirdi.

Kürek beni disipline etmek için kullanılan bir yöntemdi. Eve geç gelirdim ve bu küçük kürek yerinden çıkardı: Pa-at. Yaramazlık yapacak olursam küreği yine yerdim: Küüt. Dayak sadece fiziksel olarak değil duygusal olarak da acı-

31

oLance Armstrong

tirdi. Bu nedenle Terry Armstrong'u sevmiyordum. Erkeklik taslayan kaçığın teki olduğunu düşünüyordum ve din konusundaki ilk izlenimlerim, dinin ikiyüzlü kimseler için olduğu yönündeydi.

Sporcular, küçüklüklerinde dayak yemenin yararını pek görmezler; çünkü iç gözlem sizi yarışta hiçbir yere taşımaz. Kadronuzda İtalyan ve İspanyollar varken ve yaklaşık iki bin metrelik bir yere tırmanırken çocukça öfkelerinizi düşünmek istemezsiniz.

Kafanızı boşaltıp odaklanmanız gerekir. Ama her şey burada gizlidir; ateş için benzinin gerekli olduğu gibi. Annem, "Her olumsuzluğu olumluya dönüştür" derdi.

Hiçbir şey boşa gitmez, her şeyi kullanırsın. Eski yaralar ve çizikler, rekabetçi enerjinin bir ögesi olur. Ama o zamana geri dönecek olursak ben, bir çocuk olarak öfkesi burnunda olan biriydim ve Eğer bisikletimle yeterince ilerlersem bu beni buradan uzaklaştırabilir diye düşünüyordum.

Plano'nun da üzerimde etkileri vardı. Sıralı dükkânları, hemen hemen birbirinin aynısı olan sokakları ve aralarında boş harabe arazilerin bulunduğu kulüpleriyle klasik bir Amerikan banliyösüydü. Buralar golf gömleklili, kumaş pan-tolonlu erkeklerin, parlak sahte altın mücevherli kadınların ve yabancılaşmış gençlerin bulunduğu bir yerdi. Hiçbir şey eski olmadığı gibi, gerçek de değildi. Burada ruhumu sıkı bir şeyler vardı. Belki de bu yüzden ülkenin eroin problemi ve genç yaşta intiharın ciddi boyutlara ulaşan yerlerinden biriydi. Kentin Plano East adlı lisesi eyaletin Amerikan futboluna en meraklı liselerinden biriydi ve hangar kapısı büyüklüğündeki kapılarıyla daha çok hükümet binasını andıran modern bir yapısı vardı. İşte ben burada okudum.

Plano'da futbolcu ve ortanın üstü gelir seviyesinde değilseniz yoksunuz demektir. Annem bir sekreter olduğu için ben de futbol oynamaya çalıştım. Ama bende koordinasyon namına bir şey yoktu. İş, bir yandan diğer bir yana hareket etmeye veya el-göz koordinasyonuna gelince -aslında topla ilgili bir mesele olunca- hiç de iyi değildim.

32

Başlangıç Çizgisio

Başarılı olabileceğim bir şey bulmaya kararlıyım. Beşinci sınıftayken okulumda uzun mesafe koşusu düzenlendi. Yarıştan bir gün önce anneme "Kazanacağım" dedim. Sade-cj bana baktı ve sonra eşyalarını karıştırarak içinden 1972 tarihli gümüş bir madeni dolar çıkardı. "Bu, iyi şans parasıdır" dedi. "Unutma yapacağın tek şey zamana karşı yarışmaktır." Yarışı kazandım.

Birkaç ay sonra, yerel bir yüzme kulübüne yazıldım. Yüzme ilk başta, Los Rios Kulübü'nde kulaç atan ve anne babası buraya üye olan mahalledeki diğer çocuklardan kabul görmenin bir başka şekliydi. Yüzme egzersizlerinin ilk gününde o kadar acemiymdim ki beni yedi yaşındaki çocukların bulunduğu gruba koydular.

Etrafıma bakındım ve bir arkadaşımın kız kardeşini gördüm. Çok utanç vericiydi. Futboldaki beceriksizlikten yüzmedeki beceriksizliğe geçiş yapmıştım.

Ama yine de denedim. Yüzme tekniği öğrenmek için küçük çocuklarla beraber havuza girmek gerekiyorsa, girecektim. Annem, o gün havuza bodoslama atlayışımı ve çıkmak için mücadele ederken neredeyse havuzun bütün suyunu sıçratmak istemiş gibi uğraşmamı hatırladıkça duygusallaşır, "Çok sıkı mücadele ediyordun" derdi. En kötü grupta uzun süre kalmadım.

Yüzme, 12 yaşındaki biri için çaba gerektiren bir spordur ve Plano Şehri Yüzme Kulübü de bu konuda ciddi bir yerdi. Bugüne değin birlikte olduğum en iyi çalıştıracılardan olan biri olan Chris MacCurdy'yle antrenman yapıyordum. Chris bir senede beni değiştirdi. 1500 metre serbest stilde eyalet dördüncüsüydim. Takımımızı ciddi şekilde çalıştırıyordu. Her sabah saat beş buçuktan yediye kadar antrenmanımız vardı. Biraz daha büyüdüğümde antrenman yapmak için, sabahın erken saatlerindeki

yarı karanlık sokaklarda yaklaşık 17 kilometre bisiklet sürerdim. Okuldan önceki iki saatte dört, sonraki iki saat boyunca da altı kilometre yüzerdim. Günde toplam on kilometre yüzerdim, 35 ki-

33

oLance Armstrong

Başlangıç Çizgisio

lometre de bisiklet sürerdim. Kendisi çalıştığı için beni okula arabayla bırakma olanağı olmayan annem enerjimi harcayabileceğim bir yer bulduğum için bu çalışmalarımı destekliyordu.

Yaklaşık olarak 13 yaşlarındayken bir öğleden sonra, Richardson Bike Mart civarında dolanırken, "Iron Kids" [Demir Çocuklar]" adında bir yarışmanın el ilanını gördüm. Yüz-me, bisiklet sürme ve koşuyu kapsayan bir triatlon yarışma-sıydı bu. Daha önce triatlon kelimesini duymamıştım bile; ama başarılı olduğum şeylerin hepsini barındırıyordu. Bu yüzden yarışmaya kaydoldum. Annem beni, üst değiştirmeden yarış boyunca devam edilebilecek türden bir şort ve çabuk kuruyan kumaştan yapılan tişörtten oluşan triatlon malzemelerini alabileceğimiz bir mağazaya götürdü. O gün ilk yarış bisikletimi de aldık. Mercier marka, ince, zarif bir yol bisikletiydi.

Kazandım, hem de antrenman bile yapmadan, açık ara... Kısa bir süre sonra Houston'da bir başka yarışma vardı ve onu da kazandım. Houston'dan döndüğümde kendime güvenle doluydum. Yüzmede en iyilerden biriydim; ama hiçbir zaman en iyi değildim. Triatlonda ise Plano şehrindeki veya bütün eyaletteki diğer çocuklardan daha iyiydim. Bu histen hoşlanmıştım.

Bir sporcuya iyi bir dayanıklılık kazandıran şey, olası utancı karşılayabilmek ve yakınmaksızın acı çekebilme. Bu işin, dişlerimi sıkıp nasıl görüldüğüne bakmadan herkesi geçmekten ibaret olduğunu keşfettiğimde kazandım. Hangi spor olduğu çok da önemli değildi. Düz ve uzun mesafeli bir yarışta herkesi geçebilirdim. Bu bir acı çekme festivaliyse, bunda başarılıyım.

TERRY ARMSTRONG'UN KÜREĞİYLE BAŞA ÇIKABİLİRDİM. Ama başa çıkamadığım başka bir şey vardı.

Ben 14 yaşımıdayken annem rahmini aldırdı. Bu, herhangi bir kadın için bile fiziksel ve duygusal olarak zor bir ame-

34

liyattı ve annem henüz çok gençti. San Antonio'da bir yüzme turnuvası olduğu için daha yeni yeni iyileşmekte olan annemi bırakmak zorundaydım ve Terry bana eşlik etmek istedi. Ben ise onu yanımda istemiyordum. Onun sporcu babası rolüne soyunmasından hoşlanmadığım gibi hastanede olması gerektiğini düşünüyordum. Ama o yine de ısrar etti.

Havaalanında oturmuş uçağımızı beklerken gözüm Terry'ye takıldı, Niçin burada? diye düşündüm. Ben öylece ona bakarken, o çıkardığı bloknota bir şeyler not almaya başladı. Bir şeyler yazıyor, kâğıdı buruşturup çöpe atıyor ve sonra yeniden başlıyordu. Yazdıklarının özel olduğunu düşündüm. Bir süre sonra Terry tuvalete gitti. Çöp kutusunun yanına gittim, buruşturulmuş kâğıtları alıp çantama koydum.

Daha sonra yalnız kaldığımda çıkarıp baktım. Başka bir kadına yazılmışlardı. Tek tek hepsini okudum. Annem hastanede rahmini aldırırken, üvey babam başka bir kadına bir şeyler yazıyordu.

Çantamın dibinde buruşuk kâğıtlarla Dallas'a geri döndüm. Eve geldiğimde odama girdim ve Guinness Rekorlar Kitabı'nı raftan çıkardım. Bir makas aldım ve kitabın ortasını oydum. Buruşuk kâğıtları kitabın ortasına tikiştirdim ve kitabı yeniden rafa koydum. Nedenini bilmiyordum; ama bu kâğıtları atmak istemiyordum. Belki güvence ve biraz da bir gün ihtiyacım olduğunda elimde koz olsun diye böyle yapmışım. Örneğin Terry'nin küreğini kullanmak istediği bir zamanda.

Terry'yi daha önceden de sevmiyordum. O andan itibaren onun için hiçbir şey hissetmedim. Ona saygı duymadım ve otoritesine meydan okumaya başladım. Ele avuca sığmaz delikanlılık çağımı özetlememe izin verin. Çocukken ateş topu adında bir oyun buldum. Tenis topunu gazyağına batırıp tutuşturuyor, sonra da bir çift bah-Çe eldiveni giyerek topu tutmaya çalışıyordum.

35

o Lance Armstrong

Bir leğeni tamamen benzinle doldurup bir kutu tenis topunu leğene boşaltarak yüzmelerini sağlıyordum. Toplardan birini alarak kibritle yakıyor ve en iyi arkadaşım Steve Lewis'le birlikte, eldivenlerimizden duman çıkana kadar alev çıkaran topu birbirimize atıyorduk. Düşünsenize, iki çocuk sıcak Teksas rüzgârında birbirlerine ateş atıyorlar. Bazen bahçe eldivenleri alev alır, söndürmek için kot pantolonlarımıza vurdukça kıvılcımlar ateşböceği gibi başımızın üstünde uçuşurdu.

Bir keresinde topu yanlışlıkla çatıya attım ve tahta kiremitlerden bazıları alev aldı. Çatıya çıkıp, alevler evi sarmadan ateşi söndürdüm ve sonra komşunun bahçesinde oynamaya başladık. Bir keresinde de tenis topu benzin dolu leğenin tam ortasına düştü ve her şey patladı. Kara dumanlı ateşten bir duvar yükseliverdi. Panikledim ve ateşi söndürmek için leğeni tekmeledim. Ama tam tersine leğen Çin Sendromu gibi eriyip yayılmaya başladı.

Çoğu davranışım, annemin mutsuzluğunun bilincinde olmamdan kaynaklanıyordu. Bu kadar mutsuz görünürlerken Terry ile beraberliğini sürdürmesini anlayamıyordum. Ama Terry ile beraber olmak galiba onun için, oğlunu tek başına büyütmekten ve tek maaşla geçinmekten daha iyiydi.

San Antonio'ya yaptığım geziden birkaç ay sonra evlilikleri nihayet sona erdi. Bir akşam, yemeğe gecikeceğimi bildirmek için telefon ettiğimde annem, "Evlat, eve gelmelisin" decii.

"Bir sorun mu var?" dedim.

"Seninle konuşmam gerekli."

Bisikletime atladığım gibi eve gittim. Vardığımda oturma odasında oturuyordu.

"Terry'ye ayrılacağımı söyledim. Boşanma davası açacağım."

Epey rahatlamışım ve bunu saklamakta bir sakınca görmedim. Aslında açıkçası çok sevinçliydim. Neşemi belli ederek, "Bu harika" dedim.

36

T

Başlangıç Çizgisio

"Ama, bana hiçbir sorun çıkarmanı istemiyorum. Şu an bunu kaldıramam. Lütfen bana sorun çıkarma ne olur."

"Tamam, söz veriyorum."

Bu olay hakkında bir şeyler söylemek için birkaç hafta bekledim. Ama bir gün mutfakta beraber otururken durduk yere "Bu adam zaten iyi değildi" deyiverdim. Anneme mektuplardan söz etmedim, zaten yeterince mutsuzdu. Ama seneler sonra bir gün temizlik yaparken buldu. Şaşırması.

Terry, bir süre doğum günü kartları vb. göndererek benimle olan bağı koparmamaya çalıştı. Bir gün içinde 100 dolar bulunan bir zarf yollamıştı. Anneme zarfı gösterdim ve "Lütfen bunu ona geri gönderir misin? Bunu istemiyorum" dedim. En sonunda ona, yapabilsen soyadımı değiştirirdim diye bir mektup yazdım. Onunla veya ailesiyle bir bağ hissetmiyordum.

Ayrılmalarının ardından annemle daha çok yakınlaştık. Annemin bir süredir mutsuz olduğunu düşünüyordum ve insanlar mutsuz olduğunda, kendileri olmazlar.

Boşandıktan sonra annem değişti. Daha önce sanki baskı altındaymış ve şimdi bu baskı gitmiş gibi rahatlamıştı. Tabii ki, tek başına bir kadın olduğu ve ikimizi geçindirmeye çalıştığı için bu defa da bir başka baskı altındaydı. Sonraki beş yılda annem yalnızdı.

Ben ise güvenilir olmaya çalışıyordum. Onun için çatıya çıkarak Noel ışıklarını yerleştiriyor ve caddedeki arabalara kaba etlerimi göstermek gibi zararsız yaramazlıklarla yetini-yordum. Annem işten eve geldiğinde, akşam yemeğini beraber yiyorduk, sonra televizyonu kapayıp sohbet ediyorduk. Annem bana mum ışığında yemek yemesini öğretilip kibar davranışlarda bulunmam konusunda ısrar etti. Meksika salatası ya da hamburger sosu hazırlar, mumları yakıp gününün nasıl geçtiğini anlatıyordu. Kimi zaman çalışırken nasıl hayal kırıklığına uğradığından, sekreter olduğu için küçümsendiğini hissettiğinden de söz ederdi.

"Niçin işten ayrılmıyorsun?" diye sordum.

37

oLance Armstrong

"Asla pes etmemelisin. Bunun üstesinden geleceğim."

Kimi zaman eve geldiğinde onun çok çok kötü bir gün geçirdiğini anlayabiliyordum. Anneme şöyle bir bakar teypte Guns 'N Roses gibi gürültülü bir şeyler dinliyorsam, yerine sakın bir şeyler koyar, "Anne, bu senin için" derdim. Onun için Kenny G çalardım ve inanın bu benim için işkenceydi.

Anneme duygusal olarak destek olmaya çalıştım; çünkü benim için birçok iyilikte bulundu. Ufak iyilikler. Okula her gün güzelce ütülenmiş temiz gömleklerle gidebilmem için her cumartesi beş gömleğimi de yıkayıp ütülerdi. Ne kadar sıkı antrenman yaptığımı ve öğleden sonra olduğunda ne kadar acıktığımı bilirdi. Bu yüzden, atıştırmam için buzdolabına bir kap ev yapımı makarna sosu koyardı. Kendi makarnamı nasıl kaynatacağımı ve pişip pişmediğini anlamak için tavana nasıl atacağımı da öğretmişti.

Kendi paramı kazanmaya başlıyordum. 15 yaşımıdayken, Lake Lavon'da düzenlenen 1987 yılı Başkanlık Triatlonu'na katıldım. Aralarında tecrübeli ve yaşça benden büyük birçok sporcunun bulunduğu yarışta 32. olarak, 15 yaşındaki bir çocuğun parkuru bitirebildiğine inanamayan diğer yarışmacıları ve seyircileri şaşırttım. Yarışla ilgili basında bazı haberler ve "Birkaç yıl içinde en iyiler arasına katılacağım ve 10 sene içinde de en iyisi olacağım" diye konuştuğum bir röportajım çıktı. Steve Lewis gibi arkadaşlarım gülünç bir kibir sergilediğimi düşünüyorlardı. Sonraki sene beşinci bitirdim.

Triatlondan iyi para kazanılıyordu. Cüzdanım bir anda birincilik ödülleriyle doldu. Artık nerede triatlon yarışı bulabilirsem katılmaya çalışıyordum. Büyüklerin katıldığı yarışmaların çoğunda yaş sınırlaması vardı. En az 16 yaşında olmanız gerekiyordu. Bu yüzden giriş formunda doğum tarihimizi değiştiriyordum. Profesyonel büyükler arasında birincilik kazanmadıysam da hep ilk beşteydim. Diğer yarışmacılar bana "genç" demeye başladılar.

Bunların kolayca gerçekleştiğini sanıyorsanız yanılıyor-

38

Başlangıç Çizgisio

sunuz. Girdiğim ilk profesyonel yarışmaların birinde, yarıştan önce çok yemek gibi bir hataya düştüm. Birkaç tarçınlı çörek ve iki tane kola içmişim. Bunun da bedelini tamamen çarpılarak, yani enerjimi bütünüyle tüketerek ödedim. Tüm gücüm boşalmıştı. Suda ve bisiklette birinciydim; ama koşunun ortasında neredeyse yere yığılacaktım. Beni önde bitirenlerin arasında görmeye alışkın olan annem varış çizgisinde beni bekliyordu ve bu kadar gerilerde kalışımın sebebini anlayamamıştı. En sonunda yarış parkuruna girdi ve beni çırpırırken gördü.

"Hadi oğlum, başarabilirsin."

"Anne tamamen bittim, çarpıldım."

"Tamam; ama yine de yarışı terk edemezsin. Yürüyerek de olsa yarışı bitirmelisin."

Bitiş çizgisine kadar yürüdüm.

Bölgesel bisiklet yarışlarında da isim yapmaya başladım. Salı akşamları, Richardson çevresindeki eski dönemeçli yollarda çok disiplinli, yani çok turlu yol yarışları yapılıyordu. Bu Salı akşamı yarışları ciddi yerel kulüp bisikletçileri arasında büyük çekişmeye sahne oluyor ve kalabalık bir seyirci kitlesini çekiyordu. Ben, Richardson Bike Mart'ın kulüp takımına sponsorluk eden Hoyt adına yarışıyordum. Annem, dönemeçli yolda pedal çevirerek diğer çocukları geçişimi ve attığım turları hâlâ hatırladığını söyler. Bu kadar güçlü olduğuma inanamıyordu annem. Bense, ödül sadece nakit 100 dolar olsa da bunu almak için diğer yarışmacıların bacaklarını bile koparabilirdim.

Bisiklet yarışının dereceleri vardır ve bunlar kategoriyle ölçülür; 1. kategori en yüksek seviyedir, 4. kategori ise en düşük. Salı akşamı yarışlarında 4. kategoride yarıştım. Ama daha üst kategorilerde yarışmak için sabırsızlanıyordum. Üst kategorilere çıkmak için belli bir sayıdaki yarışı kazanmanız gerekir. Ama bunu bekleyemeyecek kadar sabırsızdım, bu yüzden, benden daha büyük ve tecrübeli yarışçıların bulunduğu üçüncü kategori yarışmalarına girmek için

o Lance Armstrong

organizatörleri ikna ettim. Organizatörler bana, "Tamam; ne yaparsan yap, ama yarışı kazanma" dedi. Bütün ilgiyi üzerime toplarsam, organizatörlerin, bu kategoride yarışma şartlarını tamamlamadan beni bu kategoriye dahil ettikleri için itirazlar olabilirdi.

Kazandım. Elimde değildi. Diğer yarışmacılara epey fark attım. Yarışmanın ardından durumumun ne olacağına ilişkin görüşmeler yapıldı. Seçeneklerden biri ceza vermektir. Ama onlar bana kategori atlattırdılar. Böylelikle, 16 yaşındaki biri olarak hepsi de Richardson Bike Mart adına yarışan, 30'una merdiven dayamakla beraber bölgelelerinin kahramanı üç dört tane birinci kategori bisikletçiyle birlikte antrenman yapmaya başladım.

Şimdiden triatlonda yılın çaylağı seçilmişim ve annem de ben de sporda gelecek vaat ettiğimin farkındaydık. Yılda yaklaşık 20 bin dolar kazanıyordum ve iş bağlantılarım için ciddi ciddi ajanda tutmaya başlamışım. Uçak biletlerimi ve yarışlardaki masraflarımı karşılamak için sponsor desteğine ihtiyacım vardı.

Annemse bana, "Bak Lance, bir yere gitmek istiyorsan, kendi paranla gitmelisin. Kimse senin masrafını çekmez" dedi.

Annem en iyi arkadaşım ve en sadık ortağım olmuştu. Benim organizatörüm, dinamom ve güdüleyicimdi. "Enerjinin % 110'unu harcamazsan başarılı olamazsın" derdi.

Annem antrenmanlarıma bir organizasyon anlayışı getirdi. "Bak, neye ihtiyacın olduğunu bilmiyorum" derdi. "Ama sana tavsiyem, otur ve önce her şeyi mantık süzgecinden geçir; çünkü bunu orada yapamazsın, yapmamalısın da ." Onunla gurur duyuyordum ve birbirimize çok benziyorduk; birbirimizi mükemmel şekilde anlayabiliyorduk. Birlikteyken çok şey konuşmamıza gerek yoktu; zaten bilirdik. Her zaman istediğim son model bisikleti ve ona yakışacak aksesuarları almanın bir yolunu bulurdu. Aslında annem hâlâ bütün eski vites ve pedalları saklar; bunlar o kadar pahalıydı ki onları atmaya kıyamaz.

40

Başlangıç Çizgisio

10 kilometre yarışları ve triatlonlar için yolculuklarımızı hep beraber yapardık. Hatta Olimpiyatlara katılabileceğimi bile düşünmeye başladık. Gümüş madeni şans dolarını hâlâ yanımda taşıyordum ve annem buna ek olarak üzerinde "1988" yazan bir de anahtarlık vermişti. 1988, bir sonraki sene düzenlenecek olan yaz Olimpiyatının yılıydı.

Her gün okuldan sonra 9-10 kilometre koşuyor ve sonra akşamleyin bisikletime biniyordum. Bu binişlerde Tek-sas'ı sevmeyi öğrendim. Kırsal kesimler güzel ve ıssızdı. Büyük çiftliklerde ve su kulelerinden, tahıl ambarlarından ve harabe barakalardan başka bir şeyin olmadığı pamuk tarlalarında bisiklete binebileceğiniz tali yollar bulabilirdiniz. Hayvanlar tarafından çiğnenen otlar toza toprağa bulanarak topak topak olurdu. Kimileyin rüzgârda dalgalanan kır çiçekleriyle halı gibi kaplanmış araziler, kimileyin de olmadık bir yerde kendiliğinden bitivermiş garip

şekilli ağaçlar görürdüm. Ama kimileyin de yer yer petrol kuyularıyla bölünmekle birlikte göz alabildiğine uzanan kahverengi otların kapladığı araziler ve pamuk tarlalarıyla düz, ürkütücü ve rüzgârlı sarı-kahverengi çayırlara dönüşürdü. Dallas ülkenin en rüzgârlı üçüncü şehridir. Ama bu benim direnç geliştirmem için iyiydi. Bir gün öğleden sonra, kamyonun biri beni yoldan çıkardı. O zaman orta parmağımı keşfettim ve sürücüye gösterdim. Aracını kenara çekti, benzin bidonunu kaptığı gibi bana fırlatarak kovalamaya başladı. Güzelim Mercier marka bisikleti yol kenarında bırakarak kaçmaya başladım. Adam bisikletin üstünde tepinip ezdi. Adam uzaklaşmadan önce plakasını aldım; annem adama dava açtı ve kazandı. Sigorta parasıyla da bana yarış di-reksiyonlu yeni bir Raleigh marka bisiklet aldı. O zamanlar bisikletimde kilometre sayacı yoktu. Bu yüzden antrenmanda kaç kilometre yol kat ettiğimi bilmek istediğimde annem o yolu arabayla gitmek zorunda kalıyordu. Ne kadar yol gittiğimi öğrenmem gerektiğini söyledi-

41

oLance Armstrong

ğimde, vakit geç bile olsa arabasına atlardı.. 45-50 kilometrelik bir antrenman benim için çerez gibiydi, ama uzun işgününü henüz tamamlamış bir kadın için bu mesafeyi kat etmek bir eziyetti; ama annem yakınmazdı.

Annemle benim birbirimizden gizlimiz saklımız yoktu. Bana bütünüyle güvendi. Ne istediysen yapıyordum ve işin ilginç tarafı, ne yaparsam yapayım, bunu her zaman anneme anlatırdım. Ona hiç yalan söylemedim. Dışarı çıkmak istediğimde kimse bana karışmıyordu. Çoğu çocuk geceleri evden gizlice kaçarken ben ön kapıdan çıkıyordum.

Galiba çok fazla bir hareket serbestliğim vardı. Hiperak-tif bir çocuktum ve kendime zarar verebilirdim. Plano'da bir çok geniş cadde ve arazi vardı ve bu, bisikletli veya araba süren bir genç için belaya davetiye çıkarmak demektir. Bisikletimle caddelerde zikzaklar çizer, aniden arabalara doğru sürer, trafik lambalarıyla yarışır ve Dallas şehir merkezine kadar giderdim. Meydan okumak için trafikte bisiklet sürüyor gibiydim.

Yeni Raleigh'im son teknoloji ürünü ve güzel bir bisikletti; ama onu paramparça edip kendimi de neredeyse ölümden döndürmeden önce ancak çok kısa bir süre kullanabildim. Bir öğleden sonra yine trafik lambalarıyla yarışıyordum. Teker teker hepsini yeşil sönmeden geçmeye çalışıyordum. Böyle beş tanesini geçtim. Sonra, gidiş geliş altışar şeritli yolların kesiştiği büyük bir kavşağa geldim ve ışık sarıya döndü.

Her zamanki gibi yine durmadım. Hâlâ da durmam.

Işık kırmızı olmadan önce üç şerit geçtim. Dördüncü şeridi geçerken yan gözle, Ford Bronco kullanan bir bayan gördüm. O ise beni görmedi. Hızlandı ve küt diye bana çarptı.

Uçtum ve tepe taklak yere çakıldım. Kasksız. Başımın üstüne düştüm ve kaldırım beni durdurana kadar top gibi yuvarlandım.

Yalnızdım, üzerimde kimlik bile yoktu. Kalkmaya çalış-

42

Başlangıç Çizgisio

um- Ama sonra etrafımda bir kalabalık oluşmaya başladı ve içlerinden biri, "Hayır, dur, sakın kımıldama" dedi. Bana çarpan bayan sinir krizi geçirirken ben de yattığım yerde ambulansı beklemeye başladım. Ambulansla hastaneye giderken telefon numaramızı söyleyebilecek kadar şuurum yerindeydi. Hastaneden kolaylıkla sinirleri boşalabilen annemi aradılar.

Beyin sarsıntısı geçirmiştim. Başıma birkaç dikiş atılırken, daha fazlası derin bir yara açılmış olan ayağıma atıldı. Araba bana yan tarafıyla vurup savururken dizim de burkulup yırtılmıştı. Bu nedenle ciddi bir biçimde sargılanmalıydı. Bisiklete gelince, tamamen yamulmuştu.

Beni tedavi eden doktora altı gün sonra Louisville eyaletinin Lake Dallas şehrinde yapılacak triatlon için antrenman yapmam gerektiğini söyledim. Doktor, "Asla olmaz. Üç hafta boyunca hiçbir şey yapamazsın. Koşman ve yürümen yasak" dedi. Bir gün sonra hastaneden çıktım. Topallıyordum, ağrılarım vardı ve olayın dışında kaldığımı düşünüyordum. Birkaç günlük bir dinlenmeden sonra sıkıldım. Ayağım hâlâ sargılı olmasına rağmen çıkıp golf oynamak istiyordum. Dışarı çıkıp dolaşmak iyiydi. Sargımı çıkardım. O kadar da kötü değil diye düşünüyordum.

Dördüncü gün çok da ciddi bir şeyimin olmadığına inanıyordum. Kendimi epey iyi hissediyordum. O yarışa kaydoldum ve o gece anneme "Yarışa katılıyoam anne" dedim.

Sadece, "Pekâlâ., güzel" dedi.

Bir arkadaşımı aradım ve "Bisikletini ödünç almam gerekiyor" dedim. Sonra banyoya gittim ve ayağımdaki dikişleri aldım. Zaten tırnak makaslarıyla aram iyiydi. Bir tek basımdaki dikişleri bıraktım. Nasıl olsa yüzerken başıma bone takacaktım. Ardından, ayağımdaki yaranın sürtünmemesi için koşu ve bisiklet ayakkabımda boşluk açtım.

Ertesi sabah erkenden diğer yarışmacılarla birlikte baş-

43

oLance Armstrong

langıç çizgisindeydim. Suda ve bisiklette birinciydim. 10 kilometrelik koşuda yetişenler oldu ve üçüncü bitirdim. Ertesi günü gazetede trafik kazası geçirmeme rağmen yarışta üçüncü oluşumla ilgili kocaman bir yazı vardı. Bir hafta sonra doktordan, olanlara inanmadığını söyleyen bir mektup aldık.

HİÇBİR ŞEY BENİ YAVAŞLATACAĞA BENZEMİYORDU. Her durumda hız tutkum vardı ve her genç gibi yüksek performanslı arabalara hayranlık duyuyordum. Triatlon kariyerimde kazandığım paralarla yaptığım ilk iş az kullanılmış kırmızı bir Fiat marka araba almak oldu. Bununla Plano'da turlayacaktım; hem de ehliyetsiz. 11. sınıftaydım. Bir öğleden sonra, eski arkadaşlarımla hâlâ hayretle hatırladıkları ciddi bir usta şoförlük gösterisi yaptım. Arabada birkaç sınıf arkadaşımınla iki şeritli bir yolda ilerliyorduk. Derken ağır ağır yol alan iki arabaya yaklaştık.

Sabırsızca gaza bastım.

Ufak Fiat arabamı iki arabanın arasında sürdürdüm ve boşluktan hızla geçtim.

Parmağınızı arabadan çıkarıp diğer sürücülerin açık kalmış ağzına sokabilirdiniz.

Aslında yanınızda bir büyüğünüz olmadan geceleri arabayla çıkmak yasak olmasına rağmen, ben çıkardım. Bir Noel sezonunda yarı zamanlı olarak ToysR'Us'ta çalışıyordum. Görevim müşterilerin satın aldıklarını arabalarına taşımaktı. Steve Lewis de Target'ta bir işe girmişti. Her ikimizin de gece vardiyaları vardı ve bu yüzden her ikimizin ailesi de arabalarımızla işe gitmemize izin vermişti. Ne kötü bir karar... Steve ve ben eve kadar yarış yapıyorduk ve bazen 120, 130 yaptığımız oluyordu.

Steve'in Pontiac Trans Am model bir arabası vardı. Ben de muazzam bir şey olan Camaro IROC 228'e terfi etmişim. Adeta büyülediğim ve çok istediğim bu arabayı alabilmem için gerekli kredi için Jim Hoyt kefil olmuş, ben de bütün aylık ödemeleri ve sigorta işini halletmişim. Gerçekten hız-

44

Başlangıç Çizgisio

lı çok hızlı bir arabaydı ve bazı geceler Forest Lane adında kısa olmasına rağmen hız yapılan bir yola gidiyorduk ve 70 km.lik hız sınırının olduğu yerde 180-190 yapıyorduk.

İki tür arkadaş grubum vardı. Birinci grup, beraberce eğlendiğimiz okul arkadaşlarım, diğeri, aralarında yetişkinlerin de bulunduğu, bisikletçi, koşucu ve triatlonculardan oluşan sporcu arkadaşlarımdı. Plano East'in bir ağırlığı vardı, ama annem ve ben oranın insanların düzeyini yakalayamazdık, bu yüzden denemedik bile. Diğer çocuklar ailelerinin verdiği en son model arabalara binerken, ben kendi paramla aldığım arabaya biniyordum.

Yine de bazen uzak kalıyordum. Tuhaf sporlar yapan ve doğru markaları giymeyen biriydim. Daha sosyal bazı arkadaşlarım, "Senin yerinde olsaydım, bu tip likra şortlar giymeye utanırdım" gibi şeyler söylerlerdi. Ben ise omuz sil-kerdim. Orada yazılı olmayan bir kıyafet kanunu vardı; sosyal olarak kabul edilmiş insanların hepsi Polo marka üniforma giyiyordu. Bunu bilmiyor olabilirlerdi, ama yaptıkları buydu; üniforma giymek. Aynı pantolonlar, aynı botlar, aynı kemerler, aynı cüzdanlar, aynı şapkalar. Bu tam bir uyma durumuydu ve hepsi karşı olduğum şeylerdi.

LİSE SONDAYKEN SONBAHARDA NEW MEXICO EYALETİNİN Moriarty şehrinde zamana karşı çok önemli bir yarış vardı. Bu, genç yarışçılar için büyük bir yarıştı ve bu parkurda hızlı gitmek kolaydı; otobanda, az rüzgârlı, yaklaşık 19 kilometrelik düz bir yoldu. Birçok büyük kamyon geçiyor ve bunlar etrafınızı sıcak bir hava dalgasının sarmasına neden oluyordu. Genç bisikletçiler rekor kırmak ve fark edilmek için oraya gidiyorlardı.

Aylardan Eylül'dü, ama biz Teksas'tan ayrıldığımızda hâlâ sıcaktı. Bu yüzden yanıma hafif şeyler aldım. Yarışın olduğu gün 6'da kalktım ve sabahın erken saatlerindeki dağ havasını almak için dışarı çıktım. Tek giysim, bisiklet sürerken giydiğim şort ve kısa kollu yarış mayosuydu. Yoldan

45

oLance Armstrong

aşağı beş dakikada indim ve bunu başaramayacağım diye düşündüm; hava buz gibiydi.

Odamıza döndüm. "Anne, dışarısı o kadar soğuk ki bisiklete binemiyorum. Ceket veya benzeri bir şey gerekli." Bavullarımıza baktık ve tek bir kışlık giysi bulamadık. Yanımızda hiçbir şey getirmemiştik. Yani tamamen hazırlıksızdım. Bu tam amatörce bir hareketti.

Annem, "Bende, sadece ince bir rüzgârlık var" dedi ve ince pembe ceketini çıkardı. Annemin ne kadar ufak tefek, narin biri olduğundan bahsetmişim. Bu şey, oyuncak bebeklere giydirilecek giysilere benziyordu.

O kadar soğuktu ki "Tamam alıyorum" dedim.

Tekrar dışarı çıktım. Çok dardı ve kolları ancak dirseklerime kadardı; ama 45 dakikalık ısınmam sırasında giydim. Yarışın başlayacağı alana gittiğimde sırtımda hâlâ bu vardı. Zamana karşı yarışta ısınmış olmak çok önemlidir; çünkü "Başla" dediklerinde ok gibi başlayıp 19 kilometreyi aynı hızla kat etmeye tamamıyla hazırlıklı olmalısın. Oysa ben hâlâ üşüyordum.

Umutsuzca, "Anne arabaya bin ve klimayı sonuna kadar aç" dedim.

Annem arabayı çalıştırdı ve klimayı sonuna kadar açtı. İçeri girdim ve klimanın tam önüne oturdum. "Gitme vakti geldiğinde haber ver" dedim. İşte böyle ısınmışım. Nihayet sıram gelmişti. Arabadan indim ve bisikletime bindim. Başlangıç çizgisine gittim ve başladım. Parkur rekorunu 45 saniye farkla kırdım.

Plano'daki insanlar için önemli olan şeyler benim için günden güne daha az önemli olmaya başlıyordu. Okul ve sosyalleşme artık benim için ikinci plandaydı. Birinci önceliğim dünya çapında bir sporcu olmaktı. Sıralı dükkânların yanında bir ev hedefleyerek yaşamak istemiyordum. Hızlı bir arabam ve cüzdanımda param vardı, ama bunlar yarış kazandığım içindi ve bu arabayla para, sınıf arkadaşlarımdan hiçbirinin anlamadığı veya önemsemediği bir spordan geliyordu.

46

Başlangıç Çizgisio

Kendi kendime bisiklet antrenmanlarımı artırdım. Bazen birkaç arkadaş toplanıp kampa veya su kayağı yapmaya giderdik ve dönüşte herkesle birlikte arabaya binmek yerine bütün yolu yalnız başıma bisikletle dönerdim. Bir keresinde arkadaşlarla Texoma'ya kampa gittikten sonra yaklaşık 95 kilometrelik yolu bisikletle döndüm. Okuldaki öğretmenlerim bile neyin peşinde olduğumun farkında değillerdi. Okuldaki son yılımın ikinci döneminde ABD Bisiklet Federasyonu tarafından Amerika Genç Milli Takımı'yla birlikte Colorado Springs'te antrenman yapmaya ve ilk uluslararası yarışmam olan Moskova'daki 1990 Dünya Gençler Şampiyonası'na davet edildim. New Mexico'da-ki performansımdan sonra ünüm yayılmıştı.

Ancak Piano East yönetimi buna itiraz etti. Sert bir tutumları vardı; özürsüz devamsızlık olamaz. İnsan, Moskova'ya seyahatin fazladan bir izni hak ettiğini, mezunlar listesinde geleceğin Olimpiyatlarında yarışacak bir aday sporcusu bulunduğu için okulunun gurur duyacağını düşünüyor. Ama onların umurunda bile değildi.

Ne olursa olsun önce Colorado Springs'e, sonra da Moskova'ya gittim. Dünya Gençler Şampiyonasında ne yaptığım hakkında en ufak bir fikrim bile yoktu. Hız denetimi veya diğer taktiklere ilişkin hiçbir görüşüm yoktu. Tamamen ham bir

enerjiydim. Ancak yine de uzun süre liderdim. En sonunda erken atak yaptığım için yoruldu. Yine de ABD Federasyonu yetkilileri benden etkilenmişti ve Rus çalıştırıcı herkese benim yıllardır gördüğü en iyi bisikletçi olduğumu söylüyordu. Altı haftadır ortalarda yoktum. Mart ayında geri döndüğümde bütün notlarım devamsızlığımdan ötürü sıfırdı. Altı kişilik bir yönetim ekibi annem ve benimle görüşerek önümüzdeki birkaç haftada her dersin bütün ödevlerini yapmadıkça mezun olamayacağımı söyledi. Annem ve ben çok şaşırdık. Onlara "Ama bunu yapmam imkânsız" dedim.

Adamlar sadece bana baktı.

47

oLance Armstrong

İçlerinden biri, "Korkak değilsin, değil mi?" dedi.

Onlara dik dik baktım. Kahretsin gayet iyi biliyorum ki futbol oynayıp Polo gömlek giyseym ve Los Rios Kulübü'ne üye olan bir ailem olsaydı her şey çok farklı olacaktı.

"Toplantı burada bitmiştir" dedim.

Kalkıp dışarı çıktık. Mezuniyet duyurusu, kep, cüppe ve mezuniyet balosu parasını ödemiştik. Annem, "Şimdi ders bitene kadar okuldan bir yere ayrılma. Sen akşam eve geldiğinde ben bu meseleyi halletmiş olacağım" dedi.

Annem işyerine geri döndü ve Dallas telefon rehberin-deki bütün özel okulları aradı. Önce bir özel okulu arayıp beni kabul etmeleri için rica etmiş, okul ücretini ödeyemeyeceğini de söyleyerek, bunun ücretsiz olup olamayacağını sormuştu. Bölgedeki bütün okulları aradı ve yaşadığımız ikilemi anlattı. Onlara benim kötü bir çocuk olmadığımı, uyuşturucu kullanmadığımı söyledi ve iyi bir şekilde ilerleyeceğim konusunda söz verdi.

Günün sonunda Bending Oaks adında özel bir lise buldu. Birkaç telafi dersi alırsam beni kabul etmeye istekliydiler. Plano East'teki bütün kredilerimi oraya aktardık ve tam zamanında mezun oldum. Mezuniyet töreninde bütün sınıf arkadaşlarımla keplerinde kızıl-kahve püsküller varken, benimki Plano East'in altın sarıydı; ama hiç utanmadım.

Ne olursa olsun Plano East'teki mezuniyet balosuna gitmeye de kararlıyım. Zaten ücretini ödemiştik. Bu yüzden kaçırmayacaktım, Baloya birlikte gideceğim kız arkadaşşıma takacağım çiçeği aldım, smokin kiraladım ve bir Limuzin rezervasyonu yaptırdım. O akşam elbisemi giymiş, papyonumu bağlıyordum ki aklıma bir fikir geldi. Annem hiç Limu-zin'e binmemişti.

Ona bu deneyimi yaşatmak istiyordum. Annenize karşı bütün hissettiklerinizi ve borçlu olduklarınızı nasıl söylersiniz? Annem, bana bir öğretmenin veya babanın vereceğinden daha fazlasını vermişti ve bunu uzun zorlu yıllar bo-

48

Başlangıç Çizgisi o

yunca yapmıştı. O yıllar ki kimi zaman anneme kıraç Tek-sas toprakları gibi yoksunluklarla dolu görünmüş olmalıydı. Mesele asla pes etmeme, bir şeylerin nasıl görüldüğüne bakmama, dişlerini sıkıp sonuna kadar direnme olunca ben sadece, tek

başına, küçük bir çocuk ve az bir maaşı olan annemin dayanıklılığına ve tahammülüne ulaşmayı ümit edebiliyordum. Günün sonunda bir ikramiye verilmediği gibi onun için bir zafer ya da birincilik ödülü de yok' 1. Onun tek bildiği, dürüstçe çabalayarak deneyime dönüştürdükleriydi ve onun sevgisi kurtarıcıydı. "Engeli fırsat haline getir; olumsuz, olumluya dönüştür" sözünü ondan her duyduğumda benden, beni dünyaya getirme kararından ve beni büyütme tarzından bahsettiğini fark ediyordum.

Anneme, "Balo giysini giy" dedim. Annemin, "'balo giysisi'" demeyi sevdiği omuzlan ve sırtı açık güzel bir elbisesi vardı. Annem elbisesini giyerek, ben ve kız arkadaşım ile birlikte arabaya bindi. Hep beraber Limuzin'le bir saatten fazla şehirde gezdik, eğlendik ve dans vakti gelinceye kadar bu şekilde mezuniyetimi kutladık. Annem yine mutluydu; Çünkü yeni bir birlikteliği vardı. Ben 17 yaşındayken, nihayet John Walling isminde evlenebileceği iyi bir adamla tanışmıştı. Onu sevdim ve kısa sürede arkadaş olduk; 1998'de boşandıklarında üzülecektim.

Komik. Beni görenler hep "Hey babanla karşılaştım" derler. Tam olarak kimi kastediyorlar acaba? durup düşünmem gerekir. Üç kişiden herhangi biri olabilirdi ve açıkçası banka veznedarı hakkında hiçbir şey bilmiyorum, Terry'ye söyleyecek bir şeyim yok. Sanki bir aileymişiz gibi bazı Armstrong soyadlı kişiler benimle bağlantı kurmak istedi. Ama bizim bir alakamız yoktu. Bu konudaki duygularıma saygı göstermelerini dilerdim. Benim ailem Mooneyham'lerdi. Armst-rong'lar bunu benim uydurduğumu düşünüyorlar galiba.

Eminim Armstrong'lar size, benim neden bir babaya ih-üyacım olduğu ve ne büyük işler başardıkları hususunda elli bin farklı açıklama sıralayacaklardır. Ama ben bunlara ka-

49

I

o Lance Armstrong

tılmıyorum. Bana her şeyimi annem verdi. Onlara karşı hissettiklerim bir tür soğukluk ve güvensizlik duygusundan ibaret.

MEZUNİYETTEN SONRA BİRKAÇ AY KADAR Plano'da takıldım. Piano East sınıf arkadaşlarımdan çoğu devlet üniversitelerine gitti. Örneğin yakın arkadaşım Steve 1993'te Kuzey Teksas Devlet Üniversitesi'nden mezun oldu. (Kısa bir süre önce Piano East Lisesi'nden 10. mezuniyet yılını dolduranlar için bir parti düzenledi ve ben davet edilmedim.)

Plano'da yaşamaktan yavaş yavaş bıkiyordum. Subaru-Montgomery tarafından desteklenen yerel bir takım adına ülke çapında bisiklet yarışlarına katılıyordum; ama biliyordum ki bisiklet dünyasının merkezi Avrupa'ydı ve benim de orada olmam gerekiyordu. Ayrıca mezuniyetten önce olanlardan ötürü, okulun bulunduğu bölgeye de öfke duyuyordum.

İyi durumdaydım. Yarıştığım yetişkin insanları triatlon, 10 km. koşusu veya Plano çevresindeki Salı Akşamı yarışmaları demeden düzenli olarak geçmeye devam ediyordum. Zaman geçirmek için, Jim Hoyt'un sahibi olduğu Richardson Bike Mart'a takılıyordum.

Jim gençken hırslı bir bisikletçiymiş; ama sonra 19 yaşındayken Vietnam Savaşı'na katılmış. İki yıl boyunca, görevlerin en zoru olan piyade sınıfında hizmet etmiş. Eve döndüğünde bütün arzusu yeniden bisiklete binmek olmuş. Schwinn markasının dağıtıcılığını yaparak iş hayatına atılmış. Sonra da eşi Rhonda'yla kendi mağazasını açmış. Jim ve Rhonda yıllarca Dallas'ta genç bisikletçilere bisiklet, bisiklet malzemesi ve burs vererek yetişmelerini sağlamışlar. Jim, performans artırıcı teşviklerin gerekliliğine inanıyordu. Biz de, Jim'in ödül olarak ortaya koyduğu para ve bedava malzeme için çok daha sıkı yarışırdık. Lise son sınıfta Jim adına yarışarak ayda 500 dolar kazanıyordum.

Jim'in, mağazasının arkasında oturup konuştuğumuz kü-
50

Başlangıç Çizgisio

çük bir bürosu vardı. Okul müdürünü ve üvey babamı çok takmazdım, ama onunla oturup muhabbet etmeyi seviyordum. Jim, "Canım çıkana kadar çalışıyorum, ama halimden memnunum. Herkesi parayla değerlendiriyorsanız, bu hayatta öğreneceğiniz daha çok şey var demektir; çünkü benim bazı arkadaşlarım var ki şirket sahibi, bazıları da çim biçiyor" derdi. Jim zorlu biriydi, onu kandırmanız güçtü. Onun mizacına saygı duyardım.

Salı akşamı yarışmalarının birinde, pek de sevmediğim ve benden yaşça büyük birisiyle başa baş yarışıyorduk. Son metrelere girdiğimizde bisikletlerimiz birbirine temas etti. Bitiş çizgisini geçtiğimizde birbirimizi itip kakıyorduk. Bisikletlerimizden inmeden yumruklaşmaya başlamıştık bile. Ardından çamurda kavgaya devam ettik. Jim ve diğerleri tutup bizi ayırdığında benim hâlâ saldırmaya çalışmam herkesi güldürürken Jim'i çok öfkelenmişti; böyle bir kavgaya izin verecek bir tip değildi. Yürüdü, bisikletimi kaldırdı, alıp gitti. Bu duruma çok üzülmuştüm.

Bu, Schwinn Paramount marka güzel bir bisikletti ve Moskova'daki Dünya Gençler Bisiklet Şampiyonasında bunu kullanmıştım. Ertesi hafta önemli bir etap yarışında da bunu kullanmak istiyordum. Bir süre sonra Jim'in evine gittim. Ön bahçeye çıktı. "Bisikletimi geri alabilir miyim?"

"Hayır. Benimle konuşmak istiyorsan yarın büroma gel."

Mecburen geri döndüm. Çok kızgındı, o kadar ki bana vuracak diye korkmuştum. Üstelik hoşlanmadığı bir şey daha vardı: Camaro'ya bindiğimde hız yapma alışkanlığım olduğunu biliyordu.

Birkaç gün sonra arabayı da geri aldı. Bu duruma iyice kızmıştım. Bu arabanın yaklaşık 5 bin dolar tutarındaki bütün ödemelerini yapmıştım. Öte yandan bu paranın bir kısmı, Jim'in takım adına yarışmam için bana verdiği burstan geliyordu. Ama o kadar öfkeliydim ki sakın düşünemiyordum. 17 yaşındaysanız ve birisi tutup da Camaro IROC Z'ni-

51

o Lance Armstrong

zi sizden alıyorsa, o sizin kara listenize girmiş demektir. Bu yüzden asla Jim'i görmeye gitmedim. Çok kızgındım ve ondan korkuyordum da.

Tekrar konuşmamız yıllar sonra olacaktı.

Şehirden ayrıldım. Colorado Springs ve Moskova'ya gidişimden sonra ABD bisiklet milli takımı adayları arasına girdim ve takımın yeni göreve getirilmiş direktörü Chris Car-michael beni aradı. Chris de benim ünümü duymuştu. Son derece güçlüydim; ama yarış taktiklerinden pek anladığım yoktu. Chris bana, Amerika'da durgun bir dönem yaşayan bisiklet sporuna yeni bir soluk kazandırmak için yeni gençlerle yepyeni bir grup kurmayı düşündüğünü belirtti. Gelecek vaat eden bisikletçilerden Bobby Julich ve George Hin-capie gibi birkaç gencin ismini sayarak benim de onlardan biri olmamı istediğini söyledi. Avrupa'ya gitmeyi ne kadar istiyordum? Artık evden ayrılmanın zamanı gelmişti.

52

uç

Annemi

kapıda bırakmam

O O

o o o o o o o o o o o

BİR YOL BİSİKLETÇİSİNİN HAYATI, bütün kıtalarda, günler boyunca saatte 40-50 kilometre pedal çevirmekle geçer. Bu, seledede otururken su içmek veya şekerleme yemek anlamına gelir; çünkü bu hızla giderseniz günde 10-12 litre sıvı kaybeder ve 6 bin kalori yakarsınız, küçük tuvaletinizi yapmak veya yağmurluğunuzu giymek de dahil olmak üzere hiçbir şey için durmazsınız. Peloton denen, bisikletçilerin sıkışık grup halindeki ilerleyişlerinde devam eden hızlı satrancı hiçbir şey bölmez. Yağmurda tıslarcasına giderken, soğuk yamaçları aşmak için uğraşırken, yağmur sularının göllendiği köşeleri dönerken, Arnavut kaldırımlarının taşlarında sarsılırken bilirsiniz ki frene çok sert basan veya direksiyonu çok keskin çeviren gergin bir bisikletçinin yapacağı tek bir yanlış hareket bile bisikletini ve seni hurdaya döndürebilir.

Neye kalkıştığımın tam olarak farkında değildim. 18 ya-Şimcla evden ayrıldığımda yarış denince düşündüğüm, baş-

oLance Armstrong

lar başlamaz öne fırlayıp var gücümle pedal çevirmektir. İlk zamanlardaki lakabım "düşüncesiz" idi ve bu lakap beni o günden sonra hep takip etti. Bunu belki de hak ediyordum. Çok gençtim, öğrenecek çok şeyim vardı, söylememem ve yapmamam gereken şeyleri söyledim ve yaptım; ama silkinmeyi de denemiyordum. Ben sadece Teksas'lıydım ve İspanyol basını bana "Teksas boğası" adını takmıştı.

Uluslararası ilk büyük yarışmamda, antrenörümün benden yapmamamı istediği her şeyi yaptım. Yarış, Japonya'nın Utsunomiya kentinde düzenlenen 1990 Dünya Amatörler Şampiyonası'ydı. Uzun ve zorlu bir tırmanma parkuarı olan, yaklaşık 185 km.lik bir yol yarışıydı. İşin kötüsü, sıcaklığın 32 dereceye ulaştığı boğucu bir gündü. Kendisini henüz pek tanımadığım ve sözünü de pek dinlemediğim genç, kumral ve çilli biri olan çalıştırıcımız Chris Carmichael'ın yönetimi altında ABD milli takımının bir üyesi olarak yarışıyordum.

Chris bana sert uyarılarda bulunuyordu: Yarışın büyük bölümünde ön grubu geriden takip edecektim ve öne fırlamadan önce onun işaretini bekleyecektim. Hava çok

sıcaktı ve parkur, önde rüzgâra karşı yarışmak göze alınamayacak kadar zordu. Yapılacak en akıllıca hareket, iyi bir plan yapıp enerjimi saklamaktı. Chris, "Beklemedi istiyorum" dedi. "Ön grubun yanı başında rüzgâr yemeni istemiyorum."

Kafamı olur anlamında sallayarak başlama noktasına geldim. İlk turda Chris'in istediğini yaptım ve ön grubun arkasına takıldım. Ama sonra kendimi tutamadım ve bacaklarımı denemek istedim. Ön gruba yaklaşıp yavaş yavaş geçmeye başladım. İkinci turda liderliği ele aldım ve tur başlangıç noktasına geldiğimde harika durumdaydım ve en yakın rakibime 45 saniye fark atmıştım. Chris'in yanından geçerken şöyle bir baktım. Elleri belinde bana "Ne yapıyorsun?" der gibiydi. Sırıttım ve işaret ve küçük parmağımı havaya kaldırarak Teksas Boğası işareti yaptım.

Annemi Kapıda Bırakamamam

Chris, ABD teknik ekibine dönerek bağırırmaya başladı, i'isfe yapıyor bu?" Ne yapıyordum? Sadece gidiyordum. Bu atak, klasik erken Armstrong atağı olarak bilinecek bir ataktı: Aykırı ve hiç de tavsiye edilmeyen harikulade bir ataktı. Sonraki üç turda da liderliğimi devam ettirerek aradaki farkı bir buçuk dakikaya çıkardım. Kendimi iyi hissettiğim anlarda sıcak yavaştan vurmaya başladı. Sonra 30 kişilik bir gaibun yanıma yaklaştığını hatırlıyorum. Yarışı henüz yarılarmış olmamıza karşın ben şimdiden acı çekiyordum. Yarışın liderliğini sürdürmeye çalıştım, ama gidecek halim kalmamıştı. Sıcaklığın ve yokuşların da etkisiyle 11. oldum.

Bu, hâlâ yarış tarihinde bir Amerikalının yaptığı en iyi derecedir ve yarışın ardından Chris için kızgından çok memnundu diyebilirim. Yarıştan sonra otelin barında beraberce bira içip konuştuk. Chris'e karşı ne hissettiğimden emin değildim. Plano'dan ilk geldiğimde Chris ABD milli takımını iki gaiba bölmüş, beni de "B" takımına yerleştirmişti ve bir şey söylemesem de bu yüzden onu tam anlamıyla affedebilmiş değildim.. Ancak Chris'in kayıtsız tavırlarının beraberinde nasıl da kardeşçe bir bağlılık ve inanılmaz bir bisiklet bilgisi getireceğini öğrenecektim. Sonuçta genç bir bisikletçiyken Greg LeMond'la yarışmıştı ve eski bir Olimpiyat sporcusuydu.

Kirin içip günün olaylarından söz ederek bol bol güldük. Sonra Chris birden ciddileşti. 11. olduğum için beni tebrik etti ve gördüklerinden hoşnut kaldığını söyledi. "Başarısız olmaktan korkmayın. 'Yakalanırsam ben ne yaparım?' diye bir düşüncen olmadı" dedi. Ben de bu övgüleri mutlulukla kabul ettim.

Ama sonra, "Yine de ne yapmakta olduğunu buseydin ve enerjini koruyabilseydin, madalya kazanırdın" diye ekledi.

Ben bir Amerikalının yaptığı en iyi dereceyi yapıyordum, Chris de bana bunun yeterli olmadığını söylüyordu. Aslında ince ifadeleriyle bana büyük bir şans kaçırıldığını anlat-

55

o Lance Armstrong

maya çalışıyordu. Konuşmasını, "Ciddiyim. Bundan daha iyisini yapabilirsin. İnanıyorum ki bir gün dünya şampiyonu olacaksın. Ama bunu yapmak için çok çalışman gerekli" diyerek sürdürdü.

Chris, en iyi bisikletçilerin, yani Marco Pantanis ve Miguel Indurains'in en az benim kadar, hatta benden daha güçlü olduklarına değindi. "Seninle yarışan herkes de seninle aynı güçte" dedi. Beni onlardan ayıracak şey taktiğim olacaktı. Nasıl yarışılması gerektiğini öğrenmem gerekiyordu ve bunu da ancak bisikletin üstünde öğrenebilirdim. O ilk sene, bisikletle Avapa'da yaklaşık iki yüz gün geçirmiş olmalıyım; çünkü gerçek test yoldaydı ve yaklaşık 257 kilometrelik bir yarışta saklanma yoktu. Son kısımda ya başarısız ya da başaramazsınız. Evim Teksas Austin'deydi. Burası, coşkun Colorado Neh-ri'nin taşkın sularının beslediği koyu yeşil şehir gölünü çevreleyen kayalık kıyılarındaydı. Austin'de kimse ne giydiğime veya "onlardan" olup olmadığımı dikkat etmiyordu. Aslında aynı biçimde giyinen iki kişi görmedim bile. Hatta şehrin en zenginlerinden kimileri berduş gibi giyiniyordu. Bu şehir, 6. caddede gittikçe gelişen barları, kulüpleri ve eğlence olsun diye kırmızıbiber yiyebileceğim sapa yollardaki mütevazı Teksas-Meksika tarzı lokantalarıyla gençlere yönelik bir şehir izlenimi veriyordu. Bitmek bilmeyen bisiklet yolları ve kilometrelerce gidebileceğiniz tali yollarıyla antrenman yapmak için de ideal bir yerdi. Teksas Üniversitesi kampusunun yakınında küçük bir bungalov kiraladım. Burası bana uygundu; çünkü ben de öğrenciydim; sınıfta değilse de bisiklet üstünde. Gitgide bisikletin oldukça karmaşık, epey kafa gerektiren ve görüldüğünden çok daha fazla takım sporu olduğunu fark ediyordum. Yabancı kelime ve kalıplardan oluşan kendine özgü bir dili ve özel bir etiği vardı. Her takımda her bisikletçinin bir işi vardı ve yarışın belirli bir bölümün-

56

I

Annemi Kapıda Bırakamamo

den sorumluydu. Daha yavaş sürenlere "hizmetçi" denirdi; çünkü bunlar pek de cazip bir iş olmayan tepeye çekme işini yaparlar. "Çekme", diğer bisikletçilerin rüzgâr yemesini önleme ve takımın liderini, etap yarışının değişik tehlikelerinden koruma işine verilen bir bisiklet terimidir. Takım lideri baş bisikletçidir, yani varış çizgisine doğru bacaklarında 250 kilometre hızla atağa kalkabilecek güç bulunan kişidir. Ben de önce "hizmetçi" olarak başladım; ama sonra yavaş yavaş takım lideri rolüne hazırlanmaya başladım.

Bisikletçilerin neredeyse tamamının yarışın büyük bölümünü grup halinde kat edişlerine peloton denirdi ve bunun hakkında pek çok şey öğrendim. Peloton, izleyicilere ilerledikçe uğuldayan parlak bir bulanıklık gibi görünür; ama bu renkli bulanıklığın her tarafına temas yayılmıştır. Gidonlar, dirsekler ve dizler birbiriyle çarpışır ve burada uluslararası entrikalara ve anlaşmalara rastlamanız fazlasıyla mümkündür. Peloton'un hızı değişkendir. Kimi zaman saatte 30 kilometre hızla giderler, sporcular yavaş yavaş pedal çevirir ve sohbet ederler. Kimi zamanlarda ise 60-65 kilometrelik hızla yolu aşırırlar. Peloton bünyesinde yarışan sporcular arasında bugün sen beni çek, yarın ben seni çekeyim felsefesine dayanan sürekli bir anlaşma vardır. Birkaç santim ver, arkadaş kazan. Kendinizden veya takımınızdan

ödün verecek anlaşmalar yapmazsınız tabii ki; ama elinizden geliyorsa diğer sporculara bir iyilik edersiniz, karşılığında da onlar size iyilikte bulunur.

Bu politika, genç bir bisikletçi için belirsiz ve kafa karıştırıcı, hatta son derece üzücü olabilir. Bu konuda 1991'in ilk aylarında unutamayacağım bir ders aldım. Planım, 1992 Barcelona Olimpiyatları'nda amatör olarak yarıştıktan sonra profesyonelliğe geçiş yapmaktı. Bu arada ABD'de Subaru-Montgomery adına da yarışmaya devam ediyordum. Teknik olarak iki farklı takımın üyesiydim: Uluslararası çapta Chris Carmichael'ın çalıştırdığı ABD milli takımındaydım, ama ülke çapında Subaru-Montgomery adına yarışıyordum.

57

oLance Armstrong

1991'de milli takımla beraber ülke dışındayken, İtalya'da Settimana Bergamasca adı verilen saygın bir yarışa katıldık. Kuzey İtalya'da 10 gün süren proam bir etap yarıştı ve dünyanın en iyi bisikletçilerinden bazıları orada olacaktı. Daha önce bu yarış kazanan Amerikalı olmamıştı; ama Chris Carmichael idaresindeki takımımız oldukça moralliydi; iyi bir takım çalışması yapıyor ve birinciliği alabileceğimizi hissediyorduk.

Ancak ortada sıkıntılı bir durum da söz konusuydu. Su-baru-Montgomery takımı da yarışa girmişti ve ben yıldızlı ve çizgili formayı giyerek Subary-Montgomery forması giyenlere karşı yarışacaktım. Normalde takım arkadaşım olan insanlar bugün birer rakipti.

Yarışın ilk kilometrelerinde Subaru-Montgomery adına yarışan ve arkadaşım olan Nate Reese yarışın liderliğini ele geçirdi. Ama ben de iyi gidiyordum. İkinciliğe yerleştim. Sevinçten uçuyordum, sanki her iki takımın en iyisi olarak biz önde gidiyorduk. Ancak Subaru-Montgomery takım yöneticisi aynı şekilde düşünmüyordu. Beni mücadelenin içinde görmekten hoşnut olmadığını iki etap arasında beni yanına çağırıp, "Nate'e çalışacaksın" diyerek belirtti. Anlayamaya-rak yüzüne bakıp kaldım. Benim çekinik durup Nate'e hizmetçilik yapmam gerektiğini kastetmiş olamazdı, değil mi? Ama ne yazık ki kastettiği buydu. "Atağa kalkmayacaksın" diye buyurarak yarışını Nate'e kazandırma zorunluluğum olduğunu söyledi.

Milli takıma son derece sadıktım. Diğer takımlarla kıyaslandığında güçsüzdük. Ne de olsa biz ucuz bir otelde üç kişinin bir odada kaldığı, parasız bir ayak takımı ekibiydik. Bütçemiz o kadar kısıtlıydı ki Subaru-Montgomery gibi profesyonel takımlar bir kere kullandıktan sonra şişelerini atarken, ertesi gün de kullanabilmemiz için Chris her akşam su içtiğimiz şişeleri yıkıyordu. Settimana Bergamasca Yarışı'nı kazanırsam ABD ekibi ve genel olarak Amerikan bisikletçiliği için büyük bir zafer olacaktı; ama ticari takımımın çalış-

58

Annemi Kapıda Bırakamama
tırıcısı geri durmamı istiyordu.

Chris'e giderek Subaru-Montgomery takım yöneticisinin bana fazla mücadele etmemem gerektiğini söylediğini itiraf ettim. "Lance, bu senin kazanman gereken bir yarış" dedi. "Atak yapmama gibi bir şey yapamazsın. Bu senin yarışın."

Ertesi gün çok sıkı yarışım. Düşünün; grupta 100 kişiyle birlikte bir tepeye tırmanıyorsunuz. Önce 50 kişi kopuyor, sonra 20 kişi daha geride kalıyor, ardından 10 kişi daha. 15-20 kişiyle devam ediyorsunuz. Bu bir yıpratma yarışıdır. Rakibinizin işini daha da zorlaştırmak için atak yapıyor ve hatta tempoyu iyice yükseltiyorsunuz. Geri kalan yarışmacılar arasında aynı tempoyu tutturamayanlar da geri kalıyor. Yol yarışının özünde bu vardır.

Ama benim Nate'i desteklemek için beklemem gerekiyordu. Düşündükçe, bunun bir seçenek dahi olmadığını görüyordum. Kendi kendime, "Eğer bize takılabilecek kadar güçlüyse sorun yok, ama" geride kalırsa onu bekleyecek değilim" diyordum. Sonuçta geri kaldı ve ben de beklemedim.

Ön grupla beraber gittim ve günün sonunda liderlik mayosunu giydim. Nate 20 dakika kadar kaybetmişti. Öfkeli Subaru-Montgomery yöneticisi kızgın bir şekilde Chris'e ve bana çıkıştı. "Ne yapmaya çalışıyorsun?" Chris hemen beni savunmaya başladı.

"Hey, bu bir bisiklet yarış. Lance kazanmak için sürüyor."

Oradan ayrıldığımızda çok üzgündüm. Bir taraftan takım yöneticisi tarafından ihanete uğradığımı ve terk edildiğimi düşünüyordum, diğer yandan suçluluk ile sadakat arasında Çırpınıp duruyordum. O gece Chris ve ben oturup yenicien konuştuk. Chris, "Bak, insanlar atak yapmaman gerektiğini söylüyorsa, senin için en iyisini düşünmüyorlar demektir" dedi. "Bu, tarihi bir yarış ve Amerika bunu hiç kazanmadı ve sen şu an İtalya'daki en iyi profesyonellerle birlikte yarışyorsun. Kazanırsan, bu senin kariyerin için harika bir şey

59

o Lance Armstrong

olur. Ayrıca sen ABD milli takımı adına yarışyorsun. Elinden gelenin en iyisini yapmazsan, bu ne anlama gelir?"

Bana göre bu, "Liderliğim için özür dilerim. Diğer yarışmacının kazanması gerekiyor; çünkü o bir profesyonel" demektir ve bu verilebilecek en kötü cevaptı. Bunu yapamazdım. Yine de endişeliydim, çünkü takım yöneticisi hakkımda kötü konuşarak gelecekteki profesyonel kariyerime zarar verebilirdi.

Chris, "Endişelenme, doğru olduğuna inandığın şeyi yap" dedi. "Bu yarış kazanırsan değer belirlenecek."

Annemle konuşmak istiyordum. ABD'yi ararken numarayı çevirmekte zorlanıyordum; ama sonunda anneme ulaşabildim.

"Neler oluyor oğlum?" dedi.

Durumu açıkladım. O kadar üzgündüm ki "Anne ne yapacağımı bilmiyorum" derken adeta kekeliyordum. Yarışta şu an en önlerdeyim; ama Subaru'nun yöneticisi bana Nate Reese'in kazanacağını ve benim de ona yardım etmem gerektiğini söyledi.

Annem beni dinledikten sonra, "Lance yarış kazanabileceğini düşünüyorsan devam et" dedi.

"Kazanabileceğimi düşünüyorum."

"O zaman işlerini bitir. Bu yarış kazanacaksın. Kimsenin gözünü korkutmasına izin verme. Gözünü parkura dik ve yarış kazan."

Gözümü parkura diktim ve yarıştım. Pek popüler bir lider değildim. Sadece Subaru-Montgomery'de değil, parkurun kenarında toplanan İtalyanlar da bir Amerikalının lider olmasına o kadar kızıyorlardı ki lastiklerimi patlatmak için kırılmış cam parçaları ve raptiye atıyorlardı. Ama yarış devam ettikçe İtalyanlar yavaş yavaş bana ısındılar ve bitiş çizgisini geçtiğimde alkışlıyorlardı.

Kazanmıştım. ABD milli takımına, Avrupa'da düzenlenen bir yarışta zafer kazandırmıştım. Tüm takım ve tabii Chris sevinçten uçuyordu. O akşam, birincilik kürsüsünden indi-

60

Annemi Kapıda Bırakamamam

ğimde Chris hiç unutamadığım bir şey söyledi: "Bir gün Fransa Bisiklet Turu'nu kazanacaksın."

BİSİKLET GENÇLERİ ÖDÜLLENDİRMEKTEN ÇOK UTANDIRAN BİR SPORDUR. Planladığım gibi Olimpiyatlardan sonra hemen profesyonelliğe geçiş yaptım ve daha ilk yarışımda sonuncu oldum.

Barcelona Oyunları'ndaki performansım tam bir hayal kırıklığıydı. Yol yarışında 14. oldum; yine de her nasılsa Amerikan bisiklet dünyasındaki en etkili isimlerden biri olan ve bana şans vererek benimle profesyonel kontrat imzalayan Jim Ochowicz'i bir şekilde etkilemeyi başardım. Ochowicz ya da herkesin çağırdığı isimle "Och", çoğunlukla Amerikan bisikletçilerden oluşan ve Motorola'nın sponsorluk ettiği bir takımın yöneticisiydi, bisiklet dünyasının öncülerinden biriydi. 1985 yılında ilk kez çoğunluğunu Amerikalıların oluşturduğu takımın ABD dışında yarışmasını sağlamış ve ABD'li bisikletçilerin, geleneksel olarak Avrupa'ya ait olan bu sporda yarışabileceğini ispatlamıştı. (Och'un takımı olan 7-Eleven adına yarışan ilk bisikletçilerden biri Chris Carmichael idi.) Bir sene sonra Greg LeMond 1986 Fransa Bisiklet Turu'nu kazandı ve bu turu Amerikan gündemine taşımıştı.

Chris de beni, her zaman yükselen genç Amerikalıları araştırıp seçen Och'a yönlendirdi. ABD'de düzenlenen en büyük etap yarışları olan Du Pont Bisiklet Turu'nun olduğu günlerde bir akşam bizi tanıştırdı. Och'un kaldığı otele tıpkı bir iş görüşmesi yapmaya gider gibi gitmiştim. O zamanlar farkında değildim; ama sonra anladım ki manevi babamla buluşmuştum.

Ona dair ilk izlenimlerim 40 yaşlarında, ince uzun, yumuşak sesli, yüzünde her zaman bütün dişlerini ortaya seren geniş bir gülümsemesi olan biriydi. Oturup doğup büyüdüğüm yer hakkında konuştuk. Bana bir bisikletçide aradığı özellikleri söyledi. Och, LeMond'un izinden giderek

61

o Lance Armstrong

Fransa Bisiklet Turu'nu kazanacak genç bir Amerikalı bulmak istiyordu. Och'un takımı değişik yarışlarda birkaç kez dördüncü olmuştu; ama bu yarış hiç kazanamamıştı.

Och, bana isteğimin ne olduğunu sordu. En iyi bisikletçi olmak istediğimi söyledim. "Avrupa'ya gitmek ve profesyonel olmak istiyorum. Sadece iyi değil en iyi olmak istiyorum" dedim. Bu, Och için yeterliydi; benimle bir kontrat yaptı ve Avrupa'ya yolladı.

İlk yarışı Clásica San Sebastian'dı. Bu yarış, "klasik" bir yarış olarak kabul ediliyordu; ama yarışçıların kemik takırdatan bir arazide ve elverişsiz bir havada bir günde 150 kilometreden fazla gittiği, son derece yorucu bir yarışı. Tarihi atmosferi hoş ve herkesin diline düşecek kadar da acımasızdı. San Sebastian, Bask bölgesinde harika bir sahil kentiydi; ama yarışa başladığımız gün yağmurlu kapalı bir hava ve keskin bir soğuk vardı. Yağmurda bisiklete binmek kadar rahatsızlık verici bir şey yoktur; çünkü asla, ama asla ısınamazsınız. Yağmur, likra malzemeden yapılmış mayonuzun içine işleyerek üzerinize ikinci bir deri gibi yapıştırır. Bu yüzden soğuk, terinizle karışır ve kemiklerinize doğru süzülür. Kaslarınız işlemeze hale gelir. Soğuk hantal bir bitkinlikle üstünüze çöker.

Başladığımız gün yağmur o kadar şiddetliydi ki acı veriyordu. Sert ve dondurucu bir havada başladığımız yarışta gün ilerledikçe gerilere düştüm. Hem üşüyor hem de gayretle pedal çevirmeye çabalıyordum, ama kısa bir süre sonra sonuncuydum. Yarışçılar yarışı terk ettikçe önümdeki grup küçülüyordu. İki de birde birisi bisikletini kenara çekerek yarışı terk ediyordu. Aynı yapıma isteği bende de uyandı. Frene basmayı, bisikletten inerek yolun kenarına çekmeyi ben de istedim. Bu çok da kolay olurdu. Ama bunu yapamazdım, hem de ilk profesyonel yarışımda. Bu çok küçük düşürücü bir hareket olurdu. Sonra takım arkadaşlarım ne derdi? Pes eden biri olamazdım.

Niçin yarışı terk etmiyorsun?

Annemi Kapıda Bırakamam

Evlat, asla bırakma.

Elli yarışçı yarışı bıraktı, ama ben devam ettim ve 111 kişi arasında sonuncu geldim. Bitiş çizgisini birincinin yaklaşık yarım saat ardından geçtim. Son tepeyi çıkarken İspanyol seyirciler gülmeye, beni ıslıklamaya başladılar. Bir tanesi, "Şu sonuncu olan acınacak herife bakın" diyerek alay ediyordu.

Birkaç saat sonra Madrid havaalanında kendimi bir sandalyeye bırakmış, bisiklet sporunu tamamen bırakmayı düşünüyordum. Bu benim için o ana kadar en aklıma başıma getirici yarışı. San Sebastián'a gelirken gerçekten bir kazanma şansım olduğunu düşünüyordum, şimdiyse bu sporu devam ettirip ettirmeyeceğimi. Herkes bana gülmüştü.

Profesyonel bisiklet, düşündüğümde daha zor olacaktı. Daha hızlıydı, arazi daha zordu ve rekabet de hayal ettiğimden daha sertti. Cebimden bir tomar kullanılmamış uçak bileti çıkardım. Bunlar arasında ABD'ye dönüş biletim de vardı. Bu bileti bile kullanmayı düşündüm. "Belki de eve gitmeliyim" diye düşündüm, eve gidip becerebildiğim başka bir şey yapmalıyım.

Telefona giderek Chris Carmichael'ı aradım. Ne kadar üzgün olduğumu anlattım ve bu sporu bırakmayı düşündüğümü söyledim. Chris önce sadece dinledi, sonra da "Lan-ce, bu yarış deneyiminden, hayatındaki diğer bütün yarışlardan öğrendiğinden

daha fazla şey öğreneceksin" dedi. Yarışta kalıp bitirmekle doğru olanı yapmış, yeni takım arkadaşlarıma dayanıklı bir bisikletçi olduğumu kanıtlamıştım. Eğer bana güveneceklerse bırakıp giden biri olamadığımı bilmeleri gerekirdi ve artık biliyorlardı.

"Tamam" dedim. "Tamam devam edeceğim."

Telefonu kapayıp bir sonraki yarış için uçağa bindim. Sadece iki gün dinlenebilecektim ve sonra Zürih Şampiyona-sı'nda yarışacaktım. Kendime ve başkalarına ispat edecek Çok şeyim vardı. Kalbim patlamadıkça bu sefer sonuncu olmayacaktım.

62

63

oLance Armstrong

Zürih'te ikinci oldum. Baştan itibaren atak yaptım ve hemen hemen bütün yarış atak yapmayı sürdürdüm. Bu yarışta doğru düzgün bir taktiğim yoktu. Gözümü parkura diktim ve ilerledim. Madalya almak için podyuma adım attığımda sevinçten çok rahatlama vardı. Kendi kendime "Tamam galiba bu işi becerebileceğim" dedim. Chris Carmichael'ı aradım. "Gördün mü?" dedi. Birkaç gün içinde umutsuz bir çaylaktan kabul görmüş bir yarışçıya dönüşmüştüm. Bu dönüşümüm spor dünyasında mırıldanmaları başlattı, İnsanlar, "Bu çocuk da kim? Neyin nesi oluyor?" gibi sorularla beni tanımak istiyordu.

Evet, bu soru benim için de hâlâ cevaplanması gereken bir soruydu.

BİSİKLET DÜNYASINDA BİR AMERİKALI, BEYSBOLDA DÜNYA

KUPASFNA KATILAN Fransız takımına benzetilebilir. Saygı duyulan bu eski sporda davetsiz misafirdim, yazılı veya yazısız kuralları ya da etiğine ilişkin hemen hemen hiç bilgim yoktu. Şunu söyleyebilirim ki, benim Teksaslı tavırlarım, bu kıtada tam olarak iyi işleliyordu.

Avrupa bisikletçiliğinin sessiz sedasız kandırmacası ile benim alışkın olduğum caka satan ve geyik muhabbeti yapan Amerikan rekabet anlayışı arasında büyük bir farklılık vardı. Pek çok aldırılmaz Amerikalı gibi yetişme çağımda benim de bisiklet sporundan haberim yoktu; LeMond'un 1986'da Fransa Bisiklet Turu'ndaki zaferiyle bu spor dikkatimi çekmişti. Her şeyin bir yapılış biçimi ve anlamadığım davranışları vardı. Bunları anladığımda bile, bunların bir parçası olduğumu düşünmedim. Aslında aldırmadım.

Kimseye saygı duymadan yarıştım. Hem de hiç. Gösteriş yaptım, iddialı konuştum ve yumruğumu havada salladım. İddialı olmaktan hiç vazgeçmedim. Gazeteciler beni sevdi-Farklıydım ve haber olmaya değerdim. Renkli bir kişiliğim vardı. Ama aynı zamanda düşmanlarım da olmaya başlamıştı.

Annemi Kapıda Bırakamam o

Yarıştığımız yol son derece geniştir. Yarışçılar sürekli yer değiştirir, en iyi pozisyonu elde etmek için savaşırlar. Arkadaş İcazanma adına yapılan en akıllıca iş başka birine yol vermektir. Uzun bir etap yarışında arkadaş kazanmak için biraz yol verirsiniz; çünkü sonra size gerekli olabilir. Birkaç santim ver ve arkadaş kazan. Ama ben bunu yapamıyordum. Bu, kısmen benim o zamanki karakterimden kaynaklanıyordu:

Kendimi güvende hissetmiyordum, korunma gereksinimi duyuyordum ve gücümünden tam emin değildim. Ben hâlâ öfkesi burnunun ucunda olan, paldır küldür bisiklet süren ve pedallara kızgınlıkla asılan Plano'lu çocuktum. Gün gelip başkasına bir santim bile vereceğimi aklımın ucundan geçirmezdim.

Bazen peloton'daki insanlara sinirlenerek, "Ya hızlan ya da çekil önümden!" diye bağıryordum. Yine de bir yarışçının, takım lideri söylediği, yorgun veya yaralı olduğu için veya bunlar gibi değişik nedenlerle de olsa geride kalmasını anlamıyordum. Aslında böyle bir kişinin önümden çekilmesi ya da benim daha hızlı gitmem için çabalaması gerekmez. (Böyle şeyler artık sinirime dokunmuyor ve ben artık çoğunlukla arkada durup yaralayan kişiyim.)

Peloton'da, diğer yarışçıların sırf kazanamayamız diye sizi mahvedebileceklerini öğrendim. Bisikletçiler arasında "sıkıştırma" denen bir ifade vardır. Bu kelime Almanca "fic-ken" denen becermek kelimesinden geliyor. Peloton'da bir kişiyi sıkıştırdığınızda bu, onu geçmek için zorladığınız anlamına gelir. Peloton'da çok sıkıştırma olur.

Yarış sırasında kimileri beni sırf sıkıştırmak için sıkıştırdı. Beni sevmediklerinden, kazanamayışımı görmek için yarışanlar olurdu. Beni yarıştan kopartırlardı. Etrafımı sararak daha yavaş sürmeme neden olurlardı. Bazen de hızlanıp atak yaparak tempomdan daha hızlı gitmeme yol açarak beni zayıf düşürürlerdi. Allah'tan Sean Yates, Steve Bauer ve Franki Andreu gibi beni koruyan takım arkadaşlarım vardı. Onlar bana kibarca yaptığım şeyin kendim ve onlar için iyi

65

o Lance Armstrong

olmadığını açıklamaya çalışırlardı. Frankie, "Lance, kendini kontrol etmelisin, düşman kazanıyorsun" derdi. Onlar olgunlaşmaya ihtiyacım olduğunu anlıyorlardı ve bana kızsalar da bunu kendilerine saklarlar ve beni sabırla doğruya yönlendirirlerdi. Bisiklet sporunda takım arkadaşları önemlidir. Motorola takımındayken sekiz tane takım arkadaşım vardı ve her birine tek tek ihtiyacım olurdu. Dik bir tepeye tırmanırken arkadaşlardan birinin arkasına takılmak yüzde otuz daha az enerji harcamamı sağlardı. Rüzgârlı bir günde ise sekiz takım arkadaşım da önüme geçerek rüzgârımı keser ve böylece yüzde elli daha az enerji harcamama yardımcı olurlardı. Her takımında hızlı gidecek kısa koşuculara, yokuş tırmanıcılara ve pis işleri yapacak birilerine ihtiyaç vardır. Gereken herkesin çabasını kabullenmek ve bunu boşa harcamamak çok önemliydi. Och bana, "Kazanmayan birisi için kim çaba gösterir ki?" diyerek güzel bir soru sordu.

Yol yarışını tamamıyla kendi başınıza kazanamazsınız. Takım arkadaşlarınıza ve rakiplerinizin iyi niyetiyle işbirliğine ihtiyacınız vardır. İnsanlar sizin için ve sizinle bisiklet sürmeyi istemek zorunda kalırlar. Ama o ilk aylarda bazı rakiplerim beni saf dışı bırakmak istediler.

Önemli Avrupa şampiyonlarına hakaret ederdim. Profesyonel olarak katıldığım ilk yarışlardan biri olan Akdeniz Bisiklet Turu'nda Moreno Argentin'le karşılaştım. Avrupa'nın değişik yerlerinde yarışlar kazanmış eski bir dünya şampiyonu, bu sporun önemli şahsiyetlerinden biri ve ciddi, saygı duyulan bir İtalyan bisikletçiydi.. Ama

ben yarışın başlarında atak yaparak ona meydan okudum. Bir araya toplanmış 150 yarışçı vardı ve yer tutma mücadelesi vererek birbirlerini sıkıştırıyorlardı, birbirlerinin üzerine geliyorlar ve birbirlerini itiyorlardı.

Argentin'in yanına geldiğimde bana baktı, biraz şaşırır gibi oldu ve "Burada ne işin var Bishop?" dedi.

Bu beni çok sinirlendirdi. İsmimi bilmiyordu. Beni, Ame-
66

Annemi Kapıda Bırakamamo

kan takımının diğer bir üyesi olan Andy Bishop zannet-;sti "Bu herif adımı bilmiyor galiba" diye düşündüm.

"Kahrolası Chiapucci" diyerek onu takım arkadaşlarından birinin adıyla çağırdım.

Argentin'in jetonu geç düştü. Kendisi capo, yani sözü geçendi ve ben onun için henüz hiçbir şey kazanmamış isimsiz genç bir Amerikalıydım ve ona hakaret ediyordum.

Ama benim önceden birçok umut verici derecelerim vardı ve bana göre kim olduğumu bilmesi gerekirdi.

"Hey, Chiapucci" dedim. "Adım Lance Armstrong ve bu yarış bittiğinde bunu öğreneceksin."

Yarışın geri kalanında tek amacım Argentin'i geçmekti. Ama yarışın sonunda kaybettim. Bu, beş günlük bir etap yarışıydı ve Argentin'le başa çıkamadım. Bunun için çok tecrübesizdim. Yarışın ardından Argentin takımımızın yanına gelerek havalı tavırlarla bağıra çağıra benim davranışlarımı eleştirmeye başladı. Bu da bisiklet dünyasındaki davranış kurallarından biriydi. Eğer genç bir bisikletçi sorun oluyorsa, onu hizaya sokmak yaşça büyük bisikletçilerin görevidir. Yani kabaca özetleyecek olursak Argentin'in "Şu adama biraz nasıl davranılacağını öğretmeniz gerekli" diyordu.

Birkaç gün sonra İtalya'da Trophée Laigueglia adlı bir gün süren klasik bir yarışa katıldım. Bu yarışın, Argentin için kolay bir birincilik olacağı düşünülüyordu ve ben de bunu biliyordum. İtalya'daki herhangi bir yarışta favoriler İtalyan, özellikle de liderleri Argentin'dir. Tecrübeli bir bisikletçiye yapılmaması gereken bir şey de ona kendi ülkesinde taraftarları ve sponsorları önünde saygısızlık etmektir. Ama yarışta ben yine onun peşine takıldım. Ona kimsenin yapmadığı bir şeyi yaparak meydan okudum ve bu sefer sonuç farklıydı. Bu sefer mücadeleyi ben kazandım.

Yarışın sonlarında en önde dört yarışçı kopmuştuk. En önde benimle birlikte Argentin, Chiapucci ve Sierra isimli bir Venezüellalı vardı. Son atakta hızla ileri fırlayarak lider-•ği ele geçirdim. Argentin, bana, şu boşboğaz Amerikalıya

67

o Lance Armstrong

karşı yarışı kaybetmek üzere olduğuna inanamadı. Sonra sürekli benimle başa baş gitmek için elinden geleni yaptı ve bitişe yaklaşık beş metre kala frene bastı.

Tekerleklerini kilitledi; bilerek. Madalya dışı olan dördüncülüğü aldı. Yarışı ben kazandım.

Kürsüde üç yer vardı ve Argentin benim yanımda durmak istemedi. Bu, azarlama veya yumruk yumruğa kavgadan daha fazla etki bıraktı üzerimde. Bana saygı

duymadığını gösteriyordu. Bu, tuhaf bir şekilde, hakaretin daha zarif ve etkili bir biçimiydi.

Bu olaydan sonraki yıllarda olgunlaştım ve İtalyan olan şeylere hayran olmayı öğrendim; İtalyanların nazik tavırlarına, sanatlarına, yemeklerine, düşüncelerini ifade biçimlerine ve söylememe gerek bile yok ki büyük bisikletçileri Moreno Argentin'e. Aslında Argentin'le ben iyi arkadaş olduk. Ona karşı büyük bir sevgi duyuyorum ve bugünlerde birbirimizi gördüğümüzde İtalyan tarzıyla sarılıp gülüşüyoruz.

PELTON'DA İLERLERKEN, ALDIĞIM SONUÇLAR İNİŞLİ ÇIKIŞLI BİR GRAFİK GÖSTERİYORDU. Her zaman atağa geçebiliyordum. Bazen birisi öne fırlıyor, ben de ona karşılık veriyordum. Bunu gerçek bir strateji eseri değil, "Hepsi bu mu?" gibisinden bir cevap olarak yapıyordum.

Sonuçlarım değişiyordu; çünkü güçlüydüm ve başkalarının taktiklerine ve tabiri caizse kuyruğuna takılıyordum; çok saldırgandım ve çoğu zaman Chris Carmichael için yarıştığım Japonya yarışında yaptığım hatayı yapıyordum: O yarışta öne fırlayıp tek başıma gitmiş, sonra da yarıştan düşmüştüm.. Kimi zaman ilk 20'de bile bitiremediğim oluyordu. Böyle bir yarışların sonrasında arkadaşlarımdan biri "Ne yapıyordun sen öyle?" diye sorardı.

Ben de güçsüz bir sesle "Kendimi iyi hissettim" derdim.

Ancak iki çok akıllı ve duyarlı antrenörle çalıştığım için talihliydim: Milli takımın bir parçası olarak Chris'le beraber

Annemi Kapıda Bırakamamo

alışmaya devam ederken, Motorola takımıyla olan normal yarışlarımı Och ve takım menajeri Henny Kuiper ayarlıyordu Telefonda görüş alışverişinde bulunarak epey vakit harcadılar ve önemli bir şeyi kabullenip üzerinde anlaşmaya vardılar: Benim gücüm öğretililecek veya çalışarak elde edilebilecek türden değildi. İnsana gücünü kontrol etmesini öğretebilirsiniz; ama nasıl güçlü olunacağını öğretemezsiniz.

Saldırganlığım, peloton'da bana arkadaş kazandırmıyordu- ama Chris ve Och bunun bir gün benim için değerli bir nitelik olacağını düşünüyorlardı. Chris ve Och, dayanıklılık yarışmalarının sadece acı çekmek olmadığına, acı vermekle de ilgili olduğuna inanıyordu ve benim saldırgan tabiatımda, yırtıcı bir şeylerin başlangıcını görüyorlardı. Chris, "Birini bıçakladığında neler olur bilirsin. Bu gerçekten kişiseldir, öyle değil mi?" der ve devam ederdi, "İşte bisiklet de böyle kişisel bir şeydir.

Kendini kandırma. Bu bıçakların çekildiği bir kavgadır."

Chris ve Och, sınırlarımı kontrol etmeyi öğrendiğimde, ünlü bir yarışçı olacağımı düşünüyorlardı. Bu arada bağırıp çağırırlarsa bu işe olan ilgimin azalacağından veya isyan edeceğimden korktuklarından son dikkatli davranıyorlardı. Öğrenilmesi gereken dersleri yavaş yavaş sindirmem gerektiğine inanıyorlardı.

Bazı şeyler tecrübeyle daha iyi öğrenilebilir ve Och ile Chris de beni bunu kendi kendime bulmam için rahat bıraktılar. İlk başlarda yarışlarımı hiç değerlendirmezdim. "Burada en güçlü yarışçı benim, bunlar benimle başa çıkamazlar" diye düşünürdüm. Ama bir sürü yarış kaybetmek beni düşünmeye zorladı "Bir dakika; şayet ben en güçlü bi-sikletçiysen, neden kazanamıyorum?"

Chris ve Och, yavaş yavaş ve düzenli olarak, değişik yarışların özellikleriyle ilgili bilgilerini ve bir yarışın taktik olarak gelişim biçimini bana aktardılar. "Enerjini kendi yararına kullanabildiğin anlar olduğu gibi boşu boşuna kullandı-

69

Lyâg

oLance Armstrong

ğın zamanlar da vardır" derdi Och.

Diğer yarışçıları dinlemeye, beni çekip çevirmelerine izin vermeye başladım. Oda arkadaşlarım, üzerinde çok etkileri olan tecrübeli yarışçılar Sean Yates ve Steve Bauer'di. Onlardan sadece yemek masasında bile pek çok şey öğreniyor, adeta onlarla besleniyordum. Ayaklarımı yere basmamı sağladılar. O zamanlar Bay Enerji'ydim, yerimde duramaz, "Haydi, çıkıp şunların kışlarını tekmeleyelim" gibisinden sözler ederdim. Gözlerini devirirlerdi.

Och beni sadece uysallaştırmakla kalmadı, daha önemlisi eğitti. Yılın yedi ayı Avrupa'da yaşamaktan ötürü huzursuzdum. Shiner Bock marka içkimi, Meksika yemeklerini, sıcak ve çorak Teksas topraklarını ve şöminenin rafında ma-vi-beyaz deri kaplı, alnında Teksas'ın simgesi Tek Yıldız olan -kafatasının durduğu Austin'deki apartman dairemi özledim. Arabalardan, otellerden ve yemeklerden yakınıyor, "Neden bu çöplükte kalıyoruz?" diyordum. Bir bisiklet geleneğini öğreniyordum; bisiklet sporunun sıkıntıları kalınacak yerlere kadar uzanır. Kaldığımız otellerin bazıları "Motel 6" görünümünü iyi becermişti. Yerlerde ekmek kırıntıları, çarşaplarda kıllar olurdu. Bana göre et gizemli, makarna hamur ve kahvenin tadı da kahverengi su gibiydi. Ama en sonunda alıştım ve arkadaşlarım sayesinde sıkıntılarım eğlenceye dönüştü. Kalacağımız otelin önüne gelince durup yakınmaya başlamamı beklerlerdi.

Dönüp toy bir genç yarışçı olduğum zamanlara ve o zamanki kişiliğime baktığımda ona tahammül edememekle birlikte sempati de duyuyorum. Sert konuşmalarımın, saldırganlığımın ve yakınmalarımın altında korkum vardı. Her şeyden korkuyordum. Tren kalkış saatlerinden, havaalanlarından ve yollardan... Telefonlardan bile korkuyordum; çünkü numarayı nasıl çevireceğimi bilmiyordum. Lokanta mönülerinden korkuyordum; çünkü okuyamıyordum.

Bir keresinde Japon iş dünyası yöneticileriyle Och'un ev sahipliğinde bir akşam yemeğinde kendimi bariz bir şekil-

70

Annemi Kapıda Bırakamamo

de belli ettim. Och her bisikletçinin ismini ve ülkesini söyleyerek kendisini tanıtmalarını istedi. Ben kalktım ve "Merhaba ben Lance, Teksas'lıyım" diye gürledim. Herkes kendini tutamayıp gülmeye başladı. İnsanlar bir kez daha bana gülüyordu. Ancak Avrupa'da yaşamak kaçınılmaz olarak görgüsüzlüğümü giderdi. Beni cezbeden , İtalyan Alpleri'nin eteklerindeki puslu, sisli bir kasabada, Como Gölü'nün yakınlarında bir ev kiraladım. Och şarabı severdi ve ben de onun damak tadından yararlanarak yemeğin ve şarabın iyisini tanımayı öğrendim. Dil öğrenmeye yatkınlığımı keşfettim. Biraz biraz İspanyolca, İtalyanca ve Fransızca konuşuyor ve

mecbur kalırsam Felemenkçe bir şeyler bile geveliyordum. Gerçekten güzel bir takım elbisenin nasıl bir şey olduğunu öğrendiğim Milano'da vitrinleri seyredirdim. Bir öğleden sonra Du-omo'da yürürken sanatla ilgili düşüncelerim tamamen değişti. Bu sanatın rengi ve orantısı, kemerli geçitlerin gri sükûneti, mumların ve yükselen renkli camların ılık parşömen sıcaklığı ve heykellerin zarafeti beni fazlasıyla etkilemişti. Yaz mevsimi yaklaştıkça olgunlaşıyordum. Bisiklette de her şey yerli yerine oturmaya ve sürüşüm sakinleşmeye başladı. Och, "Her şey olur" diyordu. Gerçekten de öyleydi. Thrift Drugs isimli bir Amerikalı yarış sponsoru, ABD'nin üç prestijli yarışını kapsayan Üçlü Bisiklet Zirvesi'ni kazanan kişiye bir milyon dolar ödül vereceğini açıkladı. Yarışa kaydoldum. Her yarış birbirinden farklıydı: Ödülü almak için Pittsburgh'da bir gün süren zorlu bir yarış, sonra Batı Virginia'da altı günlük bir etap yarışını ve son olarak Phila-delphia'da yaklaşık 250 kilometrelik bir yol yarışı olan ABD Profesyonel Bisiklet Şampiyonası'nı kazanmak gerekiyordu. Organizatörlerin de bildiği gibi bu yarışın kazanma ihtimali oldukça düşüktü. Bu yarışın sadece komple bir sporcu kazanabilirdi: Bunun için iyi bir süratçi, iyi bir tırmanıcı ve iyi bir etap yarışçısı ve en önemlisi tamamen istikrarlı olmak şarttı ve bu da henüz bende olmayan bir özellikti.

71

o Lance Armstrong

Bütün yarışmacılar ödülünden, sonra da yarışın kazanmanın imkânsızlığından konuşuyorduk. Ama bir gece annemle telefonda konuşurken annem, "Bu yarışın kazanma ihtimalin nedir?" diye sordu.

"İyi" dedim.

Haziran ayında yarışın ilk iki ayağını kazanmıştım. Basın çıldırmış gibiydi, organizatörler ise sersemlemişti. Geriye kalan tek yarış ABD Profesyonel Bisiklet Şampiyonası'ydı; ama beni durdurmak isteyen 119 bisikletçi vardı. Katılımın yüksek olması bekleniyordu. Yaklaşık yarım milyon insan yol kenarında yarışın izleyecekti. Yarıştan bir gün önce annemi aradım ve Philadelphia'ya gelmesini istedim. Bu kadar kısa bir zamanda gidiş dönüş için yaklaşık bin dolar ödeyecekti; ama annem bunu piyango bileti almaya benzetiyordu. Yani gelmezse ve ben de kazanırsam orada olmamaktan ötürü pişmanlık duyacaktı.

Akıllıca bir yarış çıkarmaya kararlıyım. Gereksiz rasgele çıkışlar yapmayacaktım. Kendi kendime "Sadece yarış düşün" dedim.

Yarışın büyük bir kısmında yaptığım şey de bu oldu. Sonra 30-35 kilometre kala fırladım. Manayunk denen parkurun en dik kısmında atağa geçtim. Baştan ayağa hırs kesilmiştim. Ne oldu bilmiyorum; tek bildiğim uzun bir çılgınlıkla seleden kalkarak pedallara yüklendiğim. Artık arayışı epey açmıştım.

Sondan ikinci turda neredeyse durup annemi öpebilecek kadar önde gidiyordum.

Bitiş çizgisini, yarış tarihinin en büyük farkını atarak geçtim. Kalabalık bir gazeteci ordusu etrafımı sarmıştı; ama hepsini aşarak doğruca annemin yanına gittim ve birbirimizin omzuna yaslanarak ağladık.

Bu olay, rüya gibi bir yaz mevsiminin de başlangıcıydı. Sırada Fransa Bisiklet Turu'ndaki etaplardan birinde yine en sonda yaptığım atakla kazandığım sürpriz zafer

vardı. Châ-lons-sur-Marne'den Verdun'e kadar olan yaklaşık 182 kilometrelik yarışın son 50 metresinde o kadar hızlı bir şekilde

72

Annemi Kapıda Bırakamam

atağa kalktım ki bitişte neredeyse bariyerlere çarpıyordum. Fransa Bisiklet Turu'nun bir etabı bile tek başına son derece değerli bir zafer olarak düşünülüyordu ve ben 21 yaşında bunu kazanan en genç yarışçı olmuştum.

Birkaç gün sonra bir başka etapta kesilip yarışı yarıda bırakışım Fransa Bisiklet Turu'nda yarışmak için ne kadar tecrübeli olunması gerektiğini göstermek için herhalde yeterli olur. 12. etapta 97. sıradayken yarışı terk ettim. Alpler beni mahvetmişti. Yarıştan sonra gazetecilere, "Alpler çok soğuk ve uzundu" dedim. Bitiş çizgisine o kadar geç kalmıştım ki takım arabası otele dönmüştü bile. Bisikletimi çakıllı bir yolda iterek otele geri dönmek zorunda kaldım. Gazetecilere, "Etap yetmezmiş gibi, şimdi de burayı tırmanmak zorundayız" demiştim. Zorlu dağ etaplarını tırmanmak için henüz fiziksel olarak hazır değildim.

Hâlâ bazen sabırsızlıkla boğuştuğum oluyordu. Bir süre akıllıca sürüyor, sonra yine kötü alışkanlığıma geri dönüyordum. Kazanmam için başlangıçta daha yavaş sürmem gerektiği düşüncesini kafama sokamıyordum. Sabırlı olmanın zayıf olmak anlamına gelmediği ve stratejili yarışmanın elimden gelenden azını vermek olmadığını anlamam uzun zamanımı aldı.

Dünya Şampiyonası'ndan sadece bir hafta önce Zürih Şampiyonası'nda tipik bir hata yaptım ve yarışın en önemli kısmı gelmeden kendimi tükettim. İlk 20'ye bile girememiştim. Och bana çok sinirlenebilirdi, ama o bunun yerine sonraki iki gün boyunca Zürih'te kaldı ve benimle birlikte antrenman yaptı. Oslo'daki Dünya Şampiyonası'nı kazanacağımdan emindi; ama akıllıca binmek koşuluyla. Beraber antrenman yaparken bana kendini kontrol etmenin öneminden bahsetti.

"Yapman gereken tek şey beklemek. Sadece bekle. İki ya da üç tur yeterli. Erken yapacağın bir hareketle kazanma şansını kaybedersin. Oysa bekledikten sonra istediğin kadar atak yapabilirsin."

73

oLance Armstrong

Dünya Şampiyonasında sıradan bisikletçiler yoktu. Formunun zirvesindeki büyük bisikletçilerle yarışacaktım ve yarışın favorisi Fransa Bisiklet Turu'ndaki üçüncü zaferini elde eden Miguel Indurain'di. Bisiklette 21 yaşında biri dünya şampiyonu olamamıştı; kazanmak istiyorsam tarihte pek olmamış bu gibi şeylerin de üstesinden gelmem gerekiyordu.

Yarışın son birkaç gününde liderken yine annemi çağırdım ve ondan gelip benimle kalmasını istedim. Yalnız gitmek istemiyordum ve annem benim için her zaman bir güven kaynağı olmuştu. Ayrıca beni bu firma adına yarışırken de görmesini istiyordum. Annem Ericsson'dan izin aldı ve yanıma gelerek otelde benimle aynı odada kaldı.

Yanımda bana yine eskisi gibi baktı. Çamaşırlarımı yıkadı, istediğim şeyleri yememi sağladı, telefonlara cevap verdi ve yeterince dinlenmemi sağladı. Onunla bisiklet

hakkında konuşmak veya ona neler hissettiğimi açıklamak zorunda değildim. O zaten anlıyordu. Birbirimize yakınlaştıkça sessizce olgunlaşıyordum. Gözlerimi tavana dikip kafamda yarışı planlarken veya uyuklarken annem de ufak bir lambanın yanında kitap okudu.

Nihayet yarış günü gelip çatmıştı. Uyandığımda yağmur yağıyordu; gözlerimi açtım ve camdaki damlaları gördüm. San Sebastiân'daki acı ve utancımın kaynağı, nefret ettiğim ve korktuğum yağmur...

Bütün gün bardaktan boşanırcasma yağmur yağdı. Ama o gün yağmurun benden daha fazla acı verdiği biri vardı: Annem. Yağmur altında yedi saat boyunca tribünlerde oturdu ve bir kere bile yerinden kalkmadı. Seyirciler tribünün önündeki dev bir ekrandan 18,4 kilometrelik parkurda bizi takip edebiliyorlardı ve annem orada sıırıslıklam olmuş bir vaziyette oturup yarışçıların parkur boyunca çarpışmalarını izledi.

Avrupa'da yağmur yağdığında, yollar benzin ve tozdan oluşan kaygan bir kalıntıyla kaplanırdı. Bisikletlerin lastik-

74

Annemi Kapıda Bırakamamo

lef i kayar, üstündeki bisikletçiler sağa sola düşerlerdi. Ben de böyle iki sefer düştüm; ama her seferinde hemen toparlanıp bisikletime bindim ve büyük mücadele içinde devam eden yarışa katıldım.

Yarış boyunca bekledim ve yine bekledim. Och'un bana dediği gibi kendimi tuttum. Bitime 14 tur kala ön gruptaydım. Lider ise gösterişli İspanyol indurain'di. Nihayet sondan bir önceki tırmanma sırasında atağa geçtim ve tepenin zirvesinde liderdim.

Yokuş aşağı uçarcasına indim ve Eke-berg adı verilen dik yokuşu tırmanmaya başladım. Rakiplerim de hemen arkamdaydı. Kendi kendime "Sahip olduğum bütün güçle gitmeliyim" dedim. Seleden kalkarak yeniden atağa geçtim ve bu sefer belli bir fark attım.

Ekeberg'in öteki yanında ise uzun ve tehlikeli bir iniş vardı. Bu seferki dört kilometreydi ve yağmurda her an her şey olabilirdi. Bütün yol kaygan bir hale geldiği için tekerlekler altınızdan kayabilirdi. Yine de virajları sert ve dar aldım, sonuna ulaştığımda gelen olup olmadığını görmek için omzumun üzerinden geriye şöyle bir göz attım.

Kimse yoktu.

Panikledim. Umutsuzca, "Yine aynı hatayı yaptın; çok erken atağa kalktın" dedim kendi kendime. Hangi tur olduğunu unutmuş olmalıydım. Kesinlikle gidilecek bir tur daha vardı; çünkü bu kadar fark gerçek olamayacak kadar iyiydi.

Bilgisayarımı kontrol ettim. Evet, son turdu.

Kazanmak üzereydim.

Son 700 metrede zaferi kutlamaya başladım. Yumruğumu sallayıp öpücükler dağıtarak kalabalığı selamladım. Bi-llş Çizgisini geçerken Rockette grubu gibi havayı tekmeliyordum. Nihayet durduğumda ilk iş kalabalığın içinde annemi aradım. Bulduğumda yağmurun altında birbirimize saldıığımızda "Başardık! Başardık!" dedim ve ikimizde ağla-maya başladık.

Yarış sonrası karmaşa ve kutlamaları sırasında bir ara

75

oLance Armstrong

kralın refakatçilerinden bir grup gelerek Norveç Kralı Herald'in beni selamlamak için davet ettiğini bildirdi. Kafamı sallayarak "Haydi anne, gel Kralla görüşelim" dedim. "Pekâlâ..." karşılığını verdi annem.

Güvenlik kontrol noktalarına doğru ilerlemeye başladık. Nihayet, arkasında seçkin bir toplulukla kralın beni beklediği kapıya yaklaştık, bir güvenlik görevlisi biri bizi durdurdu. Kralın refakatçilerinden-biri "Kral sizi tek başınıza selamlayacak" dedi. "Annemi kapıda bırakmam" dedim.

Annemin kolundan tuttum ve oradan çıkmak için geri döndük. "Haydi, gel gidelim" dedim anneme. Annem olmadan bir yere gitmeye niyetim yoktu.

Refakatçi yumuşayarak, "Peki. Lütfen benimle gelin." Kralla tanıştık. Kendisi hoş bir insandı. Az sayıda kibar davetli bizi izledi. Törenin ardından kutlamalara geri döndük.

Bu, annem ve benim için bir şeyin sonu, bitiş çizgisi gibi bir şeydi. Savaşın zor kısmı bitmişti. Bizim beş para etmeyeceğimizi söyleyen olumsuz düşünceli insanlar olmayacaktı. Faturalarla ilgili bir endişemiz veya malzeme ve uçak bileti bulmak için didinmemize gerek yoktu. Belki de bu uzun ve zor çocukluk döneminin sonuydu.

DÜNYA ŞAMPİYONU YDUM; AMA HALA ÖĞRENECEK ÇOK ŞEYİM

VARDI. Sonraki üç yıl deneme ve kendimi geliştirme süreciydi. Başka başarılarım da oldu. Ama o andan itibaren yaşamım beni diğer iyi bisikletçilerden ayırabilecek farkları araştırarak gittikçe artan bir gelişme olacaktı.

Kazanmanın da bir bilimi vardı. İzleyici, bisikletin teknik yönünü nadiren görür; ama peloton'un güzel rengârenk bulanıklığının arkasında yol yarışının dikkatlice ayarlanması gerçeği yatar. Genellikle yarış, yarış başlamadan çok önce, performans laboratuvarında veya hava deneme tüneline ya da velodrom denilen bisiklet pistinde edinilen ufak ivmelerle kazanılır. Bisikletçiler bilgisayarların kölesidir. Bizler ritim,

76

Annemi Kapıda Bırakamamo

verimlilik, güç ve elektrik gücü miktarı gibi şeylerin ince hesaplarıyla uğraşırız.

Vücudumun her tarafında elektrotlarla sabit bir bisikletin üstünde bana birkaç saniye kazandırabilecek değişik pozisyonlar arardım veya daha aerodinamik malzemeler bulma peşindeydim.

Dünya Şampiyonluğu'nu kazandıktan birkaç hafta sonra Chris Carmichael'la beraber Colorado Springs Olimpik Antrenman Merkezi'ndeki performans laboratuvarına gittik. İyi bir yıl geçirmeme rağmen hâlâ önemli eksikliklerim vardı ve laboratuvarında geçirdiğim birkaç gün boyunca vücuduma elektrotlar yapılandırılmış vaziyetteyken doktorlar da testler için kan aldılar. Amaç benim değişik eşiklerimi ve kırılma noktalarımı belirlemek ve böylece bisiklet üzerindeki verimliliğimi ne kadar yükseltebileceğimi görmektir. Kalp atış hızıma, 'VO2 max'ima baktılar ve kanımı kontrol etmek için bir gün içinde başparmağımı 15 kere deldiler.

Azami gücümü belirlemek ve bunu ne kadar sürdürebileceğimi öğrenmek istiyorduk. En uygun ritmimi öğrenmek için çalışmalara başladık: En verimli pedal hızım neydi? Pedal tekniğinde eksikliklerim, enerjimi boşa harcadığım noktalar nelerdi?

Hareketlerim yukarı aşağı giden simetrik bir çekiç gibiydi ve bundan yeterli bir hız alamadan çok fazla güç harcıyordum. Güç kaybettiğim noktaları belirlemek ve bisiklet üzerindeki konumumu kontrol etmek için velodromo-ya gidiyorduk. Bisiklette esas önemli olan en az güçle en yüksek hızı üretmektir. Elektrik gücü ölçüsü (watt) pedal çevirirken yaptığım iş miktarını gösterir. Bisikletteki yerim aşağı doğru kaydırıldı ve bu etkisini anında gösterdi.

Hemen hemen aynı zamanlarda Belçikalı ünlü bisikletçi Eddy Merckx'le tanıştım. Fransa Bisiklet Turu'nu beş kez kazanmıştı ve gelmiş geçmiş en yırtıcı atak yapan bisikletçilerden biriydi. Merckx'in ne kadar cesur ve saldırgan biri olduğunu anlatan hikâyeler duymuştum ve tam da benim olmak istediğim türden bir bisikletçi olduğunu düşünüyordum. Ben sadece kazanmak istemiyordum, ben belirli bir

77

oLance Armstrong

şekilde kazanmak istiyordum. Eddy ile arkadaş olduk ve bana bir gün Fransa Bisiklet Turu'nu kazanabileceğimi; ama kilo vermem gerektiğini söyledi. Kalın bir boyun ve yüzücülük ile triatlon günlerinden kalma göğüs kaslarımla daha çok bir savunma oyuncusuna benziyordum. Eddy, bu kadar vücut yükünü üç hafta boyunca dağlarda yukarı aşağı taşımamın zorluğunu anlattı. Kısmen ham bir güçle yaşıyordum. Fransa Bisiklet Turu'nu kazanmak içinse gücümünden bir şey kaybetmeden kilo vermeliydim. Bu nedenle hamur işi ve Teksas-Meksika usulü yemekler yemeyi bıraktım, yeni bir tür güç bulmak zorunda olduğumu anlamıştım. Bu iç gücün adı kendi kendini disipline etmektir.

1995 yılı geldiğinde Fransa Bisiklet Turu'nu hâlâ baştan sona değil, sadece belirli kısımlarını tamamlayabilmişim. Antrenörlerim hazır olduğumu düşünmüyordu ve haklıydılar. Ne zorluğa katlanacak vücudum, ne de zihinsel dayanıklılığım vardı. Genç bir yarışçı, bu yarışa sağlıklı bitirmek için hazır olana kadar bu süreçte çok dikkatli adım atmalı ve her yıl kendini geliştirmeliydi. Ben de o zamanlar günden güne gelişiyoordum: 1994'te Liege-Bastogne-Liege Yarışı'nı, San Sebastian Yarışı'nı ve Du Pont Bisiklet Turu'nu ikincilikle bitirdim. 1995 yılının ilk aylarında ise San Sebastian ve Du Pont'ta birinci oldum. Ama Och artık benim bir başka seviyeye geçmem gerektiğini ve bundan böyle Fransa Bisiklet Turu'na sadece başlamamın yetmeyeceğini, bu' uzun yarışa bitirmem gerektiğini de söylüyordu. Benim için artık dünyanın en büyük etap yarışını kazanmak için ne gerektiğini öğrenmenin zamanı gelmişti.

Adım bir günlük yarışçıya çıkmıştı: Bana başlangıç çizgisini göstermeniz yeterdi. Adrenalin ve öfkeyle rakiplerime teker teker nal toplatıyordum. Kendimi hiç kimsenin cesaret edemeyeceği bir acı eşliğine itebilir ve yarışa kazanmak için her şeyi yapabiliyordum.

Ama Fransa Bisiklet Turu bambaşka bir şeydi. Turda benim bir günlük yarışlarda yaptığım gibi yaparsanız iki gün

Annemi Kapıda Bırakamamo

sonra yarışı bırakmak zorunda kalırsınız. Tur daha uzun soluklu bir bakış gerektirir. Doğru zamanlarda doğru kaynaklan bir araya toplama ve gücünüzü, hiçbir hareketi veya enerjiyi boşa harcamadan gerekli düzeyde sabırlı bir şekilde canlı tutma sorunudur. Sizi güdüleyecek hiçbir adrenalin akışının olmadığı zamanlarda kendinizi sönük hissetseniz de sürmeye devam edip edemeyeceğiniz sorunu.

Bir erkek ile çocuğu kıyaslarken karşınıza çıkan en ayırıcı özellik sabırdır. 1995'te nihayet Fransa Bisiklet Turu'nun doğasını, bütün olağanüstü testlerini ve tehlikelerini kavradım ve Tur'u bitirdim, hem de çok güçlü bir şekilde. Hatta son gün bir de etap kazandım. Ama bunun için çok büyük bir bedel ödemiştik .

Yarışın sonlarında, Motorola'daki takım arkadaşlarımdan 1992 Olimpiyat Şampiyonu Fabio Casartelli, yüksek hızla gidilen bir inişte ölmüştü. İnişlerde tek bir çizgi halinde gidilir ve bir yarışçının düşmesi, felaket bir zincirleme kazaya sebep olabilir. Fabio sadece tek başına kaza yapmadı; 20 yarışçı da onunla birlikte düştü. Ama o kafasının arka kısmıyla kaldırıma çarptı ve bu yüzden boynu ve kafatası kırıldı. Ben daha iyi görebilmek için daha da hızlandım. Bir sürü yarışçı yerdeydi ve herkes yerde yatan birinin başına çö-melmişti; ama bu tür olayları yarışlarda sık sık görmek zaten alışlagelmiş bir durumdu. Olaydan kısa bir süre sonra takım telsizinden olayla ilgili ayrıntılar ulaştığında Fa-bio'nun öldüğünü öğrendim. Böyle bir haber aldığınızda inanmak istemezsiniz.

O gün hayatımdaki en uzun günlerden biriydi. Fabio sadece İtalyan bisiklet dünyasının umut vaat eden bisikletçilerinden değildi, o daha yeni evlenmiş ve yeni baba olmuştu. Bebeği henüz bir aylıktı.

Perişan bir halde ve hâlâ şokun etkisinde olmamıza rağmen etabı bitirmek için sürmeye devam etmemiz gerekiyordu. Ben Fabio'yu ilk kez uluslararası yarışmalara katıldığım

79

o Lance Armstrong

1991'den beri tanıyordum. Benim de evimin bulunduğu Co-mo'nun hemen dışında yaşıyordu ve 92'de onun altın madalya aldığı Barcelona Olimpiyatları'nda rakip olarak yarışmıştık. Çok rahat, biraz budala, muzip ve esprili bir adamdı. Üst seviye İtalyanlar genelde daha ciddi olurlar, ama Fa-bio öyle değildi. O çok tatlı, sempatik birisiydi.

O akşam bir Motorola takımı toplantısı yaptık ve yarışmaya devam edip etmeme konusunu tartıştık. İkiye bölünmüştük. Yarımız yarışı bırakıp evlerimize dönmeyi ve ailelerimizle yas tutmayı önerirken diğer yarımız ise Fabio'nun anısına, onun onuru için yarışmaya devam etmemizi öneriyordu. Ben şahsen yarışı bırakmayı istiyordum, çünkü yarışa devam edecek durumda değildim. Hayatımda ilk kez ölümle ve gerçek kederle karşı karşıya gelmişim ve bununla nasıl başa çıkacağımı bilmiyordum. Ama sonra Fabio'nun eşi bizi görmeye geldi ve bize yarışmaya devam etmemizi istediğini, çünkü Fabio'nun da bunu isteyeceğini söyledi. Biz de otelin arkasındaki çimlere oturduk, biraz dua ettik ve devam etmeye karar verdik.

Ertesi gün peloton Fabio'nun onuruna yarıştı ve takımımıza törensel bir etap birinciliği hediye etti. Bu da başka bir uzun ve sıkıcı gündü, bisikletin üstünde herkesin derin üzüntü içinde olduğu sekiz uzun saat. Peloton yarış şeklinde geçmedi. Bunun yerine biz sakin bir şekilde yolumuza devam ettik. Bir cenaze konvoyunu andırıyorduk ve sonunda, siyah bir kurdeleyle güvenlik aracının üstüne yerleştirilmiş Fabio'nun bisikletiyle takım olarak bitiş çizgisini geçti.

Ertesi sabah erkenden Limoges'daki bir sonraki etap için Bordo'ya gittik. O gece Och odalarımızın olduğu yere gelerek Fabio'nun turnuvada iki amacının olduğunu söylemişti. Bunlardan birisi yarış bitirmek, diğeri ise özellikle Limoges etabını kazanmaktı. Och sözünü bitirdiğinde kendi kendime "Madem Fabio, Limoges etabını birinci olarak bitirmeyi istemişti, ben onun için kazanmalıyım, bunun için de yarış bitirmeliyim" dedim.

80

Annemi Kapıda Bırakamamo

Ertesi gün etabının ortalarına doğru kendimi önümdeki 25 kişilik grupta beraber buldum. Sarı liderlik mayosu Indu-dü. O an bana en doğal gelen şeyi yaparak atağa geçtim.

Problem her zamanki gibi gereğinden önce atağa geç-memdi. Önümde hâlâ gitmem gereken 40-45 kilometrelik bir yol vardı ve yokuş aşağı ilerliyorduk. Bisiklet yarışında yapılmaması gereken iki şey varsa bunlardan biri erken atağa kalkmak, diğeri de bunu iniş sırasında yapmaktır. İnişte o kadar hızlı gidiyordum ki küçük bir çabayla onlara 30 saniye fark atmış ve liderliğe oturmuştum. Diğer yarışçılar epey arkamda kalmışlardı. Onların "Bu adam ne planlıyor acaba?" dediklerini hissedebiliyordum.

Peki, ne düşünüyordum? Arkama baktığımda hırs yapmadan normal seyirlerine devam eden adamlar görmüştüm. Bunaltıcı bir gündü ve pedala daha sıkı asılmak için motive edecek fazla etken yoktu, herkes taktiklerin konuşacağı bitiş çizgisine bir an önce varmanın hesabını yapıyordu. Arkama baktığımda birinin bir yudum su içtiğini gördüm. Tekrar baktığımda bir başkasının şapkasını düzelttiğini gördüm. Bunu fırsat bilip iyice hızlandım. Bir anda gözden kaybolmuştum!

Eğer arkanızda 15 farklı takımdan 15 farklı adam varsa hiçbir zaman takım halinde hareket edemezler. Birbirlerine bakar ve "Haydi sen çek. Hayır, sen çek!" derler. Ve ben daha da hızlandım, hiç olmadığım kadar hızlıydım. Bu onların yüzüne vurulan taktiksel bir yumruktu ve bunun güçle ya da yetenekle alakası yoktu; her şey ilk şoka ve rakiplerinizin ayrılmasına bağlıydı. Bu çılgıncaydı, ama işe yaradı.

En yakın rakibime 55 saniye fark atmıştım. Takım destek arabası yanıma gelip rapor vermeye devam ediyordu. Takım yöneticimiz Henny Kuiper gelip "30 saniye fark var" demişti. Sonra yine gelmiş ve "45 saniye fark var" demişti.

Üçüncü veya dördüncü gelişinde, "Henny, artık yanıma gelme. Yakalanmayacağım" dedim.

81

o Lance Armstrong

"Tamam, tamam" diyerek yanımdan uzaklaştı.

Yakalanmadım.

Bir dakika farkla kazandım ve bir an bile acı çekmedim. Aksine ruhsal bir şeyler hissediyordum. O gün daha büyük bir amaçla bisiklet sürdüğümü biliyordum. Çok erkenden atak yapmama rağmen koştuktan sonra hiç acı çekmedim. Bunun Fabio'nun da deneyimi olduğunu düşünmek istiyordum. O ölmüştü ve aramızdan ayrılmıştı. Hiç şüphem yoktu ki bisikletimde iki yarışçıydık; Fabio benimle birlikteydi.

Variş çizgisinde, daha önce hiç hissetmediğim bir duygu yaşadım. Fabio, ailesi, bebeği ve yaşlı İtalya için kazanıyordum. Variş çizgisinde yukarı baktım ve elimi göğe doğru Fabio'ya kaldırdım.

Tur'dan sonra Och, Fabio'nun hatırasına bir anıt yaptırdı. Beyaz Carrara mermerinden bir heykel yapılması için Conio'dan bir heykeltıraş grubu görevlendirmişti.. Anıtın açılış töreni için dağın zirvesinde toplandığımızda dünyanın her tarafından insanlar gelmişti. Anıtın tepesindeki güneş saati senede üç kez parlıyordu: Doğduğu gün, Olimpiyat madalyası kazandığı gün ve öldüğü gün. Fransa Bisiklet Turu'nda bisiklet sürmenin ne demek olduğunu anlamıştım. Bunun bisikletle bir ilgisi yok. Bu yaşam gibi bir şey. Dünyanın sadece en uzun değil, aynı zamanda en yüce, en üzücü ve trajediye en açık yarıştıydı. Yarışçıya akla gelebilecek her şeyi ve fazlasını verebilirdi: Soğuk, sıcak, dağlar, ovalar, tekerlek izleri, patlak lastikler, şiddetli rüzgârlar, son derece kötü şans, akla hayale gelmeyecek güzellik, gittikçe büyüyen saçmalık ve bütün bunların ötesinde büyük ve derin bir kendini sorgulama. Yaşamımız boyunca çok farklı şeylerle karşılaştık, çok fazla aksilik yaşadık ve başarısızlıkla omuz omuza savaş verdik, yağmurda başımızı öne eğdik ve umudumuz küçücük de olsa dimdik durmaya çalıştık. Fransa Bisiklet Turu sadece bir bisiklet yarışı değildir. O bir sınavdır. Sizi fiziksel, zihinsel ve hatta ahlaki olarak sınar.

82

Annemi Kapıda Bırakamam

Artık bunu anlamıştım. Hiçbir kestirme yol olmadığını farkına vardım. Zihin, vücut ve karakter açısından olgunlaşmam için yüzlerce yarışa girip binlerce kilometre yol kat etmem gerekti. Bacaklarımda, ciğerlerimde, beynimde ve kalbimde yeterince güç olmadan Fransa Bisiklet Turu'nu kazanamayacaktım. Yani adam oluncaya kadar... Fabio adam olmuştu. Ben ise hâlâ o noktaya ulaşmaya çalışıyordum.

83

dört

Kötüden Daha Kötüye

O O O

o o o o o o o o o o

Kansersiniz sözünü duyuncaya kadar korkunun ne olduğunu bildiğimi sanıyordum. Gerçek korku ortaya çıktığında tereddüde yer yoktu: Sanki damar-larımdaki kan ters yönde akmaya başlamıştı. Önceki sevilmeme, gülünç duruma düşme, parasız kalma gibi korkularım birden anlamsız korkaklıklar olarak görünmeye başladı gözüme. Artık her şey farklı bir şekilde yığılıyordu:Patlak lastik, kariyer ve trafik sıkışıklığı

gibi günlük yaşamın endişelerini ihtiyaca karşı istek, gerçek probleme karşı küçük korku şeklinde yeniden sıraladım. Sarsıntılı bir uçak yolculuğu sadece sarsıntılı bir uçak yolculuğuydu, kanser değildi. "İnsani" olanın açıklamalarından biri şu şekilde: Allah'ta veya hayvanlarda ya da makinelerde olmayıp insanda bulunan belirgin özelliklerden biri, zayıflığa gerçekten duyarlı olduğundan insani özellikler göstermesidir. Sporcular kendilerinin bu şekilde olduklarını düşünme eğiliminde değillerdir. Kendileri için yenilmezlik atmosferi oluşturmakla o

o Lance Armstrong

kadar meşgullerdir ki korkak, zayıf, savunmasız ya da incinebilir olduklarını kabullenmezler ve bu sebeple ne kendilerine ne de çevrelerindekiyle karşı kibar, düşünceli, merhametli, şefkatli, hoşgörülü ve affedicidirler. Ama evde yalnız başıma oturduğum o ilk akşam bu kadar çok korkuyor olmam gurur kırıcıydı. Dahası insaniydi.

Hasta olduğumu anneme söyleyecek kadar güçlü değildim. Dr. Reeves'in ofisinden eve döneli henüz az zaman geçmişti ki Rick Parker, yalnız kalmam gerektiğini düşünme-meyerek yanıma geldi. Rick'e haberi anneme veremediğimi söyledim. "Ona söylemek istemiyorum" dedim. Rick bunu benim için yapabileceğini söylediğinde kabul ettim.

Bunu söylemenin daha incelikli bir yolu yoktu. Haberi aldığı anda işten yeni dönen annem evinin bahçesinde oturmuş gazetesini okuyormuş. Rick, "Linda, Lance bu konuyu seninle kendisi de konuşmak istiyor; ama neler olup bittiğini sana söylemek istiyorum. Lance'e prostat kanseri teşhisi kondu ve yarın sabah saat 7'de ameliyata girecek" dedi.

"Hayır. Bu nasıl olur?"

"Üzgünüm; ama bu gece buraya gelmenin iyi olacağını düşünüyorum."

Annem ağlamaya başladı ve Rick de onu teselli etmeye çalıştı; ama bir yandan da mümkün olduğunca çabuk bir şekilde Austin'e gelmesini istedi. Annem hemen toparlanıp, "Tamam. Orada olacağım" dedi. Benimle bile konuşmadan hazırlanmaya başladı ve küçük bir çantaya ne doldurabilir-se atarak havaalanına koştu.

Rick annemle telefonla konuştuktan sonra yine ağlamaya başladım. Rick sakin bir biçimde, "Ağlaman çok doğal bir şey. Hatta bu senin için iyi. Lance, bunun tedavisi mümkün. Bu şey hız kesen bir tümsek. Bu şeyi yenmenin bir çaresine bakmalıyız" diyordu.

Rick'in söylediklerine hak vererek kalktım ve hemen söylemem gerektiğini düşündüğüm öteki insanlara telefon etmeye başladım. Avrupa'da yarışta olan Motorola takımın-

86

Kötüden Daha Kötüye o

arkadaşım Kevin Livingston'ı aradım. Kevin'ı kardeşim gibi görüyordum. Birbirimize o kadar yakındık ki bir sonraki sezonda Avapa'da beraber aynı evde kalmayı düşünüyorduk ve onu Austin'e gelerek benimle antrenman yapmaya ikna etmişim. Kevin'a ulaştığımda İtalya'daydı ve üzerimdeki sersemlik hâlâ gitmemişti. "Sana söylemem gereken bir şey var. Çok kötü bir şey oldu."

"Ne? Yarışta başına kötü bir şey mi geldi?"

"Kanserim."

Kevin'a neler hissettiğimi ve onu çok acil bir şekilde görmek istediğimi söylemek istiyordum; ama o sırada birlikte kaldığı ABD milli takımının diğer üç üyesinin bu meseleyi bilmelerini istemiyordum. Bu yüzden üstü kapalı konuştuk.

"Anlarsın" dedim.

"Evet, anlıyorum" dedi.

Hepsi bu kadardı. Telefonu kapadık. Ertesi gün Kevin uçağa binmişti.

Daha sonra, Austin'deki en yaşlı ve en iyi arkadaşım olan Bart Knaggs'ı aradım. Eski bir bisikletçi olan Bart, yeni kurulan bir bilgisayar teknolojileri şirketine çalışıyordu. Bart'ı bürosunda buldum. Her zaman olduğu gibi geç saatlere kadar çalışıyordu. "Bart, prostat kanseriyim" dedim. Bart ne söylemesi gerektiğinden emin olamaz bir şekilde durakladıktan sonra "Lance, artık kanserle mücadelede harika neticeler alınıyor ve senin de bunu yenmen gerekliyse, bu üstesinden gelebileceğin bir şey" dedi.

"Bilmiyorum. Burada evimde tek başıma oturuyorum ve gerçekten çok korkuyorum."

Bart, hastalıkla ilgili bilinmesi gereken şeyleri öğrenmek için her şeyde yaptığı bu sefer de internette arama yapmaya koyuldu. Geç vakte kadar ofiste oturup prostat kanseriyle ilgili araştırma yapıp bulduklarının yazıcıdan çıktısını aldı. Ertesi sabah nişanlısı Barbara ile erkenden Orlando'ya gitmesi gerekiyordu; ama yine de klinik testleri, çalışmalar, bastırmalar ve tedaviyle ilgili görüşlerin hepsini çıkarıp

87

oLance Armstrong

150-200 sayfalık doküman toplayarak evime getirmişti. Birbirimizi ne kadar sevdiğimizi söyleyerek vedalaştık.

Arkadaşlarım ve ailem birer birer yanıma geldiler. Lisa da geldi. Haber verdiğimde kütüphanede çalışıyormuş, geldiğinde hâlâ haberin şokunda, anlamsız bir şekilde yüzüme bakıyordu. Ardından eşi Laura'yla beraber Bili Stapleton geldi. Austin'de bir firmada avukatlık yapan Bili, Teksas Üniversitesi mezunu bir gençti. Sadık biri olduğundan beni temsil etmesi için onu seçmişim. Sakindi, ama aynı zamanda da rekabetçiydi. Olimpiyatlara katılmış bir yüzücüydü ve sporcu görünümünü hâlâ koruyordu. Yanıma geldiğinde kendimi kariyerimi kaybettiğime inandırmışım.

"Yarış hayatım bitti. Artık bir temsilciye ihtiyacım yok."

"Lance, bu hastalıkla adım adım uğraşacağız. Bunun ne anlama geldiğini veya neler olacağını bilmiyorsun."

"Anlamıyorsun Bili. Artık bir temsilci istemiyorum. Hiçbir kontrat da imzalamak istemiyorum."

"Ben buraya temsilci olarak değil, arkadaşın olarak geldim. Nasıl yardımcı olabilirim?"

Her şeyin değiştiği o anlardan biriydi. Meşgul olunması gereken daha önemli konular varken kariyerimi kaybetme endişesine saplanıp kalmışım.

"Annemi havaalanından alabilirsin" dedim.

Bili ve Laura hemen kalkıp annemi havaalanından almaya gittiler. Annemi karşılamak zorunda kalmadığım için şanslıydım; çünkü annem Bill'i görür görmez yine gözyaşlarına boğulmuş, "Lance benim bebeğim. Böyle bir şey nasıl olur? Ne yapacağız?" diye ağlamış. Ama havaalanından eve gelirken kendisini toparlamıştı. Annemin kendine hiç acıması yoktu ve bizim evin yoluna girdiğinde annem yeniden eski güçlü haline dönmüştü. Eve girer girmez, oturma odasının ortasında karşılaştık ve onu çok sıkı bir şekilde kucakladım.

Annem kulağıma "İyi olacağız" diye fısıldadı. "Bu bizi yenemeyecek. Uğraşmamız gereken çok şey var, ama bizi

Kötüden Daha Kötüye

venmesi olacak bir şey değil. Beni bununla denemeye bile kalkma" dedi.

gir müddet öylece ağladık, ama bu çok uzun sürmedi; rünkü konuşacak çok şeyimiz vardı. Hep birlikte oturduğumuzda Dr. Reeves'in koyduğu teşhisi açıkladım.

Üzerinde durulması gereken konular, verilmesi gereken kararlar vardı ve fazla zamanımız kalmamıştı; ertesi sabah saat 7'de ameliyat olacaktım. Dr Reeves'ten getirdiğim röntgenleri çıkarıp gösterdim. Akciğerlerimde duran ve golf topu büyüklüğündeki urlar görülebiliyordu.

Sponsorlarıma ve takım arkadaşlarıma söylemeden önce hastalıktan kimseye bahsetmemeye karar verdiğimden, ben annemle konuşmamı sürdürürken Bili hastaneyi arayarak bana konan teşhisin gizli kalmasını ve işlemlerimin takma bir isimle yapılmasını rica etti. Sponsorlarım olan Nike, Giro, Oakley ve Milton-Bradley ile Cofidis'i de durumdan haberdar ederek bir basın toplantısı yapmamız gerekiyordu.

Ama her şeyden önce birçoğu ABD dışında bulunan ve ulaşılması zor olan Och ve Chris gibi yakın arkadaşlarımla takım arkadaşlarımla haberdar etmeliydim.

Habere herkesin tepkisi farklı oldu. Kimileri donakaldı, Kimileri beni teselli etmeye çalıştı; ama hepsinin de ortak tepkisi, mümkün olan en kısa sürede Austin'e gelmek istemeleriydi. Och'a ulaştığımda Wisconsin'deki evinde yemek yiyordu ve şu an hatırladığım kadarıyla tepkisi çok sadeydi.

"Oturuyor musun?" diye sordum.

"Neler oluyor?"

"Kanserim."

"Tamam. Bu ne demek oluyor?"

"Yani, prostat kanseriyim ve yarın ameliyat oluyorum."

"Tamam, bir süre düşünmeme izin ver. Yarın görüşürüz" dedi sakın bir biçimde.

Nihayet yatağa gitme vakti gelmişti. Tuhaf, ama o gece Çok derin uyudum. Sanki büyük bir yarışmaya hazırlanır-a tamamen mükemmel bir uyku çekmişim. Önüm-

89

o Lance Armstrong

de zorlu bir yarış olduğunda iyi bir uyku çekmeye çalışırdım; sanırım bu da çok farklı değildi. Bilinçaltımda, gelecek günlerde karşılaşacaklarıma karşı kesinlikle formumun zirvesinde olmak istiyordum.

Ertesi sabah saat 5'te, yanımda annemle hastaneye giderken arabayı da ben kullandım. Üzerimde bol bir antrenman giysisiyle bu sefer de kanserli bir hasta

olarak yaşama başladım. Önce MRI ve kan testi gibi birtakım temel testler uygulandı. Ufak da olsa bir umudum vardı; doktorlar bütün testlerini yapacaklar ve bana yanıldıklarını, hastalığının o kadar ciddi olmadığını söyleyeceklerdi. Ama bu sözleri duyamadım.

Daha önce hastanede hiç gece boyunca kalmadığımdan kayıt gibi işlemlerin nasıl yapılacağını da bilmiyordum; cüzdanımı bile getirmemiştim. Galiba her zaman koltuk değneklerimi atmak ve dikişlerimi almak gibi işlerimi kendi başıma yapmaya fazla alışmışım. Anneme baktım, hemen durumu anlayarak işleri üstlendi. Ben kan testindeyken, annem de hastanenin istediği evrakları döktürüyordu.

Ameliyatım ve sonrasında kendime gelmem üç saati bulmuştu. Ama bu süre, hastanedeki odamda Bili Stapleton'la oturarak beni geri gelmemi bekleyen anneme çok uzun gelmişti. Dr. Reeves, ameliyattan çıkar çıkmaz annemin yanına giderek ameliyatın iyi geçtiğini, uru aldıklarını ve bir sorun olmadığını söylemiş. Ben ameliyathaneden çıkıncaya değin sözünü tutarak sabah uçağına binen Och da gelmiş, annemden neler olup bittiğini öğrenmişti. Annem, sanki kendi iradesinin kuvveti her şeyi düzeltecekmiş gibi beni iyileştirmeye kesin kararlı olduğunu söylemiş. Nihayet tekerlekli sandalyeyle beni odama geri getirdiler. Üzerimde halen anestezinin etkisi vardı; ama yatağıma dayanan Och'la konuşacak kadar şuurum açıktı. "Ne olursa olsun bu hastalığı yeneceğim" dedim.

Hastane beni bir gece tuttu ve annem de ufak bir kanepede yatarak bana refakat etti. İkimiz de rahat edemedik.

90

Kötüden Daim Kötüye o

ejiyat sonrası çok acı vericiydi. Uzun ve derin ameliyat ırası hassas bir yerdeydi. Annem ne zaman çarşafımın hı-rdadıgımı duysa kalkıp iyi olup olmadığımdan emin olmak vin yatağımanın yanına geliyordu. Lavaboya gitmem gerektiğinde yataktan kalkmama yardımcı oluyor, ben odada to-oallarken, o da bağlı olduğum serum askısını yürütüyor, sonra yeniden beni yatağına getiriyordu. Hastane yatağıının üstüne serdikleri plastik örtü yüzünden birkaç saatte bir terden sırlıklam olmuş durumda uyandığıım da hemen gelip kurulayan yine annemdi.

Ertesi sabah Dr. Youman patoloji raporlarının ve kan testinin ilk sonuçlarını vermek üzere geldi. Dr. Youman rakamları sıralamaya başlayıncaya kadar ben hâlâ hastalığıımın sandığıımız kadar kötü olmayabileceğı inancını taşıyordum. Oysa biyopsi ve kan testlerinden anlaşıldığıına göre kanser hızla yayılıyordu. Bu, damarlar yoluyla lenf bezlerine yayılan tipik bir kanserdi ve karın boşluğumda da izlerine rastlamışlardı.

Teşhisin konmasından sonraki ilk 24 saatte hastalığıım konusunda elimden geldiğince bilgi toplamaya çalışmışım. Onkologların prostat kanserini üç safhaya ayırdığıını biliyordum: Birinci safhada kanser testislerle sınırlandırılıyor ve hastalığıın seyri harika gidiyor. İkinci şamada karın boşlu-ğundaki organlara ve lenf bezlerine, üçüncü safhada ise akciğer gibi hayati organlara sıcıryor. Testlerin gösterdiğine göre ben üçüncü safhadaydım, vücudumda üç farklı kanser vardı ve bunların en kötü

huylusu choriocarcinoma adı verilen, baş edilmesi zor, çok saldırgan ve kan kaynaklı bir ur tipi idi.

İlaç tedavisi bir hafta içinde başlayacaktı. Göğsüme Grosjean kateteri yerleştirilecekti ve bu üç ay duracaktı. O kadar çok kan testi yapılması ve damardan ilaç verilmesi gerekliydi ki standart serum iğnelerini kullanmak elverişsiz olacaktı. Bu yüzden Grosjean kateteri kaçınılmazdı. Katete-re bakmak bile korkutucuydu. Derimin altında oluşturduğu

91

o Lance Armstrong

Kötüden Daha Kötüye

çıkıntıyla göğsümdeki görüntüsü hiç de doğal değildi. Adeta bir solungaca benziyordu.

Halledilmesi gereken bir konu daha vardı: En azından geçici bir süre steril durumda olmalıydım. İlaç tedavisinin ilk turu için gelecek haftaya randevu verilmişti ve Youman ilaç tedavisinden önce bana mümkün olduğunca sperm depolamamı tavsiye etti. Şaşırmıştım. Sterillik konusu ilk kez o zaman gündeme gelmişti. Youman, ilaç tedavisi gören kimi hastaların erkeklik gücünü yitirebildiğini, araştırmalara göre hastaların yarısının bir sene içinde normale döndüğünü açıklayarak San Antonio'ya iki saat uzaklıktaki bir sperm bankasına gitmemi önerdi.

O gece hastaneden eve dönmeden önce annem onkoloji ünitesine giderek kateter için gerekli bütün malzemeleri, mide bulantısı ihtimaline karşı yazdıkları reçetedeki ilaçları ve prostat kanseriyle ilgili daha fazla yazılı kaynak temin etti. Daha önce bir onkoloji servisine girmediysemiz anlatayım: Oradaki görüntü pek hoş değildir.

Annem, malzemeleri beklerken servise şöyle bir göz gezdirdiğinde battaniyelere sarınmış vaziyette gördükleri tedavi yüzünden saçları dökülmüş, serumlara bağlı, solgun ve son derece hasta insanlar görmüş. Malzemeler gelince, hepsini kanser çantası yaptığımız geniş bir bez çantaya doldurarak odama döndüğünde, "Evlat, sana şimdiden söyleyeyim, tedavi için oraya gittiğinde göreceklelerinden pek hoşnut kalmayacaksın; ama bir şeyi aklından çıkarma. Oradakilerin hepsi de aynı nedenden ötürü orada: İyileşmek" demişti.

Sonra annem beni eve götürdü.

CUMARTESİ SABAHİ ERKENDEN KALKTIM. BANYOYA GİRİP AYNAYA baktığımda bir çığlık kopardım. Kateterimin içinde büyük bir kan pıhtısı vardı ve göğsüm de şişerek kanla dolmuştu. Yattığım odaya geri döndüm ve korkudan dili tutulmuş Lisa'ya durumumu göstererek anneme seslendim. Annem odaya koşarak gelip kateteri inceledi; ama pa-

92

k yapmadı. Eline aldığı sabunlu bezle yavaşça temizledi

hastaneyi aradı. Bir hemşire, kateterin pıhtı yapmasının örülmemiş bir şey olmadığını söyleyerek anneme kateterin enfekte olmasını önlemenin yolunu anlattı. Kateter yine de korkunç görünüyordu.

Annem telefonu kapayıp öteberi şeyler satan bir dükkâna gitti- Aldığı fosforlu yara bantlarıyla beni de Lisa'yı da güldürmeyi başardı. Ardından da Dr. Youman'a telefon

ederek, "Bu kateter iyi görünmüyor. Elimden geldiğince temizlemeye çalıştım; ama belki de bunu çıkarmalıyız" dedi.

Dr. Youman, "Henüz bir şey yapmayın; çünkü Lance'in ilk ilaç tedavisine başlamamız gerektiğine karar verdim. Pazartesi günü saat birde başlıyorum. "Neden?" diye sordu annem.

Telefonu aldım. Dr. Youman, patoloji raporlarından ve kan testlerinden daha fazla sonuç geldiğini ifade etti. Bu sonuçlar endişe vericiydi. Sadece 24 saatte kanser ilerlemişti. Onkologların hastalığın ilerleyişini izlemek için kullandıkları 'kan işaretleyicileri' adı verilen bir yöntemle Human cho-ronic gonadotropin (HCG) ve alfa-fetoprotein (AFP) gibi, kanınızda bulunan çeşitli proteinler, vücuttaki kanser miktarını belirtiyorlardı. Benim kan sayımım bir günde yükselmişti. Kanser yayılmıyor, adeta dörtlüye koşuyordu ve Youman artık, ilaç tedavisi için bir hafta daha bekleyemeyeceğimi düşünüyordu. Bir an önce tedaviye başlamam gerekiyordu; çünkü kanser eğer bu hızla yayılıyorsa her geçen gün benim için çok önemliydi.

Keyifsiz bir şekilde telefonu kapadım. Ancak kara kara düşünmek için vakit yoktu. San Antonio'daki sperm bankasına gitmek için tek bir fırsatım vardı ve bu fırsat o öğleden sonrasındaydı.

San Antonio yolculuğu tatsızdı. Gerginliğimi azaltan tek şey Keyin Livingston'ın gelip bana moral desteği sağlamak İçin Deraber yolculuk etmesiydi. Onu gördüğüme sevinmiştim. Kendisi aydınlık yüzlü, mavi gözlü ve kısa siyah saçlı-

93

o Lance Armstrong

di. Her zaman gülecekmiş gibi bir duruşu vardı. Onunla beraberken mutsuz olmak zordu. Yardım edenler bu kadar değildi; mimarım ve arkadaşım olan David Shiflet'in oğlu Cord bizi arabayla götürmeyi teklif etmişti.

Yolda giderken arka koltukta oturuyordum ve zihnimden birbiri ardınca huzursuz düşünceler geçiyordu. Sperm depolamak için tek bir şansım vardı; çocuğum olmayabilir-di. Başlayacağım ilaç tedavisinin yan etkileri olacak mıydı?

Nihayet San Antonio'daki sağlık merkezine geldik. Cord ve Kevin annemle beraber bekleme salonunda otururken, bir hemşirenin eşliğinde özel bir odaya alındım. O an, "Hey Lance, dergi ister misin?" diye ortamın kötü havasını dağıtmak isteyen Kevin'in şakasına bile ancak zoraki bir şekilde gülümsedim.

Rahat bir koltuğun olduğu bir odaya girdim. Odanın loş bir ışıklandırması vardı ve sanırım bunu odaya böyle bir hava katmak için yapmışlardı. Ufak bir masanın üstünde birtakım dergiler vardı. Gördüklerim gerçekten de porno dergilerdi ve iğrendim. Derin bir soluk alarak koltuğa doğru yavaşça yürüdüm, neredeyse ağlayacaktım. Ciddi bir biçimde acı çekiyordum. Ameliyat yeri kasığımın tam üstündeydi ve karın boşluğumla kesişiyordu. Zaten teşhisin şokuyla duygusal olarak karamsar ve dağınık bir vaziyetteydim ve şimdi benden ereksiyon olmam bekleniyordu. Başka çare yoktu. Koltukta otururken, "Bunun böyle olmaması gerekir" diye düşündüm. Çocuk sahibi olmak ümitle bezenmelidir, böyle üzgün, tek başına ve çaresiz bir prosedür olmamalıdır.

Her zaman, hem de fazlasıyla, baba olmak isterdim. Ama bunun hep âşık olduğumda olacağını zannetmiştim. 20'li yaşlarımda ilk yıllarımda birbiri ardına romantik ilişkilere giriyordum. Birkaç aylık ilişkilerim oluyordu; aynı liseye gittiğim bir kızla, Hollanda'dan bir modelle çıkmıştım; ama hiçbir zaman bir yıldan uzun bir ilişkim olmadı. Çok çabuk kız arkadaş değiştirdiğim için arkadaşlarım bana 'FedEx' la-

94
Kötüden Daha Kötüye o

kabını takmışlardı. FedEx'in sloganı "Kesinlikle ve gerçekten bir gecede sahip olmanız gerektiğinde" idi. Evli değildim hiçbir bağım yoktu ve hayatımın en özel dönemi de-gildi. Ama Lisa Shiels ortaya çıkınca işler değişti. Hastalık teşhisi konusunda birbirimize çok yakındık. Kendini Tek-sas Üniversitesi'ndeki derslerine vermiş zeki ve ciddi bir kız olan Lisa'yla evlenmek ve çocuk sahibi olmak fikri aklıma yatmıştı. Uzun vadede birbirimiz için doğru seçim olduğumuzdan emin olmasam da biliyordum ki artık bir eş olmak istiyordum ve yine biliyordum ki tanıdığım babalardan daha iyi bir baba olmak istiyordum.

Başka bir seçeneğim yoktu. Gözlerimi kapadım ve yapmam gerekeni yaptım. Dışarıda bekleme odasında annem ve iki arkadaşım sessizce oturuyordu. Sonradan öğrendiğime göre otururlarken annem birden Cord ve Kevin'a dönerek neredeyse gergin bir şekilde, "Gençler şimdi beni dinleyin. Lance dışarı çıkınca sizden tek bir kelime bile duymak istemiyorum. Bir kelime bile!" demiş. Annem, bunun yaşamımın en eziyetli ve keyifsiz deneyimi olduğunu bir şekilde anlıyordu.

İşim bittiğinde ufak şişeyi doktora verdim. Cord ve Kevin sessizdi. Alelacele bazı kâğıtları doldurdum ve hemşirelere geri kalan bilgileri sonra vereceğimi söyledim. Tek isteğim buradan çıkmaktı. Ama tam biz çıkarken doktor geldi.

"Bu oldukça az bir sayı" dedi.

Doktor benim sperm sayımın olması gerekenin sadece üçte biri olduğunu ve ayrıca kanserin benim üreme kapasitemi şimdiden etkilediğini açıkladı. Şimdi bir de ilaç tedavisinin yan etkileri olacaktı tabii ki.

Geri dönüş yolu daha da keyifsizdi. Hatta bir şey yiyip yemediğimi bile hatırlamıyordum. Kevin ve Cord'a "İnanabiliyor musunuz, bakmanız için birtakım dergiler bile veriyorlar" dedim. Kevin ve Cord harika insanlardı. İkisi de durumu abartmıyor ve utanılacak bir şey olarak görmüyorlar-

95

oLance Armstrong

di. Bunu daha çok yapılmak zorunda olan sıradan bir iş gibi görüyorlardı. Onları takdir ediyor ve kendime örnek alıyordum. Hastalığımın durumuyla ilgili olarak son kez bilinçliydim.

HAFTA SONUNUN GERİ KALANINI TOPARLANABİLMEK İÇİN YATAKTA geçirdim. Anestezi beni sersemletmişti ve ameliyat yarası ıstırap veriyordu. Annem benim için bir şeyler pişirirken futbol maçı izleyerek dinlendim. Sonra beraberce kanser hakkında daha ayrıntılı bir şeyler okuduk. Sonunda, "Okumadık bir şey bırakmadık" dedi annem. Tıpkı eskiden antrenmanlarda yaptığımız gibi "Bundan

nasıl kurtulacağız?" diye sordum; sanki bir yarışı kazanmak için plan hazırlığı yapıyor gibiydik.

O ilk hafta annem bütün ilaçlarımı aldı, tıbbi kayıtlarımı dikkatle bir araya getirdi, kitapçılarda kanserle ilgili bilgi araştırdı ve benim programımı organize etti. Not tutmak ve beni görmeye gelenleri kaydetmek için birer defteri aldı. Kendimi yalnız hissetmemem için arkadaşlarımın ziyaretini birbiriyle çakışmayacak şekilde ayarladı. Buna "cemiyyet takvimi" adını verdik. Sürekli dönen bir ziyaret akışı vardı; ama gelenlerin sayısı ne beni yoracak kadar çok, ne de moralimi bozacak kadar az oluyordu.

Annem ilaç tedavimin takibi için 3 aylık bir takvim planladı ve ilaçlarımın listesini yaparak ne zaman hangi ilacı almam gerektiğini düzenledi. Hastalığımı adeta bir proje gibi projeye alıp yöneticilik yaptı. Renkli kalemleri, tabloları ve zaman çizelgeleri vardı. Organizasyon ve bilgi, tedaviyi kolaylaştıran etmenlerdi.

Annem bir beslenme uzmanından da randevu almıştı. Yatağımdan topallayarak kalkıp uzmanın yanına gittik. Beslenme uzmanı kanserle savaşta işime yarayacak bir kılavuz ve ilaç tedavisiyle uyum sağlayacak yiyeceklerin listesini verdi. Peynir ve diğer yağlı yiyeceklerden uzak duracağını, her türlü tavuk ürününün, brokolinin ve ilaç tedavisinin

96

Kötüden Daha Kötüye

zehrini azaltacak bol miktarda C vitaminin yer aldığı bir listeydi bu. Eve döndüğümüzde annemin ilk yaptığı koca bir tencere brokoli haşlamak olmuştu. Nereye tutunacağımızı bilemez durumda atıldığımız bütün bu işleri ayarlayabilmek için hep annem çırpınıyordu. Ailenin diğer fertleriyle telefonda konuşurken sesindeki titremeyi hissettiğim için ben yanındayken onları aramayı bıraktı. Hissettiklerini bana göstermemeye çalışıyordu; ama yine de ben onun gidip odasında ağladığını biliyordum.

Pazartesi sabahı medyanın önüne çıkma günüydü. Basın toplantısında hasta olduğumu ve bisiklet sürmeyeceğimi söyledim. Bill, Lisa, annem, sponsorlarım başta olmak üzere herkes oradaydı. Hatta Avrupa'daki gazeteciler için tele-konferans bile düzenlenmişti. Ayrıca sonraki sezon yarışacağım Fransız takımı Cofidis'ten temsilciler de vardı. Oda kameralarla doluydu ve önceden hazırlanmış bir konuşma yapmam gerekiyordu. 'Kanser' kelimesini kullandığımda salonda mırıldanmalar başladı, kameramanların ve gazetecilerin yüzündeki şoka uğrayanlara özgü ifadeyi görebiliyordum. Cofidis adına konuşan bir beyefendi telefonda söz alarak hastalıktan kurtulmam ve yeniden bisiklete geri dönmem için gerekli desteği sağlayacaklarına söz verdi.

"Bu hastalığı yenmeye kararlıyım ve kazanacağım" diyerek sözlerimi bitirdim.

O ÖĞLEDEN SONRA İLK İLAÇ TEDAVİM İÇİN BİR BAŞKA GARİP, KAHVERENGİ TUĞLA duvarlı tıp merkezine gittim. Binanın sıradanlığı beni oldukça şaşırttı: Birkaç rahat koltuk ve sandalye, kahve masası ile bir televizyonun bulunduğu basit bir bekleme odasıydı. Sanki birinin misafirle dolu oturma odası

gibiydi. Hediye olmamasını hesaba katmazsak burada bir parti verildiği düşünülebilirdi. Herkes kendi serum askısına bağlıydı.

Dr. Youman prostat kanserinin standart tedavi programına BEP isminin verildiğini açıkladı. BEP, bleamycin, etopo-

97

1

o Lance Armstrong

side ve cisplatin adlı 3 farklı ilacın karışımıydı ve bunlar o kadar zehirliydi ki hemşireler bu ilaçlarla meşgul olurken radyoaktif koruma kullanıyorlardı. Bu üçü arasında en önemlisi cisplatin'di. Cisplatin, aslında platindi ve prostat kanserindeki kullanımına İndianapolis'teki Indiana Üniversitesi Tıp Merkezi'nde görev yapan Dr. Lawrence Einhorn isimli biri öncülük etmişti. Einhorn'un keşfinden önce prostat kanseri neredeyse tamamen ölümcül bir hastalıktı. 25 yıl önce Chicago Bears futbolcularından Brian Piccolo da pek çok insan gibi bu hastalıktan ölmüştü. Einhorn'un platinle tedavi ettiği ilk kişi İndianapolis'li bir öğretmendi ve bu adam hâlâ yaşıyordu.

Youman'dan öğrendiğimize göre bu hastalığa 20 yıl önce yakalanmış olsaydım 2 ila 6 ay içinde ölmüş olacaktım. Pek çok kişi Piccolo'yu akciğer kanserinden öldü diye bilir, ama kanser testislerinde başlamıştı ve 1970'te 26 yaşındayken kurtarılamayarak öldü. O zamandan beri cisplatin prostat kanseri için sihirli bir ilaç haline geldi.

Einhorn'un ilk hastası olan İndianapolis'li öğretmen kanserden kurtulalı 20 seneyi aşkın bir zaman oldu ve kendisi her kurtuluş yıldönümünde evinde, Dr. Einhorn ve onu tedavi eden bütün hemşirelerin de katıldığı büyük bir parti veriyor.

Bana da platini uygulayın diye düşündüm o zaman. Ama Youman bu tedavinin durumumu olumsuz etkileyebileceğini söyledi. Üç farklı kanser önleyici toksinin her biri 5 saat olmak üzere beş gün üst üste sistemime sızacaktı. Bunlar üst üste yığılan bir etkiye sahip olacaktı. Toksinlerle birlikte kusmayı önleyici ilaçlar da verilecekti; ama bunlar da tam anlamıyla bu hissi durduramayacaktı.

İlaç tedavisi sürekli uygulanamayacak kadar ağırdı. Bu yüzden üç haftalık döngüler izlenecekti. Bir hafta tedavi olacaktım ve vücudumun iyileşip yeni kırmızı kan hücreleri üretmesi için iki hafta dinlenecektim.

Dr. Youman her şeyi dikkatlice açıklayarak yüz yüze gelmek üzere olduğumuz şeye karşı bizi hazırladı. Doktor ko-

98

Kötüden Daha Kötüyeo

nuşmasını bitirdiğinde tek bir şey sordum. Bu soru sonraki birkaç hafta boyunca en çok sorduğum soruydu: "Bu hastalıktan kurtulma ihtimalim nedir?"

Dr. Youman, "Yüzde 60 veya 65" dedi. İlk ilaç tedavim son derece durağandı.

Kendimi hasta hissetmedim. İçeri girdim, altı yedi kişinin oturduğu sıranın en sonunda, köşede duran bir sandalyeye oturdum. Annem beni öptü ve birtakım ufak tefek işleri ayarlamak için yanımdan ayrılarak beni hasta arkadaşlarımla yalnız bıraktı.

Annem beni, diğer kanserli hastalarla ilk karşılaşmamda duyabileceğim rahatsızlığa karşı hazırlamıştı; ama ben rahatsız olmadım. Aksine aidiyet hissettim. Aynı hastalığı paylaşan kişilerle konuşabilmek ve onların tecrübelerini paylaşabilmek beni rahatlatmıştı. Annem geriye döndüğünde yanımdaki adamla neşeli bir sohbet tutturmuştuk. Neredeyse büyükbabamın yaşındaydı; ama oldukça iyi anlaşmıştık ve annem içeri girdiğinde heyecanlı heyecanlı konuşuyorduk. "Hey anne. Bu Paul. Kendisi prostat kanseri" diye tanıştırdım.

KENDİ KENDİME, HAREKETE DEVAM ETMEK ZORUNDAYIM

DİYORDUM. İLAÇ tedavisinin ilk haftası her gün erkenden kalktım, eşofmanımı giyip kulaklığımı takarak yürüyüşe çıktım. Bir saat veya daha fazla yürüyor, nefes alıyor ve ter atıyordum. Her akşam bisiklete biniyordum.

Bart Knaggs, saçlarım döküldüğü zaman başıma takmak için bir şeylere ihtiyacım olacağını söyleyerek Disney-land'dan aldığı Mickey Mouse şapkasını bana verdi. Birlikte bisiklete binerken Kevin Livingston da sık sık bize katılıyordu. Bart bizim için, yaklaşık 1.80 çapında koca bir harita getirdi. Karayolları Müdürlüğü'nden aldığı yerel yönetim bölgelerinin haritalarını kesip.yapıştırarak yapmıştı bunu. Haritanın üstünde gezinip bilinmeyen bir yerde kendimize yeni yollar belirliyorduk. Önceden gidilmiş yerler yerine, daha önce gitmediğimiz yeni yerler bulmak ko-

99

'Lance Armstrong

nusunda anlaşmıştık. Aynı yolu iki kez gitmeye dayanamı-yordum. Antrenman bazen o kadar monoton olur ki insan daha yarısında tükenecek veya kaybolacak da olsa yeni bir yol arayışına girer. Bazen kaybolmak da iyidir.

Kanserliyken neden bisiklete bindim? Bisiklet öyle zor ve çekilen acı o kadar yoğun ki bisiklete binmenin kesinlikle arındırıcı bir özelliği vardı. Oraya omuzlarınızda dünyanın ağırlığını taşıyarak giderseniz ve altı saatlik bir sürüşün ardından yüksek bir acı eşliğinde huzur bulursunuz. Acı o kadar derin ve güçlü olur ki beyninize bir perde iner. En azından bir süreliğine sorunlarınıza kafa yormaz, her şeyden sıyrılırsınız; çünkü çaba ve ardından gelen yorgunluk mutlaktır.

Bu kadar zor bir şeyde düşüncesiz bir basitlik vardır ve işte bu yüzden bütün dünya çapındaki sporcuların bir şeylerden kaçtığı yönündeki görüşün de muhtemelen biraz doğruluk payı vardır. Bir keresinde birisi bana bu kadar uzun süre bisiklete binmekten ne zevk aldığımı sordu. "Zevk mi? Sorunuzu anlayamadım." Ben bunu zevk almak için değil, acı çekmek için yaptım.

Kanser olmadan önce bisiklete atlayıp altı saat sürmenin psikolojisini hiç değerlendirmemişim. Bunun sebepleri benim için kesin değildi. Yaptığımız pek çok şey o anda mantıklı gelmez. Bu durumu dikkatle incelemek istemedim; çünkü bu, cinin şişenin dışına çıkmasına neden olabilirdi.

Ama şimdi neden bisiklet sürdüğümü tam anlamıyla biliyordum: Bisikletin pedallarına asılmayı devam ettirirsem, bir şekilde sıkıntılarımı aşacaktım.

Kanserin fiziksel ağrısı beni çok fazla rahatsız etmiyordu; çünkü buna zaten alışkındım. Aslında acı çekmediğim zaman kendimi kandırılmış hissedirdim.

Düşündükçe kanser bana yarış gibi gelmeye başladı. Sadece amaç farklıydı. Fiziksel

zorlukları aynıydı. Zamana bağlı olma, aralarda ilerleme raporları, kontrol noktaları, sayılara körü körüne bağlılık ve kan testleri ortaktı. Tek fark bisiklete binerkenkin-100

Kötüden Daha Kötüye

daha zor ve daha iyi odaklanmak zorunda kalmamdı. Bu hastalıkta sabırsızlığı veya konsantrasyon eksikliğini kaldıramazdım. Amaç, tuhaf biçimde güç ve kuvvet veriyordu: Yaşamımı geri kazanmak en büyük zafer olacaktı.

İlaç tedavisinin ilk safhasında iyileşmeye o kadar odaklanmışım ki hiç ama hiçbir şey hissetmedim. Hatta Dr. Yo-uman'a, "Belki de bana daha fazla vermeniz gerekiyor" bile dedim. Vücudumun ilaç tedavisine dayanıklılığının son derece büyük bir şans olduğunun farkında değildim. İlk safha bitmeden önce, bu aşamanın ardından kontrol edilemez kusmaları olan hastalarla karşılaşmışım. Tedavimin sonunda ben de hiçbir ilacın kâr etmediği bir bulantı yaşadım.

İlk başta olumsuz etkilenen tek şey iştahımdı. İlaç teda-visindeyken, vücuttaki kimyasallardan ötürü her şeyin tadı farklı olur. Annem bir tabak yemek getirip önüme koyarken, "Eğer aç değilsen ve bunu yemek istemiyorsan üzülmeceğim" derdi. Ama ben yine de yemeğe çalışırdım. Kısa bir şekerlemeden sonra annem önüme bu defa bir tabak dilimlenmiş meyve ve büyük bir şişe su koyardı. Hareket edebilmek için yemeğe ihtiyacım vardı.

Hareket et derdim kendi kendime. Kalkar, ısınma kıyafetlerimi giyer, walkman'imi takar ve yürürdüm. Ne kadar gittiğimi bile bilmeden dik tepelerde, değişik yerlerde, yol boyunca yorgun argın bir şekilde yürürdüm.

İLAÇ TEDAVİSİNE BAŞLADIKTAN BİRKAÇ GÜN SONRA, hastaneden bir mektup geldi: Kayıtlarımız sağlık sigortamız olmadığını gösteriyordu.

Hiçbir şey anlamadan mektuba bakakaldım. Bu imkânsızdı. Motorola'yla yaptığım bir sağlık planım vardı ve bu plana bütün sağlık problemlerimin dahil olması gerekiyordu. Sinirlerim bozuk bir şekilde telefonu elime alıp mektubu ona da okumak için Bili Stapleton'ı aradım. Bili beni sakinleştirip durumu düzeltereğini söyledi.

Birkaç saat sonra aradı. Bu hastalığın çok kötü bir za-101

oLance Armstrong

manda başıma geldiğini söyledi. Tam çalıştığım şirketi değiştirmek üzereydim ve Cofidis'le olan sözleşmem yürürlüğe girmiş olmasına rağmen, kanser bende önceden var olan bir sağlık sorunuydu. Bu yüzden, tedavisi Cofidis grubuyla yaptığım planda karşılanamayacaktı. Eğer Bili bir çözüm bulamazsa, hastane ve tedavi masraflarını kendim karşılamak zorunda kalacaktım.

Kanserdim ve sağlık sigortam da yoktu.

Bu ilk birkaç gün içinde birçok berbat gerçek kafama dank etti ve bu sadece işin maddi yönüydü. Ancak gene de bu aynı derecede yıkıcı bir şeydi. Eve şöyle bir göz atıp ne satabileceğimi düşünmeye başladım. Sanırım maddi yönden tüm musluklar kapanmıştı. Bir yılda 2 milyon dolar kazanırken şimdi hiç kazanamaz olmuşum. Sakatlık sigortam vardı, ama neye yarar. Önceden bana para ödeyen ya da sponsor

olan şirketler artık yaşamayacağım için bana para ödemeyi keseceklerinden artık hiçbir gelirim olmayacaktı. Çok değer verdiğim Porsche şimdi gözüme çürüyüp kokuşmuş bir mahlûk gibi görünmeye başlamıştı. Tedavi masraflarını karşılamak için her bir kuruşa ihtiyacım vardı. Yangından kurtarılmış malları satar gibi elimdeki şeyleri satma planları yapmaya başladım. Porsche'yi, bazı sanat eserlerini ve başka birkaç oyuncuğ elden çıkaracaktım.

Birkaç gün içinde Porsche gitti. Bunu iki nedenden dolayı yapmıştım. Birincisi ve en önemlisi tedavim için her bir kuruşa ihtiyaç duyacaktım ve artık yaşamımın sonuna kadar elimdekiyle idare etmek zorundaydım. Ancak şunu da düşünün ki artık bazı şeyleri sadeleştirmenin vakti gelmişti.

ARTIK KANSER ÖĞRENCİSİ OLMUŞTUM. AUSTİN'DEKİ EN BÜYÜK kitapçıya gidip konuyla ilgili orada bulunan her şeyi satın aldım. Eve kucağında farklı farklı on cilt kitapla döndüm: Diyet kitapları, kanserle mücadelenin duygusal yolları, meditasyon rehberleri vs. Ne kadar budalaca olursa olsun artık her seçeneğiy düşünmeye razıydım. Romatizma,

102

Kötüden Daha Kötüye o

kalp rahatsızlıkları, kanser ve daha başka hastalıklara karşı gerçekten iyi geldiğiy söylenen keten tohumu yağı hakkında bir şeyler okudum., "Kanserle savaşta etkisi kanıtlanmış bir madde" denilen soya nişastası hakkında bazı şeyler okudum. Yoga dergisini okuduğumda kısa süreliğine de olsa gerçek sağlığa davet anlamına gelen 'Raj' denilen bir şeye merak sardım. Discover dergisinden sayfalar koparıp çok uzaklardaki klinikler ve uzak diyarlardan getirilmiş şifalar hakkındaki gazete kupürlerini toplayıp durdum. Dominik Cumhuriyetinde bulunan ve kansere gerçek şifa dağıtan Amerikan Kliniğiy'ni anlatan kitapçığı defalarca okudum. Bart bana ne veriyse hepsini yalayıp yutuyor, her arayışında, "Elinde başka ne var?" diye soruyordum. Hiçbir zaman okumaya meraklı olamamıştım, ama artık kanserle ilgili elimde ne geçiyorsa okuyor, doymak bilmiyordum. Bart, Amazon'un web sitesine girip orada kanserle ilgili ne var ne yok her şeyiy araştırıp bulunca, "Burada bulduklarımın hepsini sana getireyim mi?" sorusuna, "Evet her şeyiy, ama her şeyiy istiyorum" dedim.

İşte ben, Avrupa'da yarım yamalak bir eğitim almış lise mezunu olan ben, şimdi tıp dergileri okuyordum. Ekonomi ve mimari tasarım dergileri okumaktan her zaman zevk almıştım, ama kitaplar o kadar da umurumda değildi; dikkatimi uzun süreli odaklayamaz ve uzun süre bir yerde oturamazdım. Şimdi ise birdenbire kan tahlilleri ve temel onkolojiyle uğraşmak zorunda kalmıştım. Bu sanki ikinci bir eğitim gibiydi ve bazen "Peki, neden olmasın? Belki okula dönüp doktor olmayı deneyebilirim. Ne de olsa bu konu hakkında artık o kadar çok şey biliyorum ki..." diye düşündüğüm oluyordu.

Kanepede oturup kitapları karıştırırken bir yandan da telefonda rakamlar üzerine konuşuyordum. Yaşama ihtimalimin ne kadar olduğunu tam olarak bilmek istiyordum ki bunu nasıl yakalayacağımı tam olarak kestirebileyim. Okuduklarım pek nitelikli yazılar olamasa da okudukça, araştır-

oLance Armstrong

dıkça, yaşama şansımın daha fazla olduğunu hissediyordum. Ancak ne olursa olsun bilmek cehaletten daha telkin ediciydi; en azından neyle boğuştuğumu biliyordum ya da bildiğimi zannediyordum.

Bisiklet diliyle kanser dili arasında tuhaf bir ortaklık vardı. Her ikisi de kan hakkındaydı. Bisiklette, hile yapmanın bir yolu, alyuvar sayınızı hızla artıran bir ilaç almaktır. Kanserle savaştaysa, eğer hemoglobinin belli bir seviyenin altına düşerse, doktorlar da bana aynı ilacı yani "Epogen" veriyorlardı. Kan testlerinde yakalamam gereken bir taban sayısı vardı ve doktorlar kanımı bisiklettekiyle aynı sebepten dolayı ölçüyorlardı: Fizyolojik gerilime dayanma eşiği.

Yeni bir dili, ifosfamid gibi ilaç adlarını, seminom gibi tümör türlerini, laktat dehidrojenaz gibi kan testi ilaçlarını iyice öğrenmiştim. "Tedavi programı" gibi deyimler kullanmaya başlamıştım. Her şeyi bilmek istiyordum. İkinci, hatta üçüncü ve dördüncü seçenekleri öğrenmek istiyordum.

Artık dağlar kadar mektup, geçmiş olsun veya iyi dilekler kartları, tedavi için zamanımı dışarıda, evin dışında geçirmemi öneren tavsiyeler gelmeye başlamıştı. Gelen mektupları okumak beni pineklemeden, kara kara düşünmekten kurtaracak bir yoldu. Bu yüzden, geceleri Lisa, annem ve ben oturup mektupları ayırıyor ve olabildiğince çoğuna cevap vermeye çalışıyorduk. Bir akşam Vanderbilt Üniversitesi Tıp Merkezi'nden süslü bir zarfta gelen bir mektup aldım. Mektubu yazan, Kemik İliği Nakli Bölüm Başkanı Dr. Steven Wolff tu. Dr. Wolff, mektupta, tıp profesörü bir on-kolog ve aynı zamanda da sıkı bir bisiklet hayranı olduğunu dile getiriyor ve elinden gelen her konuda bana yardım etmek istediğini söylüyordu. Çeşitli tedavi yollarını araştırmam yolunda beni teşvik ediyor ve hiçbir danışma ve desteği benden esirgemeyeceğini yazıyordu. Mektupta ilgimi iki şey çekmişti: İlki Wolffun aşikâr bisiklet bilgisi ve diğeri de bu hastalığın en önde gelen uzmanı olan Indiana Üniversitesi'ndeki Dr. Larry Einhorn ile bizzat görüşüp onun da

Kötüden Daha Kötüyeo

f krini almamı ısrarla salık veren paragrafı. "Yarış becerileri-izd.en fedakârlık etmenize yol açacak olası yan etkileri en za indirebilecek eşit oranda etkili ilaç tedavisi yolları olduğunu unutmayın" diye de ekliyordu.

Telefonu alıp Wolffun numarasını çevirdim. "Merhaba, ben Lance Armstrong" dedim. Wolff başta şaşırıldı, ama hemen kendini toparladı. Hal hatır faslından sonra, tedavim hakkında bana çekimser sorular sormaya başladı. Wolff, Austin'deki doktorlarımın işine müdahale etmeye çekindiğini ancak gene de yardım etmek istediğini belirtti. Ona, standart akciğere sızranmış prostat kanseri tedavisinin uygulandığını anlattım.

"Hastalığımın seyri iyiye gitmiyor" dedim.

O dakikadan sonra, tedavim tıbbi bir işbirliği haline geldi. Önceleri, tıbbi doktorların bireysel olarak tek tek hastalar üzerinde uyguladığı bir şey olarak görürdüm. Benim gözümde doktor her şeyi bilirdi, tüm güç ondaydı, hastaysa çaresizdi. Ancak

sonraları, birçok kişi ve kaynaktan oluşan bir tedaviden çare ummanın hiçbir kötü yönü olmadığı aklıma yatmaya başladı. Dr. Reeves üroloji uzmanım, Dr. Yo-uman onkoloji uzmanımdı ve şimdi de Dr. Wolff arkadaşım ve tedavi danışmanım olmuştu; üçüncü bir göz ve sorular sorabileceğim birisiydi. Emeği geçen tüm doktorlar tedavimde önemli bir rol üstleniyordu. Hiç kimse tek başına sağlık durumumun sorumluluğunu yüklenemezdi ve daha da önemlisi artık bende onlarla birlikte sorumluluk almaya başlamıştım.

"HCG seviyeniz nedir?" diye sordu Dr. Wolff.

Öğrendiğime göre HCG, kadın yumurtalığını uyaran endokrin proteiniydi, ve kan seviyesi hakkında bir şeyler gösteriyordu zira bunun sağlıklı erkeklerde olmaması gerekiyordu. Sayfaları şöyle bir karıştırıp bazı rakamlara göz attım. "109 yazıyor" dedim.

"Hımm, bu yüksek" dedi. "Ancak olağandışı değil."

Sayfaya bakarken, rakamın yanında başka bir kayıt gördüm.

105

oLance Armstrong

"Bu 'K' harfi ne demek?" diye sordum.

Bir dakikalığına ikimiz de sustuk.

"Bu 109.000 anlamına geliyor" dedi Wolff.

Eğer 109 rakamı yüksek bir rakamsa, 109-000 ne demektir? Wolff bana diğer seviyelerim hakkında sorular sormaya başladı, AFB ve LDH. Ben de aynı hızla cevap verip, ardından "Bunun anlamı nedir?" diye açıkça sordum.

Wolff bana vücudumda çok fazla miktarda HCG olduğunu söyledi, karaciğer tümörlerinde görülenden bile fazla. Ona göre tedavi çok bireysel bir şeydi; bir hasta için doğru olan diğeri için de doğru olacak diye bir şey yoktu ve benim durumum için bleomycin yanlış bir seçim olabilirdi. Bir bisikletçi ayaklarına ne kadar ihtiyaç duyuyorsa ciğerlerine de o kadar ihtiyaç duyar ve uzun süre bleomycin'e maruz kalmak benim akciğeri tüketebilirdi. Wolff başka ilaçlar da olduğunu söyledi. Önümde seçenekler vardı.

"Bu hastalığın tedavisinde dünyanın en iyileri olan bazı kişiler var" dedi.

Indianapolis'teki Indiana Üniversitesi Tıp Merkezi'nden Einhorn ve başka onkolog arkadaşları olduğunu söyledi. Ayrıca biri Houston, biri de New York'ta olmak üzere iki kanser merkezi daha tavsiye etti. Dahası, benim için bazı danışma görüşmeleri ayarlamayı teklif etti. Sırtımdan dağlar kadar yük kalkmışçasına bu teklifi kabul ettim.

Bir kere daha annem imdadıma koştu. Diğer günün sabahına kadar, tüm tıbbi kayıtlarımı bir araya toplayıp Houston ve Indianapolis'e danışma amaçlı olarak gönderdi. Houston'daki sağlık merkezinden sabah saat 10'da cevap geldiğinde dışarıda bisiklet sürüyordum. Telekonferans biçiminde gerçekleşen bu görüşmede daha önce hiç görmediğimiz bu iki onkolog annemle durumumu tartışmış.

Birisi, "Eldeki verileri gözden geçirdik. Neden beyin MRI'ı çekmediniz?" diye sorunca, annem, "Buna neden ihtiyaç duyulsun ki?" diye sormuş.

"Rakamları o kadar yüksek ki beynine de kanser bulaş-

Kötüden Daha Kötüyeo

mış olabileceğine inanıyoruz."

"Benimle alay ediyor olmalısınız."

"Böyle rakamlar gördüğümüzde, bunun sebebi hastalığın beyine de bulaşmış olmasıdır. Oğlunuzun daha ciddi bir tedaviye ihtiyaç duyduğu kanısındayız."

Annem, şaşkına dönmüş bir şekilde, "Ama ilaç tedavisine yeni başladı" demiş.

"Bakın, oğlunuzun bu oranlarla hastalığı yenebileceğini sanmıyoruz."

"Bana bunu yapmayın lütfen. Ben tüm ömrüm boyunca bu çocuk için savaştım."

"Bize öyle geliyor ki hemen buraya gelip tedaviyi bizimle başlatmanız gerek."

Annem titreyerek, "Lance birkaç dakika sonra döner, onunla konuşup sizi tekrar ararız" demiş.

Birkaç dakika sonra kapıdan içeri girdiğimde annemin ilk sözü "Seninle konuşmamız gerek" oldu. Onun çökmüş olduğunu görünce ben de midemde ezilmeye benzer bir şey hissettim. Annem ürkek bir şekilde doktorların ne dediğini özetlerken, ben cevap vermeden öylece durdum, orada sessizce oturdum; sanki sorunlar büyüdükçe ben bir o kadar sessizleşiyordum. Bir dakika sonra, sakın bir şekilde, doktorlarla kendim görüşmek istediğimi ve söyleyeceklerini bir de kendim dinlemek istediğimi belirttim.

Doktorları aradım ve onlar anneme söylediklerini bana söylerken öylece dinledim.

Bitkin bir şekilde, Houston'a gelip onları mümkün olduğunca çabuk görmek istediğimi söyledim. Telefonu kapattıktan sonra, Dr. Youman'la görüştim. Houston'lı doktorlarla olan konuşmamın kısa bir özetini aktardım. "Dr. Youman, sorunun beynime kadar ulaştığını düşünüyorlar. Bir beyin MRI'sı çektirmem gerektiğini söylüyorlar."

"Ben de yarın sizi MRI için çağıracaktım" dedi Doktor an. "Aslına bakarsan yarın öğleyin randevun vardı."

Dr. Youman bana MRI ayarlamıştı, çünkü o da Hous-

107

oLance Armstrong

ton'dakiler gibi, yani kanserin muhtemelen beyne kadar ulaştığını düşünüyordu. Steve Wolff u arayıp ona konuşmadan bahsederek, hemen yarın Houston'a gitme niyetinde olduğumu söyledim. Gitmem gerektiğinde o da hemfikirdi, ancak gene de Indiana Üniversitesi'ndeki doktorlarla da konuşmamı öğütledi, çünkü orası prostat kanseriyle mücadelede merkez üssü konumundaydı. Herkes tedavisini Einhorn'un belirlediği tedavi sürecine göre yapıyordu. Öyleyse neden ben de doğrudan tedavinin kaynağına gitmiyordum ki? Steve bana Einhorn'un Avustralya'da tatilde olduğunu, ama Einhorn'un başyardımcısı olan Dr. Craig Nichols'le görüştürmeyi deneyebileceğini söyledi. Kabul ettim ve benim adıma bir görüşme rica etmek için Nichols'ü aradı.

Ertesi sabah, MRI için hastaneye rapor verdim. Moral olsun diye Lisa, annem ve Bili Stapleton, hep beraber benimle geldiler. Anneannem de Dallas'tan uçakla bize katıldı. Dr. Youman'ı görür görmez ölümcül bir edayla, "Kanserin beynime de

bulaştığına yüzde yüz inanıyorum. Şimdiden bana söyleyeceğiniz şeyin bu olduğunu biliyorum" dedim.

Beyin MRI'ında içinden geçerken neredeyse burnunuzun ve alnınızın değeceği öyle dar bir kanaldan geçersiniz ki boğulur gibi olursunuz. Bundan nefret ederdim.

Tarama sonuçları çok kısa bir süre de alındı. Annem, anneannem ve Bili lobide bekledi, ama Dr. Youman'ın ofisinde Lisa yanımda olsun istedim. Elini sıkıca tutuyordum. Dr. Youman filmlerden birine şöyle bir baktı ve istemeye istemeye, "Beyninizde iki leke var" dedi.

Lisa gözlerini kapamaktan kendini alamadı. Ben buna hazırdım, ama o değildi. Lobide oturup beni bekleyen annem de buna hazır değildi. Dışarı çıktığımızda sadece, "Houston'a gitmemiz gerekiyor" dedim. Bunu söylemem yeterliydi; gerisini annem tahmin ederdi zaten.

Dr: Youman, "Güzel, neden gidip Houston'daki doktorlarla konuşmuyorsunuz. Bu çok iyi bir fikir" demişti. Onun

108

Kötüden Daha Kötüye

zaten mükemmel bir doktor olduğunu biliyordum, ama şimdi bencil olmamasından dolayı onu bir kere daha takdir ediyorum. O, benim evdeki onkologum olarak kalacaktı ve ben ona daha sayısız kan testi ve kontrol için görünecektim, ama o andan itibaren cömert ruhu ve benim tedavimde başkalarıyla işbirliği yapmaya istekliliğiyle benim bir arkadaşım olmuştu artık.

Lisa ve annem kendilerini tutamamış, lobide otururken sürekli ağlamışlardı. Ama ben tuhaf bir şekilde hiçbir şey hissetmiyordum. Kendi kendime bunun yorucu bir hafta olduğunu düşündüm. Çarşamba günü teşhis konmuş, Perşembe ameliyat olmuş, Cuma akşamı taburcu edilmiş, Cumartesi günü sperm vermiş, Pazartesi sabahı dünyaya prostat kanseri olduğumu bildiren bir basın açıklaması yapmış ve Pazartesi öğleden sonra da ilaç tedavisine başlamıştım. Şimdi günlerden Perşembeydi ve kanser beynime ulaşmıştı. Bu rakip benim umduğumdan çok daha zorlu çıkıyordu. Sanki hiç iyi haber alamayacakmışım gibi hissettim: ciğerlerinde kanser yar, üçüncü aşamasında, sağlık sigortan yok ve şimdi kanser beyninde.

Eve döndüğümüzde annem kendini toplayıp Houston'daki doktorlara daha fazla bilgi göndermek için faks makinesinin başına geçti. Lisa'ysa öğrendiklerimizin etkisinden kurtulamamış durumda oturma odasında öylece oturuyordu. Bart'ı arayıp ona planlarımdan bahsettim. İstersem yolculuğumda bana eşlik edebileceğini söyleyince memnuniyetle kabul ettim. Ertesi gün sabah saat 6'da yola çıkacaktık.

İster inanın ister inanmayın, en kötü haberleri duymakta rahatlatıcı bir şeyler vardı, çünkü bunun duyabileceğim kötü haberlerin sonu olduğunu düşünüyordum. Hiçbir doktor bana daha kötü bir şey söyleyemezdi; şimdi artık dünyada berbat şeylerin hepsini biliyordum.

Tam teşhis konduğunda her seferinde doktorlara zor soflar soruyordum. Neden ben? Yaşama şansım ne kadar? Rakamları öğrenmek istiyordum. Şansım günden güne

aza-

109

o Lance Armstrong

lıyordu. Dr. Reeves o günlerde bana %50 demişti, ama sonradan, aslında yaşama şansımın % 20 olduğunu düşündüğünü itiraf etmişti. Eğer gerçekten dürüst olsaydı, beni muayene ettiğinde neredeyse ağlayacağını söylemişti, çünkü 25 yaşında ölümcül bir hastalığa yakalanmış bana bakarken aynı yaşta olan oğlunu benim yerime koymaktan kendini alamıyordu. Eğer Bart Knaggs gerçekten tamamıyla dürüst davransaydı, doktor olan müstakbel kayınpederinin kanserin akciğere sızdığı duyduğunda, "Arkadaşın ölmüş" dediğini de söylerdi.

Yaşama şansım ne? Bu benim tekrar tekrar soracağım bir soruydu. Ama bu anlamsızdı, değil mi? Fark etmiyordu, çünkü tıbbi oranlar manevi olanı hesaba katmıyordu. Bir hastanın yaşama şansını tahmin etmenin doğru bir yolu yoktur ve biz buna yeltenmemeliyiz zaten, çünkü hiçbir zaman tam olarak haklı olamayız ve böyle tahminler yürütmek insanların umutlarını ellerinden alır. İnsanların korkularının tek ilacı umutlarıdır...

Neden ben? Yaşama şansım ne? gibi soruların yanıtları bilinmezdi. Neredeyse bu soruların hepsinin çok belirsiz olduğunu düşünmeye, hissetmeye başlamıştım. Yaşamımın büyük bir bölümünü, kazanma ve kaybetmeye dayalı basit bir çizelge etrafında devam ettirmiştim, ancak kanser bana belirsizliklere dayanma gücü veriyordu. Şunu anlamaya başlıyordum ki hastalık rakam seçmiyor, yaşama ihtimallerine kulak asmıyordu; iradesi son derece güçlü bir insanı çürüten hastalık, ölüme göz yuman zayıf bir hastanın peşini bırakabiliyordu. Her zaman eğer bisiklet yarışlarını kazanırsam, daha güçlü ve değerli bir insan olacağımı varsayırdım. Hiç de öyle olmadı.

Neden ben? Neden bir başkası? İlaç tedavisi merkezinde yanımda oturan insandan ne daha fazla, ne de daha az değerliydim. Bu değerli olup olmama sorunu değildi. Hangisi daha güçlüdür? Korku mu yoksa umut mu? Bu ilginç ve belki de önemli bir som. Başta çok korkmuştum

I

no

I

Kötüden Daha Kötüyeo

ve fazla umudum yoktu, ama orada öylece oturup hastalığımı enine boyuna öğrenince korkunun iyimserliğimi tamamen kaplamasına izin vermeyi reddettim. İçimden bir şeyler korkunun asla kalbe hükmetmemesi gerektiğini söylüyordu ve korkmamaya karar verdim.

Yaşamak istiyordum, ama yaşayıp yaşamayacağım bir sırdı ve o zaman bu gerçekle karşılaştığımda bile, böyle korkulu bir bilinmezin kalbine fırlatılan bir bakış kötü bir şey değildi. Korku paha biçilmez bir deneyim. Bir kere korktunuz mu ne kadar zayıf olduğunuz hakkında birçok insandan daha fazla şey bilirsiniz ve bence bu bir insanı değiştirir. Batıyordum ve elimde felsefi olandan başka sığınılacak bir şey kalmamıştı. Bu hastalık bana bir insan olarak kendi hakkımda hiç sormadığım kadar çok soru sordurmuş ve farklı bir ahlak anlayışı aramama yol açmıştı.

Birkaç gün önce, Asya'da görev yapan bir askerden bir e-mail almıştım. O da benim gibi kanserdi ve bana bir şeyler söylemek istemişti: "Henüz nasıl bir şey olduğunu bilmiyorsun" diye yazıyordu, "Ama bizler şanslı olanlarız."

Yüksek sesle, "Bu adam kafayı yemiş" dedim.

Allah aşkına ne demek istiyor?

111

beş

Kanserle Sohbet

O O O

o o o o o o o o o o

Kafamın içinde davetsiz bir misafirin yaşıyor olması fikrinde rahatsız edici bir yakınlık vardı. Bir şey ta kafanıza kadar sokulup girmişse o şey tamamen kişiselleşmiştir artık. Ben de bu kişisel hakkımı geri almaya karar verdim ve içsel bir yolla kanserle konuşmaya başladım. Konuşmalarımızda elimden geldiğince metin olmaya özen gösterdim. Ona "Yanlış insanı seçtin" dedim. "Etrafta içinde yaşayabileceğin bir beden ararken benim bedenimi seçtiğinde büyük bir hata işledin." Ancak bu kelimeleri söylerken bile, bunların sadece rakibe üstünlük sağlamak amacıyla söylenmiş şişirme sözler olduğunu anladım. O sabah bana aynadan bakan yüzüm solgun ve gözlerim kanlıydı. Dudaklarım incelmış bir hat halini almıştı. İçimden pek de alışık olmadığım bir mırıltı yükseliyordu; belirsizlik.

Onunla pazarlık etmeye çalıştım. Eğer anlaşma bundan sonra hiç yaşanmayacağıma ama yaşamaya devam edeceğim yönündeyse, buna varım, diye düşündüm. Bana imzalaya-

o Lance Armstrong

cağım yeri göster, hemen imzalayayım. Başka bir şeyler yaparım, okula dönerim, temizlik görevlisi olurum, her şeyi yaparım. Sadece bırak yaşayayım.

Güneş doğmadan Houston'ın yolunu tuttuk. Annem Vol-vo'sunun direksiyonundaydı ve ben de alışkın olmadığım halde Lisa'yla beraber arka koltukta oturuyordum. Bir şeyler sürmeyi asla bir başkasına bırakmazdım; nasıl bir sürüş tutkunu olduğumu anhyorsunuzdur. Bitkin ve kendi düşüncelerimize dalmış bir biçimde, 3 saatlik yolculuk boyunca neredeyse tek bir kelime bile etmedik. Önceki gece hiçbirimiz iyi uyuyamamıştık. Annem yolculuğun bir an önce bitmesini istercesine gaza olabildiğine basıyordu. Bir yandan da o kadar dalgındı ki neredeyse bir köpeğe çarpacaktı.

Houston, çevre yolunu bile boğan trafiğiyle dev bir metropol. Buradan geçmek insanın sinirlerini zorluyor. Sonunda sabah saat 9'da hastaneyi bulduk ve tek sıra halinde bekleme salonunun yolunu tuttuk. Gelecek iki saat boyunca yaptığımız tek şey beklemek oldu. Çok erken gelmiştik. Bekleme salonunda otururken bana sanki başka bir trafik sıkışıklığının içine düşmüşüz gibi geldi. Burası çok yüksek tavanlarıyla yankının hiç eksik olmadığı, hasta insanlar, ağlayan çocuklar, endişeli aileler, kaba ve ters hastane yöneticileri, koşturup duran hemşireler, doktorlar ve stajyerlerle sürekli dolup taşan çok geniş bir üniversite hastanesiydi. Tavandaki flüoresan lambaları hastanelerde alışıldığı üzere beyaz, kireç gibi bir ışık veriyor ve

bu hiç kesilmeyen monoton ışık, sağlıklı insanların bile solgun ve gergin görünmesine yol açıyordu. Sanki sonsuza kadar süren bu bekleyişte gittikçe huzursuzlaşmaya başlamıştım. Bir magazin sayfa çevirdim, koltuğun kolunda kalemimle ritim tutmaya çalıştım ve cep telefonumla birilerini aradım. Sonunda daha önce telefonda görüştüğüm doktorla yüz yüze geldik. Genç, zeki bir onkoloğa benziyordu, bakımlı ve görgülüydü. Zayıf fiziğinden beyaz önlüğün altında bir sporcunun yattığı belliydi.

114

Kanserle Sohbeti

"Bir süredir durumunuzu takip ediyorum" dedi. "Burada olduğunuza memnunum." Ancak hal hatır sormalar bitince, kısa ve soğuk doktor tavrına geri döndü.

Görüşmeye oturur oturmaz, bir tedavi programı çerçevesi çizmeye başladı. Beni bleomycin ile tedavi etmeye devam edeceğini söyledi. Ancak uygulayacağı tedavi Youman'inkinden çok daha yakıcı ve ağır olacaktı.

"Buradan sürünerek çıkacaksınız" dedi.

Gözlerim yuvalarından fırlayacaktı, anneminkiler de. Şaşkına dönmüştüm. Devam etti; "Sizi öldüreceğim" dedi. "Sizi her gün öldüreceğim ve sonra da sizi yaşama döndüreceğim. Size ilaç tedavisiyle vuracağım, sonra gene vuracağım ve sonra gene vuracağım. Yürüyemeyeceksiniz." Bunları apaçık söyledi. "İşimiz bittikten sonra, size yürümeyi neredeyse yeniden öğretmek zorunda kalacağız."

Tedavi beni büyük olasılıkla kısır bırakacağından, hiçbir zaman çocuk sahibi olamayacaktım. Bleomycin ciğerlerimi parçalayacağından, bir daha asla bisikletle yarışamayacaktım. Muazzam bir acı çekecektim. Konuştukça, tedaviden sonraki çaresiz durumuma ilişkin sahneler gözümün önüne seriliyordu. Ona tedavinin neden bu kadar katı olması gerektiğini sordum. "Sizin durumunuz en kötüsü" dedi. "Bana göre kurtulmak için tek şansınız var, o da bu hastanede."

O daha sözlerini bitirmeden annem tir tir titremeye başlamış, Lisa ise şok olmuştu. Bart kızgındı. Söze karışıp alternatif tedaviler hakkında birkaç soru sormaya çalıştı. Bart iyi sorular soran, iyi de not alan, ince eleyip sık dokuyan bir insandır.

Endişelenmişti ve beni korumak istiyordu. Doktor onun sözlerini yarıda kesti.

Bana "Bakın, çok fazla şansınız yok" dedi. "Ancak buraya gelerseniz başka bir yere gidip tedavi olmaktan çok daha fazla şansınız olur."

Ona Indianapolis'li Dr. Einhorn'un programı hakkındaki fikirlerini sordum. Onları pek de ciddiye almıyordu. "Indiana'ya gidebilirsiniz, ancak muhtemelen buraya geri döne-

115

o Lance Armstrong

çeksiniz. Onların uyguladığı tedavi sizin gibi hastalığın ileri safhalarında olan birisi için işe yaramaz."

Sonunda sözlerini, hiç zaman geçirmeden onunla ilaç tedavisine başlamamı isteyerek bitirdi. "Bu tür bir tedavi alınacak tek yer burası, eğer burada kalmazsanız, size ne olacağını kestiremem" dedi.

Ona söylediği şeyleri öğle yemeğinde tekrar düşünmek istediğimi ve öğleden sonra bir cevapla yanma döneceğimi söyledim. Sersem sersem Houston'da arabayla dolaşmaya başladık. Sonunda bir sandviççi bulduk ama durumumun böyle bir özetini işittikten sonra hiçbirimizde iştah kalmamıştı. Çabuk karar verme gerekliliği üzerimde bir baskı oluşturmuştu. Cumay'dı ve tedaviye Pazartesi günü başlamamı istiyordu.

Umudum kırılmıştı. Ölümcül hasta olduğum fikrini kabul edebilirdim, ama tedaviden sonra aciz bir duruma düşme fikri en can sıkıcı olanıydı. Neşesiz bir şekilde tüm artılarla eksilerin üzerinden geçerek, annemin, Lisa'nın ve Bart'm da görüşlerini aldım. Böyle bir konuyu nasıl tartışırsınız ki? Uzman önerisinin altına olumlu bir işaret koyup belki bu doktorun rekabetçiliği ve kendine güveni yüksektir dedim. Ancak annemin bu doktorun sözlerinden dehşete kapıldığını görebiliyordum. Tedavi süreci başka hiçbir yerde maruz kalmayacağım kadar zorlu görünüyordu. "Yürüyemeyeceğim, çocuk yapamayacağım, bisiklet süremeyeceğim" diye düşündüm. Başka zaman olsa ben yaptığım işi ölümüne yapardım: Aşırı antrenman, aşırı yarışma. Ancak şimdi bunun benim için çok ağır olacağını düşünüyordum. Belki bu benim kaldırabileceğimden daha ağırdı.

Fikrini sormak için Dr. Wolff'u aramaya karar verdim. Onunla konuştukça onu daha çok sevmeye başladım; olgun fikirleri vardı, mantıklı düşünüyordu ve bencil değildi. Tüm tedavi sürecini ve tedavinin yan etkilerini ona anlattım. "Tedaviye hemen başlamamı istiyor ve bu öğleden son-

116

Kanserle Sohbet o

ra bir cevap vermemi bekliyor."

Telefonun diğer ucundaki Wolff sessizdi. Onun düşünüyor olduğunu neredeyse duyabiliyordum. Sonunda "Bu aşamadan sonra bir görüş daha almanın çok da zararı olmaz" dedi. Wolff'a göre hemen o öğleden sonra bir karar vermem gerekmiyordu.

Bana en azından Indiana Tıp Merke-zi'ni ziyaret etmemi söyledi.

Düşündükçe, bu bana da iyi bir tavsiyeymiş gibi göründü. Neden Indiana'ya gidip prostat kanseri ve tedavi süreci hakkında diğer doktorların başvurduğu kitabı yazan insanları görmeyeydim ki?

Araç telefonundan Einhorn'un başyardımcısı Dr. Craig Nichols'ü aradım.

Durumumun ciddi olduğunu, daha fazla fikir almak istediğimi ve acelem olduğunu söyledim. "Şimdi hemen gelip sizi görebilir miyim?" diye sordum.

Nichols aramamı beklediğini belirterek "İstedığınız an gelebilirsiniz" dedi. "Yarın Cumartesi ama, sabah erkenden gelebilir misiniz?" diye sordu. Sonradan öğrendim ki bu bana özel bir uygulama değilmiş; Indiana Üniversitesi'ndeki doktorlar, durumları ne kadar elverişsiz olursa olsun hiçbir hastayı geri çevirmez ve telefonda her gün hastalar ve dünyanın dört bir tarafından doktorlarla görüşmeler yaparlar-mış. Ama şimdi saat 3 olmuştu ve Houston Hastanesi'ne gidip belgelerimi almaya korkuyordum. Oradaki doktor belli ki beni tedavi etmek istiyordu, ama beni korkutmuştu da. Ona kararımı vermek için bir iki gün beklemek istediğimi

söyleyince, hoşgörüsüyle karşıladı ve bana bol şans diledi. "Ne olur çok fazla beklemeyin" dedi.

Indianapolis'e gitme fikriyle neşesi yerine gelen annem duruma el koydu. Cep telefonuyla Bili Stapleton'ın bürosunu arayıp asistanı Stacy Pounds'a ulaştı. "Stacy, Indianapolis'e gitmek için bir uçağa ihtiyacımız var" dedi. Sonra arabaya doluşup hızla havaalanına sürdük. Annemin Volvo'su-nu havaalanında uzun süreli park alanına bıraktık. Evden,

117

o Lance Armstrong

Houston'a günübirlik bir yolculuk yapmak düşüncesiyle çıktığımız için yanımızda ne elbise ne de diş fırçası vardı. Bilet gişesine vardığımızda, Stacy'nin bize sadece dört bilet bulmakla kalmadığını, bulduğu yerlerin iyi olduğunu da öğrendik.

Indianapolis'e vardığımızda annem tekrar olaya el koydu ve bir araba kiraladı.

Indianapolis'te hava soğuktu, ama annem, hastanenin hemen yanında üstü kapalı bir yolla hastaneye bitişen bir otel buldu. Bizi oraya yerleştirdi ve odalarımıza gider gitmez düşüp yığıldık. Bu gece de kısa olacaktı çünkü sabah erkenden Dr. Nichols ile bir görüşme ayarlanmıştı.

SABAHA DOĞRU YİNE YATAĞIMDAN KALKTIM. AYNANIN ÖNÜNE GEÇİP SAÇIMI taramaya başladım. İlaç tedavisinin etkisini tahmin ettiğimden saçlarımı kısa kestirmiştim. Tarağa bir avuç dolusu saç takıldı. Saçımı taradıktan sonra şapkamı giydim.

Lobiye indim. Otel, yemek bölümünde unlu mamuller ve meyvelerden oluşan Avrupalı bir kahvaltı sunuyordu ve annemin de orada yerini aldığını gördüm.

Şapkamı çıkararak annemin masasına oturdum.

"Saçlarım dökülüyor." dedim.

Annem gülmeye çalışarak "Bunun olacağını zaten biliyorduk" dedi. Röntgen filmlerimi ve diğer dokümanları koltuğumun altına sıkıştırıp annemle birlikte soğuk ve karanlık yolun karşısındaki hastaneye doğru yürüdük.

Indiana Üniversitesi Sağlık Merkezi, standart bir eğitim hastanesi içine kurulmuştu ve büyük bir hastane olduğunu düşündürtecek devasa bir binası vardı. Asansörle onkoloji servisine çıktık. Burada bizi, kocaman camlarla çevrilmiş bir konferans salonuna götürdüler.

Salona, doğmak üzere olan güneşin aydınlığı vuyuyordu. Takip eden saat boyunca güneş pencereden yükselmeye devam etti ve bu da benim kendimi iyi hissetmeme yardım etti.

118

Kanserle Sohbet o

genimle görüşecek olan doktorlarla konuştuk. Craig Nichols gür bıyığı ve hafife alan tavırlarıyla dikkat çekici bir insandı- Elinde köpük bardakta kahve taşıyordu. Uzun süredir kahve içmiyordum ve çok özlemiştim. Beslenmeyle ilgili kitapları okuduktan sonra, eğer kafein almamak sağlığıma yardımcı olacaksa bir damlasını bile ağzıma koymamalıyım diye düşünerek kahve içmeyi bırakmışım. Bu yüzden Nic-hols'ün bardağına sancılar içinde bakmakla yetindim.

"Kahve konusunda ne düşünüyorsunuz?" diye sordum.

"Sizin için dünyanın en iyi içeceği değil, ama arada sırada bir iki bardağı da bir şey yapmaz" diyerek beni teselli etti.

Nichols'e eşlik eden Scott Shapiro adında bir beyin cerrahı vardı. Shapiro uzun boylu, biraz kambur görünümlü, oyuncu Abe Vigoda'ya benzeyen, derin bakışlı ve fırça gibi kaşları olan bir adamdı. Doktor Nichols prostat kanseri teşhisi konduğunu, kanserin ciğerlerime de yayıldığını ve beynimde iki ur tespit edildiğini Shapiro'ya özet bir şekilde geçti.

Berberce oturduğumuzda güneş de ışıklarını camlardan içeri göndermeye başlamıştı. Hastane sessizliği ve Nichols'ü sakin, düzgün tavırları benim de kendimi güvende hissetmeme ve rahatlamama yardım ediyordu. O konuştuğunda ben de onu değerlendirmeye çalışıyordum. Çok rahat bir yapısı vardı ve duvarlara yaslanır, sandalyede ellerini ensesine koyup arkasına yaslanır ve boğazını temizlerdi. Ancak sakinliğinin altında dikkat çekici bir kendine güven saklıydı ve bu beni etkilemeye başlamıştı.

"Hımm" dedi sonunda, boğazını temizledikten sonra "Sizin için umutluyuz, şansınız olduğunu düşünüyoruz" diye ekledi.

Nichols'e, Houston'dan daha yeni geldiğimizi söyledim.

Onun da önceki doktor gibi sorgulayıcı, kaba olacağını bekliyordum, ama o aksine çok nazik ve düşünceliydi.

Orası da iyi bir enstitüdür ve biz oranın başarılarını takdir

119

oLance Armstrong

ederiz" dedi. Sonra benim sağlık raporlarıma göz atmaya başladı. O röntgen filmlerini ışığa tutup göğsümdeki anormal bölgeleri parmağıyla gösterirken ben de omzu üzerinden gösterdiği 12 tümöre bakıyordum. Bazıları sadece nokta halindeydiler, ancak bazılarının boyu 2,7 santimetreye kadar ulaşıyordu. Sonra beyin filmime geçti ve kafatasımın altındaki iki adet anormal bölgeyi gösterdi. Bunlar da üzüm tanesi büyüklüğünde beyaz noktalardan ibaretti.

Doktorun gösterdiği noktaları dikkatle izliyordum; insanın kendi beynine bakması oldukça motive ediciydi. Nichols bazı tavsiyelerde bulundu ve bu hastalıkla nasıl savaşağımızı anlattı. Anlattıkları çok basit ve açıktı.

"Hastalığın oldukça ilerlemiş ve bu da beyin lezyonların-da komplikasyonlara neden olabilir" dedi. Beyinde var olan bir koruma sistemi yüzünden kimi ilaçların kan yoluyla beyne ulaşmadığını, bu yüzden beyin lezyonlarının genellikle ilaç tedavisiyle tedavi edilemediğini anlattı. Seçeneklerim ışın tedavisi ya da ameliyattı. Nichols ameliyat olmamı istiyordu.

Genelde yaptığım gibi zor olanı yaptım ve kesin cevap alacağım soruyu sordum.

Şansım nedir? Nichols, teşhiste gecikil-diğini vurgulayarak, "Şey... başlangıçta az" dedi. "Yüzdelere güvenemeyiz, ama yine de hastalığın tedavi edilme şansı var. En azından yazı turada kazanma şansın kadar" dedi.

Nichols sade ve gerçekçi konuşuyordu, ama olumlu yaklaşımdan da geri durmuyordu. Prostat kanserinde, şimdilerde platin sayesinde hep bir tedavi umudu

varmış ve daha ağır vakalarda bile hastalar hayatta kalmayı başarmışlar. Nichols "Ne kadar hasta olursan ol, eminim ki biz burada daha ağırlarını tedavi etmişizdir" dedi. Sonra Nichols beni bir terzi gibi dikip yeniden bisiklete döndürebileceğini söyleyerek şaşırtmayı da başardı. Bu bana Doktor Steve Wolff da dahil hiçbir doktorun söylemediği bir şeydi. Hiçbirinin. O kadar şaşırmıştım ki önceleri bu söylediklerine pek güvenmedim. Houston'a gidişim beni ol-

120

Kanserle Sohbeti

kaygılandırmış, hastalığın tanısında kullanılan sert fadeler ve tedavisi için alınan önlemler gözümü korkutmuştu. O anda benim en büyük hedefim sadece hayatta kalmaktı, daha fazlası değil.

Ancak Nichols sadece benim hayatta kalmam hakkında değil hatta yeniden yarışmam konusunda da kendinden oldukça emin görünüyordu. Hayatımı tehlikeye atacak şeylerden kaçınıyordu, ama ciğerlerimin formunu korumak için de tedavi programında değişikliklere gitti. VIP (vinblastine, etoposide, ifosfamide, cisplatin) denilen ve kısa vadede çok daha yıpratıcı başka bir platinli ilaç tedavisi programı vardı, ama bu, uzun vadede ciğerlerimin sağlıklı kalmasını sağlayacaktı. Doktorun dediğine göre ifosfamide ile kısa vadede daha çok mide bulantısı çekecek daha fazla kusacaktım. Eğer BEP kürüne ek olarak üç VIP kürüne dayanabilirsem kanserden kurtulabilecek ve tekrar yarışmak için de fiziksel olarak yeterli olacaktım.

Annem, "Yani herkesin aksine bunu yapabileceğimizi mi söylüyorsun? Bleomycin olmadan, öyle mi?" dedi.

Nichols anneme, "Ciğerlerinin etkilenmesini istemiyoruz" dedi.

Beyin tümörleri için standart tedavi ışın tedavisiydi ama bu uzun vadede merkezi sinir sistemini olumsuz yönde etkileyebilirdi, çünkü bu süreçten geçen bazı hastaların zekâ seviyelerinde değişimler meydana gelmiş, zihinsel faaliyetlerinde ve hareketlerini kontrol etme konusunda sorunları olmuştu. Doktor "Tedaviden sonra bir daha eskisi gibi olamadılar" dedi. Benim durumumda ise bu, denge sağlama konusunda küçük de olsa bir etkisi olabilirdi. Ortalama bir insan için dikkate değer bir risk değil, ama benim Alp'lerden bisikletle inmeme etkileyebilecek bir riskti. Shapiro tartışmaya katıldı. Onu da gözlemledim; üzgün görünen Vigoda'ya ek olarak onun giysisi dikkatimi çekmiş-ü: Adidas eşofmanı, alt tarafındaki fermuarları ve bunların üzerindeki klasik beyaz laboratuvar önlüğü...

121

oLance Armstrong

Saçları köprücük kemiği üzerinde kıvrılıyordu. "Bu adam gerçekten bir beyin cerrahı mı?" demekten kendimi alamadım. Bir doktor için fazla spor giyinmişti.

Shapiro, "Haydi MRI'lara ve CT taramalarına bakalım" dedi.

Nichols'ün çıkardığı filmleri aldı ve röntgen filmi inceleme tablosuna koydu. Sonra başını aşağı yukarı sallamaya başladı ve "Evet, bunun üstesinden gelebilirim. Sorun değil" dedi.

Ben "Sorun değil mi?" demekten kendimi alıkoyamadım.

Shapiro, lezyonları işaret ederek onların beynimin yüzeyinde olduğunu bu yüzden alınmalarının kolay olacağını, günümüz teknolojisini tümörün yerini tam olarak tespit edebildiği için küçük bir kesikle ameliyatın mümkün olabileceğini anlattı. Shapiro, "Bu bize daha ameliyata başlamadan önce lezyonları izole etme şansı veriyor, bu da daha önce hasta bölgede uğraştığımız zamanın dörtte birinde işimizin bitmesi anlamına geliyor" dedi.

"Riskler nelerdir?"

"Genç bir insanda anestezinin neden olduğu problemler fazla değildir. Çok fazla enfeksiyon ya da kanama riski yoktur sadece küçük bir ağrı olma ihtimali vardır hepsi o kadar. Asıl risk, tedavi sonrası dönemde vücudunun sağ ya da sol taraflarından birinin zayıflaması, güçsüzleşmesidir. Tedavi süreci basit bir süreç ve sen de sağlam bir bünyeye sahipsin. Parkta yürüyüş yaparak bile bunun üstesinden gelebilirsin."

Çok yorgundum ve ümitsizlik içindeydim. "Beni yapacağın şey hakkında ikna etmelisin, biliyorsun" dedim. Shapiro da, "Bak, ben bu tür ameliyatlara daha önce defalarca girdim. Kimse ölmedi, hatta kimsenin durumu kötüye bile gitmedi" dedi. "Evet, ama kafama cerrahi müdahaleyi yapacak olan kişi niçin sensin?"

122

Kanserle Sohbet o

"Çünkü ben beyin cerrahisinde, senin bisiklet binme konusundaki başarından daha büyük bir başarıya sahibim."

Güldüm, onu sevmeye başlamıştım. Artık kuşluk vakti olmuştu, sandalyeden kalktım ve onlara bana anlattıklarını öğle yemeğinde düşünceğimi ve günün sonunda cevabımı vereceğimi söyledim.

Önce annemle ve arkadaşlarımla bu konu hakkında bir kez daha konuşmak istedim. Bunlar çok stresli kararlardı. Doktorlarımı, tedavi edileceğim yeri seçmek zorundaydım ve bu para yatıracak bankayı seçmeye benzemiyordu. Eğer öyle olsaydı "Gelecek beş yılda ne kadar kazanacağım?" diye sorardım ve bu yeterli olurdu. Ama bu durum çok farklıydı. Bu durumun getirişi ölmekle yaşamaktan birisiydi.

Yolun karşısındaki sokaktaki barlardan birine girdik. Orada bulunan herkes sessizce oturuyordu. Çok sessizdi. Annem, Lisa ve Bart beni etkilemekten korkuyorlardı; nerede ve kim tarafından tedavi edileceğime benim karar vermemi istiyorlardı.

Onlara bu konudaki yorumlarını sordum ancak onları yönlendirmemeye çalıştım. Onların fikirlerini sormaya devam ettim. "Biliyorsunuz Houston'da iyileşmek için iyi bir şansım olduğunu söylüyorlar, ama burada da tedavi yöntemimde belki de çok güzel değişiklikler yapacaklar." Bu konuda kimse yorum yapmadı ya da fikirlerini belli edecek en küçük bir hareket yapmadı. Tamamen tepkisiz kaldılar. Bir karar duymak istiyorlardı, ama bekledikleri benim kararımıydı, onlarınki değil.

Yemek yerken bu konuda düşündüm. Doktorları ve onların tedavi planlarını iyice değerlendirdiğimden emin olmak istedim. Dibe vurmuşum, kariyerimi bırakmak üzereydim, ancak Doktor Nichols ve Doktor Shapiro henüz yarışmayı bırakmamam gerektiğini düşünüyorlardı. Onlara, arkalarına yaslanıp oturmalarına, bencillikten uzak oluşlarına ve benim dırdırımı dinlemeyi reddetmelerine güvenebileceğime karar

verdim. Onlar tam olarak göründükleri gibi, içi dışı bir olan insanlardı; iki tane yüzleri kırışmış, yorgun, son

123

oLance Armstrong

derece bilgili doktor ve onlardan daha iyisi olabilir mi diye aklımdan geçirdim.

Bazı zor sorular sormayı denemiştım, ama Nichols çok soğukkanlı ve samimiydi.

Emrivakiyle bir savaşın içine girecek ya da başkalarının ipiyle kuyuya inecek biri değildi. Gerçek anlamda bir profesyoneldi ve son derece de güvenilirli.

Birden ağzımdan "Şey, bu adamlar ne yaptıklarının farkında gibi görünüyorlar ve hoşuma da gittiler. Eğer gerçekten de ameliyat olmam gerekiyorsa Doktor Shapiro bundan endişe duymuyor. Bu yüzden sanırım burada tedavi olacağım" cümleleri çıkıverdi.

Yüzleri güldü. Bart "Sana tamamen katılıyorum" dedi.

Annem "Sanırım haklısın" dedi.

Indiana Üniversitesi Sağlık Merkezi'ne geri döndük ve Doktor Nichols ile yeniden görüştük ve ona, "Burada tedavi olmak istiyorum" dedim.

Nichols "Çok güzel" dedi ve ekledi "Bazı ölçümler ve tahliller için pazartesi buraya yeniden gelmen gerekecek Salı günü de beyin ameliyatını yapacağız."

Nichols ameliyattan hemen sonra ilaç tedavisi programına başlayacağımı söyledi.

Doktor benimle ilgilenecek olan onkoloji başhemşiresi LaTrice Haney'i çağırdı ve hep beraber tedavi takvimini belirlemek için alt kata indik.

Doktora "Beni öldüremezsin" dedim ve ekledim "Bana bulabildiğin her şeyle vur, hepsiyle vur bana. Başka insanlara ne veriyorsan bana iki katını ver. Bu işin hakkını verdiğimizden emin olmak istiyorum. Yeter ki şu lanet olası hastalığı yenelim."

Nichols ve LaTrice beni sıkıntılı havamdan kurtarmak için biraz uğraş verdiler.

Nichols "Seni temin ederim ki yaşamın parmaklarımda ucunda ve her an ölebilirsin" dedi. Houston'daki konuşmalardan sonra hâlâ bazı şeyleri yanlış değerlendiriyordum, çünkü oradakiler beni tedavi etmek için neredeyse radyasyon bombardımanına tutuyorlardı,

124

Kanserle Sohbeto

arna ilaç tedavisi o kadar zararlıydı ki bu benim metabolizmamı alt üst edebilirdi.

Nichols beni tedavi etmek için bir hafta süreyle beklemek istedi çünkü kanımdaki akyuvar sayısı ilk aldığım ilaç tedavisi yüzünden hâlâ düşüktü. Fiziksel olarak hazır olduğumda VIP ilaç tedavisine başlayacaktım.

LaTrice Haney konuşmanın arasına girdi. Esprilerini kaçamak bir biçimde yaptığını fark etsem de bana kendine güvenen ve tecrübeli bir hemşire gibi geliyordu. Beni ilaç tedavisine yönlendirirken sergilediği akıcılık, sadece aletlerin ne işe yaradığını değil niçin kullanıldığını da anlatması bu konuda en az doktorlar kadar bilgili ve tecrübeli olduğunu gösteriyordu.

Birisi LaTrice'ye sordu "Tedavi sonrasında ne kadar rahatsızlanacak?"

LaTrice de cevaben "Büyük ihtimalle mide bulantısı hissedecek, ancak bunu düzeltmek için de ayrıca bir tedavi uygulanacak, tamamen geçirmese bile en aza indirecek bir tedavi."

LaTrice bana vücuduma giden her bir damla kimyasalın tedavinin kalan kısmında olduğu gibi itinayla ölçüleceğini söyledi. Açıklamaları o kadar sakin ve özlüydü ki o açıklama yaparken aklımda hiç soru işareti kalmıyordu ve annemin de içi rahat görünüyordu.. LaTrice bütün sorularımıza cevap veriyordu.

BİR HAFTA SONRA INDIANAPOLIS'E GERİ DÖNDÜK. ANNEM BÜTÜN BELGELERİMİ VE ilaçlarımı kendi çantasında taşıyordu. Son üç haftadan beri küçücük bir çantadaki eşyalarıyla idare ediyordu ve üzerinde hırka bile yoktu!

Indianapolis'se oldukça serindi, bu yüzden uçaktan bir battaniye aldı.

Indiana Sağlık Merkezi'nde başka bir tahlil sürecinden daha geçtim. Bir hastane yetkilisi benim bütün tahlil ve tedavi kayıtlarımı inceledi ve bize sorular sormaya başladı.

125

oLance Armstrong

"Ne tür yiyeceklerden hoşlanırsınız?" dedi.

"Şekerli şeylerle pek aram yoktur. Biftek de yiyemem. Peynir ürünleri de yememem gerekiyor. Daha çok tavuk eti ve ürünleri almam gerekiyor" dedim.

Gözlerini bana dikip "Ne yiyebilirsin!?" dedi.

Burası aynı zamanda bir eğitim hastanesiydi, bir yemek şirketi değil. Annem sinirlenmişti; ayağa kalktı, görevliye doğru birkaç adım attı ve "Burada biz yarın yapılacak bir beyin ameliyatına hazırlanmaya çalışıyoruz ve bu konuda sakın beni deneme. Burada belli konularda bize kesin tavsiyelerde bulunan bir diyetisyenimiz var. Eğer onun tavsiyelerine uymayacaksan sen bilirsin. Biz kendi yemeğimizi kendimiz bulabiliriz" dedi. O andan sonra annem hastanede beni her ziyarete gelişinde marketten bir şeyler getirdi.

Daha sonra odama gittik. Annem hemşirelerin odasının hemen yanındaki bu odanın hem hareketlilik, hem de onların konuşmalarına yakınlık açısından beni rahatsız edebileceğini düşünerek odamın değişmesi konusunda ısrar etti. Böylece koridorun sonundaki odaya geçtim; burası daha sessizdi.

O gün öğleden sonra Doktor Shapiro'yu ameliyat öncesi ön tetkikler için bir kez daha gördüm. Başımda ameliyat yerini ve şeklini belirtmek, tümörün yerini göstermek için çizilen renkli çizgiler ve noktalar vardı. Shapiro bu işaretlere bakarak başımda ameliyat edeceği yeri hatasız olarak tespit edecekti.

Nedense bu noktalar ameliyatı daha da çabuklaştırdı. Bana öyle geldi ki bu noktaları Shapiro'nun başımın neresini keseceğine daha kolay karar vermesini sağlamak için koymuşlardı.

LaTrice'ye seslendim ve "Başımın kesilerek içinin açılması fikriyle baş edebileceğimi sanmıyorum" dedim.

Bir umutsuzluğa kapılmıştım. Her ne kadar umutlu olmaya çalışsam da bildiğim tek şey beyin tümörü olan insanların yaşamadıklarıydı. Diğer organlarda tümörler tedavi

Kanserle Sohbeto

ediliyordu, diğer organlarım o kadar önemli değildi. Ama beyin öyle değildi, çok daha hassas ve büyüktü. Bir zamanlar duyduğum bir sözü hatırlamıştım. "Eğer beyne bir kez müdahalede bulunuldu mu artık asla eskisi gibi olamazsın."

Çevremdeki insanlar da en az benim kadar korkuyorlardı, belki daha da fazla.

Tanıdığım herkes benimle ameliyata girecekmiş gibi işini gücünü bırakıp yanıma gelmişti; Och, Chris, Carmichael, Bill, Kevin. Onların yanımda olmasını istiyordum ve onların da bundan hoşlandıklarını biliyordum, çünkü yanımda olunca bana yardım edebileceklerini düşünüyorlardı. Ancak korktuklarını yüzlerinden okuyabiliyordum; iri iri açılmış gözlerinden, hatta zoraki gülümsemelerinden bile. Bu yüzden kendi korku ve endişelerimi gizlemeye çalıştım.

"Bu ameliyata gireceğim ve bunun için de hazırım. Sakın ameliyata gireceğim anı korku ve endişeyle bekleyeceğimi zannetmeyin" dedim.

Hasta olduğunuzda fark ettiğiniz bir şey de desteğe ihtiyacı olan tek kişinin siz olmadığınızdır. Hatta bazen etrafına destek olan kişi siz olursunuz. Arkadaşlarım her zaman "Tamam üstesinden gelebilirsin" demek zorunda değillerdi. Bazen ben onlara moral vermeye çalıştım ve "Üstesinden geleceğim, endişelenmeyin" dedim.

Beysbol izliyorduk ve maç sonuçları bizi gerçekten ilgi-lendirmiş gibi davranmaya çalışıyorduk; tabii önemli bir beyin ameliyatı öncesinde bu ne kadar başarılılabilecek-se. Borsa ve bisiklet yarışları hakkında konuştuk. Hiç tanımadığım ya da yıllardır görmediğim insanlardan hâlâ göndermeye devam ettikleri e-mailleri ve geçmiş olsun kartlarını okuduk.

Aniden finansal durumuma ilişkin kaygılanmıştım. Och v'e Chris'e sağlık sigortası sorununu anlattım. Kalem kâğıt alıp "Hadi durumumun ciddiyetini anlayalım" dedim ve malvarlığımı hesaplamaya başladık. "Malvarlığımın tam olarak ne olduğunu bilmek istiyorum. Bir plan yapmalıyım"

oLance Armstrong

böylece bütün kontrol bendeymiş gibi hissedebilirim" dedim. Eğer evimi satarsak üniversiteye gitmek için yeterli param olacağını hesapladık. Evimi satmak istemiyordum, ama böyle kabul etmeye çalıştım. "Yaşasın! Kötü günler için para kazanabilirim artık. Eğer paraya ihtiyacım olursa evimi satabilirim; emeklilik fonunda da param var" dedim.

Arsa, 200.000 dolar, havuz ve çevresi 60.000 dolar, mobilyalar ve evdeki diğer değerli eşyalar 300.000 dolar ve demirbaşlar 50.000 dolar ediyordu. 1

Daha sonra Shapiro odama geldi ve ciddi bir tonla, "Ameliyat hakkında konuşmamız gerekli" dedi.

"Ne demek istiyorsun, benim ameliyatım nispeten hafif bir ameliyat değil miydi?" dedim.

"Şey, aslında bundan biraz daha ciddi bir ameliyat" dedi.

Shapiro, iki tümörün de tehlikeli bölgede olduğunu söyleyerek, birinin görme merkezinin üstünde, diğerinin ise denge sağlama merkezinin üstünde olduğunu

açıkladı. Bu şekilde bulanık görmemin sebebini de aydınlatmış oldu. Bana ameliyatta elinden geldiğince dikkatli olacağını, ameliyatı mümkün olan en küçük yarayı açarak gerçekleştireceğini ve bütün bunları birer milimetrelik lezyonların arasında yapacağını anlattı. Eskisi gibi geniş ameliyat yaraları olmadığını anlattı. Ama ben hâlâ ameliyat süreci hakkında endişeliydim. Sanırım ameliyatın ciddiyetini hâlâ kendime kabul ettirememiştim, ama kulağa kolay olacak gibi geliyordu; doktor sadece beynin içine girecek ve tümörleri alacaktı. Ama şimdi ayrıntılara girmiş ve en küçük bir hatasının görüşümü, hareket edişimi ya da motor hareketlerimi engelleyebileceğini öğrenmemi sağlamıştı.

Shapiro gerçek anlamda korkmaya başladığımı fark etmişti. "Bak, kimse beyninin açılıp ameliyat edilmesini istemez, eğer korkmuyorsan normal bir insan değilsindir zaten" dedi.

Shapiro ameliyattan kısa bir süre sonra kendime geleceğime dair beni ikna etti.

Ameliyattan sonra yoğun bakımda

128

Kanserle Sohbet

sadece bir gün kalacak ve ertesi günden itibaren de ilaç tedavisine devam edebilecektim.

O akşam annem, Och, Chris, Bill ve grubun geri kalanı beni restoranlar sokağında çok hoş bir lokantaya götürdüler, ama fazla bir şey yiyemedim. Kafamda hâlâ o çizgiler ve noktalar, bileğimde de bir tane hastane kelepçesi vardı, ama nasıl görüldüğüm artık önemli değildi. Kafamda o noktalar olsa ne olurdu ki yani? Hastaneden dışarı çıkabildiğim ve etrafta dolanabildiğim için gayet mutluydum. İnsanlar dikkatle bana bakıyorlardı, ama hiçbiri umurumda değildi. Nasıl olsa ertesi gün kafamı kazıyacaktı.

KENDİ ÖLÜMÜNÜZE NASIL BAKIYORSUNUZ? BAZEN BEYİNDEKİ KALP-BEYİN bariyerinin sadece fiziksel değil aynı zamanda duygusal olduğunu düşünüyorum. Belki de bünyemizde son an gelip çatana dek bizi ölümsüz olduğumuza inandıran bir çeşit koruyucu bir mekanizma var.

Beyin ameliyatından önceki gece ölümü düşündüm. Değerlerimi gözden geçirdim ve kendi kendime, eğer ölecek-sem bunu savaşıyor, mücadele içinde mi yoksa huzur içinde mi olmasını isteyeceğimi sordum. Nasıl bir karakter sergilemeyi isterdim? Kendimden ya da o güne kadar yaptıklarımın memnun muydum? Temel olarak iyi bir insan olduğuma karar verdim, eğer istesem çok daha iyi bir insan olabileceğimi bilsem de. Bu arada şunun da farkına vardım ki kanser iyi bir insan olup olmamanıza hiç bakmıyor.

Kendime neye inandığımı sordum. Hiçbir zaman çok dua etmemiştim. Dua etmeyi çok istemiş, bunu dilemiş, ama hiç yaşama geçirememiştim. Yükselen organize dini hareketlere karşı bir güvensizliğim vardı, ama iç dünyası zengin bir insan olduğumu, iyiliğe potansiyelim olduğumu hissediyordum. Basitçe iyi bir insan anlamına gelen, adil, dürüst, çalışkan ve onurlu bir insan olmam gerektiğine inanıyordum. Eğer bunu başardıysam, eğer aileme faydalı ol-duysam, arkadaşlarıma karşı dürüst olduysam, eğer ait ol-

o Lance Armstrong

duğum topluma katkıda bulunduysam, eğer yalancı, dolandırıcı ya da hırsız değilsem bunun yeterli olduğuna inandım. Eğer sonunda beni yargılayacak ve sorguya çekecek birisi olacaksa sanırım iyi bir hayat yaşayıp yaşamadığım, doğru kitaba inanıp inanmadığım ve vaftiz edilip edilmediğim hakkında hesap verecektim. Eğer ömrüm sona erdiğinde Tanrı ile karşılaşacaksam ve bana "Sen gerçek bir Hristi-yan gibi yaşamadın, bu yüzden cehenneme gideceksin" di-yecekse, eğer öyle olacaksa şöyle diyecektim, "Biliyor musun, evet haklısın. Bu da kabul."

Doktorlara, ilaçlara ve cerrahlara da inandım. Onlara inandım. Dr. Einhorn gibi bir insan, kendisine inanılacak birisidir diye düşündüm; evet, yirmi yıl önce yaptığı çalışmalarla bugün benim hayatımı kurtaran o insana inanmalıydım. Onun müthiş zekâsına ve araştırmasına inandım.

Bunun ötesinde, ruhsal inanç ile bilim arasındaki çizgiyi tam olarak nereye koymam gerektiği hakkında en ufak bir fikrim yoktu. Ama şunu biliyorum: Ben inanca inandım, onun parlak hatırı için. Aslında biz hayal ettiğimizden çok daha güçlüyüz ve inanç insan karakterinin en uzun soluklu ve yürekli özelliklerinden birisi. İnanmak için bu hayatın kısalığını hiçbir şeyin uzatamayacağını, ölümlü olmamıza temel hiçbir çarenin olmadığını bilmek... İşte bu bir yüreklilik göstergesidir.

Kendine inanmaya devam etmek için doktorlara inanmanın, tedaviye inanmanın, inanmak için seçtiğin herhangi bir şeye inanmanın en önemli şey olduğuna karar verdim. Bu böyle olmalıydı.

İnanç olmadan hiçbir şeyimiz olmazdı ve kıyamet günü hiçbir şeyin üstesinden gelemezdik. Ve bu size acı verecekti. Kanseri olana kadar nasıl da dünyanın hırpalayıcı işleri içine daldığımızı, günlük olaylara olumsuzca bakmanın hayatı nasıl da çekilmez hale getirdiğini tam olarak anlamamıştım. Keyifsizlik ve düş kırıklığı, bunlar hayatın gerçek tehlikeleriydi; aniden ortaya çıkan bir hastalık ya da kıya-

130

Kanserle Sohbeti

met günü değil. Şimdi insanların neden kanserden bu denli korktuklarını biliyordum, çünkü bu yavaş ve kaçınılmaz bir ölüm demektir. Bu hayatı olumsuz algılamamın ve inancı kaybetmemin tam tanımıydı. Ben de öyle inanıyordum.

BİR ŞEYLERİ HATIRLAYAMAZSAN BUNUN İÇİN BİR SEBEP VARDIR.

KORKULARIMIN VE endişelerimin üstesinden geldim ve kendimi sanki ameliyat gününün sabahındaymı-şım gibi hissettim. Ama gerçek anlamda net olarak hatırladığım tek şey 25 Ekim'di, çünkü ölüm kalım savaşını kazandığım, hayatta olduğumu anladığım gün o gündü.

Annem, Och ve Bili Stapleton beni uyandırmak için sabah 6'da odama geldiklerinde beni ameliyata hazırlamak için birkaç da hemşire gelmişti. Beyin ameliyatına girmeden önce size bir hafıza testi uyguluyorlar. Doktorlar "Sana üç tane basit kelime söyleyeceğiz ve sen de bunları elinden geldiğince aklında tutmaya çalışacaksın" dediler. Meğer bazı beyin tümörlerine sahip hastalarda hafıza kayıpları

yaşanır ve bu hastalar on dakika önce söylenen şeyleri dahi hatırlayamazlarmış. Bu, tümörün beynin işleyişini etkilediğini gösterirmiş.

Bir hemşire "Top, iğne, yol" dedi. "Ara sıra senden bu kelimeleri tekrarlamamı isteyeceğiz."

30 dakika ya da 3 saat kadar sonra olabilir, ama eninde sonunda bunları söylemem gerekecek ve eğer unutursam bu büyük bir sorunun habercisi olabilecekti. Ben ise hâlâ korkulacak kadar hasta olmadığımı kanıtlamaya çalışıyordum. Bu kelimeleri hatırlamam bekleniyordu ve bu yüzden aklımda hep onlar vardı: Top, iğne ve yol... Top, iğne ve yol...

Yarım saat sonra doktor geri döndü ve bana o kelimeleri sordu.

Kendime güven duyarak "Top, iğne, yol" dedim. Ameliyat zamanı gelmişti.

Ameliyathaneye kadar koridor

131

o Lance Armstrong

boyunca beni sedyede götürdüler. Ameliyathaneye girene kadar annem de benimle beraber geldi. Ameliyathanede yüzlerinde maskeler ellerinde eldivenlerle bir doktorlar ve hemşireler grubu beni bekliyordu. Beni ameliyat masasına yatırdılar ve anesteziye bayılma işlemlerine başladı.

Her nedense kendimi geveze gibi hissetmeye başlamıştım.

"Aranızda Malice filminin kahramanlarını gören var mı?" diye sordum.

Bir hemşire evet dercesine kafasını salladı.

Büyük bir heyecanla filmin konusunu anlatmaya başladım: Alex Baldwin, yetenekli ama kibirli doktor karakterini başarıyla canlandırıyor. Yanlış tedavi yaptığı gerekçesiyle hakkında dava açılmış ve duruşmada savcı onu Tanrılık Kompleksi (hatasız olduğuna inanma) denen psikolojik bir rahatsızlıkla suçlamıştı.

Baldwin savunmasında müthiş bir konuşma yapar; ama burada kendini suçlar.

Baldwin, hasta ameliyat masasında yatarken doktorun içinde bulunduğu baskı ve stresi anlatabilmek için saniyeler içinde hastanın yaşamasına ya da ölmesine neden olacak kararlar vermek zorunda kalındığını açıklar.

"İşte tam o anda 'Tanrı olduğumu düşünmüyorum, ben Tanrı'yım' der." Alex Baldwin'in ölü taklidini yaparak hikâyeyi bitirdim.

Ağzımdan çıkan sonraki ses baygın birinin nefes alışlarıydı.

Anestezinin etkisiyle bayılmıştım.

Konuştuklarıma gelince hepsinde bir doğruluk payı vardı, hatta kesinlikle doğrudu.

Bilincim kapalı olduğundan yaşamım ve geleceğim doktorların ellerindeydi.

Uyumamı ve uyanmamı kontrol eden onlardı. Ameliyat boyunca geçen zaman diliminde yaşamım onlara bağlıydı, sadece onlara. Doktorlarım adeta benim tannlarımdı.

Anestezi şuurunuzu kapatan bir düğme gibi. Bir an şu-

132

Kanserle Sohbet

urunuz açıkken hemen sonra sanki dünyaya hiç gelmemiş gibisiniz. Anestezi ameliyat başlamadan kısa bir süre önce anestezi ayarlamalarını yapmak için

bilincimin açılmasına izin verdi. Uyandığımda ameliyatın henüz bitmediğini anladım, aslında daha başlamamıştı bile. Birden sinirlendim ve "Lanet olsun, haydi başlayın artık" dedim.

Shapiro'nun "Her şey yolunda" diyen sesini duydum ve tekrar bayıldım.

Tabii ki ameliyat hakkında bildiğim tek şey Doktor Shapiro'nun bana anlattıklarından ibaretti. Yaklaşık olarak altı saat ameliyat masasında kalmışım. Doktor kafatasımda bir yarık açmış ve oradan tümörleri kazımış. Onları kazır kazımaz bir patologa vermiş o da hemen mikroskoba koymuş.

Hemen dokuyu incelemişler ve ne tür bir doku olduğunu ve yayılıp yayılmayacağım anlamışlar. Evet, canlı ve vücuda yayılan bir kanser türüyse o zaman vücudun kalan kısmında da bu kanserli hücrelerden olma ihtimali vardı.

Ama patolog mikroskoba bakmış, şaşırmış ve "Ölü bir doku" demiş.

"Ölü mü?" diye sormuş Shapiro.

Teknisyen de "Evet, ölüler" demiş.

Elbette bütün hücrelerin ölü olduğunu söylemek imkânsız, ama o hücrelerde bir yaşam belirtisi ve korkutucu bir özellik yok gibiydi. Bu olabilecek en iyi haberdir, çünkü kanserin yayılmayacağı anlamına geliyordu. Peki, bu hücreleri öldüren neydi? Bilmiyorum. Doktorlar da bilmiyorlar. Yine de ölü dokular alışılmadık bir durum değildi .

Shapiro ameliyathaneden fırlayıp annemi bulduğunda, "Yoğun bakımda ve durumu gayet iyi" demiş. Dokunun ölü olduğunu, bunun da yayılmayacağı anlamına geldiğini ve vücuttan atıldığını anneme söylemiş.

Shapiro "Beklediğimden çok daha iyi" demiş.

UYANDIM.. .YAVAŞ YAVAŞ... HER ŞEY ÇOK PARLAKTI... VE BİRİSİ BENİMLE KONUŞUYORDU.

133

oLance Armstrong

Hayattaydım!

Gözlerimi açtım. Yoğun bakımdaydım ve Scott Shapiro üzerime • doğru eğilmişti.

Bir doktor bir kere kafatasınızı açıp beyninizi ameliyat etmiş ve sizi tekrar yaşama döndürmüşse bunda kesinlikle doğru zamanda yapılan doğru bir şeyin etkisi vardır.

Cerrah ne kadar iyi olursa olsun her şeyin yolunda olup olmadığını ve hastanın tepki verip vermeyeceğini endişeyle gözler.

Shapiro "Beni hatırladın mı?" diye sordu.

Ben "Doktorumsun" dedim.

"Adım ne?"

"Scott Shapiro."

"Bana adını söyleyebilir misin?"

"Lance Armstrong" dedim ve ekledim, "İstedığın gün sana bisiklet yarışında nal toplatabilirim!"

Tekrar uykuya daldım, ama gözlerim kapalı olmasına rağmen bana testler uygulayan doktoru görebiliyordum.

"Top, iğne, yol" dedim.

Kapkaranlıık, rüyasız derin bir anestezi uykusuna daldım. Uyandığımda loş, sessiz bir odada, yoğun bakımdaydım. Kısa bir süre orada kaldım ve anestezinin neden olduğu rahatsızlıklarla boğuştum. Korkunç derecede sessiz ve loş bir odaydı. Oradan çıkmak istedim. Hareket etmek!..

Çarşafaların içinde hareket etmeye çalıştım.

Bir hemşire "Uyandı!" dedi.

Yataktan bir bacağımı çıkardım.

Hemşire "Dur ne yapıyorsun?" dedi.

"Kalkıyorum" dedim.

Yataktan doğrulmaya başladım.

Kımıldı! Eğer hareket edebiliyorsan artık hasta değilsin demektir.

Hemşire "Henüz yataktan çıkamazsın, uzan!" dedi.

Tekrar yattım.

"Acıktım" diye seslendim.

134

Kanserle Sohbet o

BİRAZ DAHA KENDİME GELDİĞİMDE, BAŞIMIN BANDAĞ VE TÛLLE TAMAMEN SARILI olduğunun farkına vardım. Muhtemelen anestezi ve her tarafımı çevreleyen tüplerden dolayı bütün duyularım da kapalı gibiydi. Burnumda bir tüp, bacağım boyunca ve penisimin içinde hareket eden bir kateter vardı.

Varlığımın merkezine kadar kurumuş, tükenmiştim.

Ama hâlâ yaşıyordum. Annem sayesinde üç tam öğüne alışkındım. Ağzına kadar dolu tabak tabak yemeklerini düşündüm. Saatlerdir hiçbir şey yememiştim; en son yeme-đimse bir çeşit müsliydi. Müsli asla bir öğün olamazdı, sadece atıştırmalıktır. Bir hemşire karıştırılarak pişirilmiş yumurta yedirdi.

"Annemi görebilir miyim?" dedim.

Biraz sonra annem sessizce gelip elimi tuttu. Onun neler hissettiğini, annelik hissini beni bu durumda görmekten ne kadar incindiğini anladım. Onunla aynı hamurdan geliyordum. İşte beni, en küçük parmağımdaki tırnağın son protonunun her bir parçacığına kadar ona ait yapan fiziksel mesele... Ben bir bebekken annem gece soluklarımı sayardı. Bundan önce de, benimle zorlu anlarda uğraştığını düşünüyordu.

"Seni seviyorum" dedim. "Yaşamımı seviyorum, onu bana sen verdin, onun adına sana çok şey borçluyum."

ARKADAŞLARIMI DA GÖRMEK İSTİYORDUM. HEMŞİRELER BİR DEFADA İKİ VEYA üçüne izin verdi. Ameliyattan önce kendimden eminmiş gibi görünmeye dikkat ediyordum, ama şimdi bitmişti, artık kendimi ne kadar zayıf ve ne kadar rahat hissettiğimi saklamak gereksizdi. Önce Och, sonra Chris girdi, onlara ne kadar korkmuş olduğumu göstermek için uzattığım elimi tutmaları güzeldi. "Yıkılmadım" dedim. "Hâlâ ayakta buradayım."

Sersemlemiştim, ama odaya giren herkesten haberdardım ve neler hissettiklerini algılayabiliyordum. Kevin'ın se-

135

o Lance Armstrong

si duygu yüklüydü. Derinden bir üzüntü içinde olduğu belliydi. Onu rahatlatmak istedim.

"Niye çok ciddi görünüyorsun?" diyerek ona takıldım.

Sadece elimi sıktı.

"Biliyorum" dedim. "Ağabeyini böyle görmekten hoşlanmıyorsun."

Orada uzanmış arkadaşlarımın mırıltılarını dinlerken içimde iki çelişkili duygu belirdi. İlki, içimi kaplayan büyük bir minnettarlıktı. Ama sonra öfke dalgası hissettim. İkinci duygunun kabarması çarpışan dalgalar misali birincisini karşıladı. Hayattaydım ve kızgındım, birini hissetmeden diğerini hissedemiyordum. Çıldırabilecek kadar yaşıyordum. Yatakta olmama, kafamın etrafında bandajların olmasına beni bağlayan tüplere kızgındım. O kadar çok kızgındım ki neredeyse ağlayacaktım.

Chris Carmichael elimi tuttu. Chris ve ben altı yıldır beraberdik. Birbirimize söyleyemeyeceğimiz hiçbir şey ve paylaşamayacağımız hiçbir duygu yoktu.

"Nasıl gidiyor?" diye sordu.

"Çok iyi."

"Peki, şimdi gerçekten nasıl hissediyorsun?"

"Chris ben çok iyiyim."

"Tabii."

Ağlamaya başlayarak "Chris anlamıyorsun" dedim. "Ben bundan memnunum.

Biliyor musun ne? Ben onu böyle seviyorum. Başıma gelen tuhaflıkları seviyorum; bunlar her zaman olmuştur, başka türlüünü bilmiyorum. Bu da en büyük tuhaflık, ama aslında sadece üstesinden geleceğim bir başka şey. Bu istediğim tek yol.

GECEYİ YOĞUN BAKIMDA GEÇİRDİM. GECENİN BİR VAKTİ, BİR HEMŞİRE bana bir boru uzattı ve bu borunun içine üflememi istedi. Boru kırmızı toplu bir sayaca bağlıydı ve anestezinin ciğerlerime zarar vermediğinden emin olmak için akciğer kapasitemi ölçtüğü söylendi.

136

Kanserle Sohbeti

Hemşire " Bunun içine üfleyin" dedi. "Sadece bir iki kademe oynatabilseniz de endişelenmenize gerek yok."

"Bayan, benimle alay mı ediyorsunuz?" dedim. "Bunu yaşamak için yapıyorum. Şu kahrolası şeyi bana ver."

Boruyu elime alıp içine üfledim. Top doğruca son gidebileceği yere kadar gitti. Eğer zili olsaydı, eminim çınlardı.

Boruyu tekrar ona uzattım.

"Bu şeyi bir daha asla buraya getirme" dedim. "Ciğerlerimde hiçbir sorun yok."

Hemşire tek kelime dahi etmeden çıktı. Anneme baktım. Annem her zaman ağzımın bozuk olduğunu bilirdi ve ondan hemşireye karşı çok kaba davrandığım için azar işiteceğimi biliyordum. Ancak annem ben sanki üçlü bir yarışta ödül kazanmışım gibi sırtıyordu. Kendi gözleriyle görmüştü; hiçbir şeyim yoktu. Normale dönmüştüm.

"İşte bu benim oğlum" dedi. "Evlat, tekrar iyi olacaksın."

ERTESİ SABAH İLAÇ TEDAVİSİNE BAŞLAMAK İÇİN TEKRAR NORMAL odama geri döndüm. Altı gün daha tedavi görerek hastanede kalacaktım ve sonuçlar çok önemliydi.

Hâlâ kanser hakkında okumaya devam ediyordum ve ilaç tedavisi hastalığı kurutamazsa, beyin ameliyatı ne kadar başarılı olursa olsun hastalığı yenmeyi başaramazdım. Okuduğum kitapların hepsi benim durumumu birkaç kelimeyle açıklamıştı. Bir kitapta "Cisplatin'e dayalı ilaç tedavisi sırasında hastalığı ilerlemeye devam eden hastaların başka her türlü tedaviye verdikleri cevap zayıf olur" diyordu. Çeşitli tedavi şekilleri ve kurtulma oranlarını sıralayan teknik bir çalışmanın sayfalarını şöyle bir karıştırdım ve bir kurşun kalemle makalenin kenarlarına hesaplar yapıp bazı notlar aldım. Ama hâlâ her şey aynı kapıya çıkıyordu: Makale "İlk ilaç tedavisiyle hastalıkta tam bir rahatlama gösteremeyen hastaların hayatta kalma şansı az olarak görülür" diye başlıyordu ve işte kısaca ifade etmek gerekirse ilaç te-

137

oLance Armstrong

davisi ya işe yarayacaktı ya da yaramayacaktı. Yatakta oturup toksinlerin vücuduma sızmasına ve iğneli hemşirelerin kötü muamelesine izin vermekten başka yapabileceğim hiçbir şey yoktu. Hastaneler hakkında size söylemedikleri bir şey size ne kadar eziyet ettikleridir. Sanki sizin bedeniniz artık sizin değildir, hemşirelerle doktorlara aittir; sizi düdükleme ve damarlarınızla daha başka deliklerinize bir şeyleri zorla sokmakta kendilerini gayet özgür hissederler. Sonda en kötüsüydü. Bacağımdan kasığıma doğru çıkıyordu, onu içeri takmak ve daha sonra geri çıkarmak gerçekten acı vericiydi. Bir bakıma küçük olağan prosedürler hastalığın en korkunç kısmıydı. Beyin ameliyatı için en azından bayıl-tılmışım, ancak bundan başka her şey tamamen uyanıkken, bilincim yerindeyken yapıldı. Ellerimin üstünde, kollarımda, kasıklarımın vücudumun her yerinde çizikler, yara kabukları ve iğne izleri vardı. Uyanıkken hemşireler beni çiğ çiğ yiyorlardı.

Shapiro yanıma gelip ameliyatın gerçek bir başarı olduğunu söyledi. Kanserli dokuları almışlardı ve şimdi kanser izi kalmamıştı. Zihinsel ya da bilinçsel hiçbir bozukluğum yoktu ve zihin kas koordinasyonum iyiydi.

"Şimdi ümit edelim de hastalık tekrarlamasın" dedi.

AMELİYATTAN YİRMİ DÖRT SAAT SONRA DIŞARI YEMEĞE ÇIKTIM.

Shapiro'nun söz verdiği gibi, operasyonu çabuk atlatmışım. O akşam annem Lisa, Och, Chris ve Bili sokağın karşısındaki Rock Bottom Restoran ve Bar'a gitmem için ayağa kalmamda bana yardımcı oldu. Shapiro neyi yapıp neyi yapamayacağımızı söylememişti ve ben de beslenme planına sadık kalmaya çalıştım. Bu yüzden bandajlarım görünmesin diye başıma bir bere geçirdim ve hastaneden çıktık. Bili, bilet aldığı Indiana Pacers'ın maçına beni de götürmek istedi, ama basketbol maçı izlemek benim için biraz fazla olurdu. Yemeğin büyük bölümünde iyiydim, ama tatlıya doğru kendimi iyi hissetmemeye başladım; oyu-

138

Kanserle Sohbet

nu bıraktık ve hasta yatağıma geri döndüm.

Ertesi gün Shapiro bandajları çıkarmak üzere odama geldi. Gazlı bezi çıkarırken, kumaşın sanki biri beni çimdikli-yormuş gibi tenimden ayrıldığını hissedebiliyordum. Başımın derisi boyunca pamuklu dikişler fermuar dişleri gibi iki kavis şeklinde uzanıyordu. Shapiro "Ben kendi payıma düşeni yaptım" dedi. Aynada dikişleri kontrol ettim. Shapiro'nun derimin altında kafatasımı yerine tutturmak için titanyum vidalar kullandığını biliyordum. Titanyum bazı hafif bisikletlerde kullanılan bir alaşımdır. "Belki de daha iyi tırmanmama yardımcı olur" diye takıldım. Shapiro iyi bir arkadaşım olmuştu ve ne durumda olduğumu görmek için tedavim devam ettiği sürece odama uğramaya devam etti. Ne kadar midem bulansa ya da uykulu olsam da onu görmek her zaman iyi geliyordu.

Larry Einhorn Avustralya'dan döndüğünde beni ziyaret etti. Çok yoğundu, ama gene de bana düzenli olarak bakmak için zaman ayırıyor, tedavimle ilgileniyordu. Dr. Nichols ve Dr. Shapiro gibi, o da 'şifacı' kelimesinin ne anlama geldiğini anlamanızı sağlayan doktorlardan biriydi. O kadar çok insani durum inceliyorlardı ki doktorların hayat ve ölüm hakkında çoğu insandan daha çok şey bildiğini düşünmeye başlamıştım. Gördükleri sadece yaşam ve ölüm değildi, aynı zamanda her gün bizim, maskelerimiz olmadan mantıksız tüm iyimserliklerimiz, korkularımız ve inanılmayacak gücümüz sayesinde nasıl bu durumlarla başa çıktığımızı şahit oluyorlardı.

"Ne harika ve iyimser insanlar gördüm, ama sonunda hastalığa yenik düştüler" diyordu Dr. Einhorn. "Kimi zaman da en bedbaht ve kötümser insanlar kötü hayatlarını devam ettirmek üzere hayatta kalıyor."

İYİ HABERLER ALMAYA BAŞLADIM. SPONSORLARIMIN HİÇBİRİSİ MASRAFLARIMI karşılamak niyetinde değildi. Bili ve ben telefonların geleceğini düşünmüştük, ama bu as-

139

o Lance Armstrong

lj

la olmadı. Günler geçtikçe, Nike, Giro, Oakley ve Mil-ton'dan duyduğumuz tek şey destek sözleriydi.

Nike'la olan ilişkim lisedeki koşu ve triatlon yaptığım yulara kadar gider. Onların gelişmeyi teşvik edici mesajlarının kulağa hoş geldiğini ve atletlerinin de en gözde atletler olduğunu düşünürdüm. Ancak Nike'ın adamı olacağımı asla aklımdan geçirmemişim, çünkü ne Dodger Stadı'nda ne de Soldier's Field'da veya Roland Garros'ta oynamıştım. Bunun yerine, Fransa, Belçika ve İspanya'nın yollarında ter dökmüştüm. Kariyerime ara vermek zorunda kaldığım zaman bile, Bili Stapleton'a benim için Nike ile bir sözleşme yapıp yapamayacağına bakmasını istedim, çünkü onlarla çalışmaya can atıyordum. 1996'da, teşhis konmadan hemen önce, Nike bana onların ayakkabılarını ve eldivenlerini giyeyim diye büyüleyici bir teklifte bulunmuşlardı.

Nike'ın bisikletçilikten sorumlu temsilcisi Scott MacEac-hern ile hemen yakın arkadaş oluvermişim ve onun benim kanser olduğumu söylediğim ilk insanlardan olması yanlışlıkla değildi. Dr. Reeves'in ofisinden eve döndüğüm akşam Scott'la konuşurken, o ana kadar bastırdığım tüm o korkunç duygular zincirlerini koparmıştı.

Kasığımdaki ağrı ve göğüs filmi şoku hakkındaki tüm hikâyeyi Scott'a anlatırken ağlamaya başlamıştım. Telefonun öbür ucunda bir anlık bir sessizlik olmuş, sonra Scott sakin ve neredeyse sıradan bir ses tonuyla konuşmuştu.

"Bizim için endişelenme" demişti. "Biz sizinleyiz."

Bu ufak bir umut tohumuydu; belki de tamamen mah-volmamıştım ve yalnız değildim. Scott sözüne sadık kalmıştı; Nike beni terk etmedi. Ben daha kötüye gittikçe her şey daha da netleşiyordu. Dahası diğer sponsorlarım da aynı şekilde cevap veriyorlardı. Giro, Oakley ve Milton-Brad-ley'den tek tek aynı duyguları işitmeye başlamıştım.

Sadece benim yanımda olmakla kalmayacaklardı. Aynı zamanda daha etkileyici bir şey olmuştu. Bili benim sağlık masraflarımı karşılama konusunda kararlıydı.

Masrafları talep et-

140

Kanserle Sohbeti

in yollarını aramıştı, ama bu umutsuz görünüyordu.

Bili telefonu eline alıp Oakley'in üst düzey yöneticisi olan Mike Parnell'i aradı.

Durumu açıkladı. Onlara tereddütlü bir şekilde bana yardım edip edemeyeceklerini sordu.

Mike masraflarımın karşılanmasını ayarlayacağını söyledi.

Birdenbire iyimser olmam için bir neden doğmuştu. Ancak sonra sağlık sigortası şirketi sorun çıkarmıştı: Önceden gelen bir sağlık sorunum vardı ve bu yüzden şirket kanser tedavimi karşılamak yükümlülüğü altında değildi.

Bunun üzerine Mike Parnell onları aradı. Sigorta şirketine eğer benim masraflarımı karşılamazlarsa tüm işlerini başka bir sigorta şirketine aktaracaklarını söyledi.

"Masraflarını karşılayın" dedi.

Şirket hâlâ yan çiyordu.

Mike, "Sanırım demin ne söylediğimi anlamadınız" dedi.

Masraflarımı karşıladılar. Hayatımın geri kalan kısmını bunun benim için ne anlama geldiğini insanlara anlatmak için harcayacağım ve yaşadığım sürece Oakley, Nike ve Gi-ro'nun bir atleti olacağım. Anlaşmalarımın son kuruşuna kadar ödediler, hepsinin anlaşmaları feshetme hakkı olmasına rağmen anlaşmalarımın her birini ödediler ve hiçbirisi hiçbir zaman tekrar ne zaman bisiklet süreceğimi sormadılar. Aslında onların yanına gidip, "Hey, ben bir kanser vakfi kurdum (buna daha sonra değineceğim) ve bir yardım yarışı düzenlemek için biraz paraya ihtiyacım var" dediğimde bunların her biri yardım etmek için adım attı. Bu yüzden bana soğuk iş dünyasından bahsetmeyin. Kanser bana her gün insanları, arkadaşlarımı, varsayımlarımı ve aşırı basitleştirmelerimi fırlatıp atmak için daha derinden incelemeyi öğretiyordu.

Hastanede kaldığım o hafta boyunca iyi haberler gelmeye devam etti. Birkaç günlük ilaç tedavisinden sonra düzel-meye başladım. Kandaki hastalık oranı düşüyordu ki bu kanserin ilaçlara cevap verdiği anlamına geliyordu. Hâlâ

141

oLance Armstrong

önümde uzun bir mücadele süreci vardı ve Nichols'ün ba-S na söz ettiği yan etkileri hissetmeye başlıyordum. Haftanı: sonuna yaklaştıkça, beyin ameliyatının verdiği rahatlığın yerini ifosfamid'in verdiği hastalık almaya başladı. İlaç bana sürekli bir zehir tadı veriyordu ve tek yapmak istediğim şey duvara öyle boş boş bakmak ya da uyumaktı. Bu sadece başlangıçtı; iki kür daha vardı.

Beyin ameliyatından yedi gün sonra, eve döndüm. Çok yakında tekrar hastanede olacaktım. Ama en azından artık hastalığımı alaya almaya başlamıştım.

142

I

altı

İlaç Tedavisi

O O O

o o o o o o o o o o

Soru şuydu: İlaç tedavisi önce hangimizi öldürecekti? Kanseri mi, beni mi? Yaşamım hasta edici rutinlerde uzayıp giden bir serum damlası haline geldi. Acı çekmiyorsam kusuyordum, kusmadığım zamanlarda ne olduğumu düşünüyordum. Ne olduğumu düşünmediğimde de bunun ne zaman sona ereceğini merak eder dururdum. İşte ilaç tedavisi budur.

Hastalık ayrıntılardadır, tedavinin berbat yanlarında. Kanseri belirsiz bir rahatsızlık halidir; ama tedavinin de en az hastalık kadar kötü hatta ondan da beter olduğunu düşünmemle birlikte ilaç tedavisi de bitmek bilmeyen belirli korkular dizisi oldu. Sıradan birine kanser deyince aklına ne geldiğini sorduğunuzda alacağınız cevap nedir? Saç dökülmesi, beniz solgunluğu, aşırı zayıflık, yani tedavinin yan etkileri gelir akla. İlaç tedavisi damarlarda yanma, kirletici bir şeyin sizi içten içe yiyerek sizde kılınızı kımıldatacak bir hal bile bırakmamasıdır. İlaç tedavisi göğsümün derinlerinden gelen katran gibi siyah, gizemli kalıpları parça parça

oLance Armstrong

eden sürekli öksürüktür. Tuvalete gitme sıklığınızı sürekli ikiye katlayan bir ihtiyaçtır.

Bununla başa çıkmak için yanan urları öksürerek dışarı attığımı farz ettim. İlaç tedavisinin bunları tedavi ettiğini yaktığını ve sistemimden dışarı attığını hayal ettim. Tuvalete gittiğimde kasığımdaki delici ağrılara dayanmak için kendime ölü kanser hücrelerini dışarı attığımı söyledim. İnanıyorum ki siz de aynısını yapardınız. Sonuçta bunlar bir yere gitmek zorunda, değil mi? Kanseri öksürerek, boşaltarak, bildiğim her şekilde ondan kurtuluyordum.

İlaç tedavisinden başka hayatım yoktu. Eski günlerdeki tarih ve zaman tutma alışkanlığım da gitmişti. Onun yerini tedavi düzenlerim almıştı. O sonbahar ve kışın özel günlerini ya ilaç tedavisi olarak ya da iyileşme döneminde geçirdim. Cadılar Bayramı'nı içimde serum damlalığıyla, hemşirelere şeker dağıtarak geçirdim. Şükran Günü'nde eve gittim ve annem bana bir parça hindi yedirmeye çalışırken kanepemde uzanıyordum. Gecede 10-12 saat uyurdum. Uyandığında akşamdan kalmalıklı zaman farkı yorgunluğunun birleşiminin verdiği bir hisle dururdum. İlaç tedavisinin birikimli bir etkisi vardır. Üç aylık bir süre içinde dört safhadan geçtim ve her

safhada vücudumda toksinler birikti. İlk başta o kadar kötü değildi. Tedavinin ikinci bölümünün sonunda kendimi hasta ve uykulu hissediyordum. Pazartesi Indianapolis'teki tıp merkezinde kontrol altına alınacaktım ve Cuma günü bitmek üzere günde beş saatten beş gün boyunca ilaç tedavisi uygulanacaktı. İlaç tedavisi uygulanmadığı zaman 24 saat boyunca serum veriliyor ve özellikle böbreklere ve iliklere zarar veren ifosfamidel'in zehirli etkilerinden bağışıklık sistemini koruyan kimyasal bir koruyucuya bağlanıyordum.

Üçüncü safhayla birlikte mide bulantısıyla savaş başladı. Sanki üzerime bir dalga geliyor ve adeta bütün organlarımın kötüye gittiğini sanıyordum. Dördüncü safhada adeta cenin vaziyetinde kusuyordum.

144

İlaç Tedavisio

Dr. Nichols ilaç tedavisini ayakta tedavi gören bir hastay-nlışım gibi almayı önermiş, "Evde yapabilirsin. Biz de muayene ederiz" demişti. Indianapolis'e gidip gelmek için ısrar ettim- Böylece sürekli kontrol edilecektim.

Ona "Kötüleşirsem bunu görmeni istiyorum ve eğer iyi-leşirsem bunu da görmeni istiyorum" dedim.

İlaç tedavisi hiçbir şeye benzemiyordu. Durumun son derece zararsız olduğuna inanmak zordu. İlaçlar adıma etiketlenmiş şekilde, tarihi, dozu ve sıvının hacmiyle 50 cc'lik üç tane şeffaf plastik çantada geliyordu. Gümüş rengi berrak sıvılar, konteynırda zararsız ve tortusuz bir şekilde duruyordu. Gören şekerli su çantaları sanabilirdi. Hemşirenin çantayı tutmak için kullandığı bir çift eldiven ve "Tehlikeli Madde" yazan etiket birer aksesuardı. Hemşire tüpü çantaya sokuyor ve diğer bir tüple kateterime akıtıyordu. Bu da benim kan dolaşıma gidiyordu. Bir çanta yarım saat, ikincisi bir buçuk saat ve en sonuncusu yine yarım saatimizi alıyordu.

Ama bu sıvılar o kadar zarar veriyordu ki vücudumdaki tüm kanı gerçekten buharlaştırıyordu. Sanki damarlarımı silip süpürdüğünü hissediyordum. Tecrübe ettiğim bu duygunun tıptaki açıklaması, kırmızı kan hücrelerinin üretilmesini ve çoğalmasını durduran, ilaç tedavisinin en sık görülen ve en ciddi yan etkisi olan kemik iliğinin baskılanması anlamına gelen myelo-suppression'dı. İlaç tedavisi insanın kanını zayıflatır. Üçüncü safhada hematokrit'im -vücudumda akan toplam kan hacminin yüzdesi- 25'in altına düştü; normal 46'ydı. İşin garibi bana, Epogen (EPO) adı verilen kırmızı kan hücresi artırıcı verilmişti. Başka bir durumda EPO almak Uluslararası Bisiklet Birliği ve Uluslararası Olimpiyat Komi-tesi'yle başımı derde sokardı; çünkü bunun performans artırıcı bir şey olduğu düşünülüyordu. Ama benim durumumda EPO zorunluymdu. Beni hayatta tutan tek şey oydu.

İlaç tedavisi sadece kanserli değil sağlam hücreleri de öldürür. İliklerime, kaslarıma, dişlerime, boğazımın içine ve mideme saldırdı ve beni bütün enfeksiyonlara karşı savun-

145

o Lance Armstrong

maşız bıraktı. Diş etlerim kanadı, ağızımda yaralar çıktı ve tabii ki iştahımı kaybettim ki bu da ciddi bir problemdi. İlaç tedavisi derime, saçlarıma ve tırnaklarıma işledikten sonra yeterli protein olmadan doku oluşturamayacaktım.

En zoru da sabahlarıydı. Tedavi ancak akşam yemeğine az bir süre kala bitiyordu. Bir şeyler yemeğe çalışıyor, sonra yatağa uzanıyor, televizyon izliyor veya ziyarete gelen arkadaşlarımla oturuyordum. İlaçlar gece boyunca sistemimin içine işliyordu ve ertesi sabah ciddi bir mide bulantısıyla kalkıyordum. Dayanabildiğim bir tek şey vardı: Hastane kafeteryasından aldığım elmalı kurabiyeler. Bu tuhaftı; ama bu çıtır hamur, buz gibi şeker ve marmelatımsı elma dolgusu dilimi ve midemi yumuşatıyordu sanki.

Her sabah Jim Ochowicz bunlardan bir kutu dolusuyla geliyordu. Yatağın ucuna oturur ve beraberce yerdik.

İlaç tedavisi yalnızlık demekti. Annem beyin ameliyatından sonra nihayet Plano'ya gitti. Tatilini yanımda geçirmişti ve ücretsiz izne ayrılma imkânı yoktu. Gitmeyi hiç istemiyordu; çünkü sadece varlığıyla bile bir farklılık oluşturacağına inanıyordu. Ben lisedeyken annem bana göz kulak olursa başıma hiçbir kötü şey gelmeyeceğini düşünüyordu. Plano'yu poyraz vurduğunda ve sokaklar donduğunda, arkadaşlarımla ben Piano East park yerine gider, bir arabanın arkasına kızak bağlayıp birbirimizi çekerdik. Annem de oraya gelerek arabasından bizi izlerdi. "Buradayım ve seni incinmekten koayabilirim" demek istiyordu adeta. Aynı şeyi ilaç tedavisi için de düşünüyordu; ama başka seçeneği yoktu.

Annemin yerini Och almıştı. Sanki annemin vekili ve daimi başucu arkadaşım olmuştu. Wisconsin'den geliyor ve her safhada sürekli benimle oturuyordu. Och, ilaç tedavisinin, hastanın ruhundaki yavaş ve yıpratıcı etkisini anlıyordu; çünkü babasını kanser yüzünden kaybetmişti. Tedavinin ne kadar moral bozucu ve sıkıcı olduğunu biliyor ve beni oyalamak için sürekli değişik yollar deniyordu. Bana

146

İlaç Tedavisio

«jylaça Kızı' oyununu öğretmişti. Yatakta sürekli bu oyunu oynardık. Bili ve Lisa da oyuna katılarak dördümlü grubu tamamlarlardı. Ben okuyamayacak kadar hasta olduğumda Och gazete ve mektupları okurdu.

Serum askımdan tutarak benimle hastanenin bahçesinde gezmeye çıkar ve bisikletten internetteki hisseler kadar her şeyden bahsederdik. Bir öğleden sonra ölümden söz ettik. Tıp merkezinin dışında güneşin altında bir banka oarmıştık. "Och, kendimi ölmeye hazır hissetmiyoam. Bence yaşamam gerekiyor. Şayet ölmem gerekirse ölmekten korkmuyorum; ama bu hastalığı yenemeyeceğime inanmıyorum" dedim. Ama ilaç tedavisi sanki yaşayan bir ölü hissini veriyordu insana. Yarı uykulu bir şekilde yatakta yatıyor, zaman şuurumu kaybediyor, hatta gece mi gündüz mü onu bile bilmiyordum ve bu durumdan hoşlanmıyordum. Bu, kafamı karıştırıyor, etrafımdaki her şeyin zıvanadan çıktığı ve benden uzaklaşmakta olduğu hissini veriyordu. Zamanı hesaplayabilmem için Och belirli bir rutin tutturmuştu. Kahvaltıda elmalı kurabiyelerimle gelir, çenem göğsüme düşene kadar benimle sohbet eder, sonra sessizce odadan çıkardı. Birkaç saat sonra öğle yemeğine sebze yemeği

bulunan bir tabakla veya hastane dışından aldığı bir sandviçle çıkagelirdi. Öğle yemeğinden sonra ben uykuya dalana kadar iskambil oynardık. Başım düşmeye, göz kapaklarım ağırlaşmaya başlayınca Och kartları elimden alır, destesine geri koyar ve yavaşça odadan çıkardı.

Bili ve Lisa da her safhada yanımdaydı. Diğerleri ise şehre gelip giderdi.

Sponsorlarım ve eski arkadaşlarım sırayla çıkagelirlerdi. Och, Bili ve Lisa esas gruptu, benim sosyal li-derlerimdi. Her akşam bu üçü bana yemek getirirdi veya bazen kendimi iyi hissedersen küçük serum askımı da yanımda taşıyarak onlarla beraber kafeteryaya giderdim. Ama aslında hiçbir zaman yemek yemiş olmak için gitmezdim. Amacım sadece monotonluğu kırmaktı. Ardından ben uyuklamaya başlayınca kadar biraz televizyon seyred-

147

oLance Armstrong

dik ve akşam saat 7 gibi yanımdan ayrılırlar, ben geceyi yalnız geçirirdim.

Üçünün hep beraber yemek yemesi âdet haline gelmişti. Bazen Chris Carmichael veya Scott MacEachern de onlara katılıyordu. Palomino Euro Bistro adlı bir lokantaya veya St. Elmo adında eski büyük bir et lokantasına gidiyor ve sonrasında Canterbury Hotel'deki bara uğrayıp puro içiyorlardı. Bunlar sağlıklı olduğum zamanlarda benim de en çok sevdiğim şeyleri olduğu için aralarına katılırdım. Akşamleyin yanımdan ayrılmaya hazırlanırken onları suçlarcasına "Siz yine körkütük oluncaya kadar içmeye gidiyorsunuz, değil mi?" derdim.

LATRICE İLAÇLARIMI VERMEYE GELDİĞİNDE NE KADAR HASTA OLURSAM OLAYIM nazik olmaya çalışıyordum.

"İçime ne koyuyorsun? Karışım ne?" diye sorardım.

Artık, göğüs röntgenini herhangi bir doktorun okuduğu gibi okuyabiliyor ve bütün terimleri ve bulantı önleyicilerin dozajlarını biliyordum. LaTrice'yi de bunlardan sınav yapıyor, ona bulantı için neyin iyi neyin kötü geldiğini söylüyor, "Bundan biraz daha az ver" veya "Bundan daha çok verebilirsin" diyordum.

İtaatkâr bir kanser hastası değildim. Biraz keskin, saldırgan ve uğraştırın bir tiptim.

Hastalığı kişiselleştirmiş, 'Hergele' adını takmıştım. Onu düşmanım olarak görüyor ve ona meydan okuyordum. LaTrice "Günde beş bardak su iç" dediğinde 15 bardak içerek, su çenemden aşağı akana kadar birbiri ardına boşaltıyordum onları.

İlaç tedavisi beni elimden özgürlüğümü ve kararlılığımı almakla tehdit etmişti ve bu sıkıcı bir şeydi. Günün 24 saati bir serum askısına bağlıydım ve kontrolü doktorlara ve hemşirelere devretmek zordu. Sanki hastalığa tam katılıyor-muşum gibi davranmakta ısrar ediyordum. Kan testlerini ve röntgenleri yakından takip ediyordum ve LaTrice'yi sanki

148

İlaç Tedavisi o

bir müfettişmişim gibi davranarak kızdırıyordum.

"LaTrice, bugünkü hemşirelerim kimler?"

"Bu ilaca ne deniyor LaTrice?"

"Bu ne işe yarar LaTrice?"

Sanki sorumlu olan benmişim gibi ona durmadan soru soayıyordum. LaTrice ilaç tedavisini servisteki diğer hemşirelerle birlikte koordine ediyordu: Programımı ve kusmayı önleyecek perhizimi ayarlıyor ve belirtileri takip ediyordu. Ben de her şeyi izliyordum. Neyi, ne zaman almam gerektiğini zaten tam olarak biliyordum ve rutinin dışına çıkan en ufak değişikliği bile fark ediyordum.

LaTrice bana karşı büyük bir sabır gösteriyordu. Onun tipik bir günü şöyleydi: "Hangi dozda alıyorum LaTrice?"

"Bu neye dayanıyor?"

"Dün aldığım şeyin aynısını mı alıyorum?"

"Niçin farklı bir şey alıyorum?"

"Ne zaman başlıyoruz LaTrice?"

"Ne zaman bitiyor LaTrice?"

Tedavilerin tamamlanma zamanından bir oyun çıkarmıştım kendime. Kol saatime bakıyor ve serumun damlalar halinde vücuduma boşalmasını izliyordum. Damlama hızını ölçmeye ve tedavinin sonuna kadar ne kadar sürdüğünü hesaplamaya çalışıyordum. "Son damlam tam olarak ne zaman damlıyor LaTrice?"

Zaman ilerlerken LaTrice ve ben şaka ortamı oluşturuyorduk. Ben onu zalimce davranmakla, kusmayı önleyecek şeyleri vermemekle suçluyordum. Bunlar hastalığın ilaç tedavisiyle birlikte sinmesini önlüyordu. Ama her dört saatte sadece bir doz alabiliyordum. Bu yüzden LaTrice ile daha fazlasını almak için tartışıyordum.

"Daha fazla veremem" diyordu. "Üç saat önce verdim ve daha bir saatin var."

"Hadi LaTrice. Burada işleri sen yürütüyorsun. Yapabileceğini biliyorsun. Sadece yapmak istemiyorsun."

149

o Lance Armstrong

Her kusuşum öyle şiddetli oluyordu ki bayılacağıma dü-] sunuyordum. Tamamen iyileşince alay edercesine "Şimdi i daha iyiyim" diyordum LaTrice'ye.

Bazen, özellikle kahvaltıdaki yiyecekler beni zıvanadan çıkarıyordu. Nihayet onların tepsiyi getirmesini engelledim. Bir sabah tabakta yapış yapış gibi duran yumurtaya ve kartonpiyeri andıran tosta baktım ve patladım.

"Bu lanet şey de ne? LaTrice sana verseler sen bunu yer misin? Şuna bak. Bununla insanları mı besliyorsunuz? Birisi bana yiyecek bir şeyler getirebilir mi?"

"Lance ne istiyorsan yiyebilirsin" dedi LaTrice sakın bir şekilde.

LaTrice verebildiği her şeyi veriyordu. Gülemeyecek kadar hasta olduğumda bile LaTrice bana takılırdı.

"Bu benim yüzümcien mi Lance?" diye sorardı LaTrice abartılmış bir sempatiyle.

"Seni hasta eden ben miyim?"

Ben sessizce sırtır ve tekrar kusardım. İlaç tedavisi sırasında arkadaş, ahbap olmuştuk. Safhalar arasında gücümü yeniden kazanmak için iki haftalığına Austin'e gidiyordum ve LaTrice sürekli içmemem gereken sıvıları içip içmediğimi kontrol ediyordu. İlaç tedavisi idrar yollarıma zarar verebilirdi, bu nedenle LaTrice her zaman peşimde oluyordu. Bir gece garajda Oakley'in verdiği bir hediyeyle

oyalanırken LaTrice aradı. Bu hediye titanyumdan yapılmış saatte yaklaşık 110 kilometre hıza kadar çıkabilen ufak bir uzaktan kumandalı arabaydı.

"Bu vızıltı sesi de ne?" diye sordu.

"Garajdayım" dedim.

"Ne yapıyorsun?"

"Oyuncak arabamla oynuyorum."

"Tahmin etmeliydim."

BİR GÜN DERİMDE TUHAF İZLER FARK ETTİM. SANKİ UÇUK kahverengi lekeler vardı. Bunlar ilaç tedavisi yanıklarıydı.

150

İlaç Tedavisi o

İlaçlar dokularımı yakarak derimde lekeler oluşturuyordu. Şimdiden üçüncü safhadaydım ve artık aynı kişi değildim. Bünyem hastaneye girdiğim günlere kıyasla değişmişti. Biraz egzersiz yapmak için serum askımı sürükleyerek aksak aksak yürüyor, bu gecelikli halimi hor görüyordum. Sanki vücudum durmadan zayıflıyordu: Kaslarım daha incelmışti ve gevşekti. İşte gerçek McCoy bu diye düşünüyordum. Hasta olmanın anlamı bu.

"Formda kalmam gerekli" diyordum kendi kendime. "Formda kalmalıyım."

Ne kadar uğraştıysam da kilo kaybetmemin önüne geçemedim. Zaten başlangıçta da kaybedecek çok fazla kilom yoktu. Vücudumdaki yağ oranı oldukça düşüktü ve toksinler beni sanki balık sürüsü gibi yiyorlardı. "LaTrice, kilo kaybediyorum" diyerek dert yanıyordum. "Ne yapabilirim? Kaslarıma bir baksana! Şu olup bitenlere bir baksana. Bisiklete binmem gerekli. Eski gücüme kavuşmalıyım."

"Lance, bu ilaç tedavisi" derdi LaTrice son derece anlayışlı bir ses tonuyla. "Kilo kaybetmen normal bir şey. İlaç tedavisi görenler kilo kaybederler."

Uyuşuk bir vaziyette yatakta kalmaya dayanamıyordum. Çarşafın üzerinde uzanırken hiçbir şey yapmıyordum. Sanki sahilde dalgaların vurduğu biri gibiydim.

"Egzersiz yapabilir miyim LaTrice?"

"Jimnastik salonunuz var mı LaTrice?"

Üzgün bir şekilde derin bir nefes alır ve "Lance burası bir hastane" derdi büyük bir sabırla. "Ancak senin gibi bizimle uzun süre kalan hastalarımız için sabit bisikletlerimiz var."

"Bir deneyebilir miyim?"

LaTrice jimnastik salonunu kullanmam için Nichols'ten izin istedi; ama Nichols isteksizdi. Bağışıklık sistemi diye bir şey kalmamıştı bende ve egzersiz yapacak halim yoktu.

Bana karşı bütün alaycı öfkesine karşın LaTrice hareket etmek için sabırsızca ısrar edişime acıyordu. Bir öğleden sonra beyin kontrolü için MRI taraması randevusu almıştım;

151

oLance Armstrong

ama makineler tamamıyla doluydu, bu yüzden LaTrice benim MRI çekilebilecek en yakın yer olan Riley Çocuk Has-tanesi'ne gönderdi. İki bina arasında yaklaşık bir

buçuk kilometrelik bir yeraltı geçidi vardı ve her iki hastane arasında hastalar genellikle ambulansla veya tekerlekli sandalyeyle taşınıyordu.

Ama ben Riley'ye yürümeye kararlıyım. Tekerlekli sandalyeyle çıkagelen hemşireye, 'Asla bu şeye oturmam' dedim. Bu iş bütün gece sürecek de olsa Riley'ye kadar tünelde yürüyeceğimi söyledim. LaTrice bir şey demedi. Ben harekete geçerken sadece başını salladı. Hemşire serum askımı da arkamdan getirdi. Ayaklarımı sürüyerek tünelde yürümeye başladım. Kambur ve topal bir yaşlı adam gibi görünüyordum. Bu gezi bir saat sürdü ve yatağıma geri döndüğümde yorulmuş, terden sıırıslıklam olmuşum; ama zafer de benimdi. LaTrice, "Bunu farklı bir şekilde yapmalıydın" dedi ve güldü.

Hareket etmek en büyük savaş olmuştu benim için. İlaç tedavisinin üçüncü safhasının beşinci ve son gününde artık serviste bile yürüyemiyordum. Eve gidecek tam gücü bulabilmek için bütün gün yatakta yatmak zorunda kaldım. Pazar sabahı tekerlekli sandalyeyle bir görevli gelerek lobiye kadar götürmeyi önerdi. Ama benim tekerlekli sandalyeye teslim olmaya niyetim yoktu. Sınırlı bir şekilde reddettim.

"Asla! Yürüyeceğim."

HASTANEDEKİ YATAĞIMIN ETRAFINDA DOLAŞAN FRANSIZ 500 dolarlık kırmızı şarabı saygısının bir simgesi olarak vermeye çalışıyordu. Yarı şuursuz ve cevap veremeyecek kadar içim bulanırken ona, uyuşturan ilaçların belirsizliğinin derinliklerinden gelen bir bakış attım. Birisi tutup da niye kanserli birine bu kadar pahalı bir Bordo şarabı getirir diye merak edecek kadar kafam yerindeydi.

Alain Bondue, Cofidis yarış organizasyonunun yöneticisiydi ve sosyal bir ziyaret için gelmişti. Ama benim nazik bir

152

İlaç Tedavisi o

konuşma yapacak halim yoktu. İlaç tedavisinin üçüncü safhasının sancılarını çekiyor ve gözlerimin altındaki koyu çizgilerle son derece solgun görünüyordum. Saçım ve kaşlarım dökülmüştü. Bondue, takımın desteğini vaat eden birkaç söz söyledikten sonra odadan çıktı.

"Lance, seni seviyoruz. Söz veriyorum seninle ilgilenece-ğiz."

"Hoşça kal" diyerek elimi sıktı. Yanımdan ayrılırken Bili Stapleton'a konuşmak için dışarı gelmesini işaret edince Bili de koridora kadar onu izledi. Bondue, birtakım iş meselelerini görüşmek için baş başa kalabilecekleri bir yere gitmeyi öğrenmiş.

Stapleton, Bondue ve üçüncü bir adam, hastanenin bulunduğu sokaktaki otelin loş ve küçük bir toplantı odasında bir araya gelmişler. Bu adam Paul Sherwan adındaki bu üçüncü adam, ikisi arasında çevirmenlik yapacaktı. Bondue birbiri ardına sigara yakarak Bill'e, hastalığımdan ötürü Co-fidis'in kontratımı üzümlere yeniden düzenlemek zorunda olduğunu açıklamış. Cofidis'le olan anlaşmam iki yılığına iki buçuk milyon dolardı, ama maalesef bu artık mümkün değildi.

Bili kafasını şaşırmış bir şekilde sallayarak "Üzgünüm mü?" demiş. Cofidis'in, kamuoyunun önünde ben hastalıkla savaşırken arkamda duracağına söz verdiği söylemiş. Tabii ki ilaç tedavimin tam ortasında kontrat meselelerini konuşmanın zamanı değildi.

Bondue Fransızca, "Lance'i seviyoruz. Onunla ilgilenmek istiyoruz" demiş. "Ama bunun kültürel bir mesele olduğunu da anlamalısınız. Fransızlar birisi çalışmadığı halde ona para ödenmesini garip karşılar."

Bili şaşkın bir halde "Duyduklarıma inanamıyorum" demiş.

Bondue, kontratımda tıbbi bir muayeneyi geçmem gerektiğini ifade eden bir maddeyi göstermiş. Tabii ki bu mu-ayeneyi geçecek halde değildim. Bu nedenle Cofidis'in

153

o Lance Armstrong

kontratı feshetme hakkı vardı. Onlar da bu şartlar altında cömert bir teklif olan kontratı yenileme önerisinde bulunuyorlardı. Cofidis kontratın hepsini değil bir kısmını ödemeyi öneriyordu. Önerdikleri yeni şartları kabul etmezsem, beni muayeneden geçmeye zorlayacaklar ve kontratımı tamamıyla sonlandıracaklardı. Bili ayağa kalkmış, masaya bakarak "Cehennemin dibine kadar yolunuz var" demiş. Bondue oldukça şaşırılmış.

Bili bir kez daha "Cehennemin dibine kadar yolunuz var. Böyle bir zamanda bu kadar yolu gelerek benden dönüp bunları ona söylememi istediğinize inanmıyoam" demiş.

Bili kendini kaybetmişti. Bill'i kızdıran Cofidis'in kendilerini kontrattan kurtarmaya çalışmaları değildi; çünkü buna hakları vardı, ama bunun zamanlaması ve sinsice yapılması onu kızdırmıştı. Cofidis, beni destekleyeceğini dünyaya ilan etmişti ve medyayı arkalarına almışlardı; ama kapalı kapılar ardında başka dolaplar dönüyordu. Bili, ben ilaç tedavimin tam ortasındaiken, kayıtsız bir şekilde bu konuyu konuşmayı öfkeyle reddetmişti.

"Bunu yapmıyorum. Şu an bu konuyu konuşmak gibi bir niyetim yok. Sizler toplumun önünde oynamaya devam edin."

Bondue yerinden kıpırdamamış. Yasal olarak Bill'in hiçbir dayanağı olmadığını bildiğini vurgulayarak, Cofidis'in bu kontratı hemen aynı gün feshetmeye hakkı olduğunu tekrar etmiş.

Bondue bir kez daha, "Her şeyin tıbbi muayeneye bağlı olduğunu anlamışsınızdır" demiş.

Bili ise "Buraya doktor gönderecek misiniz? Muayene yapması için buraya doktor gönderecek misiniz?" dedi.

"Şey, göndermek durumunda kalabiliriz."

"Güzel. Ben de buraya bütün televizyon kameralarını getirir ve sizi bitiririm."

Bondue, Cofidis'in benim kontratımı sürdürmeyi istediği-

154

İlaç Tedavisi o

n[- ama bir dizi şartların uygulanacağını söylemekte ısrar et-jfliş. Bili sakinleşmeye çalışarak Bondue'yü görünüşüme rağmen iyileşmekte olduğum yönünde ikna etmeye çalışmış | Bir çözüm yolu aramayı önermiş. Ama Bondue çok katı olduğu için iki saatin sonunda hiçbir netice alınamamış. Sonunda Bili aniden ayağa kalkarak "Eğer

Cofidis, Lance hastanedeyken onun altındaki halıyı çekiyor, kuyusunu kazıyorsa, pekâlâ. Ben de bütün dünyaya onu terk ettiğinizi açıklarım" demiş.

"Ne yapmanız gerekiyorsa onu yapın" diyerek konuşmaya son vermiş.

Bili hastanedeki odama sarsılmış bir halde geldi. Üç saattir ortalıkta yoktu ve bir şeylerin ters gittiği belliydi. Odamın kapısı açılır açılmaz, "Ne oldu?" dedim.

"Hiçbir şey. Endişelenecek bir şey yok."

Ama yüz ifadesinden üzgün olduğu belliydi ve bunun sebebini biliyordum.

"Ne oldu?"

"Ne diyeceğimi bilmiyorum. Kontratı değiştirmeyi ve bunun için zorda kalırlarsa seni tıbbi muayeneden geçirmek istiyorlar."

"Eee, ne yapacağız?"

"Onlara cehenneme kadar yolları olduğunu söyledim bile."

Bunu bekliyordum. "Belki de işi oluruna bırakmalıyız" dedim yorgun bir şekilde.

Bondue'nün ziyaretinin esas amacının sağlığım hakkında fikir edinmek miydi değil miydi, merak etmekten kendimi alamadım. Sonra düşündüm, Bondue hastaneye bir seçim yapmak için gelmişti; hâlâ da böyle düşünüyorum. Sağlıklı görünürsem olumlu bir tavır takınacak ve anlaşmaya dokunmayacaktı. Çok hasta görünürsem ödün vermez bir yaklaşım göstererek anlaşmayı değiştirecek ya da feshedecekti. Biz bunun casusluk görevinden başka bir şey olmadığını düşünüyorduk: Bak bakalım Armstrong ölüyor mu ölmüyor mu? Duruma bakılırsa Bon-

155

o Lance Armstrong

V

due bana şöyle bir bakmış ve ölüm döşeğimde olduğuma karar vermişti.

Bili ezilip büzülerek, "Sana bu kötü haberi verdiğim için özür dilerim" dedi.

Ama benim Cofidis'ten daha önemli sorunlarım vardı. Benimle oynamayın. Para konusunda endişeliydim ve zamanlamaları da, destek sözlerinin sahteliği de beni incitmiş-ti. Ama öte yandan yoğunlaşmam gereken daha acil bir sorunum vardı; kusmamak.

Bili, "Oyalayacağız. Görüşmelere devam edeceğiz" dedi. Onları Şubat ayına kadar bekletmeyi başarabilirse tıbbi muayeneyi geçecek kadar sağlığıma kavuşabileceğimi düşünüyordu. "Sonucun nereye varacağını hep beraber göreceğiz" dedi. Bense sadece homurdandım. Aldırış etmeyecek kadar midem bulanıyordu. Artık bunun hakkında konuşmak istemiyordum.

Sonraki üç dört hafta boyunca Cofidis konuyu gündemde tutarak blöf yapmadıklarını belli etti. Beni kontrolden geçirmek konusunda hiçbir tereddütleri yoktu. Kendi doktorlarını Fransa'dan göndererek kontratımı iptal edebilirlerdi. Ben, bu meseleyi Bill'le konuşmayı hâlâ reddediyordum; çünkü ilaç tedavisi safhalarım arasında en hasta dönemim-deydim. Ama bir gün Bili odama gelip oturdu ve "Lance bu adamlar gayet ciddi" dedi. "Onların bana sunduğu şartları kabul etmekten başka çaremiz yok."

En sonunda Cofidis orijinal 2 yıllık kontratın üçte birinden daha azını kapsayan ve istedikleri takdirde 1998 yılında feshedebileceklerini hükme bağlayan bir düzenleme getirdiler.

Bu sanki güvensizlik oyu gibiydi. Bu onların ölmekte olduğumu düşündükleri gibi bir şeydi. Cofidis'in gönderdiği mesajı almıştım: Ben ölü bir adamdım. İŞİN TUHAFI, KENDİMİ DAHA KÖTÜ HİSSETTİKÇE DAHA İYİ OLUYORDUM. İşte ilaç tedavisi buydu.

156

II

İlaç Tedavisi o

O kadar hastaydım ki konuşamadığım zamanlar oluyordu. Hasta olup yiyemediğim, televizyon izleyemediğim, mektuplarımı okuyamadığım, hatta telefonda annemle konuşamadığım zamanlar... Bir öğleden sonra annem beni işyerinden aradığında, "Anne başka zaman konuşalım" diye fısıldadım.

Gerçekten kötü günlerde yatakta uzanıp battaniyeye sarınıyor, midemdeki bulantıyla ve tenimin altındaki yüksek ateşle savaşıyordum. Battaniyenin altından etrafa bakıp ho-murdanıyordum.

İlaç tedavisi beni o kadar sersem yapmıştı ki hafızam belli belirsizdi. Ama şundan emindim ki yavaş yavaş bu hastalığı yenmeye başlıyordum. Doktorlar her sabah en son kan çizelgemini sonuçlarıyla geliyorlardı. Sonuçlarım gittikçe daha düzgün çıkıyordu. Hastalığımla ilgili benzersiz bir şey de belirleyici seviyenin her şeyi söylemesiydi. Kan sayımdaki en ufak iniş ve çıkışı takip ediyorduk, HCG veya AFP işaretindeki ufak bir yükselme sevinmemizi sağlıyor, düşüş ise düşünmeye itiyordu. Sayıların doktorlar ve benim için inanılmaz önemi vardı. Örneğin teşhisin konulduğu 2 Ekim'den beyindeki tümörlerin bulunduğu 14 Ekim'e kadar HCG rakamları 49.600'den 92.380'e çıkmıştı. Tedavinin ilk günlerinde doktorlar odama girdiklerinde çok ciddiye; kararı ertelediklerini bile söyleyebilirim.

Ama zamanla daha neşeli olmaya başladılar: Tümör belirtileri azalmaya başladı. Sayılar o kadar azalmaya başlamıştı ki doktorlar bile biraz şaşırılmıştı. Bir klasör içinde kan belirleyicilerinin çizelgesini saklıyordum. Sadece bir kez Ka-sım'da üç haftalık periyotta, 92.000'den 9.000 civarına düştü.

Nichols, "Cevap veriyorsun!" dedi.

Kapıyı aralamıştım. Eğer tedavi olursam, bu araba yarış-larındaki gibi büyük bir hamleyle olacaktı. Nichols "Şu an hesaplarımızdan hızlı gidiyorsun" dedi. Bu sayılar her gürcün belirleyicisi oldu. Benim motive edicimdi, sarı mayom-

157

o Lance Armstrong

du. Sarı mayo, Fransa Bisiklet Turu'nda yarışın liderinin diğerlerinden ayırt edilmesi için giydiği formaydı.

İyileşmemi Fransa Bisiklet Turu'ndaki zamana karşı yarışlara benzetiyordum. Arkamdaki takımdan her adımla biraz daha öne çıkıyor ve her kontrol noktasında, takım yöneticisi telsizden "30 saniye öndesin" diyordu. Bu da bende daha hızlı gitme isteği oluşturuyordu. Kendi kanımla oluşturduğum yeni hedeflerle her karşılaştığımda heyecanlanıyordum. Nichols bir sonraki kan testinde neleri görmeyi umut ettiğini söylüyordu: Örneğin yarı yarıya azalma. Sanki zihinsel olarak isteyince bu sayıya ulaşacakmışım gibi yoğunlaşmıştım. Nichols yarı yarıya azalmışlar derdi

ve ben de kendimi bir şey kazanmış gibi hissedirdim. Bir gün bana "Şu an eski rakamların dörtte biri kadarlar" dedi.

Hastalığa karşı savaşı kazanmış gibi hissetmeye başladım ve bu bisiklet sürme hislerimi yine kamçıladi. Yokuşta diğer yarışçıları geçtiğim gibi kanseri de ezip geçmek istiyordum. Kevin Livingston'a, "Kanser yanlış adamı seçti" diye övündüm. "İşini bitirecek bir vücut ararken, benimkini seçmesi onun için çok büyük bir hata olmuş. Büyük hata!"

Bir öğleden sonra Dr Nichols odama gelip yeni bir rakam okudu. HCG sayım sadece 96'ydı. Bu mükemmel bir haberdı. Şu andan itibaren geriye kalan tek şey tedavilerin en son, ama aynı zamanda zehirli kısmını atlattı. Hemen hemen iyileşmişim.

Ama eminim böylesini hissetmemiştim. İşte ilaç tedavisi bu demek.

İLAÇ TEDAVİSİ KÜRLERİ ARASINDA TEKSASTAKİ EVİME GİDEREK, yeniden hareket etmeye başlayana kadar biraz güç depoladım. Havayı ve egzersizleri çok özlemiştim.

Arkadaşlarım ne kadar zayıfladığımı bana belli etmediler. Şehir dışından gelen ziyaretçilerim, yaralı ve kel görüntüm karşısında şok geçirmiş olmalılar; ama bunu hiç belli etmediler. Frankie Andreu, Chris Carmichael, eski olimpiyat sü-

158
İlaç Tedavisio

,at patencisi şimdilerin doktoru Eric Heiden ve Eddy jvlerckx benimle bir hafta kaldılar. Bana yemek yaptılar, kısa yürüyüşlere ve bisiklet binmeye göturdüler. Ön kapıdan çıkarak, Austin'de nehir kenarından yükselerek sarp bir zirveyle sonlanan Bonnell Dağı'na uzanan kıvrımlı asfalt yola girerdik. Eskiden arkadaşlarım genellikle pedal çevirişime vites yükseltişime yetişebilmek için zorlanırlardı, ama şimdi adeta emekleyerek gidiyorduk. Dümdüz yolda nefes nefese kalıyordum.

İlaç tedavisinin vücudumu tamamen etkilediğini düşünmüyordum. Kanserle küstah, kaptisli ve güvenilir bir kavgaya girişmişim. Her safhayla birlikte biraz daha tükendiğimi görebiliyordum; ama başka birinin evinin önünde yığılıp kalıncaya kadar bu şeyin gerçekten ne kadar zayıflatıcı bir şey olduğunu bilemiyordum. Bisiklete binmek Dr Nichols'ün tavsiyelerinin bir parçası değildi. Bunu tamamen yasaklamamıştı, ama "Formunu koruyup yükseltmenin zamanı değil. Vücuduna baskı yapma" demişti. Onu dinlemedim. İlaç tedavisinden dolayı çok kötü durumda olup belki bir daha hiç form tutamama korkusuyla panikliyordum. Vücudum gittikçe güçten düşüyordu.

Kendimi iyi hissettiğimde Kevin veya Bart'a, "Hadi dışarı çıkıp bisiklet sürelim" diyordum. Önceleri herhangi bir yer belirlemeksizin 60-70 kilometre gidiyorduk. Kendimi meydan okuyan ve yorulmak nedir bilmeyen biri olarak görüyor ve yolda rüzgâra karşı kendimi kaptırıyordum. Ama aslında bu sürüşler hiç de böyle değildi. Oldukça tehlikeli ve anlarnsız eylemlerdi.

Tedavilerimin sonlarına doğru, yakınlarda kolay bir yolda yaklaşık yarım saat bisiklet sürüyorduk ve kendi kendime bunu yapabildiğim müddetçe orta seviye bir form durumunda olacağımı söylüyordum. Ama sonra iki olay bana tam olarak ne

kadar zayıfladığımı gösterdi. Bir öğleden sonra, Kevin, Bart ve Bart'ın nişanlısı Barbara ile bisiklet sürmeye başladık. Yolun yarısında karşımıza kısa ve dik bir te-

159
OLance Armstrong

pe çıktı. Ben onlara ayak uydurabildiğimi sanıyordum, ama işin gerçeği onlar bana nazik davranıyorlardı. Aslında onlar o kadar yavaş ilerliyorlarmış ki neredeyse bisikletlerinden düşeceklerdi. Bazen yanlışlıkla hızlı gidiyorlardı ve ben de acı çekerek onların ardında kalırken, "Beni öldüreceksiniz" diye bağıryordum. Beni fazlaca çalıştırmamak için dikkatliydim; bu nedenle ne kadar hızlı veya ne kadar yavaş gittiğimizi fark edemiyordum. İşte o tepeye tırmanırken de onlara ayak uydurabildiğimi düşünüyordum.

Birden yanımdan bir şey geçti. Bu, ağır dağ bisikletiyle 50'lerinde bir bayandı ve yanımdan geçip gitmişti.

Yanımdan geçerken hiç de nefes nefese bir durumu yoktu. Bense, yüksek performanslı bisikletimin üstünde nefes nefese kalmıştım. Ona yetişemiyordum. Bisikletçilerin deyimiyle kesilmiştim. Var gücümle çabalıyordum, ama o bayana yetişmem mümkün değildi.

Kendinizi kandırıyorsunuz. Gerçekte olduğunuzdan daha iyi olduğunuzu ve daha hızlı bisiklet süreceğinizi düşünerek kendinizi kandırıyorsunuz. Sonra da dağ bisikletiyle orta yaşlı geçmiş bir bayan sizi geçiyor ve tam olarak nerede olduğunuzu anlıyorsunuz. İtiraf etmeliydim ki form durumum çok kötüydü.

İlaç tedavisi kürleri arasında bisikletime binmek gittikçe artan bir mücadele haline gelmişti ve bunun artık form durumuyla ilgili olmadığını kabullenmek zorundaydım. Şimdi sadece sırf binmek için biniyordum bisiklete ve bu benim için yeni bir şeydi. Sadece yarım saat binmek. Bisiklet üzerinde hiçbir zaman bu kadar kısa bir süre geçirmemişim.

Hastalanmadan önce bisikleti sevmiyordum. Benim için gayet basitti: Bu benim isimdi ve bunda başarılıydim. Bisiklet, bir amaç için araçtı, Plano'dan uzaklaşmak için bir araç, zenginlik ve ün için potansiyel bir kaynaktı. Ama zevk veya sanat için yaptığım bir şey değildi; benim mesleğim, geçim kaynağım ve varlık sebebidim; ama sevdiğimi söyleyemezdim.

160

İlaç Tedavisi o

Önceleri bisiklete, sırf binmek için binmezdim. Ardında bir yarış veya antrenman gibi mutlaka bir amaç olmalıydı. Önceleri bisiklete binmeyi yarım saatlik veya bir saatlik bir iş olarak bile görmüyordum. Gerçek bisikletçiler, eğer bir saatliğine binilecekse bisikletlerini garajdan bile çıkarmazlardı.

Bart beni arayıp "Hadi biraz takılıp bisiklet sürelim" diye öneride bulunurdu.

"Ne için?" derdim.

Ama şimdi ben sadece bisikleti sevmekle kalmıyor, ona ihtiyaç da duyuyordum. Bir süreliğine problemlerimden kurtulmak istiyor, kendim ve arkadaşlarım için önemli kılmak istiyordum. Bu sürüşler için bir sebebim vardı: Herkesin iyi olduğumu ve

hâlâ bisiklete binebildiğimi görmesini istiyordum. Belki de bunu kendime de ispatlamaya çalışıyordum.

İnsanlar "Lance nasıl?" diye soruyorlardı.

Arkadaşlarımın da "Oldukça iyi görünüyor. Bisiklet bile biniyor" demelerini istiyordum.

Belki de ne kadar zayıf olursam olayım, kendi kendime sadece kanser hastası değil aynı zamanda bir bisikletçi olduğumu söyleme ihtiyacını hissediyordum. Hiçbir şey olmasa bile, bu hastalığa karşı koyma ve benden aldıklarının kontrolünü yeniden ele geçirme biçimiydi bu. Kendi kendime bunu hâlâ yapabilirim diyordum. Belki alıştığım gibi ya-pamayabilirim, ama hâlâ yapabilirim.

Sonra bir gün Kevin, bir arkadaşı ve Jim Woodman adında yerel bir bisikletçi her zamanki sürüşümüzü gerçekleştirmek için yanıma gelmişlerdi. Ameliyattan kalma yaralarım hâlâ duruyordu. Bu yüzden bir kask giydim. Çok yavaş bir şekilde geziniyorduk. Yine daha önce sürüş olarak belirlediğim şeylerden biriydi.

Derken hafif bir yokuşa geldik. Pek zor bir şey değildi. Seleden bir kez kalkıp bir iki sefer pedal çevirmeniz yeterliydi. Bunu belki bir milyon kez yapmıştım. Yukarı, aşağı

161

o Lance Armstrong

derken sonra oturuyor ve pedal çevirmeden yokuş aşağı gj_ derek sola dönüyor ve mahallenin dışına çıkıyorduk.

Yapamadım. Yokuşun yarısında nefesim kesildi. Altımda bisikletimle sendeledim, durup ayaklarımı kaldırıma bastım. Tükenmişim.

Nefes almaya çalıştım; ama kendimi canlandırmak için yeterli havayı çekemiyor gibi bir halim vardı. Gözümün ardında siyah ve gümüş rengi noktalar dalgalanıyordu.

Bisikletten indim. Kevin ve Jim yanıma gelmiş, endişeyle bakıyorlardı.

Yabancı birinin evinin önünde oturdum ve başımı dizlerimin arasına koydum.

Kevin hemen yanımda bitti. "İyi misin?" diye sordu.

Hırıltıyla, "Nefesim yerine gelsin, bir saniye" dedim. "Bensiz ilerleyin, ben eve döneceğim."

Jim, "Belki de ambulans çağırmamız gerekli" dedim.

"Hayır" dedim. "İzin verin, birkaç dakika burada oturmak istiyorum."

Nefes alışlarımı duyabiliyordum. Vuuu, vuuu diye sesler geliyordu. Aniden, oturmanın bile çok çaba gerektirdiğini fark ettim. Çok çabuk bir şekilde ayağa kalktığınızda hissettiğiniz duyguya benzer türden bir akış ve baş dönmesi hissediyordum. Tek fark ayakta olmamamdı.

Çimlere uzandım, gökyüzüne baktım ve gözlerimi kapadım.

Bu ölmek miydi?

Kevin şaşkın bir şekilde başımda dikiliyordu. "Lance!" dedi kuvvetli bir sesle.

"Lance!"

Gözlerimi açtım.

Umutsuz bir şekilde, "Ambulans çağırıyorum" dedi.

"Hayır" dedim sinirli bir şekilde. "Hayır, hayır. Sadece dinlenmem gerekli."

Jim, "Tamam, tamam" diyerek ikimizi de yatıştırdı.

Birkaç dakika sonra yavaş yavaş nefesim düzeldi. Ayağa kalktım ve kendimi toparlamaya çalıştım. Ayaktaydım. Ken-I

162

İlaç Tedavisio

dimi denemek için bisiklete oturdum. Ayaklarım biraz titrete gibiydi, ama yokuş aşağı inebiliyordum. Geldiğimiz yolu çok yavaş bir şekilde geri dönüp eve ulaştık. Kevin ve Jim sürekli yanımdaydılar ve gözlerini bir an için bile benden ayırmıyorlardı.

Derin nefesler arasında onlara neler olup bittiğini açıkladım. İlaç tedavisi sağlıklı kan hücrelerimi tüketmiş, hemoglobin sayımı bitirmişti. Hemoglobin, hayati bölgelerimize oksijen taşır ve sağlıklı bir insanda normal hemoglobin değeri 13 ila 15 arasındadır.

Bende yediye düşmüştü. Kanım tamamen boşalmıştı. İlaç tedavisi iki haftada bir Pazartesi'den Cuma'ya kadar pervasızca saldırmıştı kanıma. Nihayet bisiklet sürme gücümü tüketmiştim.

O gün bunun bedelini ödedim.

Ama bisiklete binmeye ara vermedim.

BENCE DÜNYA ÜZERİNDE ANLAYIŞLI MELEKLER VARDIR ve bu meleklerden birinin LaTrice Haney olduğunu düşünüyordum. İğne yapan donanımlı bir hemşire gibi görünen farklı bir varlıktı sanki. Gece gündüz çalışır ve tatil günlerinde evine, kamyon şoförü olan eşine ve biri yedi, diğeri dört yaşında olan Taylor ve Morgan adındaki çocuklarının yanına giderdi. Ama yorgun olduğu zamanlarda bile bunu asla belli etmezdi. Bana öyle geliyordu ki o bütün hırslarından arınmış, tüm sorumluluklarının ve desteğinin bilince olan melek gibi bir kadındı. Öğleden sonraları ve akşamları genellikle yanımda sadece LaTrice olurdu ve yeterli gücüm olduğunda ciddi konulardan bahsederdik. İnsanların çoğuna karşı çekingen davranır, fazla konuşmazdım. Ama kendimi birdenbire LaTrice ile konuşurken bulmuştum, belki de onun çok kibar ve kendini çok iyi ifade edebilen biri olmasındandır. LaTrice yirmili yaşlarının sonunda, sütlü kahve teninde genç bir kadındı, ama kendine hâkimiyeti ve anlayışıyla yaşının çok

163

oLance Armstrong

üzerinde bir olgunluğa sahipti aslında. Bizim yaşımızda!^ insanlar gece kulüplerine giderken, o şimdiden Onkoloji Araştırma Merkezi'nin başhemşiresi olmuştu bile.

Bunu neden yaptığını sormuştum ona.

"Diğer insanların yaşamlarını kolaylaştırmak beni tatmin ediyor" demişti.

Bana bisikletçilik hakkında sorular sormuştu ve birdenbire kendimi daha önce hiç hissetmemiş olduğum bir keyifle ona bisikletten bahsederken- yakalamıştım.

"Bisiklete nasıl başlamıştın?" diye sormuştu. Ona ilk bisikletlerimden, ilk özgürlük duygumdan bahsetmiş ve bisiklete binmenin 16 yaşından bu yana yapmış olduğum tek şey olduğunu söylemişim. Yıllarca süren spor yaşamımdaki takım arkadaşlarımı,

onların espri anlayışlarını ve bencil olmayan tavırlarını anlatmış, annemden ve onun benim için ne ifade ettiğinden bahsetmiştim.

Bisikletin bana kazandırmış olduğu şeylerden, Avrupa turnuvalarından, farklı deneyimlerimden ve varlığımdan bahsetmiştim. Ona gururla evimin bir fotoğrafını göstermiş ve onu evime davet etmişim, ayrıca bisiklet kariyerimden enstantaneler içeren fotoğraflarımı da göstermişim. İtalya, Fransa ve İspanya'daki yarış fotoğraflarımı karıştırmış ve bunların nerelerde çekildiğini sormuştu.

Ona, sponsorum Cofidis hakkında endişe duyduğumu ve onlarla yaşamış olduğum güçlükleri anlatmış ve kendimi baskı altında hissettiğimi söylemişim. "Formda kalmam gerek, formda kalmam gerek" demişim defalarca.

"Lance, vücudunun sesini dinlemelisin" demişti kibarca. "Biliyorum zihnin buradan uzaklara gitmek istiyor ve sana 'Hadi gidip bisiklet sürelim' diyor, bunun farkındayım. Ama vücudunu dinle. Dinlenmesine izin ver."

Ona bisikletimi, onun hafif gövdesini ve aerodinamik tekerleklerini anlatmışım. Her parçasının ne kadar pahalı olduğunu, ağırlığını ve bunun sebebini anlatmışım. Bir bisikletin nasıl bozulacağını ve benim onu iki dakika içinde ko-

164

İlaç Tedavisio

layca tamir edecek kadar her parçasını nasıl tanığımı anlat-
ıruştım.

Bisikletin insanın vücuduna uygun olması gerektiğinden ve zaman zaman kendimi nasıl bisiklete kaynak yapılmış gibi hissettiğimden bahsetmişim. Bisikletin ne kadar hafifse o kadar hassas olduğunu anlatmış ve benim bisikletimin sadece 18 libre geldiğini söylemişim. Tekerleklerin merkezkaç kuvveti kullandığını ve ne kadar fazla merkezkaç kuvveti kullanırsa o kadar hızlanacağını anlatmış ve hızın çok önemli olduğunu söylemişim. "Bir tekerlekte 32 tekerlek parmağı vardır" demişim. Çabuk harekete geçen viteslerin tekerleklerin hızlanmasını, hızı değiştirebilmeyi sağladığını ve ekibimin 10 saniye içinde nasıl patlak lastiği değiştirebildiğini anlatmışım.

"O şekilde öne doğru abanmaktan yorgun düşmüyor musun?" diye sormuştu. Evet, demişim, sırtımın sanki kırıl -mışçasına ağrımaya başladığını hissedene dek yorulmadığımı söylemişim, ama hız yapmanın da bir bedeli vardı. Gidonların bisikletçinin omuzlarıyla aynı genişlikte olduğunu açıklamış ve yarım ay şeklinde aşağı doğru kıvrıldıkları için bisikletin üzerinde aerodinamik bir durum yarattığını söylemişim.

"Neden o küçük selenin üzerinde bisiklet sürüyorsunuz?" diye sormuştu. Sele dar ve insanın anatomisine uygundur, çünkü altı saat onun üzerinde kaldığında, bacaklarını ısıtmak için başka bir şeye ihtiyacın kalmıyor. Selenin sebep olduğu ağrıları çekmektense sert bir sele çok daha iyidir. Giydiğin kıyafetlerin bile bir amacı vardır. Her türlü hava şartlarında kullanılmak zorunda oldukları için kalıp gibidirler. Genelde, çift katlı olurlar. Şort güderidir ve pişiği önlemek için dikişleri gizlidir.

Artık LaTrice'ye bisiklet hakkında söyleyecek bir şey kalmadığında, ona rüzgârdan bahsetmeye başlamıştım. Rüzgârı yüzümde ve saçımda nasıl hissettiğimi tarif etmiştim. Açık havada yükselen Alpler'in ve vadilerde uzaktan parlayan

165
oLance Armstrong

göllerinin arasında olmanın nasıl bir duygu olduğundan bahsetmeye başlamıştım. Rüzgârın kimi zaman çok yakın arkadaş, ama kimi zaman da en azılı düşman olduğunu ve kimileyin de beni ileri doğru iten Tanrı'nın eli gibi olduğu, nu anlatmıştım. Sadece bir inçlik tekerleklerin üzerinde dağlara tırmanışımı anlatmıştım. "Orada özgürce ilerliyorsun" dedim.

"Çok seviyorsun değil mi?"

"Evet" dedim.

"Evet, bunu gözlerimden anlayabiliyorum."

Bir gece, ilaç tedavisinin son evrelerinde LaTrice'nin bir melek olduğunu anlamıştım. Yatağıma yatıp, uyur uyanık bir halde ilaç tedavisinin damarlarıma akmasını seyrediyordum. Konuşmaya halim olmadığı halde, LaTrice benimle birlikte oturuyor, bana arkadaşlık ediyordu.

"Ne düşünüyorsun LaTrice?" diye sordum. "Sence kurtulacak mıyım bu hastalıktan?"

"Evet" dedi. "Tabii ki kurtulacaksın."

"Umarım öyle olur" demiş ve gözlerimi kapatmıştım.

LaTrice bana doğru eğilip şöyle demişti:

"Lance, umarım bir gün sadece düşlerinin bir parçası olurum. Hayatının geri kalanında yanında olmayacağım. Buradan gittiğinde, umarım seni bir daha görmem. İyileştiğinde, seni sadece gazetelerde ve televizyonda göreceğim olsam da buraya tekrar döndüğünü umarım görmem. Bana ihtiyacın olduğu zaman yanında olmayı ve sonra da çekip gitmeyi istiyorum. Sonra sen, 'Indiana'daki şu hemşirenin adı neydi? Onu rüyamda mı görmüştüm?' diyeceksin."

Bunlar şimdiye kadar bana söylenen en tatlı sözlerdi ve her kelimesini ömrümün sonuna dek hatırlayacaktım.

13 ARALIK 1996'DA SON İLAÇ TEDAVİSİ KÜRÜM TAMAMLANMIŞTI. Artık neredeyse eve gitme zamanı gelmişti.

Son VIP dozunu almamdan hemen önce, Craig Nichols beni görmeye gelmişti.

Benimle kanserin bazı kaçınılmaz

166

İlaç Tedavisi o

sonuçlarından, 'tedavinin gerekliliğinden' bahsetmek istemişti-

Bu, çok fazla ilgilendiğim bir konuydu. Bunu son üç ay

boyunca Nichols ve LaTrice'ye defalarca söylemiş, "İnsanların bu konuda

bilgilenmeleri gerek" demiştim. Tedaviye devam ettiğim sürece, diğer hasta

arkadaşlarımla çok yakın ilişkiler kurmuşum. Çoğu zaman diğer insanlarla iletişim

kuramayacak kadar bitkin olurdum, ama bir öğleden sonra LaTrice benden, çocuklar

koğuşunda tedaviye başlamak üzere olan küçük bir çocukla konuşmamı istemişti.

Aynı benim gibi korkak ve sıkılgan bir durumdaydı. Onu bir süre ziyaret etmiş ve

"Ben de çok hastaydım ama şimdi iyileşi-yorum" demiştim. Sonra da ona ehliyetimi göstermiştim.

İlaç tedavisinin ortasında ehliyetimin süresi dolmuştu. Yenilemek için kendimi daha iyi hissedinceye ve saçlarım tekrar çıkıncaya kadar bekleyebilirdim, ama böyle yapmamıştım. Üzerime güzel bir şeyler giyip Motorlu Araçlar De-partmanı'na gitmiş ve fotoğraf makinesinin önünde poz vermişim. Tamamen keldim o sırada, ne kaşlarım ne de kirpiklerim vardı ve tenim güvercinin karnının alt kısmı ren-gindeydi. Yine de objektife bakmış ve gülümsemiştim.

"Bu resmi çektirmek istiyorum, çünkü iyileştiğimde bir zamanlar ne kadar hasta olduğumu asla unutmak istemiyorum" demiştim. "Onunla savaşmaktasınız."

Daha sonra LaTrice diğer hastalarla konuşmamı daha sık istemeye başlamıştı benden. Onlara, bir atletin onların yanında nasıl savaştığını göstererek yardım, etmiş oluyordum sanırım. Bir öğleden sonra LaTrice, ona hâlâ sorular sorduğumu, ama artık sorularımın niteliğinin değişmiş olduğunu söylemişti. Başlangıçta ona sorduğum sorular sadece kendimle ve kendi tedavimle ilgiliydi, kendi ilaçlarımla ve problemlerimle ilgiliydi. Ama artık diğerleri hakkında da sorular soruyordum. Amerika'da sekiz milyon insanın çeşitli kanser tipleriyle savaştığını öğrendiğimde çok şaşırılmıştım; bunun sadece benim sorunum olduğunu nasıl düşünebil-

167

oLance Armstrong

mistim ki? "Ne kadar insanın kanser olduğunu biliyor musun?" diye sormuştum LaTrice'ye.

"Değişiyorsun sen" demişti. "Artık bu olayın evrenselliğini görüyorsun." Dr. Nichols, bu hastalığı yenmeyi başarabilen sayılı insanlar arasında olacağımı gösteren belirtilerin olduğunu söylüyordu. Sağlığım düzelmeye başladığında, daha farklı amaçlar edineceğimi söylemişti. Kanser, bir sorumluluk olduğu kadar, aynı zamanda bir fırsat da olabilirdi. Dr. Nichols, iyileştikten sonra kendini bu hastalıkla mücadeleye adanmış birçok kanser hastasıyla karşılaştığını ve benim de onlardan biri olacağımı umduğunu söylemişti.

Bunu ben de çok istiyordum. Kanser, diğer insanların iyiliği için benim başıma geldiğini anlamaya başlamıştım. Bir dernek kurmak istiyordum ve Dr. Nichols'e bunun başarılı olup olamayacağını sordum. Derneğin amacının tam olarak ne olduğundan emin değildim; tek bildiğim, benim için hiç yapılmayan bir şeyi yapmak istiyordum, diğer hastalara karşı bir görevim olduğunu hissediyordum ve bunu dünyadaki her şeyden daha fazla önemsiyordum.

Artık yepyeni bir amacım vardı ve bunun bisikletteki kahramanlıklarım ve keşiflerimle hiçbir ilgisi yoktu. Kimi insanlar bunu anlayamayacaklardı, ama bu dünyada yapmam gereken tek şeyin bisiklet yarışçılığı olmadığını hissediyordum. Belki de benim görevim bir kanser savaşçısı olmaktı. Tüm duygularım kanserle savaşan ve o aynı soruyu; "Ben ölecek miyim?" sorusunu soran insanlarla birlikteydi. Hissettiklerimi Steve Wolff'a anlattığımda bana, "Bu hastalığa yakalanma talihsizliğini yaşayan insanlardan biriydin. Bunu yaşadın, çünkü belki de onu

yeneceksin, çünkü senin sadece bisikletçi olmaktan çok insan olarak daha büyük bir potansiyelin var" dedi.

İlaç tedavisinin üçüncü evresinde, Bili Stapleton'ı arayıp, "Bir yardım derneği kurmanın ne kadar zaman aldığını araş-tırabilir misin?" diye sormuştum. Bill, Bart, başka bir yakın arkadaşım ve John Koriioth adında amatör bir bisikletçiyle

168

İlaç Tedavisio

Austin'de bir restoranda bu fikirleri tartışmak üzere buluş-nUştuk. Bir dernek kurmak veya nasıl para toplayacağımız hakkında hiçbir şey bilmiyorduk, ama oradaki tartışmamızın sonunda dernek için Austin'de bir yardım yarışı düzenlemeye karar vermiştik. Buna da Ride for the Roses (Güller İçin Yarış) ismini verecektik. Birinin bu projeyi yaşama geçirmek için zamanı olup olmadığını sordum ve Koriioth elini kaldırdı. Koriioth, benim de eski yaşamımda kimileyin uğradığım bir gece kulübünde barmenlik yapıyordu ve ben de zaman zaman orada misafir barmen olarak çalışırdım. Bu projeye bol bol zaman ayırabileceğini söylemişti. Bu mükemmel bir çözümdü. Masrafları çok yüksek tutmak istemiyorduk ve topladığımız tüm parayı buna yatıracaktık.

Ama bu derneğin amacı hakkında hâlâ net bir fikrim yoktu. Ünlü biri olduğundan herkes beni dinlemek isteyecekti, ama o derneğin sadece benim şahsi kürsüm olmasını istemiyordum. Ben özel olduğumu düşünmüyordum; tedavimde kendi rolümün ne kadar olduğunu asla bilemeyecektim. Bunun anlamı hakkında net bir şey düşünemiyordum. Tek yapmak istediğim, insanlara, "Onunla azimle savaşın, tıpkı benim gibi" demektir.

Nasıl yardımcı olabileceğim konusunda Dr. Nichols'e fikrini sorduğumda, bu derneği araştırma amaçlı kurmaya karar vermişim. Dr. Einhorn ve Dr. Nichols'e yardımları için minnettardım, benim için gösterdikleri tüm çaba ve şefkate ve tüm ekibinin benim iyileşmem için yaptıklarına bir şekilde karşılık vermek istiyordum. Finansman desteği için başvuruları araştıran, hangilerinin en uygun olduğuna karar veren ve parayı onlara sevk eden bilimsel bir kurul tasarlamışım.

Ama kanserle savaşan o kadar çok insan vardı ki sadece birine odaklanmak olmazdı. Bu savaşa, dolaylı veya doğrudan katılan yeni dostlar, hastalar, doktorlar, hemşireler, aileler ve bilim adamları da vardı ve onlara tanıdığım bazı bisikletçilere duyduğum yakınlıktan çok daha fazla yakınlık

169

I

duyuyordum. Bu dernek beni onlara sınımsıkı bağlamıştı.

Bu derneğin, son birkaç ay içinde yaşadıklarımı açıkça göstermesini istiyordum; korkuyla savaşmak, tüm alternatif fikirlerin önemi, hastalık hakkında kapsamlı bilgiye sahip olmak, tedavide hastanın rolü ve hepsinden önemlisi, kanserin ölüm demek olmadığı. Kanser, ikinci yaşama giden bir yol olmalıydı, ruhani bir yaşama, daha güzel bir yaşama.

SON İLAÇ TEDAVİSİ KÜRÜMDEN SONRA, GÜCÜMÜ TOPLAMAK VE yarım kalan işlerimi tamamlamak için birkaç gün daha hastanede kalmışım.

Tamamlanması gereken şeylerden biri kateter idi. Kate terin alınması benim için çok önemli bir andı, çünkü neredeyse dört aydır onunla yaşıyordum. Nichols'e, "Hey, bu şeyi de çıkarabilir miyiz?" diye sormuştum.

"Tabii ki" demişti.

Bir rahatlama hissetmişim; eğer o çıkarabileceğimizi düşünüyorsa, artık buna ihtiyacım olmayacağından emin demekti. Sanırım, artık ilaç tedavisinden kurtuluyordum.

Ertesi gün, bir stajyer gelip o çirkin, acı veren aleti göğsümden çıkarmıştı. Ama zorluklar da çıkmıştı; o kadar uzun zamandır derimin altındaydı ki oraya gömülüp kalmıştı. Stajyer etrafını deşiyordu ama bir türlü çıkaramıyordu. Onu çıkarabilecek daha tecrübeli bir doktoru çağırmak zorunda kalmıştı. Çok büyük bir ıstıraptı. Birdenbire korkunç bir ıçğlık atacağımı bile düşünmüştüm. Sonra, bunun bıraktığı yara enfeksiyon kapmış, tekrar ufak bir operasyon geçirmek zorunda kalmış ve doktorlar bana tekrar dikiş atmışlardı. Korkunçtu, belki de dört ay boyunca yaşadığım en kötü şey buydu ve onu çıkardıklarına o kadar sevinmişim ki katete-ri bana vermelerini istemişim. Onu saklamak istemişim; anı olarak hâlâ saklıyorum. Ama ufak bir detay daha vardı: Nichols, bana son analiz raporumu vermişti. Bir süre ne olacağı belirsiz bir şekilde yaşayacaktım. Çoğu zaman son ilaç tedavisi kanserin tüm

170

İlaç Tedavisi o

Çalıntılarını ortadan kaldırmazdı ve hastalığın tam olarak iyileştiğinden emin olabilmek için her ay kan testi yaptırmam gerekiyordu. Kan belirleyicilerimin tam olarak normale dönmediğini ve röntgenlerim hâlâ göğsümdeki tümörlerde yara izleri olduğunu gösteriyordu.

Endişeliydim. Nichols kendinden emin bir şekilde, "Çok sık kontrol edeceğiz. Bunlar küçük anormallikler ve geri gelmeyeceklerinden neredeyse eminiz" demişti. Eğer iyileştiy-sem, yara izleri ve belirtiler zamanla kaybolacaktı. Ama hiçbir garanti yoktu; ilk sene her şey belli olacaktı. Gelecek yıl bunları gördüğümüzde, hastalığın geri geldiğini anlayacaktık.

Artık iyileşmek istiyordum ve bunu şimdi istiyordum. İyileşip iyileşmediğimi anlamak için bir yıl daha beklemek istemiyordum.

Eve geri dönüp, eski yaşamıma ayak uydurmaya çalışmışım. Başlangıçta fazla kafama takmamışım, sadece golf oynayıp dernek hakkında planlar yapıyordum. Vücudum ilaçtan arındığında, artık ilaç tedavisi yüzünden kırıklık hissetmediğimi fark etmişim. Ama hâlâ bir kanser hastası gibi hissediyordum ve o küçük koyda hissettiğim şeyler tekrar su yüzüne çıkmaya başlamıştı. Bir öğleden sonra, Bili Stapleton ve lenf kanserini yenmeyi başaran arkadaşım Dru Dunworth'le, Onion Creek Kulübü'nde golf oynamaya karar vermişim. Saçlarım henüz çıkmamıştı ve güneşin altında çok fazla kalmamam gerekiyordu, bu yüzden de kulakların altına kadar inen aptal görünüşlü şapkalardan birini takmışım. Dükkândan topları almaya gittiğimde tezgâhın arkasında genç bir adam vardı. Bana baktı ve sırtarak, "Bu şapkeyi mi giyeceksin?" dedi.

"Evet" dedim kısaca.

"Havanın sıcak olduğunu düşünmüyor musun?" dedi. Şapkayı çıkardığımda kafamın kel ve yara izleriyle dolu olduğunu görünce tezgâhın diğer yanına kaçmıştı.

"Şu kahrolası yara izlerini görüyor musun?" dedim. Bir adım daha geriledi.

171

oLance Armstrong

"İşte bu yüzden takıyorum bu şapkayı" dedim. "Çünkü kanser hastasıydım."

Şapkayı tekrar başıma geçirip dükkândan çıktığımda sinirden titriyordum.

Herkesin bildiği gibi, çok gergindim. Hâlâ zamanımın çoğunu doktorun

muayenehanesinde geçiriyordum. Dr. Yo-uman her hafta kan testlerimi yapıyor ve

böylece Indiana-polis'teki doktorlar durumumu gözetim altında tutabiliyorlardı. Tüm

vücudum taranmıştı. Kanser gibi bir hastalıkta, tarama çok önemlidir ve kan testi

sonuçlarıyla, CT tarama-sıyla ve MRI'larla yaşarsınız. Tüm gelişmelerinizi izleyerek

yaşarsınız. Hastalığın çok hızlı yayıldığı ama aynı hızla da kurtulunduğu benim

gibilerin durumunda tekrar aynı hızla geri de dönebilirdi.

Austin'e dönüşümden sonra bir gün, sonuçlar için Dr. Youman'ı LaTrice aramıştı.

Sonuçları Dr. Nichols'e aktardığında, Dr. Nichols yazdıklarına bakıp gülümsemiş ve

kâğıdı geri vererek, "Neden bu sefer onu sen aramıyorsun?" demişti.

LaTrice numaraları çevirmişti; sonuçlar benim için çok önemliydi ve telefonun

başında endişeyle bekliyordum. Çalar çalmaz telefonu açmışım.

"Kan sonuçlarını aldı" dedi LaTrice.

"Evet?" dedim endişeyle.

"Lance, sonuçlar normal" dedi.

Söylediklerini bir an gözümde canlandırıp değerlendirmiştim: Artık hasta değildim.

Bu şekilde gitmeliydim; ama önümde hâlâ koca bir yıl vardı ve eğer hastalık yeniden

nüksederse, bu 12 ay içinde olacaktı. O anda, o kısacık paha biçilmez anda, kanserin

fiziksel bir kalıntısının kalmadığını biliyordum.

Ne söyleyeceğimi bilmiyordum. Eğer ağzımı açarsam, uzun, anlaşılmaz bir çığılıktan

başka bir şey çıkmayacağından korkuyordum. "Sana iyi haberler verdiğim için çok

mutluyum" dedi LaTrice. İçimi çekmişim.

172

yedi

KİK

o

o o o o o o o o o o o o o o o

Aşk ve kanser tuhaf bir ikili, ama benim durumumda ikisi de aynı anda ortaya

çıktılar. Bu, gelecekteki eşimle karşılaşmak için hiç de ideal bir durum değildi. Ama

bütün olanlar da bundan ibaretti. İki insan neden evlenir? Beraber bir gelecek için

tabii ki. Ama buradaki problem benim bir geleceğe sahip olup olmayacağımdı. Artık

kanser değildim, ama kurtulmuş da değildim. Göz ardı etmek diyebileceğim bir

tutum içerisindeydim ve yineleyebileceği düşüncesi yüzünden çok huzursuzdum.

Geceleri göğsümde hayalet gibi ağrılarla uyanır ve yatağın içinde karanlıkta uzanır,

ter içerisinde kendi soluk alışlarımı dinler ve tümörün geçmiş olduğuna kendimi ikna

ederdim. Ertesi sabah doğruca doktora gider ve göğüs röntgenlerimi ister ve böylece kendimi rahatlatırdım.

"İlaç tedavisi işe yarasın veya yaramasın" demişti Dr. Ein-horn bir defasında, "Eğer işe yararsa hasta normal, kanserden uzak bir yaşam sürer. Eğer yaramazsa kanser geri gelir ve çoğunlukla iki veya üç ay içerisinde hasta ölür." Bu ka-

oLance Armstrong , I
dar da basitti onun için.

Diğer yandan yeni hayatıma alışmak çok zor oluyordu İlaç tedavisi 13 Aralık 1996'da bitti ve Kristin Richard ile bundan bir ay sonra kanser vakfının kuruluşunu açıkladığım bir basın toplantısında tanıştım. Kısa konuşmuştuk. Herkesin Kik diye çağırıldığı orta kilolu ve sarışın, şehirdeki bir reklâm ve halkla ilişkiler firmasında muhasebe işlerinde yetkili ve promosyon işlerinde yardımcı olan bir bayandı. Onu gördüğümde ortamın benim için bir anda değiştiğini söylememin beklendiğini biliyorum, ama aslında öyle olmadı. Sadece hoş ve zeki biri olduğunu geçirdim aklımdan. O da bana, benimle ilgili ilk izlenimlerinin aynı benimkiler gibi olduğunu söylemişti.

Ben koca bir gülümsemesi olan kel kafalı bir adamdım. Daha derin hislerimizin oluşması baharı ve onlar üzerine harekete geçmemiz ise yazı buldu. Bu arada değişik insanlarla da görüşüyorduk, ama ilk uzun görüşmemizde kavga ettik.

Her şey telefonda başladı. Bir müşteri temsilcisiydi aynı zamanda. Ride for the Roses'in ana sponsorlarından biriydi ve onları memnun etmek için yeterince ilgilenmediğimi düşünüyordu. Bir öğleden sonra vakıf elemanlarından biriyle çekişmişlerdi. "Kim bu piliç" diye düşündüm ve numarasını aradım, cevap verir vermez "Ben Lance Armstrong, çalışanlarla bu şekilde konuşarak ne yapmak istiyorsunuz?" dedim bağırarak. Ahizenin öbür tarafında Kik, gözlerini yumarak "Bu herif kendini bir halt zannediyor" diye düşünmüştür.

Sonraki on dakika boyunca ileri geri atıştık durduk. "Göründüğü kadarıyla bu konuşma hiçbir yere varmayacak" diyerek kesti.

"Lanet olsun, evet, hiçbir yere varmayacak" dedim ona.

"Biliyor musun, bu konuyu bir şeyler içerek de konuşabiliriz, sana bütün diyebileceğim bu" dedi.

Hiçbir şey ekmeden "Ne? Tamam. Bir bira içelim o zaman" dedim şaşırılmış bir halele.

174

KIKO

Birkaç arkadaşıyla birlikte buluşmak üzere onu bir lokale davet ettim. İkimizin de birbirimize çekici gelebileceğimizi düşünmüyordum, çünkü hastalık sebebiyle hâlâ solgun ve bitkindim. Ama bunu önemsemiyor görünüyordu. Tahmin ettiğimden daha rahat ve neşeli, ayrıca çok da zekiydi. Ondan haftalık vakıf toplantılarına katılmasını istedim ve o da kabul etti.

Vakıf, içinde bulunduğum zindan için mükemmel bir yerdi. İlaç tedavim tamamlanmış ve o an için kanseri yenmiştim. Ama sonra ne yapacağımı bilemiyordum. En iyi panzehir kendim dışında bir şeylerle uğraşmaktı. "Öncelikle bir

kanser hastasıyım, ondan sonra bir atlet" diye karar verdim. Birçok atlet dünyanın problemleri kendilerini ilgi-lendirmiyormuş gibi davranır. Seçkinlik, dar bakış açısı ve zenginliğimizle izole edilmişizdir. Ama atlet olmanın iyi bir tarafı var ki - yapabildiğimiz en iyi iş- insan için mümkün olan bir şeyleri tanımlamak. İnsanın sınırlarını belirlemesine, duvar gibi görünen kimi şeylerin aslında zihindeki bir engel olduğunu anlamasına yardımcı oluruz. Hastalığım bu yönüyle atletik performansla benziyordu. İnsan kapasitesi hakkında bilmediğimiz çok şey vardı ve bu mesajı yaymanın önemli olduğunu hissediyordum.

Kış ve bahar döneminin en önemli olaylarından biri başlangıçta sadece vakfa rehberlik yapacağını düşündüğüm, zamanla yakın bir arkadaşım olacak, Austin'de tanınmış bir ticaret adamı olan Jeff Garvey adında bir adamla tanışmam-dı. Ortak bir tanıdığımız tanıştırdı bizi ve Jeff beni öğle yemeğine davet etti. Ben de üzerimde tişört ve şort, Explo-rer'ımla onun yanına gittim. Konudan konuya atlayarak bir öğle yemeği yedik ve bisiklet yarışları üzerine de konuştuk. Jeff hırslı bir amatör sürücüydü ve her yıl meşhur Camino de Santiago'yu izlemeye İspanya'ya gidiyordu. Jeff annesini de, babasını da kansere kurban vermişti ve bu hastalıkla savaşabilmek için yapılabilecek bir şeyler arıyordu. Birkaç hafta sonra, Jeff'e tekrar yemek yemeyi önerdim ve onun

175

oLance Armstrong

vakfın yürütme işlerini üzerine alıp alamayacağını sordum Anlaştık ve vakfın CEO'su olmayı kabul etti.

Sonraki iki ay boyunca Kik'le birlikte vakıfta beraber çalıştık. Başlangıçta her zaman hazır cevap, hoş bir kız gibj geldi bana. Ama yavaş yavaş onun uzun sarı saçlarını fark etmeye, sıradan elbiselere her nasıl yapıyorsa çok seçkin bir görünüm kazandırdığını fark ettim. Çok hoş bir gülüşü vardı. Bu görünüşü içerisinde kaybolmamak çok zordu. Üstelik küstahlığını da beğeniyordum. Bu arada Kik boş zamanlarında bana ticari amaçlı araştırmalar bahanesiyle kitap okumaya başladı. Ama her ikimiz de hissettiklerimizi itiraf etmekte çok da istekli değildik.

Mart'ın başında Ride for the Roses'ın startını verdik. Bu büyük bir başarıyla sonuçlandı. 200.000 dolardan fazla para topladık; Wallflowers bir konser vermiş, dünyanın her tarafından, Miguel Indurain, Eddy Merckx ve Eric Heiden dahil, pek çok arkadaş yarışa katılmıştı.

Hiç unutamayacağım yardımlar oldu. Örneğin; oturmuş, birkaç yüz metre uzunlukta sıra oluşturmuş insanlara ismimi mümkün olduğunca hızlı bir şekilde karalayarak imza dağıtıyordum, önüme her gelene öylesine başımı kaldırıp bir göz atarak tekrar tekrar imza atıyordum.

Gözümün önünden bir çek defteri uçup açık bir halde masanın üstüne düştü. "Ne kadar istiyorsun?" diyen bir ses duydum. Başımı kaldırmadan, "Lanet olsun!" dedim ve inanılmaz bir biçimde başımı sallayarak gülmeye başladım. Bu sesi tanıyordum. Uzun zamandan beri kayıp Jim Hoyt, Pla-no'lu hemşehrimdi; beni ilk defa bisiklete oturtan, sonra da sevgili Camaro'mu alan. Şimdi tam karşımda eşi Rhonda ile beraber duruyordu. Sert anlaşmazlıklarımızdan ötürü on yıldan beri hiç görüşmemiştik.

Jim'in gözlerine baktım. "Özür dilerim" dedim. Ona bunu borçlu olduğumu düşündüm. "Kabul edildi" dedi ve "Şimdi ne kadar bağış yapmalıyım?" diye sordu. "Jim yapmak zorunda değilsin" dedim. "Hayır" dedi "Yardım etmek

176

Annem 17 yaşında beni dünyaya getirdiğinde olduğundan daha da küçük görünüyormuş. Aslında bir bakıma beraber büyüdük. (Linda Armstrong'un izniyle) 18 Eylül 1980, 9. yaş günüm. Ütülü gömleğime ve anemin yaptığı pastanın büyüklüğüne bakarak annemin beni hiçbir şeyden mahrum bırakmadığını anlayabilirsiniz.

(Linda Armstrong'un izniyle) 12 yaşındayken yüzme sporunun harika çocuğuydum ve biraz da şişmandım. En iyi arkadaşım ve en büyük destekçimle beraber mutfaktayım.

(Linda Armstrong'un izniyle) Yarış alanındaki en geç triatloncuydum.

Arkadaşım Mark Alien gibi triatloncular beni "Ufaklık" diye çağırırlardı.

(Linda Armstrong'un izniyle)

Kanser olmadan önce 1995 yılının Eylül ayında, Austin'deki ilk evimi kendisinden kiraladığım J. T. Neal ve bana yarış kazanmayı öğreten Jim Ochowicz'le ve beraber akşam yemeği yiyoruz. (Linda Armstrong'un izniyle)

Oslo'da 1993 yılında 21 yaşında Dünya Şampiyonu ve öfkeli bir bisikletçiyim. Atağa kalkarken çılgık atar, varış çizgisinde ise gösteriş yapardım. (Graham Watson)

m

Fleche-Wallonne yarışını 1996'da kazanırkenki vücut yapıma ve daha ağır tavırlarıma bakarak kanser öncesine göre duaimumdaki açık farklılığı görebilirsiniz. (Graham Watson)

Beyin ameliyatına hazırlanıyorum: Bir hemşire göğsümdeki kateterden kan alıyor, basımdaki benekler ise kanserli noktaları gösteriyor.

(Linda Armstrong'un izniyle)

İlaç tedavisi süresince hasta ve zayıftım; ama Fransa Bisiklet Turu'nu beş kez kazanmış ünlü Belçikalı şampiyon Eddy Merckx gibi arkadaşların moral vermek için ziyaretime gelmesi beni mutlu ediyordu.

Arka planda Och bir telefon görüşmesi yapıyor.

(Linda Armstrong'un izniyle)

Ameliyattan sonra görmek istediğim ilk kişi annem oldu. Açlığım ve yataktan kalkmaya çalışmam hâlâ aklımda. (Linda Armstrong'un izniyle)

E*

H 5 cjc ~

S o

I S-

S1 s

3" ft

S-og:

rt

5 ? & 2- g

Ş 3

fi £L

ü? ft

iyileşme sürecindeyim: Kel, yaralı ve düşünceli. (James Start)

I

2 Ekim 1997. Annemle kanser teşhisi konuluşunun

birinci yılını kutluyoruz. {Linda Armstrong'un izniyle}

Kik ve ben Pamplona'da beraber sabahlıyoruz. (Kristin Armstrong'un izniyle)

Bir turist olarak bakınca

İspanya çok farklıydı.

(Kristin Armstrong'un

izniyle)

Hi

...ve âşık bir adam... (Kristin Annstrong'un izniyle)

Santa Barbara'daki düğünümüzün ardından büyük bir parti var. Gelin ve damat puro içiyor. (Baron Spaffbord)

Bay ve Bayan Armstrong. Balayımıza bisikletimi de götürdüm. (Baron Spafford)

Doğruluk Yarışı:

Metz'deki zamana karşı

yarışa iyi şans için

sarı mayomu giydim.

(Graham Watson)

15 Etap: Fransa Bisiklet Turunun en zorlu günlerinde Pirenelere-nando Escartin ve Alex Zulle tarafından izlenirken dağ etaplarının kontrolünü elinde bulundurmak çok önemliydi. (Graham Watson)

Üç haftanın ve yaklaşık 3841 kilometrenin ardından Champs-Elysees 'deki zafer turunda Amerikan Posta Hizmetleri'nden takım arkadaşlarımla birlikteyim. (James Plant)

ve annemle beraber Paris'te yeniden birlikteyiz. Linda Armstrong'un izniyle) Bana her zaman kazanacağımı söyleyen eski dostum ve antrenörüm Chris Carmichael'la birlikte sarı mayomu gururla gösteriyorum.

(James Slant)

Kik ve ben arkadaşlarım Bili ve Laura Stapleton'la kucağımızda birbirimizin çocuklarıyla. Alex Stapleton, Luke'tan sadece birkaç hafta sonra doğdu. (Colleen Capasso)

Luke David Armstrong anne babasıyla beraber. Kik bize "Benim iki mucize evladım" diyor. (Baron Spafford)

I

Santa Barbara'da günbatımında yürürken. (Baron Spafford)

KİK o

istiyorum." "Hadi ama, yapma bunu" dedim. "Beş binlik na-sıp Yeterli mi?"

Kahkahayla gülmeye başladım. Beş binlik benim Camaro'ya verdiğim miktardı ve "İyidir" dedim. Çeki yazdı ve el sıkıştık.

Jim yarışlar için her yıl geldi ve şunu söylemeliyim ki hemşehrim çek defterini yazarken kendini kaybeder, karşılığında hiçbir şey beklemezdi.

Daha sonra, hafızamdan hiç silinmeyecek ikinci bir kişi geldi; benimki gibi yarı kel kafalı küçük bir kız. Gözlerimiz buluştu ve bir anda ruhça birleştik. Ben onun için imza atarken o benim hakkımdaki istatistikleri ezbere söylüyordu. Kariyerim üzerine her şeyi biliyordu. Kelly Davidson adında bir kanser hastası idi. Günlerce aklımdan çıkaramadım. Onu arayıp buldum ve iyi arkadaş olduk.

Yarışlardan sonra hâlâ Kik ile birbirimizi aramak için sebepler düşünüp dururken bir sıkıntının içine girdiğimi anlamam gerekirdi. Elektronik postalar yazarak, telefonda konuşarak öyle veya böyle vakıf toplantıları dışında da buluşabilmek için değişik sebepler bulmaya başlamıştık. Evime haftalık toplantılar için devamlı gelirdi ve bir akşam herkes gittikten sonra sadece o kalmıştı. Sadece ikimizdik ve oturma odasında oturmuş buralarımızı içerek sohbet ediyorduk. Sonra "Ben ne yapıyorum? Neden onunla yalnızım burada?" diye düşünmeye başladım. Eminim o da bunu düşünüyordu. Sonunda bir taksi çağırmak için kalktığında onu eve bırakmayı teklif ettim. Karanlık ve boş sokaklarda arabayı sürerken fazla bir şey konuşmadık, ama çok şey hissettik. Ortada bir şeyler vardı, ama ikimiz de bundan bahsetmeye hazır değildik. Bu sebeple sadece arabayla gideceğimiz yere gittik.

1997'NİN BAHARINDA BİR KOKTEYL İÇMEK İÇİN DIŞARI ÇIKMAYA ÇOK DA HAZIR değildim. Tedavideki belirsizlikler hâlâ devam ediyor ve bu bana üzüntü

veriyordu. "Ne olacak?" diye sordum Dr. Nichols'e, "Ölecek miyim yoksa yaşayacak mıyım, ne olacak?"

177

o Lance Armstrong

Tekrar bisiklete binmek için sabırsızlanıyor, ama vücudumdan emin olamıyordum. Kıymetli eşyalarımı ve tüm varlığımı hesaplayıp duruyor, ipotek ödemelerimi yaparken çok zorlanıyordum. Ayrıca bisiklet için birkaç kuruş daha ayırıp ayıramayacağımı merak ediyordum. Sonunda en azından yarışmaya karar verdim, sezonun geri kalanındaki dört yarışa çıkabilsem ikinci yıl kontratı için de Cofidis'le anlaşılabilir ve finansal endişelerimi giderebilirdim. BiU'e "Birkaç yarış bulalım" dedim.

Hastaneden çıktıktan bir ay sonra Cofidis'in basın toplantısında bulunmak için Fransa'ya uçtum. Takım yetkilileri beni görünce çok şaşırdılar, ama onlara beni Indianapolis'te bıraktıkları gibi solgun ve yatalak bir kurban olmadığımı göstermek istiyordum. Cofidis'teki insanlara baharda tekrar kendimi denemek istediğimi söyledim ve orada birkaç günlüğüne takım içerisinde çalışmalara katıldım. Onlar da bundan memnun oldular.

Austin'den Wimberly'ye, Dripping Springs'ten New Swe-eden'a, 160 kilometre kadar uzaklarda kiliselerin çanlarının ve traktör seslerinin dışında hiçbir şeyin olmadığı kasabalarda, eskiden sevdiğim yollarda her gün saatlerce süren ciddi bir çalışmaya başladım. Ama hissettiğim şeyler hoşuma gitmiyordu. Bazen saatlerce giderdim, ama sadece kısa bir yol alabilirdim ve bu beni çok yorardı. Ardından uzun bir uyku arası. Orta bir hızda sürerdim, dakikada 130 kalp atışı, ne var ki bir gün iyi hissederdim, bir gün kötü. Belirsiz, ama fazlasıyla alıştığım bir çöküş hissi vardı. Bu teşhisten önce hissetmiş olduğum bir haldi. Bunu içimde bir düğüm gibi hissettim. Sonra üşüdüm. Kanser tekrar yinelerse diye adeta korkudan felç olmuş durumda uykusuz bir gece geçirdim. Kanserden önce hiç üşütmezdim. Eğer bir şeyler beni kötü hissettiriyorsa, bu kanser olabilirdi.

Ertesi sabah kontrol için hemen Dr. Youman'a gittim. Ba« na tekrar hasta olduğumu söyleyeceği kesindi. Bu, vücudu! mun savaşılamayacağı kadar yayılmış bir hastalıktı. Bağışık!

178

KİKO

lık sistemim tahrip olmuştu ve rahatsızlığım "nötrofil" de-nen, kandaki akyuvarların sayısının azaldığı bir hastalıktı. Ve karşılaşılan her türlü mikroba açık bir hal almıştım.

Röntgen filmleri tamamen temiz değildi. Karnımda değişik lekeler vardı. Doktorlar ne olduğunu tam olarak bilemiyorlardı ve beni gözlem altında tutacaklardı. Tam bir yıkım içerisindeydim.

Durum böyleydi ve Dr. Nichols bana yılın geri kalanında çalışmalarını bırakmamı tavsiye etti. Bu tavsiyeyi onaylıyordum, benim için artık 1997 yılı için ciddi bir yarış olmayacaktı. Hâlâ iyileşme süreci içerisindeydim. Nichols'ün söylediğine göre bağışıklık sistemim yeterli ilaç tedavisinden geçmediği için toparlanamamıştı, ama

yine de benim tahmin ettiğimden daha iyi haldeydim. Uyum problemleri irade eksikliğinden çok hastalığın benden aldıklarıyla ilgiliydi.

Arkadaşlarım ve meslektaşlarım benim gibi hissediyorlardı; gergin. "Bak" dedi Och, "Neye karar verirsen ver, ama doktorlara ne yaptığını tam olarak söyle ve kafanı kullan, onlar sana ne kadar sıkı çalışman gerektiği konusunda daha net bilgi verirler." Şunu itiraf etmeliyim, belki bir daha hiç kurallara uygun ciddi bir yarışa katılamayacaktım. Vücudum tam zamanlı bir çalışma düzeninin sıkıntı ve zorluklarını kaldıramayabilirdi. Chris Carmichael beni çağırdı ve neler olup bittiğini öğrenmek istedi.

"Korkuyorum Chris" dedim, "Antrenmanlardan korkuyorum, eğer kendimi zorlarsam geri gelebilir diye korkuyorum."

GARİPTİR Kİ KANSERLİ OLMAK, İYİLEŞMEYE ÇALIŞMAKTAN DAHA AZ SIKINTILI BİR durum. İlaç tedavisin-deyken böylece beklemektense bir şeylerle uğraşıp duruyordum en azından.

Kimi zaman kendime hâlâ yarışçı diyebiliyordum, ama

179

oLance Armstrong

kimi zaman da diyemiyordum. Bir öğleden sonra civardaki kulüplerden birinde Bill'le golf oynamaya gitmiştik. Beşincj vuruşta beşinci deliğe gelmiştik. Bili iyi bir altıncı vuruşla ikinci vuruş şansı kazandı. "Bir zamanlar ben de bunu başarabilirdim" dedim hayran bir ifadeyle.

"Böyle vurmak ancak yeterince çalıştığın zaman mümkündür" dedi.

"Bili, anlamadın" dedim, "Ben emekli oldum."

Bill'le hep bunu tartışırdık. Onunla hep büyük dönüşümden bahsederdik. Şimdi ise ona kariyerimin bittiğini söylüyordum.

Birinci hedef üzerindeyken, "Şey, artık sadece iyi arkadaşız, çünkü artık bir menajere ihtiyacım yok. Artık hiç yaşamayacağım" demiştim. Bir kaç dakika sonra, bir sonraki hedef üzerindeyken sopayı sallayarak "Tekrar yarışmaya başlarsam neler yapacağız, planlarımız neler?" derken bir sonraki delikte tekrar kendi kendime bu fikirden cayıyordum.

"Umarım benimle yine biraz daha para kazanırım diye takılmıyoursundur, çünkü artık yaşamayacağım" diyordum. Bili benim ağlamaklı konuşmadaki ustalığını bilirdi ve şaka yaparak konuyu kapatmaya çalışırdı. Sık sık "Tamam, bu konuyu yarın konuşalım" derdi.

Daha sonra bu karmakarışık duygularımı derinleştiren bir olay oldu. Bill'in asistanı, bizim iyi arkadaşımız olan Stacy Pounds'a, akciğer kanseri teşhisi konuldu. Stacy bana hastalığım süresince hep yardımcı olmuştu ve vakfın ayrılmaz bir parçasıydı. 55 yaşında, tok sesli, zarif, çok sigara içen, Teksas'h güzel bir kadındı. Stacy çok kolay bir şekilde size dünyanın en aptal insanı olduğunuzu söyleyebilecek ve bir daha görmesenez bile "Çok hoş bir bayandı" diye hatırlayabileceğiniz biridir.

Stacy benim kadar şanslı değildi. Onun kanseri benimki gibi iyileşebilir bir şey değildi. Yıkılmıştık, yapabileceğimiz tek şey onu olabildiğince rahat ettirmektir.

Annem iki tane

çok güzel zincirli gümüş haç ile geldi ve bir tanesini ben taktım, diğerini Stacy'ye verdim. O bir agnostik idi. Aynı benim gibi- "Stacy, bu kolyeyi sana vermek istiyorum, ben de diğerini takacağım. Bu bizim bağımız olsun, tedavi olurken veya istediğin zaman tak, ben benimkini hep takacağım" demiştim. Onları dindarlık sembolü olarak değil, evrensel kanser ailesinin sembolü olarak taktık.

Stacy çok fenalaştı. Bir gün "Eğer daha iyi olmuyorsam daha fazla ilaç tedavisi istemiyorum" dedi. Dr. Youman onu iyileştirmeye çalışıyor, ama ilaç tedavisi işe yaramıyordu. Çok kötü olmuştu. Ayrıca hayatını da kurtaramayacaktı. Sonunda tedaviyi durdurdu. Doktor birkaç haftalık bir ömrü kaldığını söyledi.

Stacy'nin donanmada denizci olan Paul isminde bir oğlu vardı ve onu görebilmek için geri gelmesini istedi, ama hiç kimse onun gemiden çıkması için gerekli izni alamadı. Kongreden değişik insanları veya senatörleri aradık, ama hiç bir işe yaramadı. En sonunda düğümü ben çözdüm, dört yıldızlı bir general olan Charles Boyd'u tanıyordum. Almanya'da bir hava üssünde görevliydi, şimdi emekli olmuş, Washington'da yaşıyordu. Onu aradım ve ona "General Boyd, bir iyiliğe ihtiyacım var" dedim.

Stacy'yi anlattım ve dedim ki "Bu kadın ölüyor ve oğlu gemide..." General konuşmamı keserek "Lance" dedi, "Daha fazlasını anlatmana gerek yok, ben de karımı iki yıl önce kanserden kaybettim. Neler yapabileceğime bir bakayım." Ertesi gün çocuk eve doğru yola çıkmıştı. 'Kanser topluluğu' işte bu demektir.

Ama Paul eve varmadan önce Stacy birkaç gün için hastaneye gözetim için kaldırılmıştı. Bir grup arkadaş onu ziyarete gittik. Bili, ben ve annem onu berbat bir durumda, yoğun bir tempo içerisinde etrafta koşuşturan hemşireler arasında bulduk. "Acılar içerisindeyim, geceleri zili çalışıyorum, ama bana ağrı kesici ilaçlarımı dahi getirmiyorlar" dedi. Dehşete düşmüştüm.

oLance Armstrong

"Stacy, hemen seni buradan alıyoruz, eşyalarını toplaya gidiyoruz. Eve gidiyorsun ve sana devamlı seninle ilgilenecek bir hemşire tutuyorum" dedim.

Bir yetkili "Onu götüremezsiniz" diye karşı çıktı.

"Hemen götürüyoruz, kahrolası!" ctedim.

Bill'e arabayı getirmesini ve kapıyı açmasını söyledim Hastaneden çıkmıştık. Stacy son birkaç haftasını evinde geçirdi. Oğlu da gelmişti. Ona bakması için bir hemşire bulmuştuk. Olabildiğince savaştı ve doktorların tahmin ettiğinden daha fazla yaşadı. Ona teşhis Ocak ayında, benim ilaç tedavim bittiğinde konulmuştu. Şubat'ta işi bırakmıştı ve Mart'ta çok kötü hastaydı. Sonra da öldü ve hepimizin kalbini burarak gitti.

Çok ümitsizdim ve hâlâ sağlığım konusunda gergindim. Biraz da yaşıyor olma şansımın dolay kendimi suçlu hissediyordum. Stacy'yi kaybettikten sonra yarışlar bana önemli bir iş gibi gelmiyordu artık, ayrıca çok da gerçekçi değildi. Steve Lewis, Plano'dan ziyaretime gelmişti. Bendeki belirgin değişikliği o da görüyordu.

Gözleriyle görünceye kadar kanserin bana neler yaptığını anladığını zannetmiyorum, çok zayıflamış ve bembeyaz olmuştum. Elmacık kemiklerim dışarı çıkmıştı ve yenilmiş görünüyordum. Steve'e akciğer filmlerimi gösterdim ve ona "Gerçekten ölüyorum galiba" dedim.

Hâlâ yaşamımı kaybedebileceğim düşüncesini aklıma getirmemeye çalışıyordum. Tekrar nereden başlayacağımızı bilememek çok zor. Yeniden yarışma kararı veya Cofidis'le neler yapacağım beni aşan konulardı. Ne istediğimi bilmiyordum, neyin mümkün olduğunu da. Yarışların önemsiz olduğu duygusuna tahammül edemiyordum.

Steve, Fransa Bisiklet Tur'unda etap kazandığımda çekilmiş fotoğrafa bakıp "Bunu tekrar ne zaman yapacaksın?" dedi.

"Bu vücutla çok zor olacağına eminim" dedim.

"Dalga mı geçiyorsun?" dedi çok şaşırarak.

"Bir daha asla yarışamayacağım" dedim.

182

KIKO

Steve şaşırıp kalmıştı, çünkü daha önce hiç bir şeyden vazgeçtiğimi görmemişti.

"Galiba kaybettim" dedim. "Kendimi bisiklet üzerinde iyi hissetmiyorum." Ona

evimi kaybetmekten korktuğumu, bunun için de bazı harcama kısıtlamalarına gittiğimi anlattım. Bazı şeyler düşünüyor, içerisinde bisiklet olmayan alternatif gelecek planları yapıyordum. Steve beni yüksekten uçan biri diye bilirdi, ama şimdi bir kurban gibi konuşuyordum. Onun hatırladığı kadar keskin ve sert değildim artık. Kişisel hayatıma gelince, o da aynıydı. Lisa ve benim geleceğimiz için bazı kararları vermemiz gerekiyordu ve ben ciddi ciddi evlenmeyi düşünüyordum. O, kanserle savaşım boyunca her sıkıntıda benimle birlikteydi ve bunun benim için büyük bir anlamı vardı. Bana bir kedi yavrusu vermişti, adı Kemo'ydu.

"Onun bir eşi daha olmadığını düşünüyorum" dedim Steve'e, "Başıma gelenlerin hepsinde benimle birlikteydi ve sanırım her şeyde benimle birlikte olacaktır".

Ama Steve iki ay sonra beni görmeye geldiğinde Lisa ve ben ayrılmıştık. Bu size ne kadar karmaşık hisler içerisinde olduğumu gösteren bir kanıttır. Kanser hastalarının ilişkilerinde iki şeyden biri olur; ya daha yakın bir ilişki ya da kopma. Bizimkinde ayrıldık. Yavaş yavaş kendime gelirken aramızda konuşabilecek daha az şey bulabiliyorduk. Bu, belki bir tükeniş durumuydu. Hastalıkla mücadele ederken belki çok enerji harcamıştık, zor aşamalardan geçmiştik, bu da sonuçta bizi hissiz, duygusuz bırakmıştı. Mart ayında bir gün "Değişik insanlarla görüşelim" dedi.

"Tamam" dedim.

Ama ardından neredeyse hiç görüşemez olduk. Lisa benim çok ciddi hasta olduğumu anlamıştı. Ama anlamakta zorlandığım şey, neden yeterince duygusal donanımım olmadığıydı. Çok çok seyrek görüşür olmuştuk. Böyle bir ilişkiyi tam olarak koparamazsınız, işte bizimki de böyle yavaş yavaş oldu.

183

oLance Armstrong

Ne yapacağım konusunda kafam karmakarışıktı ve bir öğleden sonra Bill'le bisiklet binmeye gittim; normalde acemilerle asla bisiklete binmem. Etrafta yavaş yavaş yol alırken, "Onkolog olmak için üniversiteye döneceğim, belki de işletme okumak için" dedim.

Bili sadece kafasını salladı. Onun işletmede yüksek lisans derecesi vardı. Ayrıca Teksas Üniversitesi'nde hukuk okumuştur. "Biliyorsun, ben 11 yıl okudum" dedi Bili, "Okulda çok sıkıntılar yaşadım ve bütün hayatım boyunca da çok çalışmak zorunda kaldım. Ama sen bunları hiç yaşamadın züppe. Eğer zorunda değilsen neden her gün sabahın 4.30'unda ofisin yolunu tutmayı isteyesin ki."

"Beni anlamadın Bili" dedim, "Sana söylemek istediğim şey şu; ben artık bir yarışçı değilim."

Bir süre için Kik beni aramayı bıraktı. Ne kadar uğraşsam da ona ulaşamıyordum. İyi bir oyuncu olduğum konusunda ünümü duymuştu ve benim hakkımda tam emin olamıyor, yanlış bir şey yapmak istemiyordu. Alışık olmadığım bu durum beni çıldırtıyordu. Onun telesekreterine mesaj üstüne mesaj bırakıyordum. "Beni aramayı hiç mi düşünmüyor musun?" diye ısrar edip durdum.

Sonunda Kik insafa geldi. Onun da hayatı bir geçiş dönemindeydi, ama ben bunu bilmiyordum. Görüştüğü adamdan ayrılmıştı, işini değiştirmişti. Tüm bunlar birkaç hafta içerisinde olmuştu. Sonunda bir öğleden sonra aradığımda cevap verdi.

"Eee, yeni bir şey var mı?" dedim.

"Çok" dedi, "Yeni bir işe başladım ve çok meşgulüm."

"Yaa!" dedikten sonra derin bir nefes aldım. "Lanet olsun, bana hayatında birinin olmadığını söyleyeceğini zannetmiştim."

"Bunu söylemen çok garip, evet öyle. İki gün önce ayrıldım."

"Gerçekten mi?" dedim olabildiğince sıradan bir şeymiş gibi, "Yalnızsın yani?"

"Evet."

184

KİKO

"Peki, bu akşam ne yapıyorsun?" diye sordum.

"Seninle, ne istersen" dedi.

O andan beri birlikteyiz. Eşimi bulduğumu anlamıştım. İik kendini idare edebilirdi. O dayanıklı, özgür ruhlu, duygusal biriydi ve en önemlisi şımarık değildi; hem de baba-Sı Fortune 500 şirketinin yöneticilerinden biri olduğu ve para içerisinde yetiştiği halde. Kendine mukayyet olmasını bilir ve kimseden bir şey de beklemezdi. "Sanırım onu buldum" dedi Tım kendi kendime.

Onunla kendimi güvende hissediyordum. O beni vücudum, yaralarım, saçım yüzünden olan tüm güvensizliklerime rağmen, kel ve hiç kaşımın olmadığı hasta halimle beğenmiş ve bunları önemsememişti. Kik benim saç stilistim olmuştu. Başımı ellerinin arasına alıp 1960'ların astronotlarına benzeyene kadar şefkatle saçlarımı kısaltmıştı.

Önceki ilişkilerimde üstün olan taraf hep bendim, ama Kik'le öyle olmadı. Bazen ben götürüyordum, bazen o. Ama çoğunlukla onun benim gitmemi istediği yere gidiyordum. Şimdi bile böyledir. Kuzey, güney, doğu veya her nereye olursa. O yaz,

Kik Avrupa'ya gitmeyi planlamıştı. Daha evvel hiç deniz aşırı bir yere gitmemişti. Onun İspanya'dan değişim programıyla gelen üniversiteli bir arkadaşı ziyaretine gitmesini istemişti. "Neden İspanya'ya gidiyorsun ki?" dedim, "İspanya bir toz deryası."

"Kapa çeneni" dedi Kik, "Hayallerimi mahvetme, yıllardır bunun hayalini kuruyorum." Bir ay içerisinde gitmiş olacaktı. Bunun kabul edilemez olduğuna karar verdim. Yapacak tek bir şey vardı; onunla gitmek. Fransa Bisiklet Turu'nda sponsorlarımın hatırına bir görünmem gerektiğini düşündüm, ayrıca hâlâ güvenilebilir bir yarışçı olduğumu göstermek istiyordum. Bunu Kik'le birlikte oraya gidince yapmaya karar verdim. Yarışı bir de seyirci gözüyle izlemek istiyordum. Bu, benim yarışma isteğimi kamçılar diye umuyordum. Ona beraber gitmeyi teklif ettim ve o da bunu kabul etti.

185

o Lance Armstrong

Bu benim için bir uyanış oldu. Kendimi daha önce Avrupa'yı hiç görmemiş gibi hissediyordum. Ve aslında belki de görmemişim. Ben orayı bisiklet üstünde saatte 40 mil hızla görmüştüm, bir turist olarak hiç bakmamıştım. Ayrıca âşık da cieğildim. Her yere gittik. İspanyolca, İtalyanca ve Fransızca konuşarak havamı attım. 20'li yaşlarımı özledim. Profesyonel bir yarışçı olarak çoğu kimsenin 20'sinde yaptığı şeyleri 15'inde yapan birisi olarak fazla meşgulmüşüm. Kik ve arkadaşıyla birlikteliğimiz çok zevkliydi. Hayatımın bir dönemini olduğu gibi atlamıştım ve şimdi geriye gidip onu tekrar yaşayabilirdim. Hâlâ ne olacağını, bir gün mü, bir hafta mı, bir yıl veya daha mı fazla, ne kadar ömrümün kaldığını bilmeden öylesine yaşıyordum. "Carpe Diem" dedim kendi kendime, güne yapışmalıydım. Neye sahipsem onu iyi kullanmalıydım. Ve bu Kik ile birbirimize bakış açımızdı. Ben hayatı hiç kucaklamamıştım. Bir şeyler yapmıştım, mücadele etmişim, ama asla ondan zevk almamıştım. "Sen bu yeteneğe sahipsin" dedi Kik bana, "Sen bana hayatı nasıl sevmem gerektiğini öğretebilirsin, çünkü onun kıyısına gelip diğer tarafı gördün. Ve bunu bana gösterebilirsin."

Ama o bana gösterdi. O her şeyi görmek istiyordu ve ben ona bunları gösterecek kişiydim, kendim de görmüş oldum. İtalya'da yol kenarındaki kafelerde oturduk, parme-san peynirli tostlar yedik. Kik bana, "Seninle tanışmadan önce parmesan peyniri yeşil bir kutudan başka bir şey değildi benim için" diyerek takılırdı.

İlk profesyonel yarışmada bardaktan boşanırcasına yağın yağmurun canıma okuyup insanların benimle alay ettiği San Sebastian'a beraber gittik. Bu defa Biscay yolu boyunca şehrin bozkırlarını ve evlerin çatılarından kiremitleri seyrettim ve toz deryası sözümün tam aksine, İspanya'nın bu eski yerleşim bölgelerinden daha güzel yerler olamayacağını düşünmeye başladım.

Pamplona'da kızgın boğaları izledik. "Bütün gece uyu-

186

KIKo

mayalım" dedi Kik.

"Neden?" dedim.

"Öylesine, yani sen hiç sabaha kadar ayakta kalıp sabah gün doğarken eve gitmedin mi?"

"Hayır" dedim.

"Ne demek istiyorsun, yani hiç sabahlamadın mı? Deli misin, neyin var senin?" dedi. Bütün gece ayaktaydık. Pamplona'daki bütün gece kulüplerine ve diskolara gittik. SarJKh güneş yükseldi ve gün sokaklardaki gri duvar sütunlar altın renge dönünceye kadar ışıdı. Kik diğer birkaç arkadaşımın da düşündüğü gibi, benim çok hassas ve romantik olduğumu düşünüyordu. Chris Carmichael beni her zaman, "Bir doruk noktası olan, ama yüzeyin altında bunun çok daha fazlasının da olduğu bir çeşit aysberg" olarak tarif etmiştir. Kik de bundan emin görünüyordu. Monako'da onu sevdiğimi söyledim ona. Ansızın sessiz-leştiğimizde ikimiz de oteldeki odamızda giyiniyorduk. Bu ana kadar her şey alttan alta cereyan ediyordu. Ama onu odanın karşısından izlerken, kesinlikle tam olarak ne hissettiğimi biliyordum; karmakarışık birbirine girmiş aşk duyguları. Kafamdaki tek açık ve net olan şey Kik idi ve onun dışında her şey son derece karışıktı. Yaşayıp yaşamayacağımı bilmiyordum ve yaşayacaksam eğer, ne yapacağımı bilmiyordum. Bisiklet yarışçılığından neler bekleyebileceğimi, yarışmak isteyip istemediğimi, emekli olmak, üniversiteye gitmek veya broker olmak... hiçbir şey bilmiyordum. Ama Kik'i seviyordum.

"Galiba seni seviyorum" dedim odanın karşısından.

Kik aynanın karşısında durdu ve dedi ki "Galiba âşık mısın, yoksa emin misin? Bunu gerçekten bilmem gerek."

"Eminim" dedim.

"Ben de eminim" dedi.

Eğer herhangi birine âşık olacaksanız bu tamamen bizde olduğu gibi olmalı; heyecanlı ve mükemmel. Bizim ilişkimiz konuşmadan ilerliyordu, çok derinden, yoğun bakışlarla ve

187

o Lance Armstrong

i

bam teline dokunan karmaşık duygularla. Komik olan şey iSe benim hastalığımı hiç konuşmuyorduk. Konuştuğumuz ilk ve son defa çocuklardan bahsettiğimiz zamandı. San Antonio civarında geziyorken ona çocuk istemediğimi söyledim.

Bu ikimiz için de korkutucuydu. Kik her zaman "Bir erkek için hayatımı değiştiremem" derdi. O da benim gibi ilişkilerinde dengeli, duygularını kontrol eden, özgürlüğüne düşkün, incinmeyecek olan, kimseden bir şey istemeyen biriydi, bütün bunlar için biraz sertti. Ama şimdi gardımız tamamen düşmüştü.

Bir akşam bana "Eğer istersen beni yok edebilirsin. Çünkü seni engelleyecek bir savunmam kalmadı. Bu yüzden yaptıklarına dikkat et" uyarısında bulundu. Fransa Bisiklet Turu'na gittik. Ona yol boyunca sıralanmış on milyon seyirci ve yarışçı arasında yarışı anlatmaya çalışmışım. Ama çıkışta ve Pirene Dağları'nda, yol boyunca hayal meyal görünen rengârenk yarışmacıları görünce o da heyecanlandı. Sevinç çılgınlıkları atıyordu.

Tur'da sponsorları görmek ve gazetecilerle konuşmak gibi bir görevim vardı. O anda Kik'le ikinci hayatımı öylesine zevkli yaşıyordum ki tekrar yarışmak konusunda kararsız kalmıştım.

"Daha evvelki kadar iddialı değilim" dedim gazetecilere. "Belki de eğlence olsun diye yarışacağım bundan sonra." Bisikletin üzerinde olduğum halde onlara "Ben bir yarışmacı değil, sadece bir katılımcıyım ve bu yarış neredeyse imkânsız benim için" dedim.

"Bakın" dedim, "Bisiklet benim gerçek isimdi. Ve onu çok severim. Beş ya da altı yıl yaptım bu işi ve bütün Avrupa'yı gezdim ve oralarda yaşadım. Ama şimdi ailem ve arkadaşarımla beraber çocukluğumdan beri özlemini duyduğum şeyleri yapmak istiyorum."

YAZIN SONUNA DOĞRU HASTAYMIŞ GİBİ DEĞİL, SAĞLIKLI BİR İNSAN GİBİ görünüyordum. Saçlarım vardı. Ama tekrar yineler mi diye devamlı endişe ediyordum.

188

KIKo

Göğsümdeki kâbus gibi ağrılar devam ediyordu.

Kâbuslar görüyordum. Garip fiziksel reaksiyonlarım vardı, görünür hiçbir sebep yokken ter içerisinde kalıyordum. Buna en ufak bir tedirginlik veya stres sebep olabiliyordu.

Tedavi ediliyorken aktif bir şekilde kanseri yok edebiliyordum. Ama tedavi durduğunda kendimi çok güçsüz hissediyordum, hiçbir şey yapamadan ayakkabının diğer tekinin de düşmesini bekliyor gibi. Öylesine aktif ve saldırgan birikişiydim ki bir yıl daha ilaç tedavisi verselerdi çok daha iyi hissederdim. Dr. Nichols, "Bazı insanlar terapiden sonra öncesinden daha fazla sıkıntılar yaşarlar. Bu olağan bir şey. Hastalığın tekrarlamasını beklemek ona saldırmaktan daha zor, biliyorum" diyerek beni rahatlatmaya çalışmıştı.

Aylık kontroller en kötüsüydü. Kik'le birlikte Indianapo-lis'e uçardık ve tıp merkezinin yanında bir otelde kalırdık. Ertesi gün saat 5'te kalkar değişik röntgenler, tarama ve MRI'lar için sıvı metal karışımına benzer, tadı kötü, yoğun bir boya içerdim. Bu otele tekrar gelip, doktorun karşısına geçerek "Kanser olmuşsun" sözlerini duyma ihtimali çok ıstırap verici bir olaydı.

Kik de benimle kalkardı ve ben boya kokteylini içip, acılar içerisinde yere yığıldığımda hep olurdu. O şeyi yutmaya çalışırken yanımda dump sırtımı sıvazlardı. Bir defasında benim kendimi daha iyi hissetmem için tadına bakmayı bile teklif etmişti. Bir yudum almış ve yüzünü ekşitmişti, aynı bir erkek gibi.

Sonra tekrar hastaneye giderdik MRI ve kan testlerimle yüzleşmek için. Doktor röntgen filmlerini incelemek için panoya koyup ışığı açtığında başımı sokacak delik arardım ve o beyaz noktaları tekrar görebileceğimden ürkerdim. Kik filmleri okumayı bilmezdi ve ikimizin de tansiyonu harap edici bir seviyeye gelirdi.

Bir defasında bir şeyleri göstererek "Nedir bu?" diye telaşla sordu.

"Bir kaburga kemiği" dedim.

189

oLance Armstrong

Orada oturuyorken ikimiz de aynı şeyleri düşünürdük. "Sonunda hayatımın aşkını buldum, benim için bu dünyada her şey demek olan insanı ve eğer şimdi bir şeyler onu benden alırsa bütün işler bozulmuş olacak." Bu, insanı allak bullak eden bir histi ve hâlâ düşününce öyle hissederim.

Ama röntgenlerim temiz ve kan testlerim de normaldi. Her geçen ay hastalığın yinelenme ihtimalini azaltıyordu. Yavaş yavaş iyileşiyordum. Bütün amacım ve hedefim daha iyi olmaktı. Bir yıl geçmek üzereydi, Chris Carmichael beni yarışa zorlamaya başladı. Sonunda Austin'e uçup onunla görüştim. Bana yarışmam gerektiğini, sporda daha bitirmediğim bazı işlerim olduğunu ve aksi halde bütün yaptıklarımın çok boş görüneceğini ciddi bir şekilde söyledi ve bunu söylerken hiç çekinmedi.

Chris, Bill Stapleton ile uzun bir konuşma yaptı ve "Herkes ona ne istiyorsa onu yapmasını söylüyor, yarışlara katılmasını ise kimse söylemiyor" dedi. O, benim zorlanmam gerektiğini düşünüyordu ve ilişkimiz, gerektiği takdirde bunu yapabileceği bir seviyedeydi.

Chris'in beni niye görmeye geldiğini tam olarak biliyordum. John Koriath'a "Carmichael şehirde ve benim yarışlara katılmamı istiyor, ama ben istediğimden emin değilim" dedim. Chris'le benim favori yerlerimden biri olan Tex-Mex'e öğle yemeğine gittik. Tahminlerimiz doğruyd.

"Lance" dedi Chris, "Golf oynamak da ne oluyor, sen bisiklet sürmek için yaratılmışsın."

Başımı salladım şüpheli bir şekilde, " Bilmiyorum" dedim.

"Korkuyor musun?"

Korkuyordum. Bisiklet üzerindeyken bir boğa kadar güçlüydüm. Eğer hâlâ öyle değilsem ne yapacaktım? Veya ya bu yarışlar beni tekrar hasta ederse ne yapacaktım?

"Doktorlarının hiçbiri sana tekrar yarışabilirsin demeyecektir" dedi Chris, "Ama hiçbiri yarışamazsın da demeyecektir. Bence bir denemelisin. Biliyorum büyük bir risk,

190

KİKo

mücadele ve korku bilinmeyen bir durum ve ortada bir şey yok, ama sen buradasın ve yaşama geri dönmelisin."

Birkaç gün boyunca düşündüm; bu yanda tek bir seçenek vardı, ilaç tedavisine katlanmak ve bir muhasebeci olup işe gidip gelmek. Ama öbür yanda yarışçı olmak? Bunu tam bilemiyordum. İlaç tedavisiyle karşılaştırdınca Alp-ler'd^ki en kötü tırmanış bile bana düz gibi geliyordu.

Düşünmem gereken bir şey daha vardı. Sonraki beş yıl ödemelerim için sakatlık sigortam vardı ve eğer geri dönersem bu poliçe hakkımı kaybedecektim ve tekrar yarışmakla kendimi finansal uçurumlar arasında bulacaktım.

Chris bana takıldı ve Kik'le konuştu. Beni bisiklete tekrar binmem için teşvik edip durdu. Bense bundan sonraki hayatımda ne yapacağıma daha karar vermediğimi

açıklamaya çalıştım, ama o bunu kabul etmedi. Bir noktada Kik'e döndü ve "Sence tekrar yarışmalı mı?" diye sordu.

"Umurumda değil" dedi, "Ben bu adamı seviyorum".

Chris bana baktı ve "Tamam" dedi, "Onunla evlenebilirsin."

SONUNDA KARARIMI VERDİM; TEKRAR YARIŞMAYI DENEYECEKTİM.

TEKRAR bisiklete bindim ve bu defa kendimi iyi hissediyordum. Bill'e ve Kik'e "Bunu yapabilirim galiba" dedim. Chris'e bana bir çalışma programı hazırlamasını söyledim ve hızlı bir şekilde çalışmaya başladım. Normal olarak vücudum eski şeklini almayı reddetti. Eskiden ben 175 pound ağırlıktayken şimdi 158'dim. Yüzüm küçülmüş ve bir şahin gibi olmuştum. Bacaklarımdaki her adaleyi görebilirdiniz. Bili, Cofidis'i arayıp kalktığımı ve hazırlandığımı söylemişti. Bana, "İyi bir dönüş yapman için, seninle yarış programını konuşmak istiyorum" dedi ve Cofidis'teki insanların bir toplantı için onu Fransa'ya çağırdıklarını söyledi.

Bili o gece Paris'e uçtu ve Cofidis yöneticilerinin ofisinin olduğu köye ulaşmak için 4 saat yol gitti. Güzel bir öğle ye-

191

oLance Armstrong

1

meği vakti oraya ulaştı. Masada Alein Bondue ve Cofidis üst yetkililerinden Francois Migraine vardı.

Migraine, Bill'e Fransa'ya hoş geldin anlamında beş dakikalık bir konuşma yaptı ve "Sana buraya geldiğin için teşekkür ederim, ama şunu bilmeni istiyorum, onunla yaptığımız kontratı bitirmek istiyoruz. Başka yönde hareket etmemiz gerek" dedi.

Bili, Bondue'ye baktı ve " Bu ciddi mi?" diye sordu.

Bondue önündeki tabağına bakarak "Evet" dedi.

"Peki, buraya kadar uçup gelmemin bunu söylemeniz dışında bir sebebi var mı?" diye sordu Bili.

"Bunu yüz yüze söylemenin daha doğru olacağını düşündük."

"Bakın, bu yarışlar için çok düşük bir miktar ödemek durumundasınız" dedi Bili,

"Sadece onun yarışmasına izin verin. O gerçekten iyi bir dönüş yapmak istiyor ve çok ciddi. Onun yapabileceğini düşünmüyorum, bundan eminim."

Cofidis eski seviyemde yarışabileceğimden emin olamıyordu, ayrıca eğer yarışır da daha kötü hastalanırsam basında bu Cofidis için hiç iyi olmayacaktı.

Her şey bitmişti. Bili çok ümitsizdi ve "Bakın, o sizin takımınızın bir parçasıydı.

Onunla çalıştınız. En azından bir teklif yapın" dedi ve sonunda bunu düşüneceklerini söylediler.

Bili yemeğini bitirmeden kalktı ve Paris'e gitti. Haberi bana vermeye dayanamıyordu.

Paris'e gitmesinin sebebi bana haberi daha geç iletmekti. Sonunda Eyfel Kulesi'nin yakınlarında bir kafeye oturup cep telefonunu çıkarıp beni aradı.

"Ne oldu?" dedim.

"Sözleşmeni feshettiler."

Sustum, "Neden seni oraya çağırdılar peki?" diye sordum.

Birkaç gün geçtikten sonra, Cofidis yöneticilerinin fikirlerini değiştireceğini umuyordum. Gerçekten de Cofidis'ten beni aradılar ve 180,000 \$ teklif ettiler, eğer Uluslararası Bi-

192

KIKo

sıklet Yarışı Birliği (ICU) yarışını kazanırsam teşvik primi olarak daha fazlasını alacağımı ve her yarış için performans dayalı bir ek ödeme kazanacağımı söylediler. Teklif ettikleri miktar asgari verilen miktardı. Ama eldeki tek şey de buydu. Bill'in bir B planı vardı. Eylül'ün ilk ayında Kaliforniya, Anaheim'da her yıl düzenlenen büyük bir bisiklet fuarı vardı. Bütün büyük temsilciler orada olacaktı. Bili eğer burada sağlıklı ve yarışmaya hazır olduğumu gösterirsem, birileriyle irtibat kurabileceğimi hissediyordu. "Lance, basının önüne çıkıp herkese döndüğümüzü ve bu konuda ciddi olduğumuzu göstermemiz gerek" dedi.

4 Eylül 1997'de Bill'le bu fuara gittik ve 1998 sezonu için dönüyor olduğumu duyurduk. Bir basın toplantısı yaptım ve bir oda dolusu gazeteciye ve bisiklet yarış uzmanını toplayarak onları yarış planlarım konusunda bilgilendirdim. Cofidis'le aramdaki durumu anlattım ve kendimi reddedilmiş hissettiğimi açık açık söyledim. Kanseri olduğum dönem boyunca yarış sezonunu çok özlemiştim, şimdi kendimi iyi ve sağlıklı hissediyorken Cofidis bu konuda şüpheliydi. Şimdi bütün yarış dünyası açık artırmaya, satışa çıkmış olduğumu biliyordu. Oturdum ve gelecek teklifler için beklemeye başladım.

Kimse bir teklif yapmadı. Kimse beni istemedi. Fransa'nın en zirvedeki isimlerinden biri Bill'le kısaca görüşmüştü. Ama Bill'in 500,000 \$ kadar istediğini duyunca, ilgisiz görünerek "Bu, büyük bir yarışçının alabileceği bir rakam, neredeyse şampiyonluk ücreti" demişti. Başka bir takım, Sa-eco-Cannondale, bunu düşünüp bir teklif yapabileceklerini ve ertesi gün bir toplantı isteyebileceklerini söylemişlerdi. Ardından bir daha görünmediler. Bili yöneticilerini bulmalıydı ve bir toplantıda buldu.

"Neler oluyor?" diye sordu.

"Bunu yapamayacağız" dedi yönetici.

Hiçbir Avapa takımı benimle anlaşma yapmıyordu.

193

o Lance Armstrong

Bill'in aradığı yirmi telefondan sadece ikisi veya üçü geri arıyordu.

Üç gün geçmişti, ama hâlâ somut bir teklif yoktu ve gün geçtikçe kızgınlığım artıyordu. Bili Stapleton asıl yükü taşıyor ve bu da arkadaşlığımızı gerginleştiriyordu. Son bir buçuk yıldır bana kötü haberden başka hiçbir şey vermemişti. Sağlık sigortamın bittiğini, Cofidis ile sözleşmemim iptal edildiğini söylemişti, şimdi de kimsenin beni istemediğini söylüyordu.

Annemi aradım ve Cofidis ile durumumu, beni hiç kimsenin istemediğini anlattım. Telefonun diğer tarafında annemin gerginliğini ve sesindeki cesareti hissedebiliyordum.

"Biliyor musun?" dedi, "Sana bütün dedikleri buysa, ne kadar büyük bir hata yaptıklarını onlara göstermelisin."

Etrafımda karşılaştığım insanlar bana hep daha evvel olduğumdan daha zayıf olduğumu söylüyorlardı. Bir akşam Kik ve ben bir kokteyle gitmiştik ve orada onun da çalışmış olduğu High-Tech şirketinden birkaç insan daha vardı. Partide ayrılmıştık ve Kik onlardan birisiyle odanın bir köşesinde konuşuyordu. Derken onlardan birisi "Demek senin arkadaşın bu" deyip testislerimle ilgili kaba bir espri yapmış.

"Bunun senin için yeterince iyi olduğuna emin misin?" demiş, "Görünüşe göre yarım bir adam."

Kik donmuş, "Bunu cevap vermeye değer bulmuyorum. Ayrıca hiç de komik değil" demiş.

Onlara arkasını dönüp beni bulmuş. Bana olanları anlattığında kendimden geçmiştim. Kik'e böyle bir şey söyleyebilmiş olması onun inanılmaz derecede aptal bir adam olduğunu gösteriyordu veya partide çok içmiş olabilirdi, ama öylece çekip gitmesine izin veremezdim. Bara doğru bir içki daha alma bahanesiyle yürürken ona sert bir omuz attım.

Kristin bu davranışımı kabul etmedi ve tartışmaya başladık. Konuşmamanın çok ötesinde, kızgındık birbirimize. Onu eve bıraktım ve evime gittim. O herife prostat kanserinin nasıl bir şey olduğunu ve ilgili bazı istatistikleri yaz-

194

KİK o

dini aşağılayıcı bir sürü şeyle beraber. Düzinelerce farklı biçimde tekrar tekrar yazdım. "Böyle bir şeyi kız arkadaşım bir yana, herhangi birine söyleyebileceğine dahi inanmıyorum. Bunun komik olduğunu zannediyorsan senin cidden bir problemin var demektir. Bu bir ölüm kalım meselesi; bir, iki veya elli tane testise sahip olmakla ilgili değil" dedim.

HJjnu yaptığımında hâlâ üzgündüm. Gece yarısı olmasına rağmen yine de Kik'in evine gittim ve aramızda uzun bir tartışma oldu. Bu defa da o üzgündü. Adam onu işten atabilirdi, bunun üzerine iş sahibi olmanın yanında prensip sahibi olmak üzerine de konuştuk.

BILL BENİ KABUL EDECEK BİR TAKIM ARAMAYA DEVAM ETTİ.

KİMSENİN KONUŞMAK istemediği B sınıfı bir yüzücü için etrafta koştururan bir menajer gibiydi. İnsanlar ona bir baş belası gibi davranıyordu. Ama Bili ısrarla devam etti ve beni çok ağır yorumlara karşı korudu. "Hadi canım sen de" demişti birisi, "Seninki asla bir daha yarış pistinde yaşanamayacak, tekrar o hıza ulaşabilmesi mümkün değil."

Sonunda Bili benim için iyi bir fırsat olduğunu düşündüğü, devlet desteğiyle yeni kurulmuş olan U.S. Postal Service takımında bir şeyler ayarladı. Takımın en büyük sponsoru Subaru-Montgomery takımının eski sahibi ve aynı zamanda San Francisco'lu bir finansçı olan arkadaşım Thomas We-isel'di. Tek problem paraydı. Posta Hizmetleri de düşük bir taban ücret veriyordu. Bili, San Francisco'ya uçtu ve Genel Müdür Mark Gorski ile birkaç gün boyunca gergin görüşmeler yaptı. Bir anlaşmaya varamamıştık.

Vazgeçmenin eşiğine gelmiştim. Cofidis'ten aldığım teklif hâlâ geçerliydi, ama usanmışlığım o noktaya gelmişti ki onlar için yarışmaktansa hiç yarışmayabilirdim. Sakatlık poliçem aylık 20,000 \$ ediyordu, bu, beş yıl içinde vergi hariç 1,5 milyon dolar demektir. Eğer tekrar yarışacak olursam, Londra'daki Lloyd, yapmış olduğum poliçeyi bozmuş olacağımı söylemişti. Eğer yarışlara geri dönüş teşebbüsünde bu-

195
o Lance Armstrong

lunacaksam bütün kalbimle bu işin içinde olmalıyım diye karar verdim. Aksi halde bu sakatlık poliçesini riske atmanın mantıklı hiç bir tarafı yoktu.

BilHe, San Francisco'dan ayrılmadan önce Thom Weisel'in ofisine uğrayıp yüz yüze görüşerek hoşça kal demesi konusunda anlaştık; işleri halletmenin bir yolunu bulabilirdik belki. Thom'un ofisi, Trans Amerika binasında müthiş manzaralı etkileyici bir daireydi ve Bili biraz tereddütlü gidiyordu.

Bili, Thom ve Mark Gorski ile oturur oturmaz "Bili, Lance ne istiyor?" demiş Thom. "Asgari 215,000 \$ istiyor" demiş Bili, "Ayrıca bir de teşvik primi."

Uluslararası Bisiklet Federasyonu (ICU), büyük yarışlarda performansa dayalı ekstra ödül veriyordu. Eğer yeterince iyi sonuçlar alırsam ayrıca prim ödemek durumunda olmayacaklardı. Yani Bili, 150'ye kadar her ekstra puan için 500 \$ ve bundan sonraki puanlar için de 1000 \$ istiyordu.

"ICU'nun puantajının üzerinde bir puan almayı mı düşünüyorsunuz?" diye sormuş Thom.

Bir tür kompliman yapıyordu. Yani onlara çok pahalıya patlayacak bir skor onları düşündürmüştü.

"Başka yolu yok" demiş Bili.

Thom, Bill'i uzman bir müzakereci gözüyle uzun ve soğuk bir bakışla süzmüş.

Haftalardan beri süren görüşmeler boyunca Thom Weisel çok sert ve kararlı olduğu için hiçbir sonuca ulaşamamıştık. Ama bunun yanında o, beni tanır ve bana inanırdı.

Thom konuşmak için ağzını açtığı anda Bill'in içi içini yiyordu.

"Tamam, kabul ediyorum" demiş Thom.

Bili, derin bir nefes alarak rahatladığını göstermiş. Bir anlaşma yapmıştık ve artık bir yarışçıydım. Anlaşmayı imzaladım ve büyük bir basın toplantısıyla takımın bir üyesi olduğumu duyurduk.

Toplantıda, "Kendimi defolu bir mal gibi görmüyorum,

196

KIKo

ama eskiden olduğumdan farklı bir biçimdeyim" dedim. Kasım ve Aralık aylarını Birleşik Devletler'de çalışarak geçirecektim, daha sonra da Ocak'ta başlayacak ve 18 ay sürecek yarışlara katılmak için ilk defa denizaşırı ülkelere gidecektim. Bu, eski hayatıma geri dönmem ve kapalı kutudan çıkıp tekrar kıtanın her tarafında yarışmam anlamına geliyordu, t

Ama şimdi de başka bir problem vardı; Kik. Plano'ya annemi görmeye gittim.

Cumartesi sabahı kahve içerken, "Bugün gidelim ve bir pırlanta bakalım" dedim.

Annemim gözleri bir anda parladı. Benim ne demek istediğimi anlamıştı ve o günü Dallas'ın en iyi mücevheratçıları dolaşarak geçirdik.

Austin'e dönüp sadece kendim ve Kik için evde bir akşam yemeği hazırladım.

Evimin arkasındaki iskeleden Austin Gölü üzerinde günbatımını izledik. "Avrupa'ya gitmem gerekiyor ama sensiz gitmek istemiyorum. Senin de benimle gelmeni istiyorum" dedim sonunda.

Güneş, göl yamaçlarının arkasında görünmez olmuş, karanlık üzerimize çökmüştü.

Evimden yayılan ışık dışında ortalık karanlıktı.

Ayağa kalktım. "Bugün bir şeyler geldi ve sana göstermek istiyorum" dedim.

Elimi cebime attım ve kadife kutuyu çıkardım.

"Işığa doğru gel" dedim. Kutuyu açtım ve elmas etraftaki ışığı topladı.

"Evlen benimle" dedim.

Kik kabul etti.

Hastalığının tedavisi üzerinde hiç konuşmamıştık. Benimle birlikte aylık kontrollere gelmiş, röntgen ışınlarının önünde durmuştu, ama ilişkimizin genel portresi hakkında hiç konuşmamıştık. Ne var ki nişanlandığımızda onun annesinin arkadaşlarından birisi "Kızınızın bir kanser hastasıyla evlenmesine nasıl izin verirsiniz?" demiş ve bu, bizi durumumuzu ilk defa düşünmeye zorlamıştı. Kik sadece, "Bi-
197

oLance Armstrong

lirsin ki yaşadığım harika bir yılı sıradan yaşanmış yetmiş yıl tercih ederim, bütün hissettiğim bu. Hayat bir bilinmezler yumağı ve kimse ne olacağını bilemez" dedi.

Kik ve ben eşyaları topladık ve ülkenin diğer tarafına Santa Barbara, Kaliforniya'ya iki aylık yoğun bir çalışma kampına gittik. Sahilde küçük bir ev kiraladık ve burada öyle duygusal bir birlikteliğimiz oldu ki düğünümüzü de burada yapmaya karar verdik. Mayıs'ta evlenmeyi planlamıştık. Ama önce Ocak'ta Avrupa'ya gidecek ve 98 kış-bahar sezonunu denizaşırı bir yerde geçirecektik.

Jimnastik salonuna gidiyor, bacaklarımı kuvvetlendirmek ve vücudumun form kazanması için ağırlık kaldırma gibi temel çalışma hareketleri yapıyordum. Çalışma süremi de her geçen gün artırıyordum. Santa Barbara'daki çalışma kampında o kadar iyi sonuçlar elde ediyordum ki buna ben bile çok şaşırdım. Bir öğleden sonra Frankie Andreu ile dağlara doğru gittiğimizde "Hey, hepimizi perişan ettin, sözde kanserlin" demişti şaşkınlık içerisinde.

Kanserle mücadelede resmen başarılı olmuşum. 2 Ekim'de kanser hastalığının teşhisinin birinci yıldönümüydü ve atlatmışım. Doktorlar tekrar hastalanma ihtimalimin düşük olduğunu söylüyorlardı. Bir gün Dr. Craig Nic-hols'ten bir mesaj aldım. "Hayatına yeni baştan başlayabilirsin" yazmıştı.

Ama kanserden nasıl kurtulursunuz? Bu, kimsenin fikir verebileceği bir konu değildir. Ne demekti şimdi bu? "Tedavin bitti, iyileştin, git ve yaşamına devam et. Kolay gelsin!" diyordu doktorlar. Ama var olma savaşıdan sonra dünyaya tekrar dönüşte duygusal karışıklıklarla baş etmek için hiçbir destekleyici şey yoktu.

Bir gün uyanıyorsunuz ve "Tamam, artık iyiyim, kanserden kurtuldum, daha önce sahip olduğum normal yaşamıma dönme zamanı" diyorsun. Stacy Pounds bunu bana

ispatlamış oldu. Fiziksel olarak hastalığımı atlatmıştım, ama ruhum hâlâ iyileşmekteydi. Yaşama devam diye adlandırıla-

198

KIKo

bileceğim bir evredeydim.

Hayatım nasıl bir şekil alacaktı? Ne olacaktı şimdi? Devam eden kâbuslarım, karabasanlarım ne olacaktı?

€

199

sekiz

Kurtuluş

O O O

o o o o o o o o o o

Hasta olduğum zaman kendi kendime bir daha asla küfür etmeyeceğime, bira içmeyeceğime ve sinirlenmeyeceğime dair söz vermişim. Dünyanın en iyi ve en namuslu yaşayan insanı olacaktım. Ama zaman geçtikçe her şey değişti ve amaçlar ortadan kayboldu. Bir bira, bir bira daha içtim ve bir kez daha küfür ettim.

Normal dünyaya nasıl geri dönebilirsiniz? İşte kanserden sonra karşılaşmış olduğum sorunlardan biri de buydu ve eskilerin, her gününü sanki son gününmüş gibi yaşa sözü bile hiç işe yaramıyordu. Aslına bakarsanız bu güzel bir düşünceydi, ama uygulamaya gelince hiçbir faydası olmuyordu. Eğer ânı yaşamış olsaydım, çenemdeki üç günlük ergenlik sivilceleriyle sıradan, sevimli biri olur çıkardım. İnanın bana, bunu denedim ben.

İnsanlar benim bir zafer kazanmış olarak geri döneceğimi sanıyorlardı, ama başlangıçta her şey tam bir felaketti aslında. Eğer hayatınızın tam bir yılını ölüm korkusuyla geçirirseniz, geri kalan kısmını sürekli tatil yaparak harcamanın

o Lance Armstrong

hakkınız olduğunu düşünmeye başlarsınız. Ama tabii ki bunu yapamazsınız; ailenize, arkadaşlarınıza ve işinize dönmeniz gerekir çünkü. Ama bir yanım eski yaşamıma dönmeyi hiç istemiyordu.

Ocak ayında U.S. Postal Service takımıyla Avrupa'ya gitmiştik. Kik işinden ayrılmış, köpeğini başkasına bırakmış evi kiraya vermiş ve ona ait her şeyi toplamıştı. Monaco ve Nice'in arasında kalan Cap Ferrat'da bir daire kiraladık ve ben grupla yolculuğa çıkarken onu orada yalnız başına bıraktım. Bu yarış kadınlar ve sevgililerin hoşuna giden bir ortam değildi. Eşinizi bir konferans salonuna götüremezsiniz, çünkü bu bir iştir ve eşinizi iş toplantılarınıza götürmezsiniz.

Kristin yabancı bir ülkede tek başınaydı; ne arkadaşı vardı ne de ailesi, üstelik o ülkenin dilini bile bilmiyordu. Ama o tipik davranışlarından birini göstererek, sanki büyük bir macera yaşıyormuşçasına oraya yerleşmiş, bir Fransızca dil okuluna kaydını yaptırıp evini döşemişti; en ufak bir korku belirtisi bile göstermeden hem de. Bir kez olsun halinden yakınmamıştı. Onunla gerçekten gurur duyuyordum.

Ama benim tavrım onunki kadar olumlu değildi. Avrupa yarışlarında karşılaşacağım güçlülere karşı her şeyi en baştan düzene koymam gereken bu zamanda benim için

hiçbir şey yolunda gitmiyordu. Oranın nasıl bir yer olduğunu bile hatırlamıyordum. O kıtaya en son Kik ile birlikte gitmiştik, en iyi otellerde kalmış ve turistçilik oynamıştık, ama şimdi bu ülkeye tekrar geldiğimde iğrenç yemekler, yol üzerindeki izbe pansiyonlardaki rahatsız yataklar ve bitmek tükenmek bilmeyen bir yolculukla karşılaşmıştım. Orayı hiç sevmemiştim.

Yüreğimin derinliklerinde aslında buna hiç de hazır değildim. Eğer kurtuluşun ne demek olduğunu daha iyi anlamış olsaydım, geri dönüş girişimimi psikolojik sorunlar doğurmaya mahkûm olduğunu çoktan anlamış olurdu. Kötü bir gün geçirdiğim zaman, "Şimdiye kadar çok kötü

202

Kurtuluş o

günler yaşadım. Üç ameliyat, üç ay süren bir ilaç tedavisi atlattım, bir yıl boyunca cehennem hayatı yaşadım ve şu anda iyi bir binici olamamamın tek sebebi bu" demek istiyordum Ama aslında söylemem gereken sadece, "Sadece kötü bir gün, hepsi bu" demeliydim.

İçimde saklı kalan şüpheler ve burukluklarla bisiklete biniyordum. Eski kazancımın sadece bir kısmını elde ediyordum ve başka da bir gelirim yoktu. Buruk bir espriyle buna 'yiizde seksen kanser vergisi' adını takmıştım. Bisiklete binmeye başladığım ve eski formumu bulduğum anda Birleşik Devletler'in gelip kapımı çalacağını sanıyordum ve bunu yapmadıklarında da Bill'i suçlamıştım. Ona çok sinirleniyor ve sürekli bana neden hiç iyi bir haber veremediğini soruyordum. O sırada ben Avrupa'daydım, o ise Teksas'a geri dönmüştü, en sonunda telefonda bir uzlaşmaya varabildik. Ben yine hiçbir şeyin yolunda gitmemesinden yakınmaya başlamıştım. Bili, "Bak sana bir şey söyleyeyim mi, sana yeni bir ajans bulacağım. Buna daha fazla tahammül edemeyeceğim. Biliyorum buna ihtiyacım olduğunu düşünüyorsun, ama öyle değil. Ben yokum artık" demişti.

Bir an durdum ve, "Benim istediğim bu değil ki" dedim.

Hırsımı ondan almaktan vazgeçmiştim, ama hâlâ hiç kimsenin beni istemediğini düşünüyordum. Hiçbir Avrupa takımı beni istemiyordu ve Birleşik Amerika da beni istemiyordu.

İlk profesyonel büyük yarışmam 18 ay sonra, beş günlük bir İspanya Turu olan Ruta del Sol'du. 14. olarak bitirmiştik ve bir kazaya sebep olmuştu; ama o sırada bunalımda ve rahatsızdım. Ben birinciliğe alışkıktım, 14. sırada bitirmeye değil. Ayrıca, bu ilk yarışın gördüğü ilgiden nefret etmiştim. Performans endişesiyle kısıtlanmıştım ve basın sürekli üzerime gelmesi beni çıldırtmıştı, kimseye belli etmeden, görünmeden ve hiçbir şey söylemeden, kendi kendime şüphelerimle savaşarak sadece bisiklet sürmek ister-

203

o Lance Armstrong

dim. Sadece peloton'da bisiklet sürmek ve bacaklarımı eski gücüne geri döndürmek istiyordum.

İki hafta sonra, Fransa Bisiklet Turu'nun dışında yapılan karlı ve soğuk hava şartlarıyla tanınan bir yerde sekiz gün süren zorlu yarışma aşamalarını tamamladıktan

sonra Paris Nice'e geri döndüm. Yarışma öncesi bile başlı başına bir 'prova'ydı; zamana karşı yarıştı. Bu, sıralama için çekirdek bir sistemdi; provanın sonuçları peloton'da kimin yarışacağını belirleyecekti. Ben yarışmayı 19- sırada bitirdim, kanserden yeni kurtulan biri için fena bir sonuç değildi, ama ben olaya bu yönden bakmamıştım, çünkü ben kazanmaya alışmıştım.

Ertesi sabah iç karartan bir yağmur ve fırtınayla uyandım, sıcaklık -1°C civarındaydı. Gözlerimi açtım, ama böyle bir havada bisiklet sürmek istemediğimi biliyordum aslında. Gayet suratsız bir şekilde kahvaltımı yaptım. O gün neler yapacağımızı kararlaştırmak için takımla buluştum ve ekip olarak şöyle bir karara vardık; takım kaptanımız George Hincapie herhangi bir sebeple geride kalırsa hepimiz onu bekleyecek ve ona yardım edecektik.

Başlangıç alanında, ısınmaya çalışıyor ve aynı zamanda orada olduğum için ne kadar mutsuz olduğumu düşünüyordum. Bir kere böyle şeyler düşünmeye başladığımızda her şey daha da kötüye gider. Soğudukça bu tutumum daha da berbatlaşmaya başlamıştı. Bacak ısıtıcılarımı giyip vücudumun en azından bir bölümünü sıcak tutmaya çalışırken daha da suratsızlaşmıştım.

Uzun, düz bir parkurda ilerlemeye başladık. Yağmur çiseliyordu ve yandan esen rüzgâr sıcaklığı 1°C'den daha düşük hissetmemize sebep oluyordu. Yağmurun altında upuzun düz bir yoldan daha moral bozucu bir şey olamazdı herhalde. Tırmanış esnasında vücudunuz en azından biraz olsun ısınır, çünkü çok güç sarf etmeniz gerekir, ama düz zeminde iliklerinize kadar ıslanmaktan kendinizi kurtaramazsınız. Hiçbir ayakkabı koruyucusu ve hiçbir yağmurluk

204

Kurtuluş o

fayda etmez bu durumda. Eskiden olsa, herkesin çatırdamaya başladığı bu koşullara ben dayanırdım. Ama bugün de-

Hincapie yuzustu düşmüştü.

Hepimiz durmuştuk. Peloton'dakiler bizi geçerek hızla ilerlemeye başlamıştı. Bir süre sonra tekrar ilerlemeye başlamıştık, önde giden bisikletçilerin 20 dakika kadar gerisin-deydik ve bu hava şartlarında bütün gücümüzle çabalasak bile kaybettiğimiz süreyi telafi etmek 1 saatimizi alabilirdi. Yağmurun altında başımız öne eğip devam etmiştik.

Yandan esen rüzgâr giysilerimi delip geçerek yolun kenarına doğru savrulurken bisikleti sabit tutmak çok güçtü. Birdenbire, ellerimi kaldırıp gidonları kavradım ve yolun kenarına doğru kaymaya başladım.

Yolun kenarına çekildim ve yarışı bıraktım. Numaramı çıkardım ve kendi kendime, hayatımı sokaklarda donarak ve sırlıklam ıslanarak geçirmek istemiyorum ben, diye düşündüm.

Frankie Andreu tam arkamdaydı; doğruluşumu ve yolun kenarında sallanışımı çok iyi hatırlar. Ben yolun kenarında otururken bana bir süre yarışlara katılmamamı söyleyebilirdi. Frankie daha sonra o anda "Onun işi bitti" diye düşündüğünü söyledi. Yarışın sonunda diğer takım elemanları otele vardıklarında ben eşyalarımı topluyordum ve Frankie'ye "Ben yarışı bırakıyorum" dedim. "Bundan sonra

yarışmayacağım, eve gidiyorum." Takım arkadaşlarımın beni anlayıp anlamadıklarının bile benim için bir önemi yoktu artık. Herkesle veda-laştım, çantamı omzuma astım ve oradan uzaklaştım.

Orayı terk edişimin psikolojik durumumla hiçbir ilgisi yoktu. Çok güçlü hissediyordum kendimi. Sadece orada olmak istemiyordum. Yalnızca hayatımın geri kalan kısmını buz gibi bir havada ve acı içinde bisiklet sürerek geçirmek isteyip istemediğinden emin değildim.

Kik'e telefon ettiğimde markette alışveriş yapıyordu.

205

"HP

o Lance Armstrong

Ona, "Bu gece eve geliyorum" dedim. Telefonu iyi çekmediğinden söylediklerimi anlayamadı, sadece, "Ne? Neler oluyor?" diyebildi.

"Sana daha sonra anlatırım" dedim.

"Yaralandın mı?" diye sordu. Kaza geçirdiğimi düşünüyordu.

"Hayır, yaralanmadım" dedim. "Bu gece görüşürüz."

"Neden?" diye sordu.

"Ne kadar zamanım kaldı bilmiyorum, ama bu zamanı bisiklet sürerek harcamak istemiyorum. Nefret ediyorum bisikletten. Şartlardan da nefret ediyorum. Senden uzak kalmaktan nefret ediyorum. Buradaki yaşam tarzından nefret ediyorum. Avrupa'da kalmak istemiyorum. Ruta del Sol'da kendimi kanıtladım artık, tekrar oraya gidip bunu başarabileceğimi gösterdim. Artık kendime ya da kanserli hastalara kanıtlayabileceğim hiçbir şey kalmadı, hepsi bu işte" diye cevap verdim.

Onun, "Okulum ne olacak, mesleğim ne olacak, neden beni buradan uzaklaştırıyorsun?" demesine kendimi hazırlamıştım. Ama o bu sözleri asla söylemedi. Sadece sakın bir şekilde, "Tamam" dedi, o kadar.

Uçakta Cap Ferrat'ya dönerken o anki hislerimi çok iyi özetleyen bir Harley Davidson reklam afişi gördüm ve "Yeniden dünyaya gelebilseydim..." dedim ve ardından "Daha fazla gün batımı izlerdim... daha fazla..." gibi birçok şey sıraladım. Dergideki sayfayı yırttım ve Kik'e hissettiklerimi anlatırken bu afişi gösterdim ve "İşte bisiklete binmek istemeyişimin sebebi bu. Yaşamım böyle geçmemeli" dedim.

O da "Pekâlâ, önce güzel bir uyku çekelim ve birkaç gün bekledikten sonra bir karara varalım" dedi.

Ertesi gün Kik dil kursuna gitmiş ve ben bütün günü hiçbir şey yapmadan geçirmiştim. Tüm gün evde tek başıma oturmuş ve bir kez olsun bisikletime dönüp bakmamıştım. Kik'in gittiği okulun çok sıkı kuralları vardı ve bir telefon görüşmesi bile yapamıyordu. Onu üç kez aradım ve en so-

206

Kurtuluşu

nunda ulaştığımda, "Burada hiçbir şey yapmadan durmaya katlanamıyorum. Seyahat acentesiyle görüştüm, buradan gidiyoruz. O kadar" dedim.

Kik, "Şu anda dersteyim" dedi.

"Seni almaya geliyorum, zaten bu okul zaman kaybından başka bir şey değil" dedim.

Kik sınıftan çıkıp bir banka oturmuş ve ağlamış. Haftalardır yabancı dil engelini aşmaya çalışmıştı. Evimizin düzenini sağlamayı başarmış, alışveriş hesaplarını yapmış ve fi-nansal sorunları yoluna koymuştu. Fransız otoyollarında araba kullanmayı ve ücretleri nasıl ödemesi gerektiğini öğrenmişti. Ve şimdi tüm emekleri boşa gitmişti işte.

Onu almaya geldiğimde hâlâ ağlıyordu. Bir anda telâşlandım ve "Neden ağlıyorsun?" diye sordum.

"Çünkü gitmek zorundayız" dedi.

"Ne demek istiyorsun? Burada bir tek arkadaşın bile yok. Dillerini de bilmiyorsun. Üstelik bir işin de yok. Hâlâ neden burada kalmak istiyorsun ki?" dedim.

"Çünkü bu işe kalkıştım bir kez ve tamamlamak istiyorum. Ama eve gitmemiz gerektiğini düşünüyorsan gidelim o zaman" dedi.

O gece evde bir toplanma telaşı başladı ve Kik, başlangıçta yerleşirken olduğu kadar enerjikti. 24 saat içinde bir sürü insanın iki haftada bitirebileceği işi tamamlamıştık. Kevin Livingston'ı arayıp tüm eşyalarımızı ona verdik; havluları, gümüş takımları, lambaları, tencereleri, tavaları, tabakları, elektrik süpürgesini. Kevin'a "Buraya bir daha asla dönmeyeceğiz. Bu pılı pırtıyı istemiyorum artık" dedim. Bunun üzerine Kevin hiçbir şey söylemeye kalkmadı; söylememesi gerektiğini iyi bilirdi. Aslında sessiz biriydi. Ama yüzündeki ifadeden benim yanlış yaptığımı düşündüğünü anlamıştım, ama tek kelime bile etmeyeceğini biliyordum. Yine hastalanacağım diye her zaman endişeleniyordu. "Bedeninin sesi seni nereye sürüklüyorsa oraya git. Takma kafana" diyebilirdi. Kevin hastalığın tüm safhalarını benimle birlikte

207

I

o Lance Armstrong

1

yaşamıştı ve düşündüğü tek şey benim sağlığımdı. Kutuları onun sırtına yüklediğimde çok üzgündü, onun ağlayabileceğim düşündüm. Mutfak eşyalarıyla dolu kutuları sırtına yüklerken, "Al bunu. Hepsini al" dedim.

Kâbus gibi bir gündü, hatırladığım tek güzel anı Kik ile ilgiliydi, benim tüm karmaşamın içinde ne kadar da sakin görünüyordu. Patlamak üzere bile olsa onu asla suçlayamazdım, çünkü her şeyden fedakârlık edip, işini bırakıp Fransa'ya taşınmıştı, bense bir gece içinde Austin'e geri dönmeye ve emekli olmaya karar vermiştim. Ama o benim yanımda olmuştu her zaman. Son derece anlayışlı, destekleyici ve sonsuz sabırlıydı.

Amerika'ya geri döndüğümüzde herkes benim nerelerde olduğumu merak ediyordu. Sabah saat sekizde telefonu çaldığında Carmichael evdeydi. Bir Fransız muhabiri "Lance Armstrong nerede?" diye soruyordu. Chris, "Paris-Nice'te" diye cevap verdi. Muhabir kötü bir İngilizce ile "Hayır, o sporu bıraktı" dedi. Chris telefonu yüzüne kapattı, ama bir dakika sonra tekrar çaldı; bu kez başka bir Fransız muhabirdi. Chris, Bill Stapleton'ı aramış, ama Bili benden hiç haber alamadığını söylemiş. Och da aynı cevabı vermiş. Chris benim cep telefonumu aramış ve evime gelmiş. Ama

kimseyi bulamamış. Mesaj bırakmış ama ben hiçbirine cevap vermemişim; oysa böyle bir şey son derece sıra dışıydı.

En sonunda havaalanından Chris'i aradığımda, "Ben eve dönüyorum. Artık bunu istemiyorum. Artık bu bayağı otelleri, bu havayı, bu iğrenç yemekleri istemiyorum. Tüm bunlar ne işime yarıyor sanki?" dedim.

Chris, "Lance, ne istiyorsan onu yap. Ama bu kadar düşüncesiz olma" dedi ve biraz zaman kazanarak, sakın bir şekilde şöyle devam etti, "Basına konuşma, hiçbir açıklama yapma ve bu sporu bıraktığını kimseye söyleme" diyerek beni uyardı. Chris'i aradıktan sonra Stapleton ile görüştim. "Benim

208

Kurtuluş o

işim bitti" dedim. "Onlara geri dönebileceğimi gösterdim ve işim bitti."

Bili sükûnetini korumaya devam etti ve "Tamaaaaam" dedi. Chris'le çoktan konuşmuştu ve her şeyi biliyordu. Chris gibi o da duralamıştı.

Bili, emeklilik bildirisi için beklememi söyledi.

"Hadi, sadece bir hafta kadar daha bekle Lance. Bunu şimdi yapman çılgınlık."

"Hayır, beni hiç anlamıyorsun. Ben şimdi yapmak istiyorum."

Bili, "Lance, emekli olmak istemeni anlıyorum. Bu çok güzel, ama birkaç şey hakkında görüşmemiz gerek. Hadi, sadece birkaç gün daha bekle" dedi.

Sonra Och'u aradım ve her zamanki konuşmalarımızdan birini yaptık.

"Paris-Nice'ten ayrılıyorum" dedim.

"Bu çok büyük bir şey değil ki."

"Artık ben yokum. Bir daha yarışlara katılmayacağım."

Kik ve ben bitkin bir halde Austin'e dönmüştük. Eve girerken telefon çalıyordu, bütün gün de çalmaya devam etti; neden ortadan kaybolduğumu anlamaya çalışan bir sürü insan arıyordu. Sonunda her şey sakinleşti ve gece güzel bir uyku çekip dinlendikten sonra, Kikle birlikte Bill'in şehir merkezindeki hukuk bürosunda buluştuk.

Ben, "Buraya tekrar bisiklete binip binmeyeceğimi konuşmaya gelmedim. Bu konuyu tartışmayacağız. Benim işim bitti artık ve sizin bu konuda ne düşündüğünüz umurumda bile değil" dedim.

Bili, Kik'e baktı ve Kik sadece ona bakıp omuz silkti. Her ikisi de şu anda tartışacak modda olmadığını çok iyi biliyorlardı. Kik tükenmiş ve sinirli bir halde kabuğuna çekilmişti. Ama Bili ile göz göze geldiği anda aralarında bir şey geçti. Kik'in bakışları sanki "Ona karşı sabırlı davran, düşünceleri karmakarışık" diyordu.

Aradan 20 saniye kadar geçtikten sonra Bili konuşmaya

209

oLance Armstrong

başladı ve sonra, "En azından bir açıklama yapmalıyız, resmi bir açıklama. Hadi, hem de hemen yapalım" dedi.

"Sadece bir basın bülteni düzenleyelim" dedim. "Buna ne dersin?"

"Hayır, bu kötü bir fikir."

"Neden?"

Bill, "Ruta del Sol, Paris gibi yarışları bilirsin herhalde değil mi?" diye sordu. "Amerika'da hiç kimse bu yarışları duymamıştır bile dostum. Hatta hiç kimsenin senin tekrar bisiklete binmeye başladığından bile haberi yok. Yani basın toplantısı düzenleyip herkese bu sporu bıraktığını açıklamalısın kesinlikle. Biliyorum, dönüşünün efsanevi bir olay olduğunu düşünüyorsun, ben de sana katılıyorum. Söylemek istediğim, aslında bu yaptığın son derece şaşırtıcı bir olay. Sadece kanseri yenmek bile bir geri dönüşür aslında. Ama bunu hiç kimse bilmiyor."

"Ruta del Sol'da 14. oldum" dedim, kendimi savunmak istercesine.

Bill, "Lance, kansere yakalanan ve bir daha asla bisiklet kullanamayan bir adam olacaksın. Olacak olan bu işte" dedi.

Yine uzunca bir sessizlik oldu. Yanımda Kik yavaş yavaş başını yerden kaldırıyordu. "Bunu asla başaramayız" dedim.

Stapleton beni alt etmişti. Resmen emekliliğe ayrılmadan önce yapmam gereken yüzlerce şeyden bahsetti. "Anlıyorum, emekli oluyorsun, ama nasıl emekli olacaksın?" diye sordu Bili. Canlı bir basın toplantısı düzenlemek isteyip istemediğimi sordu ve sponsorlarla toplantılar düzenlememiz gerektiğini söyledi. Sonra da, "Bir veda yarışına olsun katılamaz mısınız?" dedi. Amerika'da son bir gösteri yapmadan bu sporu bırakamazdım.

"Neden Haziran ayındaki Ulusal Şampiyona'ya son yarışman olarak katılmıyorsun?" dedi. "Bu yarış kazanabilirsin, sen de çok iyi biliyorsun bunu. İşte bu bir geri dönüş olur;

210

Kurtuluş o

herkesin öğreneceği bir şey."

"Şey, bilemiyorum. Tekrar bisiklete binmek istediğimi sanmıyorum" dedim.

Bili, emeklilik açıklamasını ileri bir tarihe atarak beni iyi kandırmıştı. Ne zaman bir güçlkle karşılaşsa cesaretini yeniden topluyordu ve böylece daha fazla zaman kazanıyordu. En azından Ride for the Roses'tan önce emekli olamayacağımı söyledi ve bu da ancak Mayıs ayından sonraydı.

En sonunda beni ikna etmişti işte. Ona, açıklamayı yapmak için bekleyeceğimi söyledim. Ama bu arada da birkaç gün tatil yapmaya karar verdim.

U.S. Postal takımı çok sabırlıydı. Thorn Weisel beklememi önerdi. Ama sadece birkaç gün diye çıktığım tatil bir haftaya uzadı sonra da o bir hafta bir ay oldu. Bisikletimi kutusundan bile çıkarmamıştım henüz. Garajda, kutusunun içinde toz bağlıyordu.

BEN SERSERİNİN BİRİYDİM. HER GÜN GOLF OYNAYIP, SU KAYAĞI YAPTIM, bira içtim ve kanepeye uzanıp bütün gün televizyon kanalları arasında gezindim.

Bütün antrenman diyet kurallarımı çiğneyerek Tex-Mex yemek için Chuy's'a gittim. Avrupa'dan her dönüşümde ne kadar geç olursa olsun havaalanından doğruca Chuy's'a gitmeyi ve domates soslu buritto yemeği ve birkaç kadeh mar-garita veya Shiner Bocks içmeyi âdet edinmiştim. Artık orada her çeşit yemeği yiyordum. Bir

daha asla kendimi bundan mahrum etmeyecektim; yaşamda bana bir şans daha verilmişti ve bunu sonuna kadar değerlendirmekte kararlıydım.

Ama bunlar beni hiç de mutlu etmemişti. Huzurlu, özgür veya mutlu hissetmemi sağlamıyorlardı. Kendimi zorluyor-dum bunun için. Avrupa tatiline gittiğimizde Kik ile yakaladığımız o ruh halini tekrar yaratmaya çalıştım, ama artık hiçbir şey eskisi gibi değildi ve bunun sebebini de anlayamı-yordum. Aslına bakarsanız utanıyordum. Kafamın içi kurun-

211

I

o Lance Armstrong

tularla doluydu ve Paris-Nice'te yaptıklarım yüzünden çok utanıyordum. Sen asla bırakamazsın bu sporu oğlum. Ama bırakmıştım.

Tamamen kendi karakterimle çatışan davranışlar sergiliyordum ve bunun sebebi de kurtuluşumdu. Aslında bu çok karşılaşılan bir durumdur "Peki şimdi ne olacak?"

Önceden bir işim ve bir yaşamım vardı, sonra hastalandım ve tüm yaşamım altüst oldu; eski yaşamıma geri dönmek istediğimde ise şaşkınlık içine düşmüştüm, çünkü hiçbir şey bıraktığım gibi değildi; her şey avuçlarımdan kayıp gitmişti.

Bisikletten nefret ediyordum, ama düşünüyordum da bir yandan, Peki bundan sonra ne yapacaktım ben? Bir ofiste çaycı olarak mı çalışacaktım? Artık tam olarak bir şampiyon gibi bile hissetmiyordum. O anda ne yapmak istediğimi hiç bilmiyordum, sadece her şeyden kaçmak istiyordum ve bunu da yaptım. Tüm sorumluluklarımdan kaçtım.

Artık kanserden kurtulmanın sadece bedenin iyileşmesi olmadığını çok iyi biliyordum. Zihnimin ve ruhumun da iyileşmeye ihtiyacı vardı.

Kik'ten başka hiç kimse bunu tam olarak anlayamamıştı. Altındaki zemini altından çekip aldığım için bana karşı çok isyankâr ve öfkeli olması gerekirken, o dinginliğini korumaya devam ediyordu. Ben her gün golf oynamaya gittiğimde, o, evinden, köpeğinden ve işinden yoksun bir şekilde seri ilanları okuyor ve birbirimize nasıl destek olabileceğimizi düşünüyordu. Annem onun yaşadıklarını anlayabili-yordu. Bizi arıyor, Kik ile konuşmak istiyor ve ona, "Nasılsın?" diye soruyordu.

Ama Kik, haftalar süren golf oynamaları, içki içmelerim ve Meksika yemekleri yemelerime dur demek istiyordu artık; birileri benim iç dünyama girmeye çalışmalıydı. Bir sabah terasta oturup kahvelerimizi yudumlarken, ben fincanımı masaya koydum ve "Pekâlâ, sonra görüşürüz. Şimdi benim golf saatim" dedim.

Kik, "Lance, bugün ben ne yapacağım?" diye sordu.

212

Kurtuluş o

"Ne demek istiyorsun sen?"

"Bugün bana ne yapacağımı sormadın. Bana ne istediğimi veya senin golf oynamanın umurunda olup olmadığını hiç sormadın. Bana sadece ne yapacağını söyleyip gidiyorsun. Benim neler yaptığım senin hiç umurunda mı söyler misin?"

"Ah, üzgünüm" dedim.

"Bugün ben ne yapacağım?" dedi. "Ben ne yapacağım? Söyle bana hadi."

Tek kelime bile etmedim. Ne söyleyeceğimi bilmiyordum çünkü.

"Artık bir şeye karar vermen gerekiyor" dedi bana. "Gerçekten emekli olup sadece golf oynayan, bira içip Meksika yemekleri yiyen bir aptal olup olmayacağına karar vermek zorundasın artık. Eğer sen böyle biriysen, bu çok güzel işte. Seni seviyorum ve seninle ne olursa olsun evlenirim. Ama sadece bilmek istiyorum; böylece ben de kendimi ayarlar, senin golf masraflarını karşılamak için çıkıp kendime bir iş bulurum. Sadece söylemen yeterli."

"Ama eğer emekli olmayacaksan yemek yemeyi, içki içmeyi ve bu serseri yaşamı bırakıp düşünmeye başlamalısın, çünkü henüz hiçbir şeye karar vermeden bir şeye karar veriyorsun ve bu da hiç Lance'in yapacağı bir şey değil aslında. Bu sen değilsin Lance ve şu anda senin kim olduğunu bile anlayamıyorum, biliyor musun? Yine de seni seviyorum, ama artık bir şeyleri düşünmeye başlasan iyi edersin."

Kik bunları söylerken kızgın değildi. Aslında çok haklıydı: Ne yapmaya çalıştığımı bile tam olarak bilmiyordum ve ben serserinin tekiydim. Birdenbire onun gözlerinde benim emekli olmuş halimin yansımasını gördüm ve bundan hiç hoşlanmamıştım. Böyle amaçsız bir yaşamı sürdüremezdi ve ben de onu bunun için suçlayamazdım. Yavaşça şöyle dedi, "Peki şimdi söyle bana Austin'de yaşamaya devam edecek miyiz? Eğer burada kalacaksak bir iş bulacağım, çünkü artık sen golf oynamaya gittiğinde evde

213

o Lance Armstrong

tek başıma oturmak istemiyorum. Bundan çok sıkıldım."

Normalde hiç kimse benimle bu şekilde konuşamazdı. Ama o bunları neredeyse sevimli bir şekilde, kavga etmeden söylemişti. Ama biri bana kafa tutmaya kalkıştığında ne kadar inatçı olabileceğimi Kik çok iyi bilirdi; bu, kontrol edilmeye ve otoriteye karşı göstermiş olduğum eski bir refleksti. Köşeye sıkıştırılmaktan hiç hoşlanmam ve eğer sıkış-tırılırsam kurtulmak için gerek fiziksel, gerek zihinsel, gerekse duygusal olarak savaşıyorum. Ama o benimle konuştuğu zaman hiçbir şekilde saldırıya maruz kaldığım, savunmaya geçmem gerektiği, incindiğim veya üzerime gelindiği hissi uyanmamıştı bende, bunların sadece dürüstçe söylenen doğallar olduğunu biliyordum. Aslında bu, hafifçe iğneleyici bir şekilde derinliği olan bir konuşmaydı. Masanın yanında öylece kalakalmıştım.

"Tamam" dedim. "Bunu biraz düşünmeme izin ver." Yine de golf oynamaya gitmişim, çünkü bunun Kik'in umurunda olmadığını biliyordum. Mesele golf değildi. Asıl mesele benim kendimi yeniden bulmamdı.

KİK, STAPLETON, CARMICHEAL VE OCH BANA BİR KOMPLO

düzenlemişlerdi ve benim tekrar bisiklete binmemi sağlamak için sürekli arkamdan bir şeyler çeviriyorlardı. Ben ise emekli olacağımı söylemeye devam ediyordum, ama günler geçtikçe bu fikrimden caymaya başlamıştım. Bili, Mayıs'ta Philadelphia'da yapılacak olan ABD Ulusal Şampiyonası'na son yarışmam olarak katılmaya beni ikna etmişti.

Chris Carmichael Austin'e uçtu. Garajda hâlâ kutusunda duran bisikletime şöyle bir bakmış ve kafasını sallamıştı. Chris de tıpkı Kik gibi, benim bisiklet selesine ait olup

olmamak konusunda bilinçli bir karar vermem gerektiğini düşünüyordu. "Bak işte yaşıyorsun ve artık hayata dönmen gerekiyor" diye yineledi. Ama benim tam anlamıyla bir geri dönüş için henüz hazır olmadığımı da biliyordu aslında,

214

Kurtuluş o

bu yüzden de benim Austin'e gelişimin sadece Ulusal Şampiyona için bir antrenman programı oluşturmak için olduğu bahanesini öne sürüyordu. Ayrıca, ikinci Ride for the Roses da yaklaşmaktaydı ve bu yarış, Austin şehir merkezinde yapılacak olan, en alt seviyede bile olsa formda olmamı gerektiren ulusal yarışma için bir ölçüt olabilirdi. "Bu şekilde yarışmaya çıkamazsın" dedi Chris vücudumu göstererek. "Kulübünü utandırmak istemezsin herhalde."

Chris, benim emeklilik konusunda verdiğim karara aldırmadan, eski formuma geri dönebilmem için sekiz ilâ on günlük sıkı bir antrenman kampına ihtiyacım olduğu konusunda ısrar ediyordu; ona kalırsa bunu da Austin dışında bir yerde yapmalıydım. "Hadi bu kasabadan uzaklaşalım" dedi. "Burada dikkatini dağıtan başta golf olmak üzere o kadar çok şey var ki. Burada odaklanamazsın."

Gidecek bir yer bulmaya çalıştık. Arizona nasıl? Çok sıcak. Colorado? Rakım çok yüksek. Sonunda aklıma şu gelmişti, "Boone'yi hatırladın mı? Hani Kuzey Carolina'daki küçük hippie kasabası?"

Boone, Du Pont Bisiklet Turu güzergâhı üzerinde Appalachians'ta yüksek bir yerdeydi ve orasıyla ilgili çok güzel anılarım vardı. Du Pont Bisiklet Turu'nu orada tam iki kez kazanmıştım ve birçok öğleden sonramı bisiklete binerek ve oranın en yüksek tepesi ve en çetin tırmanış yeri olan Beech Dağı'na tırmanarak geçirmiştim. Çok yorucu ama aynı zamanda da çok güzel bir kasabaydı. Yakınlardaki Appalachians Eyalet Üniversitesi sayesinde bir sürü öğrencinin ve profesörün yaşadığı bir kolej şehriydi. Doğal olarak, üniversitede antrenmanlar da yapılıyordu ve ormanda kiralık birçok küçük kır evi vardı.

Benim de ilgimi çekti ve manzarası olmayan küçük bir kır evi kiraladım. Sonra da Bob Roll adında eski bir arkadaşımı antrenman partnerim olması için oraya davet etmeye karar verdim; 38 yaşında, yaşam dolu biri olan Bob yol yarışçılığından dağ bisikletçiliğine geçmişti ve on gün boyunca-

215

o Lance Armstrong

Kurtuluş o

ca bana çok rahat partnerlik yapabiliyordu.

Birlikte Kuzey Carolina'da Charlotte'a gittik ve üç saat boyunca dağların arasında arabayla yol aldık. İlk durağımız olan Appalachians'ta, Chris'in benim spor yapma fikrini yeniden keşfetmem için bir antrenman salonuna kayıt yaptırmıştı ve sabit bisiklet üzerinde benimle birlikte kendini de deneyecekti. Chris benim 'VO2 max'ima ve laktat alt değerlerime bakmıştı ve onun zaten bildiği şeyleri onaylamışlardı; Şişmandım ve vücudum biçimsizleşmişti. Genellikle psikolojik değerlerim en yüksek değerlerin de üstünde çıkardı. 'VO2 max'im normalde 85'ti, ama şimdi 64 olmuştu.

Chris bize yardımcı olan Appalachians'taki antrenörlere, "Takip edin. Tekrar geri döndüğümüzde 74 olacak ve bunu da sadece bir hafta içinde yapacak" demişti. Chris vücudumun yeni eşiklere çok kısa bir süre içinde tepki verdiğini biliyordu ve birkaç gün içinde en iyi forma ulaşacağımı düşünüyordu. Ama yine de beni mücadeleye motive etmek için "Yüz dolarına iddiaya girerim ki 500'ü geçemezsin" diyerek daha önceki pedal çevirme oranımı bir hafta içinde aşamayacağıma dair meydan okumuş, ben de iddiayı kabul etmişim.

O günden sonra tek yaptığımız yemek yemek, uyumak ve bisiklete binmek olmuştu. Bahar dağlarda yeni yeni yüzünü göstermeye başlamıştı, sürekli bir sis ve çiseleyen yağmur çam ormanlarını boğacak gibi oluyordu sanki. Her gün yağmurun altında bisiklet sürmüştük. Soğuk hava ciğerlerimi yakıyor, her nefeste dışarıya bembeyaz bir buz kalıbı üf-lüyordum sanki, ama umurumda bile değildi. Bu, kendimi tertemiz hissetmemi sağlıyordu. Sadece yer yer şose döşeli rüzgârlı arka yollarda bisiklet sürüyorduk. Çakılı, çam iğneleri kaplı sert zeminde sarkan dallardan sakınarak bisiklet sürmeye devam ediyorduk.

Geceleri de Chris'in hazırladığı kocaman pastaları ve haşlanmış patatesleri mideye indiriyor, bir yandan da anlamsız muhabbetler ediyorduk. Hikâyeler anlatıyor, eski

216
olayları, arkadaşlığımızın yeni başladığı yılları ve benim çömezlik günlerimi hatırlayıp gülüyorduk.

Her gece evi arıyordum ve Kristin eskisi gibi olmaya başladığımı söylüyordu; çok eğleniyordum, şakalar yapıyordum ve kesinlikle moral bozukluğu yaşıyormuş gibi görün-müyordum. Ne zaman ona soğuk ve yağmurlu havadan veya ne kadar uzaklara gittiğimizden bahsetmeye kalksam gülmeye başlıyordum. "Kendimi çok iyi hissediyorum" diyordum, söylediğime neredeyse kendim bile şaşırarak.

Beynimi sadece antrenman, bütün gün delicesine bisiklet sürmek ve geceleri kır evinde kabuğuma çekilmek gibi basit şeylere yormak hoşuma gitmeye başlamıştı. Bu berbat havadan bile hoşlanmaya başlamıştım. Sanki Paris-Nice'e, beni yıldırان şeylere geri dönmüş gibiydim. Paris'te bana darbe vuran şeyler soğuk hava ve nemli koşullardı, ama artık tüm bunların arasında bisiklet sürmek bana haz veriyordu, bunu yapma biçimimdi aslında bana haz veren.

Kampın sonuna doğru, Beech Dağı'na gitmeye karar vermiştik. Chris bunu teklif ettiğinde aslında ne yaptığını çok iyi biliyordu, çünkü bir zamanlar o dağı ele geçirmiştim ben. Karlarla kaplı zirve 1.500 metre uzunluğunda çok zorlu bir tırmanıştı ve benim Du Pont Bisiklet Turu zaferlerimin en kritik aşamasıydı. Yolda sıralanmış kalabalığın eşliğinde dağa tırmandığımı ve adımımı yolun üzerine "Hadi Armstrong!" yazışlarını çok iyi hatırlıyordum.

Başka bir yağmurlu, puslu ve soğuk bir günde Beech Dağı'nın rampasını tırmanıp döndükten sonra 160 kilometrelik bir çemberde bisiklet sürme planıyla yola çıkmıştık. Chris bizi arabayla takip edecekti, böylece zirveye vardıkten sonra bisikletleri arabanın arkasına yükleyip akşam yemeği için kır evine dönebilecektik.

Sürekli yağan yağmurun altında dört saat boyunca ilerlemiştik ve sonra beş saat oldu. Bir süre sonra Beech'in eteklerine varmıştık, altı saattir bisiklet üzerindeydim ve iliklerime kadar ıslanmıştım. Ama selenin üzerinde yükseldim ve

217

oLance Armstrong

Bob Roll'u geride bırakarak bisikleti rampadan yukarı doö-ru sürmeye başladım.

Tırmanışa başladığımda inanılmaz bir görüntüyle karşılaştım: Yolun üzerine ismim yazılmıştı.

Tekerleklerim yerdeki kirli sarı ve beyaz renkleri açığa çıkarıyordu. Bacaklarımın arasından yere baktım. Belirsiz bir şekilde, Viva Lance (Yaşa Lance!) yazıyordu. Yukarıya doğru tırmanmaya devam ederken yamaç daha da dikleşmeye başlamıştı. Pedallara iyice asılmıştım, çok çaba gösteriyordum ve tenimin sanki likör içmiş gibi, mutluluk ve tatminle pembeleştiğini, içimin ısındığını hissetmiştim. Vücudum içgüdüsel olarak beni tırmanmaya itiyordu. Bilinçsizce, selenin üzerinde yükselmiş ve hızlanmaya başlamıştım. Birdenbire, Chris arabayla bana yetişip camı açtı ve arabayı üzerime doğru sürmeye başladı. "Hadi, hadi, hadi!" diye bağıyordu. Onun arkasından bakakalmıştım. "Al-lez Lance, allez, allez!" diye bağıyordu. Pedallara daha da asıldım, nefes alışlarımın ne kadar hızlandığını duyabiliyordum ve daha da hızlandım.

Bu yokuş içimdeki bir şeyleri tetiklemişti sanki. Yukarı doğru çıktıkça, yaşamım gözlerimin önünden geçmeye başlamıştı, hem de her bir karesi; çocukluğum, ilk yarışlarım, hastalığım ve onun beni ne denli değiştirdiği. Belki de tırmanmanın bende yarattığı bu ilkel etki haftalardır kaçtığım şeylerle yüzleşmemi sağlıyordu.

Ertelemeyi bırakmanın tam zamanı olduğunu fark etmiştim artık. Harekete geç dedim kendi kendime. Eğer hâlâ hareket edebiliyorsan, hasta değilsin demektir.

Tekerleklerimin altından kayıp gitmekte olan yola, lastiklere sıçrayan sulara ve jant tellerine tekrar baktım. Daha da silik olarak yazılmış harfleri gördüm ve orada yazılı olan ismimi: Haydi Armstrong.

Yukarıya doğru tırmandıkça tüm yaşamım gözlerimin önünden geçti. Yaşamımın gidişatının ve ayrıcalıklarının ayrımına varmıştım, benim için ne ifade ettiğini de kavramış-

218

Kurtuluş o

um. Son derece basitti; uzun ve zorlu bir tırmanış.

Zirveye yaklaşmıştım. Hemen arkamda, Chris vücudumun hareketlerinden kalbimin yenildiğini görebiliyordu. Bazı yüklerin artık orada olmadığını hissediyordu.

Büyük bir canlılıkla dağın zirvesine ulaşmıştım. Bir mola yerine doğru yaklaştım.

Chris arabayı park edip dışarı çıkmıştı. Biraz önce olanlar hakkında hiç konuşmadık.

Chris sadece bana baktı ve "Bisikletini arabanın üzerine koyacağım" dedi.

"Hayır" dedim. "Bana yağmurluğumu ver, bisikletle ineceğim."

Yenilenmişim sanki. İşte yeniden bir bisiklet yarışçısı olmuştum. Chris gülümsedi ve tekrar arabaya bindi.

Yolun geri kalanını o güzel, huzur veren ve anlamlı dağları saygıyla selamlayarak tamamladım. Bisiklete binmek dikkat gerektiren, yatıştırıcı işti ve bisikletime duyduğum aşkla pedal çeviriyordum, ta ki Boone bana Kutsal Topraklar gibi görününceye ve sanki ben oraya hacı olmaya gelmişim gibi hissedene dek. Eğer bir daha böyle ciddi sorunlarım olursa, biliyorum ki Boone'ye döneceğim ve cevabımı bulacağım. İşte buralarda hayatımı geri kazanmayı başarmıştım.

Bir iki gün sonra üniversitenin antrenman salonuna va-tajımı ölçmeye gitmiştik. O kadar hızlı pedal çeviriyordum ki kilometre saati yerinden fırlamıştı. Makineyi o kadar hızlı döndürüyordum ki Chris dijital bir çıkış almayı dahi başaramamıştı. Gülerek avucumun içine 100 \$ koymuştu.

O gece yemekten Chris'e pek de önemsemeden şöyle demiştim, "Atlanta'daki yarışlara katılabilecek miyim acaba?"

Chris, "Haydi yapalım" dedi.

O akşam geri dönüşümü düşünmeye başlamıştık. Chris bir takım görüşmeler yapıyor ve bana yeni yarış tekerlekleri bulmaya çalışıyordu. Sonra Bili Stapleton'ı aradı ve şöyle dedi, "Hazır ol. Bambaşka bir adam olarak geri dönüyor. Bizim eskiden tanıdığımız adam olarak."

219

o Lance Armstrong

SADECE BİSİKLETE BİNMIYORDUM, KAZANIYORDUM DA AYNİ ZAMANDA. Birçok iniş çıkışlarım oldu, iyi ve kötü sonuçlar aldım, ama bu kez bana yetişmelerine izin vermeyecektim.

Boone'den döndükten sonra her gün bisiklet sürmeye başlamıştım. Formumda olmadığım zamanlarda, acı çektiğim zamanlarda ve düşüşte olduğumda bile bisiklete devam etmişim, o eski formumu yeniden yakalamaya çalışmışım ve bir daha asla, asla, asla bisikletimi terk etmeyi düşünmedim.

Bisikletimi nikâhıma bile götürmüştüm. Boone seyahatim, Nisan'98 tarihindeydi ve aynı yılın Mayıs ayında Kik ve ben Santa Barbara'da evlenmiştik. Yüzlerce insanı davet etmiştik düğünümüze ve Kik bir Katolik olduğu için küçük bir Katolik kilisesinde birbirimize yeminler etmiş, sonra da dans partisine gitmiştik. Gece boyunca hiç kimse oturmamıştı, salondaki herkes dans ediyordu ve o kadar güzel bir gece geçiriyorduk ki Kik ve ben o gecenin hiç bitmemesini istemiştik. Nikâhın sonunda misafirlerimizle birlikte otelin barında toplanıp kokteyl ve puro içmiştik. Birkaç gün deniz kenarında bir evde kaldık, ama bu çok da ideal bir balayı değildi, çünkü ben Boone seyahatinden sonra antrenmanlara başlamak için sabırsızlanıyordum. Her gün bisiklete bindim. En sonunda, çok önemli bir olaya dönüşmüş olan Ride for the Roses için Austin'e döndük. Şehrin bir kısmı kapatılmış ve bazı caddeler ışıklarla donatılmıştı. Çok iyi bir dereceyle ortaya çıkmıştım. Ben kürsüye çıktığımda Kik bağırma ve zıplamaya başlamıştı, öyle ki kendimi bir an Fransa Bisiklet Turu'nda kazanmış gibi hissetmişim. Bir anda onun beni daha önce bir zafer kazanırken görmemiş olduğunu fark etmişim. Omzumu silkerek, "Bu hiçbir şey" dedim, ama içten içe mest olmuşum.

Tekrar yarışmanın tadını almak harikaydı. Bunu Hazi-ran'da yine tattım; bisiklet dünyasına resmen geri döndüğüm ABD Ulusal Şampiyonasında dördüncü olurken takım

220

Kurtuluş o

arkadaşım George Hincapie birinci olmuştu.

Bir sabah kalktım ve Kik'e şöyle dedim, "Pekâlâ, belki de tekrar Avrupa'da şansımı denememin tam sırasıdır." Sevinçle başını salladı ve eşyalarımı toplamaya başladı.

Aslında ona "Haydi, Avrupa'ya gidiyoruz" dediğim gibi Avrupa'ya geldiğimizde de "Austin'e geri dönüyoruz" diyebilirdim ve Austin'e döndüğümüzde ise, "Biliyor musun ben büyük bir hata yaptım. Avrupa'ya geri dönüyoruz" ve o hiç yakınmadan benimle her yolculuğa çıkardı. Onun için hiç bir şey büyük bir felâket değildi.

Kik yeni bir ülkeye gitmenin ve yeni bir dilin heyecanını sevmişti ve ona, "Pekâlâ, haydi bir kez daha deneyelim" dediğim zaman bu ona çok kolay geliyordu. Kimi kadınlar bunun çok zor olduğunu düşünebilirler, ama ben bu yüzden onlardan biriyle evlenmedim işte. Birçok eş başlangıçta bunu başaramazdı. Ama diğer yanda benim eşim çivi gibiydi.

Kik ve ben geçici olarak Nice'te bir daire kiralamıştık ve ben yarışlarıma devam ederken, o da okula tekrar kaydını yaptırarak Fransızca derslerine başlamıştı.

Lüksemburg Tu-ru'na katılmış ve kazanmışım. İlk turdan sonra evi aradım ve Kik neden daha fazla heyecanlanmadığımı sordu, ama artık ben, geri dönüşümden kaynaklanan psikolojik tuzaklara karşı daha temkinliydim ve duygularımı ve umutlarımı kontrol altında tutuyordum. Bu sadece dört günlük bir yarıştı, ünlü bisikletçilerin büyük bir zafer olarak kutladıkları bir yarış değildi. Ama manevî açıdan bakarsanız çok büyük bir yarıştı aslında, çünkü tekrar kazanabildiğimi göstermişim - ve bunun karşılığı da bir miktar ICU primiydi. Bu yarış, yavaş yavaş kurtulmakta olduğum kendime güvensizliğimi tamamen ortadan kaldırmıştı.

Daha sonra bir hafta süren Hollanda Turu'na katılmış ve dördüncü olarak bitirmiştim. Temmuz'daki Fransa Bisiklet Turu'naysa katılmamışım, çünkü aşamaları üç hafta süren bir yarışa henüz hazır değildim. Onun yerine TV yorumlan

221

oLance Armstrong

yapıp, tarihinin en çekişmeli ve sarsıcı yarışmasına dönüşen bisiklet yarışını yolun kenarından izlemiştim. Fransız polisi takım arabaları konvoyunda yaptığı aramalarda, bagaja saklanmış EPO ve sentetik hormon bulmuştu. Takım üyeleri ve görevlileri nezarete alınmıştı; herkes şüphe altındaydı ve bisikletçiler yetkililerce kullanılan bu taktiklere karşı son derece sinirlenmişti. Yanşa başlayan 21 takım içinde, sadece 14 takım yarışı tamamlayabildi. Bir takım diskalifiye edilmiş, altı takım da protesto ederek yarışmadan çekilmişti.

Doping, dayanıklılık gerektiren diğer sporlar da olduğu gibi bisiklet yaşamının da kötü gerçeği idi. Kaçınılmaz olarak bazı takımlar ve bisikletçiler bunun bir çeşit nükleer silah gibi bir şey olduğunu hissetmeye başlamışlardı; öyle ki peloton'da yarışma dahilinde kalabilmek için bunu yapmak zorundaydılar. Ben asla bu şekilde

hissetmemiştim ve ilaç tedavisinden sonra yabancı bir maddenin vücuduma girmesi fikri bana daha da itici gelmeye başlamıştı. Kısacası, 1998 yarışı hakkında çok karmaşık duygularım vardı: Bu ateş fırtınasına yakalananlar arasında çok yakından tanıdığım ve sempati duyduğum bisikletçiler de vardı, öte yandan bu olaydan sonra yarışmanın daha adil olacağını hissediyordum.

Yaz boyunca bisiklette kendimi sürekli geliştirmeye devam ettim ve Ağustos'ta Kik ve ben, benim bir bisikletçi olarak geleceğimin, artık Nice'te bir ev alabilecek kadar garanti altında olduğuna karar verdik. Kik yarım yamalak Fransızcası ile bankacıları ikna ederek mobilyaları alıp, yeni eve taşınırken, ben de takım arkadaşlarımla birlikte dünya üzerindeki en zorlu yarışlardan biri olan ve üç hafta sürecek Vuelta a Espana'ya (İspanya Turnuvası) gitmiştim. Bisiklette üç büyük turnuva vardır, İtalya, İspanya ve Fransa.

1 Ekim 1998'de, kanser teşhisi konulduktan yaklaşık iki yıl sonra Vuelta'ya katılmışım. Yarışı dördüncü olarak bitirdim ve bu başarı şimdiye kadar kazanmış olduğum tüm yarışlar kadar önemliydi benim için. 23 günde yaklaşık 1600

222

Kurtuluş o

kilometre bisiklet sürmüş ve madalya kürsüsünü sadece altı saniyeyle kaçırmışım. Birinci olan, yani İspanyolu Abraham Olano benden sadece 2 dakika 18 saniye öndeydi. Dahası, yarışın en zorlu dağ aşamasını o kuvvetli rüzgârlar ve dondurucu soğuklarda neredeyse önde tamamlamışım. Yarış o kadar zorluydu ki katılanların neredeyse yarısı bitiş çizgisine varmadan yarışı bırakmışlardı. Ama ben bırakmamışım.

Vuelta'da kazandığım dördüncülük, bir geri dönüşten çok daha fazlasını ifade ediyordu benim için. Daha önceki yaşantımda büyük bir günübürlük yarışçıydım, ama asla üç hafta süren bir yarışta yarışmacı olmamışım. Vuelta, sadece benim geri dönüşümü değil, aynı zamanda daha da iyi bir bisikletçi olduğumun göstergesiydi. Dünyadaki tüm yarışları kazanabilirdim. Sağdan sola ICU sıralama noktalarını silip süpürmüştüm ve birdenbire asıl olay ben oluvermişim.

BEN VUELTA'DA YARIŞIRKEN, KİK ADINI 'TAŞINMAK' KOYDUĞU GÜÇ denemesi yarışına girmişti. Kirada oturduğumuz dairemiz üçüncü kattaydı ve Kik iki gün boyunca tüm eşyalarımızı, kutuları, bisiklet malzemelerini ve mutfak eşyalarını kutulara yerleştirip birer birer asansöre, oradan arabanın bagajına taşımış, sonra da yeni evin dik merdivenlerinden çıkarmıştı. Sonra eski eve tekrar dönüp aynı şeyleri tekrarlamıştı. İki gün boyunca yorgunluktan gözleri kıpkırmızı olana kadar çalışmıştı.

Döndüğümde Kik bana eşyalarımın yerleştirilmiş, buzdolabı doldurulmuş olduğu yeni evin anahtarlarını verdi. Bir sebepten bu beni çok mutlu etmişti. Bu ev bütün bir yılın sonunda elde etmiş olduğumuz bir şeydi. Başarmıştık, Avrupa'ya yerleşmiş ve kariyerimi yeniden kazanmıştık. Kik şimdi biraz Fransızca konuşuyordu ve bizim bir evimiz ve ortak bir hayatımız olmuştu, bu bizim için her şey demektir. Kik, "Aman Tanrım, başardık.- Her şeye yeniden başladık" dedi sevinçle.

223

o Lance Armstrong

Bunu kutlamak için, hâlâ en sevdiğim yerlerden biri olan Lake Como'da birkaç gün tatil yapmıştık. Muhteşem bir otelde yer ayırtmıştım; kocaman bir terası olan ve geniş manzaralı bir odaydı ve tek yaptığımız uyumak, yürüyüşe çıkmak ve şık akşam yemeklerine katılmaktı.

Sonunda sonbahar ve kış tatillerimizi geçirmek üzere Austin'e döndük.

Dönüşümüzden hemen sonra U.S. Postal takımı direktörü Johan Bmyneel'den bir e-posta aldım. Vu-elta'daki başarım için beni kutluyor, "Sanırım bu dördüncülük senin tahmin ettiğinden daha da iyi bir sonuçtu" diye yazıyordu. Sonra da ilginç bir öngöründe bulunuyordu: "Gelecek yıl Fransa Bisiklet Turn kürsüsüne çok yakışacaksın."

Mesaj böylece bitiyordu. Gönderdiği e-postayı kaydedip kelimeleri incelemeye başladım. Tur? Johan sadece benim yeniden bir etap yarışçısı olacağımı düşünmüyordu, aynı zamanda tur bisikletçisi olacağımı da düşünüyordu. Yani hepsini kazanabileceğimi düşünüyordu.

Bu gerçekten de düşünmeye değer bir şeydi.

Sonraki birkaç gün boyunca e-postayı okuyup inceledim. Bir yıl süren bir karmaşa ve kendine güvensizliğin ardından, artık ne yapmam gerektiğini çok iyi biliyordum.

Fransa Bisiklet Turu'nu kazanmak istiyordum.

Tüm yaygaralardan, çaresizliklerden ve felaketlerden sonra, hasta olduğun gerçeğini kabullendikten ve sağlığına kavuştuğun için şükrettikten sonra, hayatta kalmak kelimesinden anladığın şey; bir yere gitmek için sabahları tıraş olmak, işe gitmek, sevecek bir eşinin ve büyütecek çocuklarının olması gibi eski alışkanlıklara ve rutinlere geri dönmek ve tüm bunların, günlerini birbirine bağlayan ve onlara 'yaşam' sözcüğünü hak eden anlamlar katan ince bağlar olduğudur aslında.

Boone'de en çok sevdiğim şeylerden biri de o güzel manzarasıydı. Yolun bir dönemecinde ilerlerken birdenbire beklenmedik manzara ortaya çıkıverirdi, ağaçların sınırları birbirinden ayrılır ve ufukla birleşen otuz dağ sırasını göre-

224

Kurtuluş o

bilirdim. Sonra hayatımı da aynı şekilde görmeye başlamıştım.

Bir çocuğum olsun istiyordum. Ben hastayken baba olmak, hayatın bir sonraki dönemecinde gizlenen bir şey, belki de imkânsız bir şeydi, bu şansımı kaybettiğimi düşünüyordum. Ama şimdiki bakışım tıpkı uzaklarda görünen dağ sıraları gibi net ve belirgindi; babalığı daha fazla ertelemek istemediğimi biliyordum. Neyse ki Kik de en az benim kadar hazırdı buna. Geçen yıl yaşadığımız çalkantılı günlerin dışında, Kik ile birbirimizi çok iyi anlıyor ve uyumlu bir çift oluşturuyorduk; çocuk sahibi olmayı isteyecek kadar hem de.

İronik olarak, bu süreç, tıpkı kanser tedavisi gibi tıbben karmakarışıktı; birçok araştırma ve düzenlemenin yanı sıra bir sürü şırınga, ilaç ve iki de ameliyat gerektiren bir süreçti. Arınmış bir durumdaydım. Kik hamile kalabilmek için, benim San Antonio'da geçirdiğim o berbat günde saklanan spermleri kullanarak mikroenjeksiyon yöntemini uygulamak durumundaydı.

Bundan sonra yazacağım satırlar yaşamış olduğum tecrübeyi doğru ve açık bir şekilde sizlere anlatma girişimi olacaktır. Birçok çift için mikroenjeksiyon tedavisi onlara özel bir şeydir ve bunu paylaşmak istemezler, böyle bir hakları da vardır tabii ki. Ama biz böyle bir çift değiliz. Tüm detayları anlatmak konusunda son derece serbestçe davranmamız karşısında birçok eleştiri alacağımızı anlayabiliyoruz, ama bunları diğer çiftlerle paylaşmak istiyoruz, çünkü birçok çiftin kısırlık problemi var ve bir aile kuramayacakları korkusuyla karşı karşıyalar. Biz onların mikroenjeksiyonun önemli noktalarını ve ileride neler yaşayacaklarını öğrenmelerini istiyoruz.

Biz bir aile kurmaya Noel'den hemen sonra karar vermiştik ve ben kanseri araştırdığım kadar detaylı bir şekilde, internetten bularak ve doktorlara danışarak mikroenjeksiyon yöntemini araştırmaya başlamıştım. Cornell Üniversite-

225
o Lance Armstrong

si'ndeki mikroenjeksiyon uzmanlarını ziyaret etmek amacıyla New York'a bir seyahat ayarlamıştık. Ama oraya gitme tarihimiz yaklaştıkça kafamızda başka düşünceler de oluşmaya başlamıştı. Bu tecrübe son derece tarafsız ve öznel olmayan bir tecrübe olacaktı ve ilaç tedavisi gördüğüm zamanlardaki gibi, New York'a gidip haftalarca yabancı otel odalarında kalma düşüncesi usanç vericiydi. Fikrimizi değiştirdik ve yaşadığımız eyalette bir mikroenjeksiyon uzmanı olan Dr. Thomas Vaughn'ı aramaya karar verdik.

23 Aralık'ta Dr. Vaughn ile ilk randevumuza gittik. İkimiz de heyecanlıydık, ofisindeki sandalyelerde otururken ben, Kik'in 'tıbbi tavır' dediği ve ne zaman bir kliniğe gitsem hep farkında olmadan takındığım tavrı takınmışım, ağzım sımsıkı kapalı ve gözlerimde çok sert bir bakışla oturmaktaydım. Kik, benim bu suratsızlığımı bastırmak için sürekli gülüyordu, böylece Dr. Vaughn bizim artık bir aile olabileceğimizi düşünmüştür sanırım.

Mikroenjeksiyon prosedürlerini konuşmaya başladığımızda Kik'in biraz kızardığını fark etmiştim. O böyle tıbbi bir dile alışkın değildi, ama prostat kanseri geçirdikten sonra, böyle herkesin içinde cinsel konular konuşmak benim için hiç de büyük bir şey değildi. Ofisten, bunun çok çabuk gerçekleşebileceğine dair içimizde bir hisle ve kabataslak bir plan yaparak ayrıldık; her şey yolunda giderse Kik Şu-bat'a kadar hamile kalacaktı. Zamanlama çok önemliydi, çünkü eğer Fransa Bisiklet Turu'nu kazanmak istiyorsam bebeğin dünyaya geliş tarihini benim bisiklet yarışları programıma göre ayarlamamız gerekiyordu.

İki gün sonra Kik bir röntgen laboratuvarına ilk randevusuna gitmişti. Hemşireler onu kaygan bir röntgen masasına bağlamışlar ve içine boya püskürten işkence aleti gibi bir şey yapıştırmışlardı. Röntgen ışınları onun tıkalı kanalları veya başka bir problemi olup olmadığından emin olmak için uygulanıyordu. Hemşireler onu doğru noktaya getirene kadar iki kez hata yapmışlar ve Kik acıdan hıçkırarak ağlf-

226

Kurtuluşu

ma noktasına gelmişti. Ama her zamanki gibi ağlamaya dayanamıyordu. "Çok acıklı bir durumdayım" dedi.

Ertesi gece Noel akşamıydı, yani onun için Tanrı'ya içki sunmanın son gecesiydi. Noel olduğu için alkol ve kafeini fazla kaçırmıştı. Ertesi sabah, benim sevgili Java Kraliçem akşamdan kalmalık ve kafein krizi yaşadı ve o günden sonra da ağzına içki sürmedi. Bebeğimizin tertemiz bir şekilde doğmasını istiyorduk.

Bir hafta sonra, hastanede bir mikroenjeksiyon hemşire-siyle sıradan olduğunu zannettiğimiz bir randevumuz vardı. Yanılmıştık. İçeri girdiğimizde çok şaşırılmıştık, bu bir şaka değildi, içerisi bir müdahale odası gibi düzenlenmişti. Birbirine dönük iki uzun masa, elleri mutlak bir sessizlik içinde tutan gergin bir çift tutaç. Çok zayıf bir hemşire, dosyaya koymak üzere fotoğrafımızı çekmesi gerektiğini söylemişti, biz de dişlerimizi göstererek gülümsedik ve iki saat boyunca spermlerin kanalların üst tarafına doğru yüzdüğü cinsel bilgiler veren eski filmler izledik. Tüm bunları lisede görmüştük ve bir daha izlemek istemiyorduk. Hemşireler bize bilgi verici broşürler verip onları sayfa sayfa açıklamaya koyulmuşlardı. Oturduğum yerde kıvrılırken bir yandan da Kik'in daire içinde, ortasından yarılmış spermler çizerek eğlenmesini sağlıyor ve bir yandan da şakalaşmaya çalışıyordum. Kik'e kendimi bir Al-Anon toplantısında gibi hissettiğimi söyleyerek, "Merhaba, ben Lance ve benim hiç spermim yok" diyerek espri yaptım.

Gidelim diye Kik'i dirseğimle dürtüyor, ama gitmek için doğru zamanı bir türlü yakalayamıyorduk. Oradan fırlayıp kaçmak için deli olmuş durumda öylece oturup duruyor, ama kibar bir şekilde gitmek için doğru zamanı bir türlü ayarlayamıyorduk. En sonunda Kik bir dakika daha dayanamayacak duruma geldiğinde broşürlerini toplayıp, ayağa kalkmış ve beni arkasından sürükleyerek hızlı adımlarla odadan çıkmıştı. Liseli çocuklar gibi odadan fırlayıp kahkahalara boğulmuş ve acaba biz bir aile olamayacak kadar toy

227

o Lance Armstrong

muyuz düşüncesiyle arabamıza binmiştik.

Birkaç gün sonra kan testleri için mikroenjeksiyon ofisine tekrar geldik. Kik kanı alınınca çarşaf gibi bembeyaz kesilmişti. Onun bir korkak olduğunu söyledim, ama aslında bu hoşuma gitmişti. Onun iğne fobisi vardı ve birkaç hafta kadar buna katlanacaktı.

O gece ilk Lupron iğnesini olmuştu. Lupron kadınların yumurtlamasını engelleyen bir ilaçtı ve her 24 saatte bir 10 birim alınmalıydı; bu da doktor ona bırakmasını söyleyene kadar her gece bir iğne demektir. İğnelere nefret eden biri için bu iğneler son derece cesaret kırıcıydı. Her şeyi daha da kötü bir hale getirmek için, onları kendi kendine uygulamak zorunda bırakılmıştı.

Kik her gece tam 20.30'da banyoya gidip uyluğundan bir iğne yapmak zorundaydı. Bunu ilk kez yaptığında elleri o kadar kötü titremişti ki şırınganın içinde kalan küçük baloncukları bile çıkaramamıştı. En sonunda uyluğunu kavramış yüksek sesle küfretmiş ve iğneyi batırmıştı.

Haftanın ortasında, U.S. Postal takımı rüzgâr tüneli testi için Austin'e gelmişti. Kik ve ben herkesi yemeğe çıkarmıştık, ama antree'ler gelir gelmez Kik saatine bakmaya başlamıştı. Saat 20.30'du. İzin isteyip banyoya gitmiş ve 'tıpkı bir uyuşturucu bağımlısı gibi' büyük bir titizlikle iğneyi yapmıştı.

Rüzgâr tüneli testinden sonra U.S. Postal takımı antrenman kampı için Kaliforniya'ya gitmişti ve ben de onlarla birlikte gitmek zorunda kalmıştım tabii. Bu da hamilelik projesinde Kik'in birkaç gün yalnız kalması anlamına geliyordu. Ben yokken Kik, benim donmuş haldeki spermimin bulunduğu San Antonio Kliniği'ne bir yolculuk yapmıştı. Her yıl onun kirası olarak 100 \$ yatırıyordum.

O sabah erkenden Kik, yalnız başına gittiği Austin'deki mikroenjeksiyon kliniğinden yanındaki koltuğu kaplayan büyük bir buz tankı ile ayrılmıştı. Bir saat içinde San Anto-nio'ya varmış ve tankı binanın 13- katına çıkararak hemşi-

228

Kurtuluş o

reler ailemizi Austin'e bir buz yolcuğuna hazırlarken House Beautiful dergisini okumuştum. Hemşireler üzerine ismimin baş harfleri olan 'LA' harflerini yazdırdığım ufak bir şişeyi göstermişlerdi Kik'e.

Kik daha sonra bana şöyle demişti, "Bu ufak şişenin içindekilerin Larry Ancieron diye bir adama ait olmaması için içimden dua ettim."

Eve dönerken arabayı çok dikkatli bir şekilde kullanmış ve bir yandan da benim onun nerede olduğunu sorup durduğum telefonlarıma cevap vermişti. O tank mikroenjeksiyon ofisine ulaşmadan içim rahat etmeyecekti. O sırada aklımızda olan şey romantik bir mum ışığı değildi, biz bir bebek dünyaya getirmeyi planlıyorduk.

Bu arada Kik kendine iğne yapmaya devam ediyordu. Bir gece akşam yemeğine bir grup arkadaşı gelmişti ve saat 20.30 olduğunda hiçbiri Kik'in kendi kendine iğne yaptığına inanmamış, bu yüzden de hepsi banyoya onu seyretmeye gitmişlerdi.

Buna ister sahne korkusu deyin ister el titremesi - ama son Lupron 'u banyo fayansının üstüne düşürmüş ve ampul parçalanmıştı. Ona öylece bakakalmıştı, inanmıyordu ve dehşete kapılmıştı, çünkü biliyordu ki bir kez iğnesini yapmazsa tüm tedavi boşa gidecek ve bir dahaki ay her şeye en baştan başlaması gerekecekti.

Arkadaşları kırık cam parçalarını köpek onları yemeye başlamadan önce temizlemeye çalışırken, Kik çılgınca onunla ilgilenen hemşirenin telefonunun yazılı olduğu telefon defterini arıyormuş. Sonunda Pazar akşamı saat 20.45 sıralarında Kik ağlamaklı bir şekilde hemşireye olanları anlattığında hemşire, "Ah, aman Tanrım" demiş. İkisi de hemen açık bir eczane aramaya koyulmuşlar. Sonunda Kik bir tane bulmuş ve çevre yolundan hızla oraya gitmek için yola koyulmuştu. Eczacı dükkânı onun açık tutmuş ve ona bir iğne yapmıştı.

Birkaç gün sonra, Kik yumurtalıklarını ölçtürmeye asal çizgi sonogramı için Dr. Vaughn'in kliniğine gitmişti. Kik için tek başına doktora gitmek çok zordu. Kliniğe gelen bü-

229

oLance Armstrong

tün kadınlar her zaman eşlerini de yanlarında getirirlerdi ve Kik orada People dergisinin sayfalarını hızla çevirirken herkesin ona baktığını hissediyordu. Onların düşüncelerini tahmin edebiliyordu; neden bu kadar genç birinin mikroenjeksiyona ihtiyaç duyduğunu ve dahası neden hep yalnız geldiğini merak ediyorlardı.

Dr. Vaughn Gonal-E tedavisine başlamıştı. Bu, folluğu harekete geçiren ve onun daha fazla yumurtlamasını sağlayan bir ilaçtı. Bundan sonra ikişer iğne yapmak zorundaydı; beş birim Lupron için ve üç tüp de Gonal-E için. Bana, vücudunun bir zamanlar tapınak olduğunu ama şimdi ise bir tavuk kümesine dönüştüğünü söylemişti.

Gonal-E'yi karıştırmak çok zor bir şeydi. Cam ampul içinde toz halindeydi ve ona bakmak bile Kik'i hasta ediyordu. Önce şırıngaya steril su solüsyonunu çekiyor, sonra tozların bulunduğu cam ampullerin ucunu kırıyor ve sıvıyı her bir tüpün içine enjekte ederek karışımı tekrar şırıngaya çekip içinde büyük bir baloncuklar oluşana kadar çalkalıyor ve oluşan tüm hava kabarcıklarını şırıngadan fişkırtıyordu. Sonra da bu iğneyi uyluğuna enjekte ediyordu.

22 Ocak'ta Kik, yine kan vermek için saat 7'de Dr. Vaughn'ın ofisine gitmişti. Ve bir başka iğne daha. Ona mümkün olduğunca bakmamaya çalışıyordu ve duvardaki Far Side çizgi film kahramanlarına odaklanmaya çalışırken bir yandan da daha başı dönmeden kan vermeyi bile başaramazken nasıl çocuk doğuracağını düşünüyordu. Sonra aynı gün saat 4'te ikinci sonogramını almak için Dr Vaughn'ın ofisine tekrar gitmişti. 12 yumurta görünüyordu hepsi de programa göre büyüyorlardı.

Bu sadece ironik bir olaydı: Kik sonogramını aldığı gün, ben de California Oregon'a altı ayda bir yaptırdığım kanser kontrolümü yaptırmak için Dr. Nichols'ü görmeye gitmişim. Dr. Nichols Indianapolis'ten Portland'a taşınmıştı, ama ben yine de periyodik kontrollerim için onu ziyarete gidiyordum. Şu gerçek karşısında gülümsemekten kendimi ala-

230

I

Kurtuluş o

iniyordum; tamamen farklı nedenlerle ikimizde aynı anda doktora gidiyorduk. Ama kendi kendimize yine de bir ortak yanımızın olduğunu söylemiştik; her ikimiz de bir yaşam olasılığı için uğraşıyorduk.

Kik 'kurtarma' için, yani doktorun yumurtalarını döllemesi için hemen hemen hazırды. Operasyondan bir gün önce sonsuz huzur yuvamıza geri dönmüştüm. Operasyondan önce Kik, bir kan testi, bir sonogram, bunun yanında bir iğne daha, bir doz da ilaç tedavisi döneminde hayatımı karartan kan belirleyici' HCG atlatmıştı. Ama şimdi HCG iyi bir şeydi; Kik'in vücudundaki yumurtaları dölleyecekti çünkü.

İğneyi tam 7.30'da, ameliyattan 36 saat önce bölgesel bir klinikte olmuştu. Bu, şimdiye kadar olduklarının en büyüğüydü, ama neyse ki iğneyi Kik masada titreyerek yatarken eli çok hafif bir hemşire yapmıştı.

O gece Kik rüyasında bıçaklar ve tavuk kümesleri görmüştü.

Ameliyat günü sabah saat 6'da kalkıp operasyon merkezine gittik. Kik'e burada üzerine giymesi için masmavi bir duş bonesi ve hasta kıyafetleri veriyorlardı.

Anesteziyi yapacak doktor bize bu işlemin nasıl yapılacağını açıklamış ve imzalamamız için birtakım belgeler vermişti. Bunları ve aynı zamanda eğer yumurtaları iğneyle normal yoldan çıkarma yöntemi işe yaramazsa karnını yarıp işlemi tamamlamaları hakkını da onlara veren kâğıdı heyecanla imzalamıştık. Sonunda Kik ameliyat odasına doğru ilerledi.

Bir ameliyat masasına kelimenin tam anlamıyla kollarını gergin bir şekilde açarak, çarpmıha gerer gibi bağlamışlardı onu. Anestezi başladıktan sonra Kik hiçbir şey hatırlamıyordu. Bu iyi bir şeydi tabii. Doktor, çok büyük bir iğne ve ka-teter kullanarak yumurtaları dölledi.

Kik hasta odasında kendine geldiğinde beni onun yanına uzanmış bir halde buldu. "Sen de benimle mi yatacaksın?" diye sorduktan sonra yine uykuya daldı. Sonunda uyandı ve hastaneden ayrıldık. Onu bir tekerlekli sandalye-

231

oLance Armstrong

ye oturtup arabaya götürmüş ve arabayı yaşamımda ikinci kez hız limitleri içinde kullanarak eve doğru sürmeye başlamıştım.

Ben yemek yapıp onunla ilgilenirken, Kik hafta sonunu dinlenerek, uyuyarak ve film izleyerek geçirdi. Bart Knaggs'ın eşi Barbara, elinde "Artık sende hiç yok ya bunları da o yüzden getirdim" diyerek elinde bir karton yumurta ve bir demet çiçekle ziyarete geldi. Bu sözler Kik'i güle-meyecek kadar incitmişti, ama yine de ona verdiğim pro-gesteron kadar değildi. En son doktorumuzun emri her gece çok yağlı görünen bir iğneyle birlikte bir doz progesteron'du. Bunu onun için yapmak zorundaydım.

1 Şubat'ta Dr. Vaughn dölleme raporumuzu getirmek için geldi. Donmuş spermleri çözmüşler ve intrasitoplazmik sperm enjeksiyonu (ICSI) denen bir işlemle, her yumurtaya bir sperm enjekte ederek Kik'in yumurtalarını döllemişlerdi. "Şu anda dokuz yaşayabilir yumurtamız var" demişti. Bu dokuz yumurtanın içinden altısı mükemmel, ikisi belki yaşayabilir ve bir tanesi kırık. Üç sağlam yumurtayı Kik'in rahmine döllemeye ve diğer üçünü de dondurmaya karar vermiştik. Gelecekteki çocuklarımızı dondurmamız çok garip bir olay değil mi?

Bir an durduktan sonra biraz panikle miştik. Yüksek sesle düşünmeye başladık, "Eğer üç yumurta birden döllense ne yapacaktık?" Aynı anda ortalıkta üç tane bağırıp çağırıp, koşuşturan, tay tay yürüyen bebekler olacaktı.

Bu işlemden üç gün sonra, nikâhımızdan sonra yaşamımızın en önemli günü olarak kabul ettiğimiz klinik bekleme dönemi denilen 'transfer' işlemi için hastaneye gitmiştik. Embriyologumuz olan Beth Williamson'in bize tüm hafta sonu boyunca embriyonlarımızın döllendiğini söylediği günlük operasyon merkezine gitmemiz söylendi. Spermleri çözüp de onların canlı olduğunu gördüğünde çok sevdiğini söyledi ve bu bizim için çok büyük bir rahatlama oldu; çünkü bu tür her işlemden sonra böyle bir sonuç alınamı-

232

Kurtuluş o

yordu. Döllenenin çok iyi gittiğini söyledi ve bize onların fotoğraflarını bile gösterdi. "İşte enjekte edilen grup bu" dedi. Bu onun, insanlar tarafından enjekte edilen üç belirsiz embriyon görüntüsünden bahsetme şekliydi. Embriyonların sekiz hücresi vardı ve programda belirlendiği gibi bölünüyorlardı.

Kik, "Cinsiyetlerini söyleyebilir misiniz?" diye sordu.

Dr. Williamson bunun mümkün olmadığını, bu aşamada cinsiyetin belirlenmesi için hücrelerden birinin alınarak DNA testi yapılması gerektiğini söyledi. Yaşam boyu beni idare edecek kadar operasyondan geçmişim. "Hayır, teşekkürler" dedim. "Merak ederiz daha iyi."

Beth gittikten sonra bir hemşire elinde iki takım hastane kıyafetiyle geldi, biri Kik, diğeri de benim içindi. Giyindiğimizde Kik, "ER'den gelen tutucu adamlara benzedin" dedi. Kıkırdayarak Dr. Vaughn'dan çocuksuz bir çift olarak son fotoğrafımızı çekmesini rica etmiştik. Sonra da karanlık operasyon odasına gittik. Her şeyi mümkün olduğunca rahatlatıcı bir hale getirmek için ışıkları iyice kısımışlardı. Endişeli değildik, sadece çok mutluyduk ve ikimiz de deliler gibi sırtıyorduk. Sonunda doktor embriyologlara artık zamanın geldiğini söyledi ve bir şırınganın içinde bizim üç embriyomuzla içeri girdiler. Kik'in yanındaki bir sandalyeye oturdum ve çarşafın altından ellerini tuttum. Beş dakika içinde her şey bitmişti. Birbirimizden gözlerimizi hiç ayır-mamıştık.

Daha sonra doktorlar Kik'i çok dikkatli bir şekilde sedyeye almışlar ve bir saat boyunca hareketsizce yatacağı hasta odasına götürmüşlerdi. Ben de onun yanındaki bir yatağa uzanmıştım. Orada öylece tavana bakarak yatıyor ve üçüzlerimiz olacağı hakkında birbirimize takılıyorduk.

Bir saat dolduğunda bir hemşire gelip Kik'e önümüzdeki iki gün boyunca hiçbir şey yapmadan dinlenmesini söylemişti. Arabayı dikkatlice sürerek eve gittik ve onu hemen yatağa yatırarak başında bekledim. Öğlen yemeğini tepside

233

oLance Armstrong

getirmiş ve akşam yemeği için de güzel bir masa örtüsü sererek sofrayı hazırlamıştım.

"Armstrong, beşinci parti" diye seslendim.

Akşam yemeğini tıpkı bir garson gibi sunmuşum. Kik yemek için ancak biraz doğrulabiliyordu ve salata ile ana yemek arasında kalan zamanda onu kanepeye yatırdım. "Gardiyan" diyerek benimle dalga geçti.

Ertesi sabah Kik, ben onun karnını öperken uyandı. O gün Kik, 'tarama ilaçları' dediğimiz ilaçlara başladı. Embri-yologlar döllen her fola, onları transfer etmeden önce mikroskobik delikler bırakmışlardı ve tarama ilaçları bu küçük deliklerden geçerek embriyoların foldan döl yatağına ulaşmasını sağlıyorlardı.

15 Şubat'a kadar, yani iki hafta boyunca Kik'in gerçekten hamile olup olmadığını anlayamayacaktık ve yapabileceğimiz tek şey beklemektir.

Kendini nasıl hissettiğinden yola çıkarak en ufak bir değişikliği bile yakalamaya çalışıyorduk. Ama haftalardır iğne ve ilaç aldığından şu anki durumu ile 'normal' halini karşılaştırmak biraz zordu. "Farklı bir şeyler hissediyor musun?" diye

soruyordum durmadan heyecanla. "Nasıl bir histir acaba?" Her zaman bunu düşünüyorduk.

"Hamile miyim acaba?" diye soruyordu.

Sonunda, döllemeden on bir gün sonra, Kik HCG (hamilelik) testi yaptırmak için sabah erkenden hastaneye gitti. O kadar heyecanlıydı ki radyoyu kapatıp yol boyunca dua etmişti. Sonuçlar saat 1.30'da belli olacaktı, biz de zaman geçirmek için büyük bir kahvaltı sofrası hazırlamış, duş almış ve Avrupa'ya gitmek için eşyalarımızı toplamıştık.

Tam Kik köpeğini yürüyüşe çıkarıyordu ki telefon çalmıştı. Telefonu açmış ve gözlerim dolarak ne diyeceğini dinlemeye başlamıştım. Telefonu kapattım ve ona sarılarak, "Bebeğim hamilesin" dedim. Kik kollarını boynuma doladı ve "Emin misin?" diye sordu. Gülmeye başladık ve sonra ikimiz de gözyaşlarına boğulduk.

234

Kurtuluş o

Artık hamile olduğunu biliyorduk, şimdi ise kaç bebeğimiz olacağını merak etmeye başlamıştık. Sevinç içinde umarım üçüz erkek bebek olur demiştim. "Ne kadar çok olursa o kadar iyi."

Kik gözlerini açarak, "Kocamın inanılmaz bir hayal gücü var" dedi. "Beni üzmemden bile zevk alıyor."

"Seni on bir saatlik uluslararası uçuşlarda üçüzlerle düşünüyorum da..." dedim.

"Cinnet geçirirken, yorgunluktan ölmüş bir halde ve uykusuz."

Kik her şeyi çok dikkatli bir şekilde yapacağından emindi. Tüm besin gruplarından yiyordu, günde 6-6,5 kilometre yürüyor, doğumdan önce içmesi gereken vitaminleri alıyor ve uyuyordu. Hamilelikle ilgili bir yığın kitap almıştı ve birlikte çocuk karyolarına bakıyorduk. Arkadaşlar Kik'in midesinin bulanmaya başlayıp başlamadığını soruyorlardı, çünkü hâlâ midesi bulanmıyordu. Kendini o kadar iyi hissediyordu ki hastanede kan testlerinin karışmış olabileceğini ve aslında hamile olmadığını bile düşünmeye başlamıştı.

Bu tedirginlikten kurtulmak için evde bir gebelik testi yapmış, iki çizgi belirmişti.

"Tamam, sadece kontrol ediyorum" diyordu.

Sonunda ben ve U.S. Postal takımı Avrupa'ya dönmek zorunda kalmıştık. Kik birkaç test daha yaptırmak için kalmıştı, ama daha sonra bize katılacaktı. 5 Mart'ta kaç bebek taşıdığını öğrenmek için bir sonogram yaptırmıştı. Onu üçüz erkek bebek doğuracağına neredeyse inandırmıştım, ama sonogramın gösterdiğine göre sadece bir sağlıklı bebeğimiz vardı. İkiz değil, üçüz de değildi. Rahatlamıştı, ama içinde bir yerlerde tuhaf bir hayal kırıklığı yaşıyordu sanki, ikiz bebek annesi olmak istediğinden değil de nedenini bilmediği bu kaybı göz ardı edemediğinden, diğer ikisine ne oldu acaba diye meraklandığından böyle hissetmişti. Kik, Dr. Vaughn'a diğer iki bebeğin hayatta kakmamalarına sebep olacak herhangi yanlış bir şey yapıp yapmadığını sordu. Dr. Vaughn bunun mümkün olmadığını ve bilimsel iş-

235

oLance Armstrong

lemlerde hâlâ açıklanamayan, kendiliğinden gelişen şeyler olduğunu söylemişti.

Dr. Vaughn daha sonra, "Bu duyduğumuz çok güçlü bir kalp atışı" dedi. Ekrandaki ufacık yanıp sönen çekirdeği gösterdi. Görünen bu şeyin her tarafı parlıyordu. Kik güldü ve şöyle dedi, "Böyle bir kalp atışı benim genlerimden olamaz. Bu Lan-ce'inki." Dr. Vaughn Kik'in Avrupa'ya getirmesi için bu küçük çekirdeğin belli belirsiz bir resmini basmıştı.

Birkaç gün sonra Kik Nice'e gelmiş, bana fotoğrafı göstermişti. Sevinç ve hayranlık içinde resmi incelerken tamamen büyülenmiştim. Yanıp sönen bir kalp atışıyla bu çekirdek beni hiç olmadığım kadar hayata bağlamıştı. İşte bu kendimi Boone'deki kadar temiz ve huzurlu hissetmemi sağlamıştı. En sonunda bana yaşama döndüğümü hissettirmişti.

"Bir rüzgâr gibi uç" dedi Kik. "Büyük baba Armstrong'un artık ilgilenmesi gereken bir ailesi var."

dokuz

Turnuva

O O O

o o o o o o o o o o

NEYSE Kİ YAŞAM UZUN, AMA 'UZUN' SÖZCÜĞÜ ÇOK GÖRECELİDİR aslında; yokuş yukarı tırmanırken bir dakika bile insana bir ay kadar uzun gelebilir, işte bu nedenledir ki Fransa Bisiklet Turu'ndan daha uzun olan çok az şey vardır bence yaşamda. Ne kadar uzundu bu turnuva? İnsanı titretmeye kadar varan çevre yolu parmaklıkları kadar uzun, dümdüz bir unutuş. Yaz sıcağında kavru lan uçsuz bucaksız çayırlar kadar uzundu. Pire-neler'deki buzlu, keskin doruktan görülen üç devletin toprakları kadar uzun.

Fransa Bisiklet Turu'nu heybetli olduğu kadar önemsiz bir girişim olarak görmek ne kadar da kolay olurdu aslında. Tüm Fransa'nın etrafında, dağlar da dahil olmak üzere, yaz sıcağının altında iki haftadan daha fazla bir süre bisiklet süren 200 yarışçı.

Kendini ispat etmek adına dayanıklılık sınırlarını aramaktan başka hiçbir şey böyle ahmakça bir şeye kalkışılmasına sebep olamazdı herhalde. (Bunu yapabilecek olan adam da bendim.) Bu, amaçsız bir acı çekme yarışığıydı.

İŞ»

oLance Armstrong

Ama benim kişisel sebeplerimden dolayı, sanırım dünyada gerçekleştirilmiş olan en kahramanca spor mücadelesiy-di. Benim için bu, yaşamla ilgiliydi.

Birazcık da tarih: Bisiklet, buhar makinesi ve telgrafla birlikte endüstri devriminde icat edilmiş ve ilk turnuva 1903 yılında yapılmıştır. Mücadelenin sonucu Fransız basınında L'Auto manşetiyle çıkmıştır. Olay hemen bütün halkın ilgi odağı olmuş ve Paris sokaklarında yaklaşık 100,000 seyirci sıralanmış. Altmış yarışçıdan sadece 21'i tamamlayabilmiş ve yarışmanın başından sonuna çeşitli hileler yapılmış; içeceklere ilaç konmuş, önde gidenler sabote etmek için yerlere çiviler ve cam parçalan saçmışlar. İlk bisikletçiler kendi yiyecek ve ekipmanlarını kendileri taşımak zorundalar-mış ve bisikletleri için yedek lastikleri yokmuş, üstelik fren yerine ayaklarını kullanırlarmış. İlk dağ bisikleti yarışları 1910 yılında (fren ile aynı sıralarda) vahşi hayvanların saldırılarına rağmen Alpler'de peloton halinde bisiklet

sürerek denenmiş. 1914 yılında, Arşidük Ferdinand'ın vurulduğu yıl ilk yarışlar başlamış. Yarışmanın bitiminden beş gün sonra da bisikletçilerin tırmandıkları Alpler'de savaş patlak vermiş.

Bugün, yarışlar bir teknoloji mucizesidir. Bisikletler o kadar hafif ki tek elinizle başınızın üzerine kaldırabilirsiniz ve bisikletçiler bilgisayar, kalp monitörleri ve hatta alıcı ve verici radyo cihazlarıyla donanımlıdır. Ama yarışın en önemli sınavı hâlâ değişmemiştir; kim zorluklara en iyi şekilde karşı koyarsa ve yoluna devam edecek güce sahipse o kazanır. Kişisel dayanıklılık deneyimimden sonra, yarış için yaratıldığımı düşünmekten kendimi alamıyorum.

1999 sezonu başlamadan önce, bir kanser bilinçlendirme yemeği için Indianapolis'e gitmiştim ve kanserli dönemimden arkadaşlarımı görmek için hastaneye de uğradım. Scott Shapiro, "Etaplı yarışlara dönüyorsun ha?" dedi.

Ben de evet dedim ve şu soruyu sordum, "Sizce Fransa Bisiklet Turu'nu kazanabilecek miyim?"

238

Turnuva o

"Sadece kazanabileceğini düşünmüyorum" dedi. "Kazanmanı bekliyorum."

AMA BEN KAZA YAPMAYA DEVAM ETTİM.

Başlangıçta 1999 bisiklet sezonu tam bir fiyaskoydu. Yılın ikinci yarışı olan Valencia Bisiklet Turu'nda kaza yapmıştım ve neredeyse omzumu kırıyordum. İki hafta dinlenmeye çekildim, ama bu kazadan hemen sonra da belimi incittim: Fransa'nın güneyinde antrenman bisikletindeydim ve yaşlıca bir bayan arabasını yolun kenarına doğru sürmeye başlayınca arabanın yan tarafıyla bana çarptı. Köpek gibi acı çekmek deyişi vardır ya, işte tam da öyle acı çekiyordum berbat bir havada, Nice ile San Remo arasındaki yolda, dağılan eşyalarımı toparlamaya çalışıyordum. Bunu, sezon başlangıcı olduğundan formumun iyi olmamasına yorarak bu defteri kapattım ve bundan sonraki yarışla devam ettim, ama orada da kaza geçirdim. İlk etabın son dönemecinde, yağmurda kaymıştım. Pis, kaygan bir çamurda Lastiklerim altımdan kayıp fırlamış ve ben de yere düşmüştüm.

Eve döndüm. Ama asıl problem hamlamış olmamdan kaynaklanıyordu, bu yüzden de tam iki hafta boyunca seledede kendimi güvenli hissedinceye kadar teknik çalışmıştım. Geri döndüğümde ise dimdik duruyordum. Sonunda bir şeyi, Sarthe Turu'nda deneme zamanlı etabı kazandım. Yaptığım derece göklere çıkarıldı.

Ama komik olan şu ki artık tek günlük yarışlarda iyi değildim. Artık daha önceden olduğum gibi sinirli ve yerinde duramayan bisikletçi değildim ben. Yarışma performansım hâlâ sıkıydı, ama tarzım ve tekniğim daha ustaca bir durum almıştı ve artık agresif görünmüyordum. Psikolojik, fiziksel ve duygusal olarak çok farklı bir şey beni harekete geçiriyordu ve sanırım bu şey Fransa Bisiklet Turu'ydu.

Tur'a hazırlanmak için tüm sezonu feda etmeye hazırdım. Her şeyimi buna bağlamıştım. Uluslararası bisiklet turnuvasının bel kemiğini oluşturan tüm bahar klasiklerini,

239

oLance Armstrong

prestijli yarışları es geçmiştim ve sadece Temmuz'da zirveye çıkmama yardımcı olabilecek birkaç olayı seçmiştim. Kimse ne yapmaya çalıştığımı anlayamazdı. Önceden hayatımı klasiklerde kazanırdım. Neden daha önce kazanabileceğim yarışlara katılmamıştım? Sonunda bir muhabir beni sıkıştırıp bahar klasiklerinden herhangi birine katılıp katılmadığımı sordu.

"Hayır" dedim.

"Neden katılmadınız?"

"Turnuvaya odaklanıyorum çünkü."

Sırıtarak, "Ah, o zaman artık bir turnuva yarışçısısınız" dedi.

Sadece ona baktım ve şöyle düşündüm, Nasıl istiyorsan öyle düşünebilirsin ahbab. Göreceğiz.

Kısa bir süre sonra bir otelin asansöründe Miguel Iridu-rain ile karşılaşmıştım. O da bana neler yaptığımı sordu.

"Vaktimin çoğunu Pireneler'de antrenman yaparak geçiriyorum" dedim.

"Neden?" diye sordu.

"Turnuva için" dedim.

Şaşırmış bir biçimde bir kaşını kaldırdı, ama yorumda bulunmadı.

Benim gibi U.S. Postal takımının diğer üyeleri de bu turnuvaya katılmıştı. U.S.

Postal takımı listesi şöyleydi: Frankie Andreu büyük, güçlü bir biniciydi ve bizim takım kaptanı-mızdı, beni ergenlik yaşlarımdan beri tanıyan başarılı bir duayendi.

Kevin Livingston ve Tyler Hamilton bizim yetenekli, genç tırmanış uzmanlarımızdı; George Hincapie Birleşik Devletler Ulusal Şampiyonası'nı kazanmıştı ve o da Frankie de filinta gibi birer yarışçıydılar; Christian Vandeval-de buralardaki en yetenekli binicilerden biriydi; Pascal De-rame, Jonathan Vaughters ve Peter Meinert-Neilsen dört saat boyunca hiç yakınmadan yüksek hızda gidebilen sadık demirbaşlarımızdandı.

Bizi bu takım için yetiştiren Belçikalı Johan Bruyneel, es-
240

Turnuva o

ki bir Turnuva yarışçısıydı ve yüzünden ne düşündüğü belli olmazdı. Johan Turnuvayı kazanmak için neyin gerekli olduğunu çok iyi bilirdi; kariyeri boyunca iki kez turnuva kazanmıştı. 1993 yılında turnuva tarihindeki en iyi dereceyle birinci olmuştu. 1995'te Liege'de Indurain'i geçerek görülmeye değer bir yarış tamamlayarak bir tane daha kazanmıştı. Sadece Johan ve Indurain en önde gidiyorlardı ve Johan tüm yol boyunca Indurain'i takip etmiş, son anda yaptığı atakla onu yakalayıp alt etmişti. Ondan daha güçlü yarışmacıları nasıl yeneceğini çok iyi bilen akıllı, temeli sağlam bir biniciydi ve bu kendinden emin olma stratejisini de takıma getiren oydu. Antrenman kamplarına gitmek Johan'ın fikriydi. Biz de onun planına uyup, hiç itiraz etmeden Alpler'de ve Pireneler'de bir hafta geçirmiştik. Turnuvanın yapılacağı dağ arazisini keşfetmiş karşılaşacağımız rampaları inceleyip, tüm hava şartlarında omuz omuza bisiklet sürmüştük. Dik bölümlere geldiğimizde ben özellikle Kevin ve Tyler'a daha yakın çalışırdım çünkü onlar bizim en iyi tırmanıcılarımızdı, beni bu yamaçta yukarı çekmek için en çok çalışan adamlardı. Sezon sonunda diğer tüm

yarışçılar dinlenmeye çekilir veya klasiklerde yarışırken, biz berbat koşullarda dağlara tırmanırdık.

Johan ve benim bir koşu şakamız vardı: Haziran ayında Pireneler'deydik ve her gün yağmur yağıyordu. Ben güçsüz düşüyor, bu tırmanışlar altında ezilirken, o sıcacık arabanın içinde oturup telsizden konuşuyordu.

Bir gün kendimi tutamadım ve şöyle dedim, "Johan."

"Ben gelecek yıl klasiklere katılıyorum."

O günden sonra bunu her gün söylemiştim. Hemen ardından ne olacağını Johan çok iyi biliyordu.

"Johan."

"Dur tahmin edeyim Lance" diyordu, ruhsuz bir şekilde. "Gelecek yıl klasiklere katılacaksın."

"Doğru."

241

o Lance Armstrong

Alpler'de veya Pireneler'de olmadığımız zamanlarda da kendi kendime antrenman yapıyordum. Her yaptığım şeyin bir amacı vardı. Kik ve ben her günü aklımızda sadece bir düşünceyle yaşıyorduk: Fransa Bisiklet Turu ve sağlıklı bir bebek sahibi olmak. Bunların dışında her şey ikinci plandaydı, her şey zaman geçirmek için yapılıyordu.

Kafayı takmıştım. Sanki bir matematik, fen, kimya ve beslenme dersi gibi Fransa Bisiklet Turu ile uğraşıyordum. Her etap için bisikletin potansiyel hızını dengelemek amacıyla vücut ve ekipman ağırlığımla ilgili bilgisayar hesapları yapıyor, beni herkesten önce bitiş çizgisine ulaştırabilecek formülleri bulmaya çalışıyordum. Antrenman derecelerimi bilgisayarda grafiğe dönüştürüyor, uzaklıkları, vatajları ve eşikleri ayarlıyordum.

Yemek yiyişim bile matematiksel bir hal almıştı. Yediğim her lokmayı hesaplıyordum. Hamurlu yiyecekler ve ekmeğin dilimlerini tartıyor, tabağımda mutlaka bir miktar artırıyor. Sonra vatajımın aldığı kalori miktarına oranını hesaplıyor, böylece her gün ne kadar yiyeceğimi, kaç kalori yakacağımı tam olarak biliyordum; yakacağımdan daha az kalori alıyor ve böylece zayıflıyordum.

Kanserin umulmayan bir belirtisi vardı; vücudumun şeklini tamamen değiştirmişti.

Artık daha ince bir vücudum vardı. Eski resimlerimde, bisikletin üzerinde, kalın ensem ve geniş göğsümle bir futbolcu gibi duruyor, hantal bir görüntü oluşturuyordum.

Ama bu gücüm dağlarda beni geri bıraktırıyordu, çünkü onu yukarı doğru çekmek için çok fazla çaba harcamak gerekiyordu. şimdi ise neredeyse sıska bir adamdım ve bu da kendimi daha önce bisikletin üzerinde hiç hissetmediğim kadar hafif hissetmemi sağlıyor. Daha yağsız bir vücudum ve daha dengeli bir ruhum var.

Bir Turnuva yarışçısı olarak kendime güvenmediğim tek nokta tırmanışımdı. Her zaman hızlanabiliyordum, ama dağlar benim çöküşüm oluyordu. Yıllardır zayıflamam gerektiğini söyleyen Eddy Merckx'i şimdi anlayabiliyordum.

242

Turnuva o

Beş librelik bir düşüş dağlarda çok büyük bir kilo kaybı olabiliyordu; ben 15 libre zayıflamıştım. Gereksinim duyduğum da buydu zaten. Artık dağlarda daha iyi tırmanabiliyordum.

Her sabah kalkıp kahvaltı ediyordum; ekmek ve meyve ile biraz müsli, eğer gerçekten çok uzun bir idman yapma-yacaksam sahanda yumurta yiyordum. Ben yemek yerken Kik su şişelerimi dolduruyor ve saat 8'de Kevin ve Tyler ile birlikte idmana gidiyordum. Birçok gün, öğlen yemeğine, hatta saat 3'e kadar çalışıyordum. Eve geldiğimde bir duş alıyor ve akşam yemeği saatine kadar biraz kestirmek için uzanıyordum. Akşam tekrar kalkıyor ve Kik ile birlikte sofraya oturmadan önce yiyeceğim porsiyonu ölçüyordum.

Genelde hiçbir şey yapmıyorduk. Hiçbir yere gitmiyor-duk. Sadece yemek yiyor ve sonra da yatıp uyuyorduk; böylece sabahları erkenden kalkıp antrenman yapabiliyordum. Aylar boyunca bu şekilde yaşamıştık. Bazen Kik'in arkadaşları "Ah, Fransa'nın güneyinde yaşıyorsun, ne harika!" diyorlardı. Tabii bizim yaşamımız hakkında hiçbir fikirleri yoktu.

Ben antrenman yaparken Kik de işleri yapıyor veya terasta dinleniyordu. Nice'in hamilelik için mükemmel bir yer olduğunu söylüyordu, çünkü açık havada kurulan pazarları gezebiliyor, taze meyve ve sebze alabiliyordu. Akşamları hamilelik kitaplarının içine gömülüyor ve bebeğimizin gelişimini izliyorduk. Başlangıçta bir raptiye kopardı, daha sonra limona benzemeye başladı. Kik'in bir gün pantolonunun düğmelerini ilikleyemeyişini büyük bir olay gibi sevinçle karşılamıştık.

Kik'in de benim de sorumluluğumuz çok büyüktü. Bisiklet çok zordu, zor bir işti ve Kik buna duyduğu saygıyı her sabah beni uğurlarken "İşinde iyi günler" diyerek gösteriyordu. Eğer birbirimizin hayatı için bu kadar fedakârlık yapmamış olsaydık, bu iş asla yürümezdi. Eğer canını sıksaydı, kendini aldatılmış veya hoşnutsuz hissetseydi, bu huzurlu

243

o Lance Armstrong

ayları asla yaşayamazdık. Kik aynı zamanda bizim takımın demirbaşlarından da, antrenmanlarımın ayrılmaz bir parçasıydı.

Nice'te oturan ve bizim en iyi dostumuz olan Kevin bunu görebiliyordu. Benim tam tersine Avrupa'da onu ziyaret edecek hiç kimsesi yoktu. Bir yarıştan veya kamptan kimsenin olmadığı, kimi zaman yemeklerin beklemekten bozulduğu bomboş bir eve dönüyordu. Bense temiz çamaşırlara, temiz bir eve, bir kedi ve bir köpeğe ve taze yemeklere dönüyordum. Tüm bunları sağlayan da Kik'ti. Ben Avru-pa'ya mutlu ve evli bir adam olarak gelmeden önce, burada yaşarken kendimi hep huzursuz ve yalnız hissedirdim. Artık burayı sevmeyi öğreniyordum.

Kimi günler kendimi boşlukta, keyifsiz hissedip evi aradığımda Kik gelip benimle ilgilenirdi. Kimi öğleden sonraları Kik sırf bana yemek getirmek için Gatorade'e gelirdi. Bisiklet hakkında her şeyi öğrenmişti ve böylece son derece yardımcı olabiliyordu. Benim ne zaman neye ihtiyacım olduğunu, hangi günlerin zorlu geçtiğini, ne zaman konuşmak için uygun vakit olduğunu ve ne zaman beni yalnız bırakması gerektiğini çok iyi biliyordu.

Gerçekten çok çetin geçen antrenman günlerinde, her şeyin nasıl gittiğini diken üstünde izliyordu, çünkü nasıl hazırlandığımı ve hedefte olmanın benim için ne kadar önemli olduğunu çok iyi biliyordu. İşler iyi gitmediğinde benim düş kırıklığımı ve hırçınlığımı anlayışla karşılıyordu.

Nisan'ın sonunda formumu test etmek için Amstel Gold Race adında tek günlük bir klasikte yarıştım. Başlangıçtan itibaren kendimi bambaşka, daha güçlü bir yarışçı gibi hissetmişim. Günün büyük bir bölümünde dünyanın en iyi bisikletçilerinden biri olarak kabul edilen Hollandalı Michael Boogerd ile çekişmişim.

15-16 kilometre boyunca ben öndeydim ve Boogerd hemen arkamda beni izliyordu. O ana kadar onu varış çizgisine gelirken yapacağım atakla geride bırakacağımı biliyor

244

Turnuva o

veya bildiğimi sanıyordum. Bunun için canım pahasına dahi iddiaya girebilirdim. O kadar emindim.

Atağa başlamıştım ki Boogerd çıkageldi. Arayı kapatıp bana yetişti ve son 100 metredeki kıyasıya mücadeleyi kaybettim. Sadece birkaç santimle. Bir lastik boyu bile değil...

Yıkılmıştım. Kazanacağımdan son derece emindim, ama beni en çok engelleyen şey Boogerd'in birçokları tarafından Fransa Bisiklet Turu için favori gösterilen isim olmasıydı. Kürsüde yan yana dururken, tek düşündüğün bunun Turnuva planlarım için ne anlam taşıdığıydı. Birdenbire, Micha-el'a uzanıp, "Temmuz'da ödeşeceğiz" dedim.

Şaşırarak bana bakmıştı. "Neden bahsediyorsun?" dedi. "Nisan'dayız."

İdmanlarıma devam ettim. Çalıştım, çalıştım ve çalıştım. Daha önce hiç bisiklet sürmemişim gibi sürüyordum, bulduğum her düzlükte mekik çekiyordum. Nice civarında 50 kadar iyi, yorucu rampa vardı; 10-15 kilometrelik dik yokuşlardı bunlar. İşin püf noktası her yokuşu bir kere çıkmak değil, aynı yokuşu tekrar tekrar çıkmaktı. Bir günde altı veya yedi saatlik antrenmanlarda üç cieğışik tırmanış yapabiliyordum. 20 kilometrelik bir tırmanış bir saatimi alıyordu, böylece günde ne kadar yol kat ettiğimi anlayabilirdiniz.

Kimsenin antrenman yapmadığı zamanlarda bile ben çalışıyordum, kimi zaman partnerim olmasa da. Örneğin, 3 Mayıs'taki keskin soğukta ben bisikletimi Alpler'e doğru sürüyordum, Johan da arkamda arabayla takip ediyordu. Yağmur çiseliyordu ve sıcaklık 1 derece civarındaydı ancak. Ama bu umurumda bile değildi. Bir ara yolun kenarında durduk ve manzarayı seyrederken havanın durumunu tartıştık.

Johan, "Bugün çıkmayalım" dedi. Bense, "Hayır, hadi gidelim" dedim. Tek başıma yecii saat boyunca bisiklet sürmüştüm. Turnuvayı kazanmak için kimse çalışmasa da ben Çalışmak zorundaydım.

Nice'te en yorucu rampa Col de la Madone veya Madon-na'ydı. Şehrin arkasında yükselen 12 kilometrelik dik bir ya-

245

o Lance Armstrong

macı tırmanırsınız. Orası neredeyse bizim evden bile görünüyordu, ardında sıradağların oluşturduğu ufuk çizgisi uzanıyordu. Madone antrenman için her zaman çok yorucudur, ama formunuzu test etmek için mükemmel bir yerdir. Birçok insan sezon boyunca bunu bir ya da iki kez yapardı. Ben bunu her ay yapıyordum. Dört yıl boyunca dünyanın en iyi bisikletçilerinden biri olan Tony Rominger, Monaco'da yaşarken Madone'u formunu test etmek için kullanıyordu ve 31 dakika ve 30 saniye ile oraya çıkma rekorunu elinde tutuyordu. U.S. Postal takımının en iyi tırmanıcısı olduğu söylenen Kevin Livingston, bu tırmanışı bir kez 32 dakikada yapmıştı. '98 sezonunda, geri dönüşümün ilk günlerinde, Madone'a 36 dakikada tırmanmıştım. Ama Turnuva'yı kazanmak için bu süreyi oldukça aşağı çekmem gerektiğini biliyorum.

Bir gün Kevin'a, "31 dakika rekorunu kıracağım burada" dedim.

Daha önce dağda bile 35 dakika rekorunu kıramamış biri için bu çok büyük bir laftı. "Delisin sen" dedi Kevin.

Ama 34'e ulaşmıştım, daha sonra 33- En sonunda bir öğleden sonra 32:30'a ulaştım.

Bu, turnuvadan hemen önce, Kevin ve ben Madone'a son kez çıkışımızdı.

Nemli bir gündü ve sadece çok hafif bir rüzgâr vardı, hava çok bunaltıcı ve sıcaktı.

Sanki bulutların da üzerinde gibi duran, deniz seviyesinden yaklaşık 900 metre yükseklikteki zirveye kadar yarışacaktık. Henüz bir kilometre gitmemiştik ki Kevin'ın lastiği patladı. O lastiğini değiştirirken ben pedallara asıldım. Zirveye yaklaştıkça gidondaki saate bakmaya başladım.

Kevin'ı bekledim. Nefes nefese ve lastiğinin patlamasına morali bozulmuş olarak gelmişti. Bilgisayarımdaki zamanı gösterdim ona. Turnuva hakkındaki akıl yürütmeler bize çarpmıştı. Kevin, "Hey, oğlum. Bu gerçek bir fırtına koparabilir."

246

Turnuva o

Kik, Madone'a tırmandığım günlerin çok önemli günler olduğunu her zaman bilirdi.

O sabah da kahvaltıdan sonra beton gibi bir suratla konsantre olmak için dolaşım

durmıştım. Eve geldiğimde Kik beni ön kapıda bekliyordu, nasıl gittiği konusunda

çok endişeliydi ve neşeli mi yoksa huysuz mu olduğumu anlamaya çalışıyordu. Bizi ziyarete gelmiş olan Och da aynı şekilde beni bekliyordu.

Zalim bir bakışla evin içine dalmıştım.

"Nasıl gitti?" diye sordu Kik.

"Şartlar çok ağırdı" dedim.

"Ah" dedi.

"Evet" dedim, "Tek yapabildiğim 30:47 oldu."

Kik kollarını boynuma doladı. Och sırtımı sıvazladı.

"Jimmy, hazırım!" dedim.

Birkaç gün sonra, Och Amerika'ya dönmüştü. Konuştuğu herkese benim Fransa Bisiklet Turu'nu kazanacağımı anlatıp duruyormuş.

TURNUVAYA GİTMEK ÜZERE SİNİRLİ VE İTİCİ TAVIRLARLA, TÜM detaylara özen göstererek eşyalarımı toplamaya başlamıştım. Kik'le birlikte tüm

eşyalarımı çıkarıp dikkatlice valize yerleştirmiştik. Düzenli bir şekilde toplanması

konusunda ısrar etmiştim. Bisiklet şortlarımın hepsi bir arada ve düzenli olmalıydı. Ayakkabı kutularımın hepsi yerli yerinde durmalıydı. Eldivenler bir köşede katli olarak duracak ve kolluklarım diğer köşede olmalıydı. Her hava koşuluna karşı getirciğim kıyafetlerin nerede olduğunu bilebil-mem için her şey mükemmel bir düzende olmalıydı.

Birtakım tıbbi testler ve ilaç kontrollerinden ve turnuva yetkililerince gerekli bilgilerin verilmesinden oluşan turnuva denetimleri için Paris'e gelmiştik. Her yarışmacıya yarışın tüm etaplarını, yol profilleri ve yemek yeme alanlarıyla birlikte gösteren, turnuva "İncili" denilen kitapçıktan verilmişti. Bisikletlerimizin bakımını yapmış, gidonları değiştirmiş ve takozların pedallara uyumluluğuna bakmıştık. Bazı yarış-

247

o Lance Armstrong

macılar bisikletlerinin bakımı konusunda daha umursamaz davranabiliyorlar, ama ben son derece dikkatliydim. Ekiptekiler bana Bay Milimetre diyorlardı.

Yarış öncesi tanıtımda, bizim U.S. Postal takımı yabancı katılımcı olarak kabul edilmişti. Hiç kimse bize kazanma şansı tanımıyordu. Herkesin favorisi şimdiki dünya şampiyonu Abraham Olano'ydu. Beni Amstel'de yenen Michael Boogerd'dan da söz ediliyordu. İsveçli Alexander Zulle ve İspanyالی Fernando Escartin de sayılan isimler arasındaydı: Bir de doping yüzünden diskalifiye olanlar konuşuluyordu. Ben sadece bir dipnottum, yürek ısıtan Amerikalı, kanseri yenen adam. Sadece bir kişi benim bunu başarabileceğimi düşünüyordu. Yarış başlamadan hemen önce, Miguel Indu-rain'e kimin kazanacağını düşündüğü sorulmuştu. Belki öğrenmişti, belki de asansördeki konuşmamızı hatırlıyordu ve cevabı, "Armstrong" olmuştu.

Yarışın ilk etabı sadece kısa bir girişti, parşömen renginde şatoları ve ortaçağı anımsatan parkları bulunan bir kasaba olan Le Puy de Fou'da sekiz kilometrelik bir zaman denemesi. Yarışmanın giriş bölümü hızlı bisikletçileri yavaş olanlardan ayırabilmek için ve kimin ön peloton'da gideceğine karar vermek için yapılan bir sıralama sistemiydi. Sadece sekiz kilometre uzunlukta olmasına rağmen, hiçbir hatayı kabul etmeyecek bir sınavdı aslında. Hızlı başlamalı ve maksimum verimliliği yakalamalıydınız, yoksa başladığınız yerin bile gerisinde kalabilirdiniz. Yarışta iddia sahibi olabilmek için bu etabı ilk üç arasında veya dördüncü olarak bitirmek gerekliydi.

Yarış beş kilometre etabıyla başlamıştı ve sonra 700 metrelik bir acı çekme şenliği olan yüksek bir tepeye geldi sıra; öyle dik bir yamaçtı ki bir defada çıkmadığınız sürece asla çıkamazdınız. Sonra keskin bir dönüşün ardından, bitiş çizgisine kadar düz bir bölüm uzanıyordu. Yarış, benim gibi yükselme hırslı olan bisikletçiler için uygundu ve burada 8:12'lik bir rekor kırmış olan büyük Indurain için mükemmeldi.

248

Turnuva o

Bunun dokuz dakikadan az süreceği söyleniyordu. En büyük etken tepeydi. Bu yüzden enerjinizin tümünü ilk 5 kilometrelik bölümde harcamak istemiyordunuz çünkü aksi halde dağa tırmanırken mahvolurdunuz. Ayrıca varılması son derece

stratejik bir karar vermeliydiniz; tırmanışı da hesaba katıp büyük zincir halkayla mı çıkmalıydım yoksa daha küçük olanıyla mı? Bu konuyu iki gün boyunca enine boyuna tartışmıştık.

Johan stratejimiz doğrultusunda ilerlediğimiz için son derece soğukkanlı ve titiz davranıyordu. Yarışı zaman dilimlerine bölmüştü ve bana kısa talimatlar vermişti. İlk etapta sonra kalp atışlarımın oranının ne olacağını bile çok iyi biliyordu: 190 Bisikletçiler üç dakika arayla ikili gruplar halinde çıktılar. Yarışmanın ardından raporlar değişiyordu. Takım arkadaşım Frankie Andreu, büyük halkayı kullanarak bir deney uğruna kendini feda etmişti. Bu yanlış karardı. Bir süre sonra dağın tepesine ulaştığında bitmiş, şişmiş bir haldeydi. Asla toparlanamadı.

Olano 8:11 ile yarışma rekorunu kırmıştı. Sonra da Zulle, 8:07 ile bu rekoru kırmıştı. Şimdi sıra bendeydi. İyi sürdüğümde bedenim, otomatik pistonlar gibi görünen bacaklarımın dışında, bisikletin üstünde neredeyse hareketsiz oluyordu. Arkadaki takım arabasından Johan sadece omuzlarımın belli belirsiz sallandığını görebiliyordu ve bu da ekstra enerji harcamadığımı, her şeyin bisikletle ilerlediğini ve sadece onu yol üzerinde tuttuğumu gösteriyordu.

Johan düzenli aralıklarla zaman kontrolleri ve talimatlar veriyordu.

Johan, "Seleden kalktın" dedi. "Otur."

O kadar çok çaba harcıyordum ki farkında bile değildim. Oturdum ve yarışa, bisikletin bilimsel teknik yanlarına odaklandım. Şu ana kadar ne kadar zaman harcadığımı konusunda hiçbir fikrim yoktu. Sadece pedal çeviriyordum.

249

o Lance Armstrong

Bitiş çizgisini geçtim ve saate baktım.

"8:02" gösteriyordu.

Bu doğru olamaz diye düşündüm.

Tekrar baktım ve "8:02"

Fransa Bisiklet Turu'nun birincisi olmuştum. Kariyerimde ilk kez beni diğer sporculardan ayıran o sarı formayı, maillot jaune'u giyecektim.

Takım aracında, arkadaşlarımın hepsi bana sarılmışlardı, ama en çok da Johan. Röportaj için gelen ESPN kamera ekibiyle konuşmayı güç bela başarmıştım. Ağzım öyle kurumuştum ki pul pul olup döküleceğinden korkmuştum. Konu-şamıyordum. Kelimeler ağzımdan çıkmıyordu. "Sadece şoktayım" diyebilirdim, kısık bir sesle. "Şoktayım."

Kalabalığın arasında Indurain'i görmüştüm. Kalabalığı yarararak yanıma geldi ve içtenlikle elimi sıkarak beni kucakladı.

Fransa Bisiklet Turu'nda etap birincisini kutlamak için pek vakit olmaz. Hemen doping kontrolüne ve sonra da protokole gitmeniz gerekir. Ödül töreni için takım aracında yıkanmam ve sarı formayı giymem söylenmişti. Bu yarışa o kadar hazırlanmıştım ama işte bir noktayı, şu dakikayı atlamıştım. Formayı giymeye, onun kumaşının sırtımı okşamasına hiç hazırlıklı değildim.

Kik Nice'te, sarı forma içinde kürsüye çıkışımı televizyondan izlemişti. Evin içinde atlayıp zıplamış, çığlık atmış, bebeği sallamış ve köpeğin havlamasına sebep olmuş. En sonunda, kürsüden inip takım aracına giderek onu aradığımda "Bebeğim!" dedim. Telefonun diğer ucundan tek duyduğum, "Ah, aman Tanrım, aman Tanrım, aman Tanrım!" sözleriydi, ardından gözyaşlarına boğulmuştu. Sonra da bana, "Hayatım, basardın, basardın işte" dedi.

Zafere keyif katan bir başka yanı da bitiş çizgisine Cofi-dis takımını geçerek varmamdı. Kulüp üyeleri, altüst olmuş bir durumda oralarda dikiliyorlardı; beni hastanede ölüme

250

Turnuva o

terk ettiğini hissettiğim adam da oradaydı.

"Bu senin içindi" dedim yanlarından geçerken.

FRANSA'NIN KUZHEY DÜZLÜKLERİNE DOĞRU YOLA ÇIKTIK. Ben Fransa Bisiklet Turu'nu kazanan, bir Amerikan takımı için bir Amerikan bisikletiyle yarışan ilk Amerikan bisikletçi olmuşum. O sabah, takvime baktım: 4 Temmuz'u gösteriyordu.

Birdenbire sinirlendim. Sarı formayı giymek bir zorunluluktur. Artık atak yapan taraf değil, atak yapılan bisikletçi konumundaydım. Hayatımda ilk defa formasını korumaya çalışan tarafta yer alıyordum.

Turnuvanın başlangıç etapları atağa geçenlerin savaş alanı olmuştu. Dümdüz ve monoton yollarda uçarcasına ilerlemeye başlamıştık, bisikletlerimizin üzerinde hız satrancı oynuyorduk. Son derece gergindik, pek çok manevra ve küçük çarpışmalar vardı peloton'da, yakından gelen haykırışlar ve birkaç klasik turnuva kazası.

Gidonlar çarpışıyor, kalçalar vuruyor ve lastikler sürtü-nüyordu. Peloton'un gerilerinden asıl çekişmenin olduğu ön saflara ilerlemeye çalışıyorduk, ama tüm takımların da yapmaya çalıştıkları şey buydu ve yol fazla genişti. 200 bisikletçi de pozisyon yakalamak için oynuyordu; çarpışmaları önlemek çok güç oluyordu. İlk birkaç günün en önemli stratejisi beladan uzak kalmaktı; söylemesi kolay tabi.

Birincilik savaşında sabit hareketlerle farkında olmadan açık verebilirdiniz. Bir yıl önce, Kevin düzlükte iki kere kaza yapmış ve dağlara ulaşınca 15 dakikasını yerde harcamıştı.

Bizim takımın malzemeleri iki araba ve bir kamyonetteydi. Bir arabada Johan ve ekip, tepede yedek bisikletler, diğer arabada ise yarış boyunca yarışmacıları takip etmeleri gereken takım yöneticileri ve sponsorlar vardı. Kamyonet ise tüm bisikletleri, çantalarımızı ve diğer muhtelif ekipmanlarımızı taşıyordu. Eğer birinin lastiği patlarsa diye bir tek-

251

oLance Armstrong

nisyen hazır bekliyor ve eğer su veya yemeğe ihtiyacımız olursa ekip bize hemen getiriyordu.

Johan arabadan yarışın taktik yönetimini gerçekleştiriyordu. Zaman kontrollerini ve durum raporlarını düzenliyor ve telsizden bilgi bilgi emirler yağıdırıyordu.

Takımdaki her yarışmacının telsiz kulaklığı ve Johan'ın vücutlarımızın stres altında nasıl performans gösterdiğini izleyebilmesi için kalp monitörü vardı. Her gün, gün boyunca takım arkadaşlarım rüzgârdan, çarpışmalardan, yarışmacılardan ve diğer tehlikelerden korumak için benim önümde gidiyorlardı. Sürekli olarak son derece coşkulu seyircilerden, fotoğrafçılardan ve onların teçhizatlarından kaçmak zorundaydık; bebek arabaları, soğutucular, vs. İkinci etapta, dört kilometrelik Passage du Gois adında, gerçeküstü garip bir görünümü olan bir geçide gelmiştik. Geçit çok uzun, dar, gelgit bataklığına uzanan bir yoldu. Suyun yükselme dönemi idi; tüm yolu kaplamış, geçişi imkânsızlaştırmıştı. Nispeten çekildiği zaman, kaygan ve tehlikeliydi, ayrıca kenarları da yosunlarla kaplıydı.

Peloton hâlâ kalabalıktı, çarpışmalar ve manevralarla doluydu ve bu tuzak dolu bir geçişi. Öndeki takımlar en güvenilir bölümlerden geçme şansını yakalayacaklardı; bu yüzden takım bisikletçilerinin çoğu benim etrafımı çevrelemişlerdi. Yol boyunca, bazı takım arkadaşlarımız ayrılıp ikinci bir grup oluşturmuşlardı. Frankie ve George hiçbir aksilik olmadan beni yanlarına almışlardı, ama bu korkunç bir şeydi; yol o kadar kaygandı ki tekerleği döndürmeye tereddüt ederken bir yandan da karşıdan esen ve bisikletleri sabit tutmamızı engelleyen rüzgârla mücadele ediyorduk. Arkamızdaki diğer bisikletçiler daha da şanssızlardı. Onlar büyük bir zincirleme kazanın içine dalıyorlardı.

Birisi frene basmış ve birdenbire yarışmacılar yere yığılmaya başlamışlardı. Bisikletler havada uçuşmaya başlamıştı, tekerlekler delicesine dönüyor ve sürücüler birbiri ardı-

252

Turnuva o

na yere yuvarlanıyorlardı. Asfaltın üzerine yüzükoyun düşenlerin üzerine arkadan gelenler yuvarlanıyor ve gittikçe daha fazla bisikletçi düşüyordu. Kafasını çarpıp çenesini yarmış olan Jonathan Vaughters'i geride bırakmak zorunda kalmıştık. Jonathan bir önceki gün gidonunun üzerinden te-petaklak uçuğunda ayaklarının üzerine düşmeyi becererek büyük bir kazayı önlemişti. Bu yüzden ona 'El Geto', yani Kedi lakabını takmıştık, ama şimdi yarışma dışıydı. Tyler Hamilton kazadan yaralı bir dizle kurtulmuştu.

Passage du Pois yarışın daha da kritik bir dakikasına dönüşmüştü. Arkamda yerlere yayılmış insanların bazıları turnuva favorilerinden bisikletçilerken, ben, geçidi ilk sıralarda geçerek çok zaman kazanmıştım. Michael Boogerd ve Alex Zulle altı dakika geriye düşmüşlerdi; günler ilerledikçe açık verme olasılığı artıyordu. İlk on gün boyunca, sadece tek bir amacımız vardı; ön saflarda olabilmek ve daha fazla beladan uzak kalmak. Bir denge arıyordum; bir yandan yarıştan kopmak istemiyor, diğer yandan Metz'deki zamana karşı yarışılan daha can alıcı gelecek etap için mümkün olduğunca canlı kalmak istiyordum. O sırada sarı formayı bırakmıştım. Bunlar, turnuvanın en uzun günleriydi ve birbirine çok benzeyen yollardan birbirine çok benzeyen manzaralar eşliğinde ilerliyorduk. Nante'tan Laval'la, oradan Amiens'e gitmiştik, ama sanki hiç yer değiştirmeden aynı yerde ilerliyor-muş gibiydik. İtalyan

Mario Cipolini art arda dört etabı da kazanarak turnuva rekoru kırmıştı ve hiç çekişmeden bunları vermiştik. Cipolini çok iyi bir bisikletçiydi, ama bir tırmanıcı değildi ve hepimiz biliyorduk ki toplamdaki zafer için bir etken oluşturmayacaktı. Her gece aynı şeyleri yapıyorduk; sızlayan bacaklarımıza masaj yaptırıyor, akşam yemeği yiyor ve sonra da oteldeki televizyonun başında altı Fransız kanalı arasında geziniyorduk. Johan bana bilgisayarımı getirmemi yasaklamıştı, çünkü çok geç saatlere kadar internette oyalanıyordum.

253

o Lance Armstrong

Düzlükler arasından Metz'e doğru hızlanmaya başlamıştık. Ben kendimi korumak için geride kalmıştım.

BU YARIŞMANIN ADI DOĞRULUK. İLK ETAPLAR HIZLI BİSİKLETÇİLERİ yavaş olanlardan ayırmıştı. Şimdi zayıf olanların hepsi denebilirdi.

Zamana karşı yarış için Metz'e varmıştık ve bu yarışmada, kısa bir girişin aksine, bisikletçiler uzun bir zaman dilimi içinde kazanacak veya kaybedeceklerdi. 56 kilometre uzunluğundaydı ve bu da bir saatten fazla durmadan bisiklet sürmek anlamına geliyordu ve zaman dilimini aşan yarışmacılar yarış dışı bırakılacaklardı. Bu yüzden 'Doğruluk Yarışı' denmişti.

Kik Nice'den buraya gelmişti. Haftanın büyük bir bölümünde bizi televizyondan izlemişti, ama turnuvanın geri kalan bölümünde ailesiyle Avrupa'yı dolaşacak, bu arada da beni düzenli olarak ziyaret edecekti. Turnuvanın ortamı aile ziyareti için uygun değildi, çünkü takımla birlikte kalmam gerekiyordu, ama günde bir kez olsun görmek hiç görmemekten daha iyiydi ve hamileliğinin nasıl ilerlediğini izlemek istiyordum. Üstelik onu Metz'de görmek, bu yarışma için ne kadar çalışmış olduğumu hatırlatmıştı.

Sabahın erken saatlerindeki etapta, dışarı çıkmış ve ön izleme yapmıştım, ama bu benim için zaten tanıdık bir şeydi, çünkü antrenman kamplarımızda bunu izlemiştik. Yarışın biri 1,5 ve diğeri 4 kilometre uzunluğunda iki büyük tırmanışı vardı. İlk bölüm genellikle rüzgârlı olan bir parkurdu, sonra dağ etabı geliyordu ve son düzlükte rüzgâr önden esecekti. Gücün ön planda olduğu bir yarıştı, rüzgârın ortasında en hızlı süren bisikletçi kazanırdı. Hatta hızlı olmak da yetmiyordu; bir saat boyunca hızınızı hiç kesmemeniz gerekiyordu.

Ben sabit bisiklette ısınırken sonuçlar da geldi. Bisikletçiler iki dakika arayla dağınık bir şekilde yola çıkacaklardı ve Passage du Gois'deki talihsiz kazada bir saat dokuz da-

254

Turnuva o

kika kaybeden İsviçre'nin favori sporcusu Alex Zulle'yle aramızda iki dakika vardı. Şaşırmamıştım buna; Zulle iri yarı, kumral, güçlü bir adamdı ve yarışmayı tek ons olsun bırakmamıştı, bunu yarışma boyunca daha da iyi anlayacaktım zaten.

Yarışma öncesi favori gösterilen Abraham Olano, benim tam önümde başlamıştı yarışa. Başlangıç alanında beklerken duyduğuma göre Olano küçük bir dönemde

kaza yapmış ve yaklaşık 30 saniye kaybetmişti. Bisikletine tekrar binmişti ama tüm ritmini kaybetmişti.

Şimdi sıra bendeydi. Hızla çıkmıştım; belki de çok hızlıydı. Kulaklığında, Johan her zamanki tavsiye ve bilgilerini vermekteydi. İlk iki kontrol noktasında rapor verdi, en hızlı bendim.

Üçüncü kontrol noktasında: Zulle'den bir dakika ve kırk saniye öndeydim.

Önümde Olano'yu gördüm.

Olano zamana karşı bir yarışta geçilmemişti ve şimdi omzunun üzerinden bakmaya başlamıştı. Ben pedallara asılmıştım.

Onu geçmek üzereydim. Olano'nun yüzünde kaygılı bir ifade vardı. Ona yetişmiş ve geçmiştim. Arkamda kaybolup gitmişti.

Johan kulaklığıma bir şeyler söyledi. 100 rpms'lik bir ritimdeydim. "Bu yüksek" diyerek uyardı beni Johan. Çok hızlı pedal çeviriyordum. Biraz yavaşlattım.

Genişçe bir dağ dönemecine varmıştım, yol kenarında bağlanmış saman yığınları vardı. Önümde başka birini görüyordum. Bir bisikletçi yolun kenarında yatıyordu, yaralıydı ve tıbbi müdahaleyi bekliyordu. Cofidis takımının renklerini hemen tanımıştım.

Bobby Julich.

Kontrolünü kaybetmiş ve dönerken kaymıştı. Göğsünü ve kaburga kemiğini fena halde zedelemiş olduğunu sonradan öğrenmiştim. Yüzü berbat bir durumdaydı.

m

o Lance Armstrong

Ona bakarken dönüşe girdim.

Kalabalığın arasından bir çocuk yola doğru koştu.

Ona çarpmamak için gidonu sertçe kırdım, kalbim neredeyse duracaktı.

Hızla sakinleştim ve ritmimi hiç bozmadım. Önümde bir başka bisikletçi daha görmüştüm. Kim olduğunu anlamak için, gözlerimi kısarak ona baktım ve parlayan yeşil formayı tanıdım. Bu, Belçikalı Tom Steels'in formasıydı, önceki iki düz etabı kazanan ve toplamda liderlik için yarışan süper bir tırmanıcıydı.

Ama Steels benim altı dakika önümde başlamıştı, ben bu kadar hızlı mı sürmüştüm.

Johan, kontrollü ve sakin bir şekilde saate baktı ve radyo cihazına bağarmaya başladı.

"Fransa Bisiklet Turu'na uçuyorsun!" diye haykırdı. "Fransa Bisiklet Turu'na uçuyorsun!"

Steels'i geçmiştim.

Bacaklarımda süzülen laktik asidi hissedebiliyordum. Yüzümü acı içinde buruşturmuşum. Çok fazla hızlanmıştım ve şimdi de onun bedelini ödüyordum. Son etaba rüzgâra girmiştim ve zorla hareket ettiğimi hissediyordum. Zulle'den aldığım zamanı geri vermiştim. Bitiş çizgisine yaklaştıkça saniyeler geçmek bilmiyordu.

En sonunda çizgiyi geçmiştim.

Saate baktım: 1:08:36. Ben kazanmıştım. Zulle'yi 58 saniyeyle geride bırakmıştım.

Bisikletten düşmüştüm, yorgunluktan gözlerim şaşmıştı. Şimdiye kadar hiç

olmadığım kadar yorgundum. Ama tekrar Fransa Bisiklet Turu birincisi olmuşum.

Başımdan sarı formayı geçirip o yumuşak kumaşı tekrar sırtımda hissettiğimde buranın kalmam gereken yer olduğuna karar vermiştim.

Kürsüden indiğimde çiçeklerle birlikte Kik'i sıkıca kucaklayıp kocaman bir öpücük vermiştim. O gece ona şöyle dedim, "Sanırım bu şeyi kazanacağım."

256

Turnuva o

Takımın kaldığı otele geri döndüğümde hep birlikte birer kadeh şampanya içtik. Sadece birer kadeh içebilmiştik, çünkü o günkü yarışta bir şişe şampanya içmiş kacıar yorgun bir vaziyetteydik. Bardağımızdakini bitirdikten sonra Johan ayağa kalkmıştı.

"Tamam, daha fazla şampanya içmeyin" dedi. "Bu son içkiniz olsun, çünkü daha kazanacağımız çok etap var, ondan sonra Paris'e dönene kadar yol boyunca içebiliriz."

DAĞLARA ULAŞTIK

Artık bitiş çizgisi de dahil olmak üzere sürekli tırmanacaktık. İlk Alp etabı 132,7 kilometreydi ve Fransa-İtalya sınırındaki dağ evlerinden kurulu Sestriere kasabasına kadar uzanıyordu ve ben pel oton'un ne düşündüğünü çok iyi biliyordum; dayanamayacağımı düşünüyorlardı. Benim sırtımdaki sarı formaya saygı duymuyorlardı.

İki dakika 20 saniyeyle liderliği elimde tutuyordum, ama dağlarda bir tek günde arka sıralara düşebilirsiniz. Ben hiçbir zaman tanınan bir tırmanıcı olmamıştım ve şimdi bisikletçileri ceviz gibi ezen tepelerin arasında en yorucu ve çetin tırmanışa girmek üzereydik. Rakiplerimin güçlü ataklarıyla karşılaşacağımdan emindim, ama yarışın bu bölümü için ne kadar çok çalıştığım ve özel olarak hazırlandığımdan haberleri yoktu. Artık onlara bunu göstermenin tam zamanıydı işte.

Bu, fiziksel bir yarış olduğu kadar taktik yarış da olacaktı ve diğer tırmanıcı arkadaşlarım, Kevin Livingston ve Tyler Hamilton'a son derece güvenmem gerekiyordu. Düzen dağlarda çok önemlidir: Diğer bisikletçiler benden sarı formayı almak için mücadele ederken Kevin ve Tyler, benim önümde tırmanışın en zorlu kısmını gerçekleştirecekler, böylece ben enerjimi Sestriere'e kadar olan son büyük tırmanışa saklamış olacaktım

Bir 'atak' şu şekilde gerçekleştirilir: Kimi bisikletçiler diğerlerinden daha yıldırııcıdır, tıpkı yarış boyunca beni en ya-

257

o Lance Armstrong

kından takip eden İsviçreli Alex Zulle ve İspanyalı Fernando Escartin gibi. Eğer içlerinden bir tanesi, örneğin Zulle ayrılmaya çalışırsa, benim takımımdan biri, örneğin Kevin, hemen onu takip eder. Zulle gibi bir bisikletçi biz daha ne olduğunu anlamadan iki dakika önümüze geçebilir ve benim liderliğimi tamamen elimden alabilirdi.

Kevin'ın işi Zulle'in peşinden gitmek ve sürekli onun arkasında kalarak Zulle için tırmanışı zorlaştırmaktı. Kevin Zulle'nin arkasına takılıp yavaşlamasını sağlarken, takımın geri kalanı da beni çekecekler, önümden ilerleyerek benim öndeki

yarışmacıları yakalamamı ve geçmemi sağlayacaklardı. O günkü yarışı büyük bir atağa maruz kalmadan ta-mamlayabilirsek bu 'peloton'u idare etmek', 'onu yönetmek' olarak adlandırılırdı.

Her ayrılan grubu takip edemezdik. Kimi bisikletçiler liderlik için çok büyük bir tehdit oluşturmadıklarından bunları takip ederek enerjimizi boşa harcamıyorduk. Böyle zamanlarda, takım arkadaşlarım sadece benimle ilgilenirlerdi. Etrafımı çevreleyerek her türlü tehlikeden beni korurlardı. Eğer suyum bitmişse, bir tanesi takım arabasına gidip benim için getirirdi.

Sestriere yolu üzerinde üç tane büyük tepe vardı. Bunlardan ilki Col du Telegraph ve hemen ardından da koskocaman, turnuvanın en yüksek tepesi olan Col du Galibier geliyordu ve sonraki tepenin adı Col de Montgenevre idi. Son olarak da, Sestriere'e girerkenki son yokuş.

Günün 240 kilometrelik daha zor bölümünde, takımım bir makine gibi hatasız bir şekilde takipleri yapıp, her şeyi kontrol altında tutmayı başarmıştı.

İspanyollar yarışın en başından itibaren bize karşı atağa geçmişlerdi. Escartin, bir yem gibi Telegraphe'ta gruptan ayrılmaya başlamıştı, ama soğukkanlılığımızı koruyarak yarışın bu kadar başındayken çok fazla enerji harcamaya kalkmamıştık.

Galibier'de Kevin Livingston çok iyi bir iş çıkarmıştı, zaman zaman sulu sepken kara dönüşen perde gibi

258

Turnuva o

yağmura rağmen beni muntazam bir şekilde yukarı çekmişti. Kevin'ın arkasından giderken içime cesaret doluyordu. "Çok iyisin oğlum" dedim, "Arkamızdakiler ölüyorlar."

Çamların arasından virajları dönerek Galibier'ye inmiştik. Size bu inişi anlatayım. Gidona abanıp yaklaşık 110 kilometrelik yolu bir saat içinde 1,5 santimi bile bulmayan lastikler üzerinde soğuktan titreyerek kat ediyorsunuz. Dönemeçlerde, virajlarda, U dönüşlerinde savruluyorsunuz. Dağın yamacından süzülen sular tekerleklerimin altından akıp gidiyordu ve arkamda bir yerlerde Kevin kaza yapmıştı. Yağmurluğunu giymeye çalışırken, ceketinin kolu tekerleğe takılmıştı. İyileşi ama önümüzdeki birkaç gün ateşli ve ağrılı olacaktı.

Altı saatlik yolcuğumuzun üçüncü dağı olan Montgenevre-re'e, daha dondurucu bir yağmurun ve sisin ortasına gelmiştik. Sağanak yağmurun altından diğer yana geçiyorduk. Doruk o kadar soğuktu ki yağmur damlaları şortumda buza dönüşüyordu. İnişte sulu sepken kar yağıyordu. Artık takımın diğer elemanlarından ayrılmıştım ve sanki diğer bisikletçiler benim her an kaza yapabileceğimi düşünerek birbiri ardına atak yapmaya başladılar. Bu beni çok kızdırmıştı. Daha zayıf olan bisikletçilerin hepsi dökülüyorlardı, izleyecek halde değildiler. Kendimi dünyanın en iyi tırmanıcıları arasında buluvermiştim, tek başıma ilerlemekteydim. Nefes alamayıncaya kadar onları zorlamak istiyordum.

Yanımda takımdan geriye kalan tek şey Johan'ın kula-đımdaki sesi idi. Takip aracımızdaydı ve aracı süren bir çift e kadar hızlı giden takım şefi Thom Weisel'di.

Montgenevre'den inerken, Ivan Gotti ve Fernando Escartin sisli keskin virajlarda riske giriyorlardı ve 25 saniye fark yapmışlardı. Beş kişilik ikinci bir grupta onları izliyordum.

Son tırmanışa gelmiştik, Sestriere'e uzanan, uzun, zorlu bir 30 kilometrelik rampaydı. Beş buçuk saattir bisiklet üze-rindeydik ve hepimiz mücadele ediyorduk. İşte bu noktadan itibaren kimin kaza yapıp yapmayacağı çok önemliydi.

259

o Lance Armstrong

Sekiz kilometre arayla önde giden liderlerin 32 saniye gerisindeydim, ikinci beş kişilik grupta sıkışmışım ve hepimiz zirveyi zorluyorduk. Diğerleri çeşitli milletlerden tanınmış sporculardı, aralarında en iyisi İsveçli Zulle'ydi, güçlü kuvvetli biriydi ve aklımdan çıkmıyordu.

Artık harekete geçme zamanıydı.

Ufak bir dönemeçte, grubun iç tarafına geçtim, pedalların üzerinde ayağa kalktım ve hızlanmaya başladım. Bisikletim sanki ileriye doğru atlıyor gibiydi. Neredeyse eskort motosikletlerinin arkasındaydım.

Johan izleme aracından, "Lance, arayı açıyorsun" diye haber verdi, sonra da, "3 metre" dedi.

Johan, dijital bir bilgisayar okuyucusuyla kalp atışlarımı kontrol ediyordu, yani ne kadar çaba gösterdiğimi ve vücudumun ne kadar stres altında olduğunu biliyordu.

180'dey-dim, çok da stresli değildim. Sanki dümdüz bir yolda rahatça bisiklet turuna çıkmışım gibi hissediyordum.

"Lance, arayı daha da açıyorsun" dedi.

Havayı yarararak ilerliyordum.

Bir kilometreyi 21 saniyede almışım. Artık liderlerin sadece 11 saniye gerisindeydim. Bu çok tuhaftı, ama hâlâ hiçbir şey hissetmiyordum. Bu çok...

zahmetsiz'di.

Öndeki iki bisikletçi, Escartin ve Gotti omuzlarının üzerinden bakıyorlardı. Hızla yaklaşımaya devam ettim.

Escartin'in arkasına doğru ilerliyordum. Arkasını dönüp bana baktı, sinirliydi. Gotti hızlanmaya çalıştı. Ben daha da hızlanıp onu geçmişim ve Escartin ile neredeyse aynı hizada gidiyorduk.

Hızımı biraz daha artırmak için tekrar yükseldim. Vücut hareketlerinden buna nasıl karşılık vereceklerini, akıllarından ne geçirdiklerini anlamaya çalışıyordum.

Arayı çok az açtım; merak ediyordum. Yorulmuşlar mıydı?

Hiç tepki yoktu.

Johan, "Bir boy" dedi.

260

Turnuva o

Hızlandım.

"Üç boy, dört boy, beş boy."

Johan bir an sustu. Sonra da neredeyse rahat bir şekilde, "Neden biraz daha hızlanmıyorsun?" dedi.

Tekrar hızlandım.

"12 metre" dedi.

Eğer arayı açmanıza rağmen rakiplerinizden hiç tepki gelmiyorsa, bunun bir tek açıklaması vardır: Acı çekiyorlar-dır. Acı çekmeye başladıkları zaman da onları ele geçirdiniz demektir.

Bitişe 6,5 kilometre vardı. Pedallara iyice yüklendim.

"Otuz saniyen var!" dedi Johan, daha heyecanlı bir şekilde.

Kulaklığında Johan ilerleyişimi anlatmaya devam ediyordu. Şimdi de Zulle'nin beni yakalama çabasına girdiğini haber veriyordu. Zulle her zaman Zulle'ydi.

"Bak, şimdi gidiyorum" dedim. "Bu işi bitiriyorum."

İTALYA'DA BİR OTEL ODASI, KİK TELEVİZYONA MIHLANMIŞ

DURUMDA oturuyordu. Ben seleden kalkıp atağa geçtiğimde, o cta oturduğu yerden fırlayıvermiş.

"Koca popolu" diye bağırmış.

Teksas'ta, Plano'da yaşayan annem yarışmayı sonraki gün, banttan izleyecekti. Saat farkı yüzünden henüz neler olduğundan haberi yoktu.

"Şuna bak!" diye bağırmıştı. "İşte gidiyor. Başardı!"

PEDALLARA ASILDIĞIMDA BİSİKLET ALTIMDA YALPALIYOR VE

omuzlarım yorgunluktan savruluyordu. Yavaş yavaş yayılan bir yorgunluk hissediyordum ve bedenim bisikletin üzerinde hareket ediyordu. Nefes almaya çalıştığımda, içime biraz daha fazla hava çekmeye çalıştığımda burun deliklerim yanıyordu. Yarı hırıltılı bir şekilde ağzımı açıyordum.

Bitişe daha çok vardı ve Zulle'nin beni yakalayabilece-

261

oLance Armstrong

ğinclen endişe ediyordum. Ama ritmimi korudum.

Zulle'yi hemen arkamda göreceğimi sanarak omzumun üzerinden arkama baktım.

Ama hiç kimse yoktu.

Tekrar önüme döndüm. Artık bitiş çizgisini görebiliyordum; önümde kalan yolun tam tepesindeydi. Zirveye doğru ilerlemeye başlamıştım.

Bu son birkaç yüz metrede ilerlerken hiç kanseri düşünmüş müydüm acaba? Hayır.

Eğer düşündüm dersem yalan olur. Ama doğrudan veya dolaylı olarak, geçen iki yıl içinde bana neler olduğunu düşünmüştüm. Yaşadığım her şey birden gözlerimin önünden gelip geçmişti; kanserle mücadelem, spora geri dönebileceğime olan inançsızlığım, her şey. İşte tüm bunlar beni daha da hızlandırmıştı ya da diğerlerini yavaşlatmıştı, hangisi bilmiyorum.

Tırmanmaya devam etmiştim, biraz acı hissediyordum, ama aynı zamanda rahatlamıştım da. Yarışmak ve mücadele etmek çok zor bir şeydi. Ama bu, bir hastane odasında göğsünüzden kateter sarkarken, damarlarınızda platin yanarken haftanın beş günü, 24 saat boyunca kusmaktan iyiydi.

Ne düşünüyordum o sırada? Çok komik bir şey düşünüyordum. Good Will

Hunting'den bir sahne aklıma gelmişti, Matt Damon yabancılaşmış genç bir

matematik dâhisini oynuyordu, Güney Boston'un alt bir kesiminden gelen hırçın bir

çocuktu, çok da farklı değildik. Filmin bir sahnesinde, bir barda bir grup üst sınıftan Harvard öğrencileriyle arkadaş olmaya çalışıyor ve bir kızın dikkatini çekmek için mağrur bir entelektüeli zekâ yarışında yeniyordu.

Sonra da yendiği çocukla dalga geçmişti, "Hey, elma sever misin?"

"Evet" demişti çocuk, "Severim."

"Pekâlâ, onun telefon numarasını aldım" demişti, zafere kazanmışçasına. "Nasıl elma seversin?"

Bu nemli dağ havasında güçlkle nefes alarak, yüzlere

1

262

Turnuva o

metreyi tırmanmıştım ve aklıma bu film geliyor ve sırtıyordum.

Bitiş çizgisine yaklaştığımda, destek arabasındaki Johan ve Thorn Weisel telsizden konuşmaya başlamıştım.

"Hey, Thom, Johan" dedim. "Elma sever misiniz?"

O şaşkın cevapları hâlâ kulağımda çınlar.

"Evet, severiz. Neden sordun?"

Bir çığlık atmıştım, "O kahrolası elmaları nasıl sevebilirsiniz?"

Kollarımı havada, gözlerim gökyüzünde, bitiş çizgisini geçmiştim.

Sonra da inanamayarak ellerimi yüzüme kapamıştım.

İTALYA'DAKİ OTEL ODASINDA, TELEVİZYONUN BAŞINDA oturan eşim hıçkırıklara boğulmuştu.

Aynı gün Indianapolis'te, tıp merkezi çalışanları ve LaT-rice Haney ile bütün hastalar banttan yayınlanan yarışımı seyretmek için işlerini güçlerini bırakmışlardı. Dağa tırmanışımı, liderliği ele geçirişimi televizyondan izliyorlardı. "Yaptı!" demişti LaTrice. "Başardı işte. Başardı!"

Sestriere tırmanışıyla birlikte Fransa Bisiklet Turu'nu altı dakika ve üç saniye ile önde götürüyordum.

DAĞLARA TIRMANIRKEN, ASLINDA O MANZARAYI GÖRMEZSİNİZ. İki yanınızda uzanan manzaraya, o görkemli uçurumlara ve sarp kayalıklara, uzaklarda beliren buzullara, tepelere ve yemyeşil çayirlara bakacak zamanınız yoktur. Tek dikkat ettiğiniz şey, önünüzde uzanan yol ve arkanızdan gelen bisikletçilerdir, çünkü dağlarda hiçbir birincilik garanti değildir.

Sestriere'den sonraki sabah erkenden kalktım ve takımla birlikte kahvaltı yaptım. Her hafta 25 kutu müsli ve düzinelerce yumurta yemiştik. İlk önce biraz müsli yemiş, sonra da üç dört tane yumurta ve biraz da pasta indirmiştim mideme. O gün yine çok uzun ve yoacıcu bir tırmanış olacak-

263

o Lance Armstrong

ti ve tüm karbonhidrat enerjisine ihtiyacım vardı. Alpe d'Huez'e çıkacaktık, bu turnuvanın en fazla ustalık gerektiren etabıydı, 14 kilometrenin boyunca dokuz derece eğimli olan bir tırmanışla 1.000 metre yükselecektik. İnışte ise 21 keskin viraj ve sayısız dönemeç vardı. Yukarı çıkarken çok sıcak, aşağı inerken ise çok soğuk

olan yol kimi yerleri ancak gidon genişliğindeydi. 1900'lü yılların başında, dağ tırmanışı turnuvalara ilk kez dahil edildiğinde, sadece bir yarışçı o hantal bisikletiyle yarışını tamamlamış ve sonra da yolun kenarında duran yarışma organizatörlerine dönüp, "Hepiniz katilsiniz!" diye bağırmış.

Alpe d'Huez'de tüm kazalardan kaçınmaya çalışmışım. Sestriere'de bana yaptıkları gibi kimseye karşı atak yapmama gerek yoktu, sadece asıl rakiplerimi kontrol altında tutmam yeterliydi: Abraham Olano altı dakika ve üç saniye ar-kamdaydı ve Alex Zulle dördüncü sıradaydı, yedi dakika 47 saniye geriden takip ediyordu. Fernando Escartin sekizinci sıradaydı, dokuz dakika arkamdaydı. Bu günkü yarışmanın amacı, istikrarlı olmak ve Sestriere'de kazandığım zamanı geri vermemekti.

Alpe d'Huez'in eteklerine ulaşmıştık. Takım arkadaşlarıma formda olduğumu bildirmiştim, çünkü böyle zorlu yarışlarda moral çok önemliydi. Hepimizin telsiz kulaklığı ve mikrofonu vardı ve biliyordum ki hepsi beni duyabiliyordu.

"Hey Johan" dedim.

"Evet, Lance?" dedi.

"Bunu kahrolası bir üç tekerlekli bisikletle bile başarabilirim. Hiç problem değil."

Geri plandaki kıkırdamaları duyabiliyordum.

Hızlı bir tempoda ilerliyorduk, bizim için tehdit oluşturan atakları engelliyor ve bisikletçileri yavaşlatıyorduk. İlk önce, Tyler Hamilton beni yukarı çekmeye başladı.

Onun arkasından gidip yol boyunca onunla konuşmuştum. Ola-no'yu geçmiştik.

Johan radyo cihazından rapor veriyordu, "Olano düştü. İyi iş başardınız." Şimdi de Zulle'nin takım ar-

264

Turnuva o

kadaşlarından biri olan Manuel Beltran'a sıra gelmişti. Tyler'a bağırdım. "Beltran'ın bunu sana yapmasına izin mi vereceksin?"

Gidecek 10 kilometre yolumuz vardı, dağın tepesine kadar 30 dakikalık bir mücadele bizi bekliyordu. Birdenbire, Escartin ve takım arkadaşı Carlos Contreras atak yapıp hızlanmaya başlamışlardı. Sonra, Tom Steels'in takım arkadaşı Pavel Tonkov atağa katılmıştı. Tyler'ın işi bitmişti. Tamamen tükenmişti artık, bu yüzden ben de Tonkov'u izlemeliydim. Fransız tırmanıcı Richard Virenque benim arkama gelip yapıştığında, Beltran'ın çektiği Zulle de gelmişti. Hepsi de beni sıranın dışına itmeye çalışıyorlardı.

Ama ben yorulmuyordum. Tüm bunlar benim için daha iyiydi, çünkü onlarla birlikte ilerlersem hiç kimsenin bana önemli bir zaman farkı atmasına olanak yoktu. Her şeye dikkat ederek dördüncü sırada ilerlemeye devam etmişim. Zirveye ulaşmaya 4 kilometre kalmıştı, yaklaşık altı buçuk dakika daha bu baskıya dayanacaktık.

Donanımlı bir İtalyan bisikletçi olan ve İtalya Turnuvası'nı iki kez birincilikle bitiren Giuseppe Guerini hızlanmıştı. Fakat Guerini tüm sıralamanın 15 dakika gerisindeydi ve ona karşılık vermeme gerek bile yoktu. Geçmesine izin vermişim. Bu arada, Zulle en sonunda kaza yapmıştı. İlerleyişini devam ettiremezdi.

Guerini 20 saniye fark atmıştı, ama sonra, inanılmaz bir şekilde bir seyirciye çarptı. Seyirciler dört gündür felakete davetiye çıkarıyorlardı, peloton'un önünden yolun

karşı tarafına atlıyorlar ve oradan fotoğraf çekiyorlardı. Guerini çarpışmayı engellemek için döndü, sonra başka bir yöne döndü, ama doğrudan onun üzerinden geçti. Klasik bir yarış anydı, böyle bir anda kimse güvende olamazdı. Guerini yara almadan atlatmış ve devam etmişti, ama şimdi de Tonkov onun üzerine geliyordu. Neyse ki, çizgiyi önce Guerini geçmiş ve etap birincisi olmuştu.

Ben yarışı beşinci sırada tamamlamıştım. Şu anda Ola-
265

oLance Armstrong

no'ya karşı toplamda 7:42'lik bir liderliğim vardı. Zulle, tüm çabasına rağmen, sadece saniyelerle geçildi ve 7:47 ile beni izliyordu.

Fransa Bisiklet Turu için çok tipik bir gündü.

ALPLER'DE DÜŞMAN EDİNİYORDUM, TIRMANMADA YENİ

gerçekleştirdiğim bu yetenek Fransız basınında şüphe yaratmıştı, geçen yaz yaşanan skandaldan sonra hâlâ kan koklamaya doymamışlardı. Gizliden bir kampanya başlattılar: "Armstrong'un başarısının altında bir şeyler var." L'Equ-ipe ve Le Monde gazetelerinde imalı bir şekilde, benim geri dönüşümün fazlasıyla mucizevi olduğuna dair çeşitli hikâyeler anlatılmaktaydı. Sestriere'deki başarının birtakım sonuçlar doğuracağını biliyordum; sarı formayı giyen her sporcunun doping spekülasyonlarına maruz bırakılması neredeyse bir gelenek halini almıştı. Ama Fransız basının, hele kimi muhabirlerin ilaç tedavisinin benim bisikletçiliğime yararlı olduğunu öne sürmeye vardıkları bu beklenmedik tutumuna çok şaşırılmıştım. Tedaviler sırasında bana performans artırıcı esrarengiz bir ilaç verildiğini düşünüyorlardı. Hangi ulustan olursa olsun tüm onkologlar böyle bir iddiaya gülerlerdi.

Bunu anlayamamıştım. Kanser tedavisinin bana bu konuda yararlı olduğunu nasıl düşünebilirlerdi? Belki de bu tedavinin ne kadar zor olduğunu bir kanser hastasından başka hiç kimse anlayamazdı. Tam üç ay boyunca ne kadar toksik madde varsa vücuduma verilmiş, bu zehirler vücudumu günbegün harap etmişti. Hâlâ zehrin vücudumda olduğunu hissediyordum; bu olaydan üç yıl sonra bile zehirden tam olarak arınmadığımı hissediyordum.

Kesinlikle saklayacak bir şeyim yoktu ve doping testleri de bunu ispatlamıştı zaten. Turnuva yetkililerinin her seferinde test için bizim takımdan rastgele birini seçmeleri tesadüf değildi, ben onların adamıydım. Doping testleri turnuvanın en küçük düşürücü tarafıydı; etabı tamamladıktan he-

266

Turnuva o

men sonra, doktorun koluma turnikeyi dolayıp iğneyle kan aldığı tentenin altına götürülmüştüm. Ben orada yatarken bir sürü kameraman gelip flaşlarını üzerime çeviriyorlardı. Doktorlara Vampir adını takmıştık. "Vampirler geldi" derdik. Yine de doping testleri artık en iyi dostum olmuşlardı, çünkü benim temiz olduğumu kanıtlamışlardı. Test edildim, tekrar kontrolden geçirildim ve sonra tekrar test edildim.

Basının önünde, "Hayatım, hastalığım ve kariyerim çok açıktır" dedim. Bunun her şeye bir son vereceğini sanıyordum. Sestriere'deki yarışım ile ilgili hiçbir esrarengiz

yan yoktu: Ben bunun için çok çalışmışım. Yağsızdım, motivasyonum yerindeydi ve çok iyi hazırlanmışım. Sestriere benim için iyi bir tırmanıştı. Yokuşu ve şartları bana çok uygundu; soğuk, nemli ve yağışlıydı. Eğer o gün performansında sıra dışı bir şey varsa o da çok çaba harcamaya gerek duymadan ilerleyebilme hissiydi; böylece tırmanışıma yaşama sevincimi de eklemişim. Basın yine de geri adım atmayınca, onlarla birkaç gün konuşmamaya karar verdim.

Bu arada, U.S. Postal takımı bir mavi ekspres tren gibi ilerliyordu. Alpler ve Pireneler arasında bir geçiş etabına başlamıştık, Massif Central denilen' bir alanda ilerliyorduk. Tuhaf bir zemindi, dağlık değil, ama tam olarak da düz değildi, çok kasisliydi ve bacakları çok yoruyordu. Güneye, Pireneler'e doğru döndüğümüzde yol kenarlarında ayçiçeği tarlaları uzanıyordu.

Çok çetin bir yarıştı; tek yaptığımız sürekli gelişen ataklara maruz kalarak dağlara tırmanmak ve aşağı inmekti. Yol üzerinde dinlenebileceğiniz hiçbir yer yoktu ve bisikletçiler her yönden üzerimize geliyorlardı. Her nasılsa birçoğunu kontrol altında tutabilmiş ve peloton'u ele geçirebilmiştik, ama günler kavga gürültüyle geçiyordu ve tansiyon yüksekti. Hava o kadar sıcaktı ki yoldaki zift lastiklere yapışıyordu. Frankie, George, Christian, Kevin ve Peter en çok çaba gösterenlerdi. Frankie tırmanışı başlatmış, güçlü bir tempoyla ilerlemiş ve yarışmacıları geride bırakmıştı. Frankie

267

o Lance Armstrong

yorulup, George başı çekmeye başladığında birkaç bisikletçi daha bizim hızımıza yetişemeyecek bir durumda yol kenarına düşmüştü. Sonra Tyler gelmiş, hızı artırmış ve bizim yarışmacılarımızdan bile daha fazla ilerlemişti. En sonunda, beni bayırdan yukarı çeken Kevin ile ikimiz kalacaktık. Bu şekilde ilerliyorduk.

Ataklar her gün devam etti. Diğer bisikletçiler hâlâ bizi küçümsüyor ve tüketmek istiyorlardı. Homme Mort, Dead Man's Climb denen bir yere ulaşmıştık ve bu kötü yol daha kilometrelerce devam ediyordu. Gruptan ayrılanlar belliydi ve adamlarımız dağılıyordu: Peter Meinert-Nielsen'in dizi yaralandı, Kevin Alpler'deki sıcaklık değişimlerinden dolayı çok kötü hastalandı, Frankie ve George çekmekten bitap düşmüşlerdi. Sıcaklık nedeniyle ayakkabılar ayaklarımızı perişan etmişti.

Bunlar yetmezmiş gibi, otuz kişi atak yapmıştı ve biz de onları izlemek zorundaydık. İçimdeki eski ben birden canlandı; havalanmışım adeta. Ne Tyler'ı, ne Frankie'yi, hiç kimseyi bekledim. Sadece gittim. Diğerlerine yetiştim ve tek başıma en önde gitmeye başladım. Sonra radyo hışırdadı ve Kevin'in bana bağırışını duydum.

"Kahretsin, ne yapıyorsun sen?" En eski ve kötü alışkanlığıma kapılmış, gücümü ve enerjimi düşüncesizce boşa harcamışım. "Hemen yavaşla!" diye uyardı Kevin, "Bu kadar hıza ihtiyacın yok."

Üzüntüyle "Tamam" dedim ve takım arkadaşlarım yetişene kadar geride kalıp kendimi korudum.

Bisiklet üzerinde altı yedi saat boyunca ne düşünürdüm? Hep sordukları bu sorunun cevabı o kadar da ilginç değildi aslında. Bisiklet sürmeyi düşündüm. Zihnim dağılmıyor-du. Dalıp gitmiyordum. Çeşitli etaplardaki teknikleri düşünüyordum.

Kendime tekrar tekrar, bu yarışmada önde olabilmem için kendimi sürekli zorlamam gerektiğini hatırlatıyordum. Birinciliğimle ilgili kaygılanıyordum. Gruptan her an biri ayrılabilir endişesiyle rakiplerimi çok yakından takip ediyordum. Kazalardan korunmak için etrafımda olup bi-

268

Turnuva o

tenleri takip ediyordum.

Beş monoton günün ve gecenin ardından Pireneler'den Fransa merkezine doğru, Saint-Etienne'den Saint-Galmi-er'ye, Saint-Flour'ya, Albi'ye, Castres'ye, Saint-Gaunes'ye gitmiştik. 13. etap turnuvasının en uzun, aynı zamanda en sıcak etabıydı ve yedi rampadan oluşuyordu ve hiç düzlük yoktu. Frankie yolun görünümünün de hissettirdiğinin de tıpkı bir testere gibi olduğunu söylüyordu. Peter Meinert-Neilsen dizi yaralı olduğu için sonunda yarışmadan ayrılmıştı. Frankie tuvalete oturduğunda dizlerinin tuvalet duvarına çarptığını söyleyerek otellerden yakınıyordu. Frankie ile aynı odada kalan George da Frankie'nin bu yakınmasını odada aynı anda valizlerini bile açamadıklarını söyleyerek katılıyordu.

Bisikletin üzerindeyken sürekli aç ve susuz oluyorduk. Kurabiyeler, tartlar, bademli kekler, yulaf unlu üzümlü kurabiyeler, gıda tabletleri ve çeşit çeşit karbonhidratlı şeyler atıştırıldık. Gün boyunca susuzluğumuzu giderecek şekerli içecekler ve Cytomax yudumluyor, sonunda da Metabol alıyorduk.

Geceleri yemek masasının etrafında şuradan buradan, tamamen önemsiz konulardan konuşup, eski hikâyelerimize yüzde 99'u uydurma olan yeni şeyler ekleyip anlatarak, zaferlerimizle övünerek geçiriyorduk. 65 yaşında bir İsviçreli olan ve bildim bileli bulunduğum her takımında yemek pişiren sevgili şefimiz Willy Balmet hakkında hikâyeler anlatmak çok hoşumuza giderdi. Willy olduğundan daha genç gösterirdi ve altı dil konuşurdu. Mutfak onun yaşam alanıydı ve onu tanıdığım bunca yıl boyunca bir kez bile bir otel mutfağından geri çevrildiğini görmemiştim. O gelir ve otel çalışanlarının da kendilerini takımdan biri gibi hissetmelerini sağlardı. Bizim makarnamızı her zaman o yapardı; ondan başka kimse dokunamazdı.

Ben yarışırken, Kik Avrupa'nın her yerinde mumları yakmıştı. Hangi kasaba veya şehir olduğunun hiç önemi

269

o Lance Armstrong

yoktu onun için, her yerde bir kilise bulur ve mumunu yakardı. Roma'ya gittiğinde Vatikan'da da bir tane yakmıştı.

SONUNDA PİRENELER'E ULAŞMIŞTIK.

Dağların gölgelediği, Van Gogh'un resimlerine konu aldığı Saint-Gaudens'de sürüyorduk. Pireneler tırmanıcıların beni yenmek için son şanslarıydı; bu dağlarda kötü bir gün yarış kaybettirebilirdi. Bu dağlardan ininceye değin Fransa Bisiklet Turu'nu kazanabileceğime kendimi inandıramaya-caktım.

Baskı durmadan artıyordu. Turnuvayı 55. sırada yarışıp bitirmenin neye benzediğini biliyordum, ama sarı forma yeni bir deneyimdi ve farklı bir baskı oluşturuyordu.

Ama artık benim de bildiğim gibi, sarı formayı giydiğinizde pek çok nefesi ensenizde

hissederdiniz. Her gün ardımdaki sürücüler tarafından sınıanıyordum. Bisiklet üzerinde olmadığım zamanlarda da basının yoğun ve dikkatli gözetimiyle sınıanıyordum.

Saint-Gaudens'de bir basın toplantısı düzenleyerek tüm suçlamalara cevap vermeye karar vermişim. "Ben ölüm dö-şegindeydim, ama hiç de aptal değilim" dedim. Sağlıklı insanlara uygulanan EPO ve kortizonların kan seviyesinde düzensizliğine ve düşüşe yol açtığını herkes bilirdi. Dahası, Sestreire'yi kazanmamın hiç de şaşılacak bir yanı olmadığını söylemişim basma; ben donanımlı bir eski dünya şampiyonuydum.

"Üzerine basa basa söylüyorum; doping almıyorum" dedim. "Benim geçmişime ve sağlık durumuma sahip bir bisikletçinin başarısının hiç de sürpriz olmadığını düşünüyorum. Ben acemi bir bisikletçi değilim ki. Biliyorum hepimiz araştırıyor, merakla inceliyor, altında bir şeyler bulabilmek için eşeliyorsunuz, ama bulamayacaksınız. Çünkü bulacağımız hiç bir şey yok... ve görevini gerçekten iyi yapanlar, profesyonel olmaları ve bir sürü saçmalığa bulaşmamaları gerektiğini anlarlar ve bu insanlar temiz bir adamla uğraş-

270

Turnuva o

tıklarının da farkına varacaklardır."

Tek yapabileceğim bisiklete devam etmek, doping testlerine girmek ve bu tip sorulara cevap vermektir. Pirene-ler'de ilk etaba başlamıştık; Saint-Gaudens'den Piau-En-galy'ye kadar yedi dağın arasından geçen bir yoldu. Burası, daha önce soğukta da bisiklet sürmüş olduğum bir yerdi, ama şimdi sıcakta toz toprak içindeydi ve bisikletçiler birbirlerinden su dileniyorlardı. Yol kenarında dinlenme noktaları olan yokuşlar dik ve göz korkutucuydu.

Etap İspanya sınırının hemen ardında bitiyordu ve bu da İspanyol yarışçıların bu yarış kazanmak için çok çaba gösterecekleri anlamına geliyordu ve bunu, beni her yerde izleyen, zayıf, şahin yüzlü yarışmacı Escartin kadar kimse isteyemezdi. Telaşlı bir anın tam orta yerinde, bizim ekip bölündü ve tek başıma mücadele ederek Escartin'i izlemeye başladım. Bir hayvan gibi sürüyordu bisikleti. Tek yapabilmeyi umduğum şey yapacağı zamanı sınırlamaktı.

Günün sondan bir önceki tırmanışında, dağlar önümde ayrılırken, Zulle'ün arkasından kurtulup ikinci sıraya yerleşmeyi başarmıştım. Ama iki dakika önde olan Escartin'i yakalamanın imkânı yoktu. Son tırmanışta bitkin düşmüştün ve çıldırarak gibiydim. Kahvaltıdan beri hiç bir şey yememişim. Rakiplerim tarafından geçildim ve yarışmayı dördüncü bitirdim. Etabı Escartin kazanmıştı ve beni 6:19 ile takip ederek genel sıralamada ikinci sıraya yükselmişti. Zulle ise 7:26 ile ondan sonra geliyordu.

Variş çizgisini geçtikten hemen sonra, bir Fransız televizyonu muhabiri karşıma dikilmişti; benim yasak bir madde kullandığıma dair testlerin pozitif çıktığına dair raporlar varmış. Rapor yanlıştı tabii ki. Takımın kaldığı otele döndüğümde kalabalık, gürültücü bir basın ordusuyla karşılaşınca bir basın toplantısı daha yaptım.

Gazetelerde çıkan her yeni spekülasyona karşı tek yapabileceğim şey masum olduğumu iddia etmektir ve her üç dört günde bir yeni bir tanesi çıkıyordu.

271

oLance Armstrong

Le Monde, idrarımda kortizon olduğuna dair tutanaklar bulduklarına ilişkin bir hikâye yayınlamıştı. Seleden kaynaklanan ağrımı dindirmek için kortizonlu bir krem kullanıyordum ve yarış başlamadan önce turnuva yetkilileriyle birlikte kremi temizliyordum. Hemen ardından, turnuva yetkilileri benim haklılığımı kanıtlayan bir açıklama yaptılar. "Le Monde bir doping hikâyesi arıyordu ve onu da bir cilt kreminde buldu" dedim.

Basının sürekli önüme koyduğu bu engellerden incinmiş ve moralim bozulmuştu. Bu kadar çaba göstermiş ve bu spora tekrar geri dönebilmek için çok ağır bedeller ödemiştik; şimdi ise gösterdiğim bu çabayı değersizleştirmeye çalışıyorlardı. Yapılan bu haberlere karşı dürüst ve açıkça cevap veriyordum, ama bunun pek işe yaradığı söylenemezdi.

Bir şeyi fark etmeye başlamıştım: Şimdi benim doping aldığım dedikodusunu yapan ve bunları yayınlayanlar, ben hastayken, "Onun işi bitti. Bir daha asla yaşamaz" diyenlerle aynı insanlardı. Geri dönmek istediğimi söylediğimde, "Hayır, ona bir şans daha vermek istemiyoruz. O artık hiçbir şeye değmez" diyenlerle bugün bana bunları yapanlar aynı insanlardı.

Şimdi ise Fransa Bisiklet Turu'nu önde götürüyor, sarı formayı giyiyor, sonunda birinci olma şansım gitgide yükseliyordu ve aynı kişiler yine aynı mesajı gönderiyor, "Bu imkânsız" diyorlardı. "Olamaz. Bunu yapamaz. Burada neler oluyor? Bunun başka bir açıklaması olmalı, şüpheli bir şeyler olmalı." İnkârlarında çok tutarlıydılar. Hastayken onları dinlememekle çok iyi etmiştim.

Fransız gazetecilerinin şüphelerini özellikle bana yöneltmeleri de beni çok incitmişti. Ben Fransa'da yaşıyordum ve o ülkeyi seviyordum. Geçen yıl turnuvada yaşanan sorunlardan sonra, en iyi bisikletçilerin bazıları '99 yılında Fransa'dan uzak kalmayı tercih etmişlerdi, ama ben onlardan biri değildim. Diğer sürücüler polis tarafından tartaklanmaktan veya resmi yetkililer tarafından soruşturmaya alınmak-

272

Turnuva o

tan korkarken, ben orada her gün antrenman yapmıştım. Fransa, performans artırıcı kullananlara karşı en sert tutum takınan ülkeydi, ama ben tüm bahar yarışmalarımı orada yapmış ve tüm turnuva hazırlıklarımı orada tamamlamıştım. Fransız yasalarına göre, yerel polis istedikleri an evime baskın yapabilirlerdi. İzin almak veya kapıyı çalmak zorunda değillerdi. İstedikleri zaman ve hiçbir garanti vermeden çekmecelerimi açabilir, ceplerimi boşaltabilir ve arabamı arayabilirlerdi.

Basına şöyle demiştim, "Ben Fransa'da yaşıyorum. Mayıs ve Haziran aylarının tümünü burada antrenman yaparak ve yarışarak geçirdim. Eğer bir şeyler saklamaya çalışsaydım, başka bir ülkede olurdu."

Ama bu söylediklerimin hiçbirini yayınlamamışlardı.

Ertesi gün, turnuvanın muhtemelen en ünlü dağı olan Col du Tourmalet'ye gittik. Zirveye giden yol 15-16 kilometreden daha fazlaydı. Bu bizim son büyük tırmanışımız, son smavımızdı ve yine biliyorduk ki acımasız ataklarla karşılaşacaktık. Şimdiye kadar, önde gitmekten hasta olmuştuk çünkü arkadan izlenirken sürekli rüzgâr yiyorduk. Ama dağlarda bir gün daha kontrolü elde tutabilirsek, Paris'te kürsünün en tepesine çıkmamızı engellemeleri çok zor olacaktı. 20 kilometrelik Tourmalet'nin eteklerine varır varmaz, diğer yarışmacılar bizi kısıtırmaya başlamışlardı. Güçlü bir tempoyla gidiyorduk, atağa geçenleri zayıflatmaya çalışıyorduk ve 8 kilometremiz kaldığından hızlanmıştık. Fransız tırmanıcı Virenque, Kevin'la aynı sırada gidiyordu ve ona sinirli bir şekilde, "Hey, senin soanınun ne?" diye sormuştu. Kevin bir sorununun olmadığını söyleyince, Virenque bu sefer son hızla gidip gitmediğini sordu. Kevin, "Hayır, sen son hızla mı gidiyorsun?" diye yanıtlarken vites yükseltmiş ve hızlanarak uzaklaşmaya başlamıştı. Günün geri kalanında Virenque dik dik bakarak bizi izlemişti.

Tırmanmaya başladığımızda Escartin ve ben yan yana gi-

273

o Lance Armstrong

diyorduk. Tırmanışın en dik bölümünde, atağa geçmişti. Dikkatlice onu izlemeye devam etmişim. Tam yanından gidiyordum; Zulle'nin yaptığı gibi. Zirveye yaklaşırken sadece üçümüzdük, kendi kişisel yarışımıza kilitlenmiştik. Zirvede, altımızda kalın bir halı gibi yayılan bulutlara baktık. Yukarı çıktıkça sis yoğunlaşmış ve üç metre ilerisini bile göremez olmuştuk. Bu çok korkunçtu, sisin içinde, uçurumlu, korkuluksuz yollarda son hızla süren bir kovalamaca.

O sırada tek düşündüğün rakiplerimi yanımda ya da arkamda tutabilmektir.

Karşımızda, Col du Soulor adında ikinci bir rampa belirmişti. Escartin tekrar tekrar atağa geçiyordu ve ben onun tam yanından gidiyordum. Bir başka sisli zirveye ulaşmıştık ve artık Fransa Bisiklet Turu'nda sadece bir tırmanış kalmıştı: 7,5 kilometre yüksekliğindeki Col d'Au-bisque. Sonra dağ tırmanışı bitecekti ve saatte 70 kilometreye varan hızlarla bitiş çizgisine doğru iniş başlayacaktı.

Şu anda ön sırada etap birinciliği için savaşıyor üç kişiydik ve arkamızda bir dakikalık farkla gelen, üçümüze karşı hâlâ etap birinciliğini almak için çekişme içinde olan dokuz kişilik bir grup vardı. Etap birinciliği benim umurumda bile değildi. Bitişe dört kilometre kala güvenli bir şekilde gitmeye ve diğerlerinin ikili mücadeleye devam etmelerine izin vermeye karar vermişim, böylece kendimi kaza olasılığından koruyordum. Artık sadece tek bir amacım kalmıştı, o da sarı formayı korumak. Tükenmiş bir durumda bitiş çizgisine geldiğimde yine de liderliğimi koruduğum için mutlu bir şekilde bisikletten inmişim. Beş saat bisiklet sürdükten sonra, şimdi de iki saatlik bir basın toplantısına katlanmak zorundaydım. Basının beni zihnen yıkmaya çalıştığını hissediyordum, çünkü diğer yarışmacılar bunu fiziksel olarak yapmayı başaramamışlardı. Basın da en az arazi kadar insanın önüne engeller koyar bir duruma gelmişti.

O gün, Uluslararası Bisikletçiler Birliği, hepsi temiz çıkmış olan, tüm doping testlerimin sonuçlarını basına vermiş-

Turnuva o

ti. Dahası, yarışma organizatörü Jean-Marie Lebnac'dan müthiş bir destek almıştım. "Armstrong'un hastalığını yenmesi, Turnuva'nin da artık kendi hastalığını yenebileceğinin işaretidir" demişti.

Bir şekilde bisiklet üstünde olsun olmasın tüm atakları bertaraf etmiş, dahası sarı formayı elimizde tutmuştuk. Başarmıştık, dağları kontrol altına almış, üç haftanın ve 3.540 kilometrenin sonunda, toplamda 86:46:20 ile yarışı birinci bitirmiştım. İkinci, altı dakika ve 15 saniye ile takip eden Escartin ve üçüncü, yedi dakika ve 28 saniye ile Alex Zulle olmuştu.

Ben hâlâ maillot jaune'u giymekteydim.

TUHAF BİR ŞEKİLDE, PARİS'E YAKLAŞTIKÇA TEDİRGİNLİĞİM ARTMIŞTI.

Her gece soğuk terler dökerek uyanıyordum ve artık hasta olduğumdan korkmaya başlamıştım. Gece terlemeleri, hastayken çektiğim her şeyden daha kötüydü. Fransa Bisiklet Turu'nu kazanma mücadelem, yaşamım için verdiğim mücadeleden daha önemli olmadığını kendi kendime anlatmaya çalışıyordum, ama o andan itibaren her ikisi bir ve aynı derecede önemliymiş gibi geliyordu.

Takımın tek tedirgin elemanı ben değildim. Başteknisyenimiz de son derece sinirliydi ve bisikletimi kendi odasına almıştı. Sabotaja uğrar korkusuyla onu kamyonda bırakmak istememişti. Benim kazanmamı engellemek için ne olağandışı şeyler yapmışlardı kim bilir? 17. etapın sonunda, Borde-aux'ya giden düz bir arazide, peloton'a biber gazı sıkarak kuş beyinli birileri yüzünden bir sürü yarışmacı kusarak kenara "çekmek zorunda kalmıştı.

Hâlâ turnuvayı kazanmamı engelleyebilecek gerçek bir tehlike vardı: bir kaza. Son bir engel kalmıştı; Futuroscope kasabasındaki, yaklaşık elli yedi kilometrelik zamana karşı yarış. Zamana karşı yarışırken çok ama çok kötü şeyler olabilirdi. Düşüp köprücük kemiğimi veya bacağımı kırabilirdim.

Zamana karşı yarış kazanmak istiyordum. Basın ve bi-

o Lance Armstrong

siklet camiasındaki dedikoduculara, onların benim hakkımda ne söylediklerinin umurumda olmadığını kanıtlamak için bisikletin üzerinde son sözü ben söylemek istiyordum. Bir sürü basın toplantısı yapmıştım (doping testi olmasa bile, 17. etapın sonra keyfi aralıklarla testten geçirilmiştim). Zamana karşı yarış kazanmayı denemek son derece risklidir, çünkü bir yarışçının en iyi zamanı gözetmesi aptalca riskleri göze almasını ve yaralanma olasılığını beraberinde getirir; böyle hızlarda bir daha asla bisiklete binemeyecek şekilde yaralanmak bile olasıdır.

Bunu her zaman görürdük. Bobby Julich, Metz'de saatte 90 kilometre hızla giderken kaza yapmış ve göğsüne ağır bir darbe almıştı. Zamana karşı yarışlardan birinde, keskin bir virajda önüne atlayıveren bir çocuk yüzünden ben de neredeyse kaza yapıyordum. Alpe d'Huez'de seyircinin biri Guerini'nin önüne çıkmış ve kaza yapmasına sebep olmuştu. Eğer Passage du Gois'da kaza yapmamış olsaydı, Zulle sadece bir dakika arkamda olacaktı.

Etaba katılmadan bir gün önce Bili Stapleton otele beni ziyarete gelmişti. "Lance, ben bir antrenör değilim, ama bu yarışı pek önemsememelisin bana kalırsa" dedi. "Kaybedecek çok şeyin var. Sadece yarış. Sakın aptalca bir şey yapma."

Bu yarışta tüm hatalardan kaçınmalısın, düşüp kendini sakatlamamalı ya da kaza yüzünden on dakikanı kaybetmemelisin.

Umurumda bile değildi.

"Bill, sen kiminle konuştuğunu zannediyorsun?" dedim.

"Ne?"

"Yarın herkesin kışına tekmeyle basacağım. Her şeyine bahse girerim. Bu turnuvaya imzamı atacağım."

"Pekâlâ" dedi Bili, geri çekilerek. "Sanırım tartışmamızın anlamı yok."

Metz'den beri sarı formayı giyiyordum ve onu kimseye kaptırmak istemiyordum.

Takım olarak mükemmel yarış-

276

Turn u v a o

mıştık, ama bu kez bireysel olarak kazanmak istiyordum. Şimdiye kadar turnuvada sadece üç yarışmacı bütün zamana karşı yarışları almıştı ve onlar hep en büyük üç bisikletçi olarak kalmışlardı: Bernard Hinault, Eddy Merckx ve Miguel Indurain. Ben de onların arasına girmek istiyordum. Yarışmadaki en güçlü bisikletçinin ben olduğumu kanıtlamak istiyordum.

Uyuyamıyordum. Stapleton ile Nike'tan Scott MacEac-hern odama ziyarete gelmişlerdi. Johan başını kapıdan içeriye uzattığında, ben hâlâ ayaktayken Scott'ın benim yatağında uzanmış olduğunu görmüştü. Johan saatine baktı; 23.30'du. "Bu adamları odadan çıkar ve yat artık" diye emretti.

Annem Futuroscope'a gelmişti ve ona takip araçlarında bir yer ayarlamıştım. Koruma içgüdüleriyle gelip zamana karşı yarışı izlemek istemişti; eğer benimle birlikte olursa yaralanmayacağını düşünüyordu. Zamana karşı yarışlar onu her şeyden çok korkuturdu, çünkü çok kolay kaza yapılabildiğini bilecek kadar bisikletten anlıyordu; üstelik yarışmadan bir önceki gün beni yüreklendirebilir veya cesaretimi kırabilirdi. İşte bunun için orada olmak zorundaydı.

Tek başına biri için zamana karşı yarış kolay bir işti. Etap, 57 kilometrelik düz arazide yaklaşık bir saat 15 dakika süren, Fransa'nın batısına doğru, yol kenarlarında kırmızı kiremitli çatıların, kahverengi tarlaların ve altın gibi çayırların uzandığı ve buralarda seyircilerin kuşet ve şezlonglarda kamp yaptığı büyük bir döngüydü. Vaktimin çoğunu sıkı bir aerodinamik düzeyinde geçirdiğimden manzarayı pek görme şansım olmamıştı.

Yarışmacılar ters bir sırayla başlamışlardı ve bu da benim sonuncu başlamam demek oluyordu. Hazırlık için sabit bisiklette çalışıp yarış sırasında kullanabileceğim tüm vitesleri denedim.

Ben ısınırken, Tyler Hamilton uzaklaşmaya başlamıştı. Yapması gereken şey, riskleri göz önüne almaksızın olabil-

277

o Lance Armstrong

diğince hızlı gitmek ve bana gereken teknik bilgileri vermektir. Tyler sadece hızlı gitmekle kalmamış günün büyük bir bölümünde lider konuma geçmişti. Sonunda 1 saat ve 8 dakikayla gelen Zulle 26 saniyeyle Tyler'ı birincilikten etmişti.

Artık benim sıram gelmişti. Hemen başlangıç alanına fırlayıp rüzgârlı yollarda ilerlemeye başlamıştım. Önümde, benden üç dakika önce başlamış olan Escartin vardı.

Başımı öne eğip, yarışa öyle odaklanmıştım ki yanından geçip sık ağaçlar ve uzun çimenlere doğru ilerlerken gözümün ucuyla bile bakmamıştım ona..

İlk iki etapta en iyi zamanı yapmıştım. O kadar hızlı gidiyordum ki takip aracındaki annemi virajlardan başı dönmüştü.

Üçüncü kontrol noktasından sonra hâlâ 50:55 ile ilk sıradaydım. Asıl sorun, yarışın son bölümlerinde de bu hızı koruyup koruyamayacağımdı?

Son altı kilometreye girerken, Zulle'den 20 saniye öndeydim. Ama şimdi bu hızın bedelini ödemeye başlamıştım. Dağların, virajların ve düzlüklerin bedelini ödüyordum. Zaman kaybediyordum ve bunun farkındaydım. Eğer Zulle'yi yenebilirim, bu ancak saniyelerle olabilecekti. Son iki büyük viraj boyunca ayağa kalkmıştım. Bir yandan hızlanıyor, bir yandan kaza yapmamak için virajları dikkatle almaya çalışıyor, ama yine de neredeyse kenar taşlarını atlayıp kaldırıma çıkacak kadar dar alıyordum.

Final etabında bir anayolda ilerliyordum. Dişimi sıkışmış, bir yandan sayıyor bir yandan sürüyordum. Çizgiyi geçtim. Saate baktım: 1:08:17.

9 saniye ile kazanmıştım.

Kapanış alanında bir süre aynı hızla gittim, fren yaptım ve iki büklüm bir durumda bisikletten düştüm.

Etabı ve Fransa Bisiklet Turu'nu kazanmıştım. Artık bundan emindim. Bana en yakın rakibim Paris final etabında geçilmesi olanaksız bir sınır olan 7 dakika ve 37 saniyede bitiren Zulle'ydi.

278

Turnuva o

Artık neredeyse yolculuğun sonuna gelmiştim. Ama aslında iki yolculuk vardı; turnuvaya katılabilmek için yaptığım yolculuk ve turnuva yolculuğu. Başlangıçta, duygusal yoğunluğu yüksek olan provayı ve ilk haftayı olaysız ve güvenli bir şekilde tamamlamıştım. Sonra, Metz ve Sestriere'de tuhaf deneyimler yaşamış ve arkasından basın moral bozucu saldırıları gelmişti. Yarışmayı zaferle tamamlayışım bana tatlı bir hak etmişlik hissi vermişti. Paris'e maillot ja-une'yi giyerek dönecektim.

Kürsüdeki yerimi aldığımda annem bayrak sallayıp alkışlarken bir yandan da gözyaşlarını siliyordu. Etabtan önce onu görememiştim, ama hemen sonra onu kucaklayıp ve sonra da yemeğe götürmüştüm. "Eve döndüğümüzde neler olacağına inanamayacaksınız. Biliyorum, bunu şu anda anlamam hatta düşünebilmen bile çok zor. ABD'deki insanlar çılgına döndüler. Daha önce hiç böyle bir şey görmemiştim" dedi. Sonra otele döndük ve bir başka bir basın ordusu lobide bekliyordu. Kalabalığın arasından odama doğru gitmeye çalışıyorduk ve bir Fransız gazeteci annemle röportaj yapmayı denedi. "Konuşabilir miyiz?" diye sordu.

Şöyle bir döndüm ve "Annem Fransız basınına konuşmuyor" dedim. Ama adam soru sormaya devam ediyordu.

"Onu rahat bırakın" dedim. Kolumu omzuna doladım ve kalabalığın arasından sıyrılıp odama gittik.

O GECE, BİRLEŞİK DEVLETLER'E DÖNDÜĞÜMDE NASIL BİR TEPKİYLE KARŞILAŞACAĞIMA dair bir fikir edinmeye başlamıştım. People dergisinden bir gazeteci gelip benimle röportaj yapmak istemişti. Sponsorlar tebrik etmek ve görüşmek için otele akın etmişlerdi. Hemen o gece uçağa atlayan arkadaşlarım gelmeye başlamıştı. Bili Stapleton beni akşam yemeğine çıkardığında tüm sabah programlarından ve gece yayınlanan talk show'lardan teklif geldiğini söyledi.

Turnuva'dan sonra bir cüzi TV röportajı için bir

279

o Lance Armstrong

günlüğüne Amerika'ya gitmem gerektiğini düşünüyordu.

Ama geleneksel olarak Turnuva şampiyonu sarı formayı sergilemek için Avrupa'da yarışlara katılırdı ve ben de bu gururu yaşamak istiyordum. "Bunu hiç tartışmayalım bile" dedim. "Bu yarışlara katılmak için burada kalıyorum."

"Pekâlâ" dedi Bili. "Harika."

"Ne düşünüyorsun?"

"Çok aptalca davrandığımı düşünüyorum."

"Neden?"

"Çünkü orada neler olabileceği ve bunun ne kadar önemli olduğu hakkında hiçbir fikrin yok. Ama yakında göreceksin. Bugün bu iş bitti artık, saklanamazsın.

Amerika'da herkesin gözü üzerinde."

Nike, New York'taki mağazalarında bir basın konferansı için beni oraya götürmek istiyordu, Donald Trump da aynı şekilde. Austin'deki insanlar bir tören yapılmasını istiyorlardı. Nike, beni bir gün içinde Amerika'ya götürecek ve sonra Avrupa'ya geri getirecek bir jet kiralamayı önermişti, böylece yarışlara katılabilecektim. Şaşkınlık içindeydim. Bisiklet yarışlarını kazanmak için yıllarımı harcamıştım ve Amerika'da hiç kimse umursamamıştı.

Ama şimdi herkes ilgileniyordu.

Ama hâlâ bir yanım kazanabileceğimden emin olamıyordu. Kendi kendime bir gün daha yarışın devam edeceğini söylemişim ve akşam yemeğinden sonra insanlarda ayrı bir yerde oturmuş ve sonra da yatmaya gitmişim.

Arpajon'dan Paris'e kadar süren son etap, 143 kilometrelik büyük bir seremoniydi.

Geleneklere göre, en önde U.S. Postal takımının bulunacağı peloton Eyfel Kulesi'ni görüp Champs-Elysees'ye doğru ilerleyerek Arc de Triomphe'a varana kadar rahat bir hızda seyretmeliydi. Sonra hızlanacak ve şehrin çevresinde on tur yarışacaktık. Son olarak da, bir zafer aşaması olan resmi turu olacaktı.

Paris'e doğru ilerlerken, peloton'da bisikletin üzerincien röportajlar vermiş, takım arkadaşlarımla muhabbet etmiş,

280

Turnuva o

hatta dondurma bile yemiştim. U.S. Postal takımı, her zamanki gibi son derece düzenli bir şekilde ilerliyordu. "Benim bir şey yapmama gerek yok" dedim bir TV kanalına, "Her şeyi yapan takımım."

Bir süre sonra, başka bir ekip gelmişti. "Teksas, Fort Worth'deki Ketty'ye selam göndermek istiyorum" dedim. "Bu senin için." Kelly, Ride for the Roses'ta tanıştığım kanserle savaşan genç bir kızdı ve ailesiyle çok yakın arkadaş olmuştuk.

Sonunda şehre yaklaşmıştık. Champs-Elysees'ye doğru giderken İlk kez bir duygu dalgalanması yaşadım. Tüm alan bizim için kapatılmıştı ve kaldırımlarda köprüde sıralanmış binlerce seyirci vardı ve bu çok şaşırtıcı bir manzaraydı. Gökyüzünden konfeti yağıyordu. Kalabalığın içinde bu kadar çok Amerikan bayrağı dalgalanması beni çok şaşırtmıştı.

Kalabalığın içinde birisi üzerinde "Teksas" yazan büyük bir pankart tutuyordu. Champs'daki geçit törenimize devam ederken, Amerikan bayraklarının yanı sıra Teksas flamaları da sallandığını büyük bir hoşnutla fark ettim.

Formaliteden ibaret olan on turluk yarış, umduğumun aksine tuhaf bir şekilde durgun, ama yine de neredeyse bir kaza geçiriyordum. Sonunda bitiş çizgisini geçtim. Evet, bu bir gerçektir. Ben şampiyondum.

Bir kargaşanın içinde kalmıştım; her yerde fotoğrafçılar, güvenlik görevlileri, protokol memurları ve arkadaşlar vardı; herkes sırtımı sıvazlıyordu. Bart Knaggs, sevgili arkadaşım Jeff Garvey ve hatta ister inanın ister inanmayın Jim Hoyt da dahil olmak üzere Austin'den neredeyse 50 kadar insan gelmişti.

Turnuva ödülünün sunulacağı zafer seremonisi için hazırlanmış kürsüye çağırılmıştım. Kendimi daha fazla tutamayıp kürsüden atlayarak eşimi kucaklamaya koştum. Çevremizi saran fotoğrafçılara, "Annem nerede?" diye sordum; ka-

281
o Lance Armstrong

labalık açıldı ve annemi gördüm, coşkuyla kucaklaştık. Basın onunda etrafını kuşattı ve tüm handikaplara karşın kazanacağımı hiç aklına getirip getirmediğini sordu bir muhabir.

"Lance'in tüm yaşamı handikaplara karşı koymak zaten" cevabını verdi annem. Sonra da en güzel bölümdeydi sıra; takımla birlikte son bir seremonik zafer turu atacaktık. Champs-Elysees'de tek başımıza ilerliyorduk. Üç haftadır birlikteydik ve anın tadını çıkarmak için çok ama çok yavaş sürüyorduk. Bir yabancı caddenin ortasına fırladı ve elime kocaman bir Amerikan bayrağı verdi. Oraya nasıl geldiğini bilmiyorum; birdenbire önümde belirip bayrağı elime tutuşturmuştu. Karşı konulamaz bir heyecan ve duygusallıkla bayrağı kaldırdım.

Sonunda bitiş çizgisine geri döndük ve basınla konuşurken gözyaşlarımı zor tutuyordum, "şoktayım. şoktayım. şoktayım" dedim. "Tek bir şey söylemek istiyorum, eğer hayatta ikinci bir şans yakalarsanız, sonuna kadar gitmelisiniz." Dünyanın en paha biçilmez eserleriyle kuşatılmış Musee d'Orsay'da 250 kişinin katılacağı mükellef ziyafete hazırlanmak için bütün takım sabırsızlanıyordu. Üç hafta süren eziyetten sonra hepimiz çok yorgun, tamamen tükenmiş vaziyettedir ama kadeh kaldırmayı da çok istiyorduk.

Müze'ye ulaştığımızda masamızın hazırlanmış olduğunu gördük, Thorn Weisel'in önerisiyle masaya yerleştirilen şeyleri saymazsak mükellef bir masaydı: Thorn Weisel masanın dört bir tarafına elma aranjmanları yerleştirtmişti.

Metz'den bu yana ilk şampanyalarımızı kaldırıyorlardık, ayağa kalktım ve "Sarı formayı ben giyiyorum" dedim. "Ama sanırım bana ait olan tek şey fermuarıdır. Sadece ufak bir parçası. Geri kalanını ise takım arkadaşlarım hak ediyorlar; kollarını, önünü ve arkasını."

Takım arkadaşlarım ellerini kaldırdılar.

Herkesin elinde sınımsıkı tuttuğu bir şey vardı.

Elma. Kırmızı, parlak elmalar etrafımı kuşatmıştı.

282

Turnuva o

O GECE, KRISTIN VE BEN RITZ OTELİ'NE GİTTİK, ORADA KOCAMAN ve pahalı bir süit ayırtmıştık. Üzerimize otel bornozlarını geçirip bir şişe şampanya açtık ve özel kutlamamızı yaptık. Nihayet yine baş başaydık ve bütün gece süitin büyüklüğüne bakıp kıkırdayıp durduk ve sonra da oda servisine akşam yemeği siparişi verdik. Sonunda da çok derin bir uykuya daldık.

Ertesi sabah uyandığımda, sırtımı yastıklara gömdüm ve etrafımdaki yabancı eşyalara alışmaya çalıştım. Yanımda Kik gözlerini açtı ve yavaş yavaş uyanmaya başladı. Bana baktığında birbirimizin düşüncelerini okumuştuk.

"Aman Tanrım" dedim, "Fransa Bisiklet Turu'nu kazandım ben."

"Kesinlikle!" dedi.

Gülmeye başlamıştık.

283

on

Müslî Kutusu

O O O

o o o o o o o o o o

ASLINDA, FRANSA BİSİKLET TURU'NU KAZANMAK VEYA KANSERİ yenmek arasında seçim yapmam gerekseydi, kanseri seçerdim. Bir insan, bir adam, bir eş ve bir baba olarak bana kattıklarından dolayı, turnuva birincisi olsaydı, kanseri yenen adam olmayı tercih ederdim.

Paris'te bitiş çizgisini geçtiğim ilk günlerde çok dikkat çekmiştim ve her şeyi olağan seyrinde tutmak için çabalarken, başarımın neden insanlar üzerinde bu kadar büyük bir etki yarattığını sordum kendi kendime. Belki de hastalığın evrensel bir şey olmasındandır; istisnasız hepimiz hasta olmuşuzdur ve benim turnuvayı kazanmam da insanların sadece kanseri yenmekle kalmayıp, başarılar da elde edebileceklerini kanıtlayan sembolik bir olaydı. Belki de, arkadaşım Phil Knight'ın dediği gibi, ben insanlar için umut olmuşum.

Bili Stapleton, en sonunda beni bir günlüğüne New York'a gitmeye ikna etmişti.

Nike, bir jette Kik de benimle

o Lance Armstrong

birlikte geldi bütün etki ve gücüyle zafere ulaştığımız New York'a. Niketown'da bir basın toplantısına katıldım; belediye başkanı ve Donald Trump da çıkageldi. Today şovuna ve David Letterman'm programına katıldım. Açılış zilini çalmak için Wall Street'e gittim; tahtaya yürüdüğümde bütün borsacıların ayakta alkışlamaları beni sersemletmişti. Sonra binadan çıktık, kaldırımlarda büyük bir insan kalabalığı toplanmıştı. Bill'e, "Bu kalabalık burada ne yapıyor böyle?" diye sordum. "Senin için buradalar, Lance" dedi. "Şimdi anladın mı?" Daha sonra Kik ile birlikte Babies "R" Us'a gittik. Mağazanın koridorlarında bir sürü insan benimle tokalaşmak ve imza almak için akın akın geliyordu. Ben şaşkınlık içindeydim, ama Kik çok sakindi. Tasasız bir şekilde sadece "Sanırım birkaç bebek önlüğüne ve bebek bezine ihtiyacımız var" demişti

Bizim için, daha sıradan bir olay vardı sırada; ana baba olmak.

BAŞLANGIÇTA, BABAMLA ÇOK İYİ BİR İLİŞKİ İÇİNDE OLAMADIĞIM için, ben de iyi bir baba olamayacağım diye endişelendim.

Babalık alıştırmaları yapmaya çalıştım. Bir bebek askılığı almıştım ve onu boynuma asıp evin içinde boş boş dolaş-tım. Kahvaltı yaparken mutfakta da giydim. Ofiste maillerime ve telefonlara cevap verirken bile onu üzerimden çıkarmadım. İçinde küçük bir şeyin olduğunu hayal ederek arka bahçede onunla birlikte yürüyüşe çıkıyordum.

Kik'in doğum yapacağı hastaneyi gezmeye gittiğimizde bir hemşire Kik doğum yaptığı zaman neler olacağı hakkında bize bilgiler vermişti.

"Bebek doğduğunda onu Kristin'in göğsüne yatıracağız" dedi. "Sonra cia göbek bağını keseceğiz."

"Göbek bağını ben keseceğim" dedim.

"Peki" dedi hemşire. "Sonra da bir hemşire onu yıkayacak..."

286

Müsli Kutusu o

"Bebeği ben yıkamak istiyorum."

"Pekâlâ" dedi hemşire. "Ondan sonra da bebeği odaya indireceğiz..."

"Ben taşıyacağım bebeği" dedim. "O benim bebeğim."

Hamileliğin sonlarına doğru bir öğleden sonra, Kik ve ben her birimiz kendi arabalarımızda birtakım işleri halletmiş, o önde ben arkada eve dönüyorduk. Çok hızlı gittiğini düşündüm ve araç telefonundan onu aradım.

"Yavaşla" dedim. "Benim çocuğumu taşıyorsun."

Hamileliğinin son haftalarında, Kik insanlara "İkinci bebeğimi bekliyorum" demekten hoşlanıyordu.

Ekim ayının başlarında, bebeğin doğumundan iki hafta kadar önce, Bili Stapleton ve ben Las Vegas'a gittik, oracia bir konuşma yapmak ve birkaç iş toplantısına katılmak zorundaydım. Eve telefon ettiğimde, Kik terlemeye başladığını ve kendini tuhaf hissettiğini söylemişti, ama başlangıçla bunu çok önemsememiştım. İşime döndüm; tamamladığımızda akşamki Austin bağlantısına yetişmek için Dallas uçağına koşturduk.

Dallas'ta özel bir bekleme salonundan Kik'i aradım; hâlâ terliyordu ve kasılmaları da başlamıştı.

"Hadi ama... Bebeği şimdi doğurmayacaksın değil mi? Muhtemelen yanlış alarm bu" dedim.

Telefonun diğer ucunda Kik, "Lance, bu hiç komik değil" cevabını verdi.

Sonra yine kasılmaları başlamıştı.

"Tamam, tamam" dedim, "Yoldayım."

Austin uçağına binip yerlerimize oturduğumuzda Stapleton, "Sana evlilikle ilgili birkaç tavsiyede bulunayım. Eşin bu akşam doğurur mu doğurmaz mı bilemem ama kalkıştan sonra onu tekrar arasak iyi olur" dedi.

Uçak pistte ilerlemeye başladı, ama ben o kacıar sabırsızlanıyordum ki, kalkışı bekleyemeyip cep telefonundan Kik'i tekrar aradım.

"Neler oluyor?" dedim.

287

o Lance Armstrong

"Kasılmalarım beş dakikada bir geliyor ve bir dakika sürüyor ama gittikçe bu süre uzamaya başladı" dedi.

"Kik, bebeği bu gece doğurur musun sence?"

"Evet, sanırım bu gece geliyor."

"İner inmez seni arayacağım."

Telefonu kapattım ve hosteslerden iki bira istedim, Bili ve ben kadeh kaldırdık ve bebeğin gelişini kutladık. Austin'e gitmek sadece 40 dakika sürüyordu, ama bu süre boyunca sürekli dizimi sallamıştım. Yere iner inmez tekrar aradım. Kik telefonu açtığında genellikle heyecanlı bir şekilde "Alo!" der. Ama bu kez, çok donuk bir ses tonuyla açmıştı telefonu.

"Nasılın bebeğim?" diye sordum, soğukkanlılığıma korumaya çalışarak.

"İyi değilim."

"Ne yapmalıyız?"

"Bekle" dedi.

Bir kasılma daha gelmişti. Bir dakika sonra kendini toparlayıp telefona döndü.

"Doktoru aradın mı?" dedim.

"Evet."

"Ne diyor?"

"Sen eve gelir gelmez hastaneye gelmemizi söyledi."

"Tamam" dedim. "Hemen geliyoam."

Şok olmuşum. 55 km/s'lik hız sınırı olan yolda 170'le sürerek eve ulaştım. Evin önüne geldiğimde Kik'e seslendim, arabaya binmesine yardım ettim ve sonra St. David's Hastanesi'ne, kanser tedavisi olduğum hastaneye, daha dikkatli bir şekilde sürmeye başladım arabayı.

İnsanların size doğum mucizesi hakkındaki söylediklerini ve bunun başınıza gelebilecek en büyük olay olduğunu unutun. Korkunçtu, dehşetti, hayatımın en berbat gecesiydi, çünkü Kik için, bebek için, hepimiz için çok endişelen-miştim.

Kik üç saattir doğumdaydı ve doğum ekibi onu muaye-

Müslü Kutusu o

ne edip ne kadar genişlediğini söylemişlerdi. Dahası, bebek ters dönmüştü, kafası kuyruk sokumuna doğru gelmişti ve bu yüzden de Kik'in sırtı felaket ağrıyordu. Bebek ters geliyordu ve Kik çok zorlanıyordu. Çok yorgun düşmüştü ve kanaması vardı; doktor, "Vakum kullanmak zoanda kalacağız" dedi. Lavabo pompasına benzeyen bir şey getirip dayadılar. Yapılması gerekeni yaptılar ve... ve bebek dışarı fırlayıverdi. Bir erkekti. Luke David Armstrong resmen doğmuştu.

Onu dışarı çıkardıklarında küçücükü, mosmor kesilmişti ve doğum sıvılarıyla kaplıydı. Onu Kik'in göğsüne yatırdılar ve birbirimize sarıldık. Ama ağlamıyordu. Sadece martı gibi sesler çıkarıyordu. Doğum ekibi bebeğin ses çıkarmamasından endişelenmiş görünüyordu. Hadi ağla, dedim içimden. Bir dakika daha geçmişti ve Luke hâlâ ağlamamıştı. Hadi, ağla. Odadakilerin gerildiğini hissediyordum.

"Biraz yardıma ihtiyacı olacak" dedi biri.

Onu bizden uzaklaştırdılar.

Hemşirenin biri bebeği Kik'in kollarından yavaşça alıp köşedeki bir sürü karmaşık ekipmanın bulunduğu bir başka odaya götürdü.

Birdenbire insanlar koşuşturmaya başlamışlardı.

"Sorun ne?" diye sordu Kik. "Neler oluyor?"

"Bilmiyorum" dedim.

Doktorlar, acil bir durum varmış gibi odaya girip çıkıyorlardı. Kik'in elini tuttum ve başımı uzatıp yandaki odada neler olduğunu anlamaya çalıştım. Bebeğimizi göremiyordum. Ne yapacağımı bilmiyordum. Oğlum içerdeydi, ama zaten dehşete kapılmış olan Kik'i burada bırakmak istemiyordum. Bana sürekli, "Neler oluyor, ona ne yapıyorlar?" diye soruyordu. Sonunda elini bırakıp o köşeye cioğru yaklaşmışım. Yüzüne kapadıkları küçük bir maskeden oksijen veriyorlardı.

Ağla, lütfen. Lütfen, lütfen ağla.

Donup kalmışım. O anda, onun ağlamasından başka

oLance Armstrong

hiçbir şey istemiyordum. O doğumhanede, benim önceden korku diye bildiğim şeylerin hepsi gölgede kalmıştı. Kanser olduğumda çok korkmuştum, ama bebeğimi götürdükleri anda hissettiklerimle kıyaslandığında o korku hiçbir şeymiş aslında. Tamamen çaresiz hissediyordum kendimi, çünkü bu kez hasta olan ben değildim, başka biriydi. Benim oğ-lumdu.

Maskeyi çıkardılar. Ağzını açtı, yüzünü buruşturdu ve "Ingaaaaü!" diye güçlü bir çığlık kopardı. Birinci sınıf bir şampiyon gibi bağııyordu. Bu viyaklamayla rengi de düzelmiş ve herkes de rahatlamıştı. Onu tekrar geri getirdiler. Kucağıma aldım ve öptüm.

Bebeği yıkadım, hemşire bana onu nasıl kundaklayacağımı gösterdi ve sonra da Kik, Luke ve ben otel süiti kadar büyük bir hastane odasına geçtik. Odada, hasta yatağı ve ekipmanlarının yanı sıra ziyaretçiler için bir kanep ve bir sehpa da vardı. Birkaç saat birlikte uyuduk, sonra ziyaretler başladı. Annem, Kik'in ailesi, Bili ve Laura

Stapleton gelmişti. O ilk gece, bir pizza partisi yaptık. Konuklar, Kik'in yatağında oturup siyah Alman birası içtiğini görmek için kapıdan başlarını uzatıp bakıyorlardı. Annemle ben koridorlarda dolaşıyorduk ve şimdi bu Luke ile ne yapacağımı düşünmekten kendimi alamıyordum. Annemin beni her şeye rağmen doğurduğunda neler hissettiğini artık çok iyi anlıyordum.

Eskiden kalmış olduğum hastane odasının yanından geçmiştik "Burayı hatırlıyor musun?" diye sordum.

Birbirimize gülümsedik.

ÇÖZEMEDİĞİM BİR ŞEY VARDI; HAYATTA KALIŞIMDA BEN NE KADAR ETKİLİ olmuştum ve diğer yanda bilim ve mucizeler ne kadar etkili olmuştu acaba? Bu sorunun cevabını bir türlü bulamıyordum. İnsanlar bende bunun cevabını arıyorlardı, biliyorum. Eğer, bunun cevabını bilseydim, zaten kanserin tedavisini bulmuş olur-

290

Müsli Kutusu o

duk ve dahası, varlığımızın gerçek anlamını çözmüş olurduk. İnsanlara motivasyon, esin, umut, cesaret ve tavsiye verebilirdim, ama bilinemezlerin cevabını veremezdim. Kişisel olarak buna gereksinim de duymuyorum. Hayatta olduğum ve bu mucizeyi yaşadığım için gayet memnunum.

İyi bir şaka:

Bir sel baskınında adamın biri evinde mahsur kalmış, sular yükseldikçe o da evin çatısına doğru tırmanıyor ve kurtarılmayı bekliyormuş. Motorlu botla bir adam gelmiş ve "Aşağı gel, seni kurtaracağım" demiş.

"Hayır, teşekkürler" demiş çatıdaki adam. "Tanrım beni kurtaracak."

Ama sular yükselmeye devam ediyormuş. Birkaç dakika sonra, bir kurtarma helikopteri gelmiş ve aşağı bir halat uzatmış.

"Hayır, teşekkürler" demiş çatıdaki adam. "Tanrım beni kurtaracak."

Sel suları gittikçe kabarmış ve sonunda çatıyı da aşmış adamı yutmuş.

Cennete gittiğinde Tanrı ile karşılaşmış.

"Tanrım, beni neden kurtarmadınız?" diye yalvarırcasına sormuş.

"Seni aptal" demiş Tanrı. "Sana bir bot, bir de helikopter gönderdim ya."

Sanırım biz hepimiz de bir anlamda çatıdaki o adama benziyoruz. Bir şeyler oluyor, başımıza birtakım olaylar geliyor ve biz bunların amacını bilemiyoruz, tabii eğer bir amacı varsa. Ama kendi sorumluluğumuzu kendimiz taşıyabiliriz ve cesur olabiliriz. Hepimiz farklı bir şekilde kendi hayaletimizle baş ederiz aslında. Kimisi onu reddeder. Kimisi dua eder. Kimisi kendini tekilayla uyuşturur. Ben ise bunların hepsinden bir parça yapmaya eğilimliydim. Ama sanırım onunla açıkça yüzleşmeye çalışmamız gerekiyor aslında, sadece cesaretimizi kuşanarak hem de. Cesaretin tanımını şudur: korkmadan, me-

291

o Lance Armstrong

tanede güçlülere karşı direnebilme özelliğidir.

Herkesin bildiği gibi, kanserli çocukların yetişkinlere göre iyileşme oranı daha yüksektir ve acaba bu onların doğal, düşünmeden gösterdikleri cesareten mi kaynaklanıyor merak ediyorum. Bazen ufacık çocuklar kansere karşı yetişkinlerden çok daha donanımlı oluyorlar. Onlar iyileşmek için son derece kararlı küçük varlıklardır ve onları yüreklendirici konuşmalar yapmanıza ihtiyaçları yoktur. Yetişkinler ise, başarısızlar hakkında çok fazla şey bilirler ve bu yüzden daha olumsuz, teslimiyetçi ve korkaktırlar. Diğer yanda çocuklar, "Ben oyun oynamak istiyorum, hadi çabuk, beni iyi-leştir" derler. Bütün istedikleri budur. Fransa Bisiklet Turu sonrasında, Wheaties benim resmimi ürünlerinin ambalajına basmak istediğinde, onlara basın toplantısını oğlumun doğduğu hastanedeki kanserli çocuklar koğuşunda yapıp yapamayacağımızı sordum. Çocukları ziyaret etmeye, onlara imza vermeye gittiğimde, ufak bir çocuk bir Wheaties kutusunu kapıp göğsüne sımsıkı bastırarak kucağıma atlamıştı.

"Bunu alabilir miyim?" dedi.

"Tabii, alabilirsin" dedim. "O senin."

Orada durmuş önce kutuya sonra benim yüzüme bakıyordu. Çok etkilenmiş olduğunu fark etmiştim.

Sonra da, "Bunların şekli nasıl?" dedi.

"Ne?" dedim.

"Bunların şekli nasıl?"

"Müsli bu. Hepsinin farklı bir şekli var" dedim.

"Ah, tamam" dedi.

Ona kalırsa bu kanserle ilgili bir şey değildi. Sadece müsli ile ilgiliydi.

EĞER ÇOCUKLAR TUHAFLIKLARI VE YÜZDELERİ ÖNEMSEMEMEYİ başarabilirlerse, belki de onlardan öğrenebileceğimiz çok şey olabilir. Düşünecek olursanız, umut etmekten başka bir şansınız yok. Tıbbi ve duygusal olarak

292

Müsli Kutusu o

iki seçeneğimiz vardı: mücadeleyi bırakacaktık veya devam edecektik.

İyileştikten sonra, Dr. Nichols'e aslında iyileşme şansımın ne kadar olduğunu sormuştum. "Kötü durumdaydın" demişti. Karşılaştığı en kötü vakalardan biri olduğumu söylemişti. "Ne kadar kötüydüm? Yaşama şansım yüzde elli miydi?" diye sordum. Başını salladı. "Yüzde yirmi?" diye sordum. Tekrar başını sallamıştı.

"Yüzde on?" Hâlâ başını sallıyordu.

Yüzde 3'e geldiğimde onaylamıştı.

Hayatta her şey mümkündür. Size, yüzde 90 veya yüzde 50, hatta yüzde bir yaşama şansınız olduğunu söyleyebilirler, ama siz her zaman iyileşeceğinize inanmak ve savaşmak zorundasınız. Savaşmaktan kasıtım, bilgi zırhıyla donanmalı ve olabildiğince çok insanın görüşünü almalısınız. Vücudunuzu istila eden şeyin ne olduğunu öğrenmeli ve hangi tedavinin yarar sağlayabileceğini araştırmalısınız. Onun hakkında daha fazla bilgi sahibi olan insanların, hayatta kalmak için daha fazla şanslarının olduğu da kanserin başka bir gerçeğidir.

Eğer kaybedersem ne olur? Hastalık yeniden depresirse ne olur? Ben yine de bu mücadeleden kazanacağım bir şeyler olacağına inanıyorum, çünkü yaşama dönüşümde daha kendini tamamlamış, merhametli ve anlayışlı biri oldum ve işte bu yüzden de yaşıyorum. Sporcu olarak şimdiye kadar-ki deneyimlerimin de ötesinde, bu hastalığın hiç şüphesiz bana öğrettiği bir şey var; tahmin ettiğimizden çok daha güçlü varlıklarız. Bazen sadece felaketlerde ortaya çıkan bu kapasitemizin asla farkında olmayız.

Eğer kanserden acı çekmemizin de bir amacı varsa, bu olsa olsa bizi olduğumuzdan daha güçlü bir hale getirmektir.

Kanserin bir ölüm şekli olmadığına derinden inanıyorum. Onu yeniden tanımlamayı seçiyorum; o hayatın bir parçasıdır. İyileşmekte olduğum dönemde bir gün kanser tekrar nüksederse ne yaparım diye düşünürken, bir akros-

293

oLance Armstrong

tiş yapmıştım: Kalkışabilmek, Aydınlanmak, Nazlanmamak, Sabretmek, Eğitmek, Reddetmek.

Konuşmamızın birinde Dr. Nichols'e neden onkoloji gibi zor ve yürek parçalayıcı bir bölümü seçtiğini sorduğumda, "Belki de senin seçmiş olduğun şeyi seçme nedeninle aynı şeyden dolayı" demişti. Bununla, bir bisikletçi için Fransa Bisiklet Turu neyse, bir doktor için de kanser aynı şeydir demek istemişti.

"Kanserin yükü çok ağırdır, ama insan başka nasıl bir meydan okuma ister ki zaten?" dedi. "Moral bozucu ve üzücü olduğuna hiç şüphe yok, ama herkesi iyileştiremesen bile, en azından onlara yardım etmiş olsun. Eğer onları tedavi etmeyi başaramasan bile, en azından onların bu hastalıkla yaşamayı öğrenmelerine yardım etmiş olursun. İnsanları birbirine bağlarsın. Sanırım onkolojinin diğer her şeye nazaran daha insanca bir yanı var. Bu kötü durumlara asla alışamıyorsun, ama insanların ne kadar büyük bir güçle onunla mücadele ettiklerini kavriyor, bunun değerini anlıyorsun."

"Henüz farkında değilsin ama biz şanslı olanlar arasında-yız aslında" diye yazmıştı kanser hastası bir arkadaşım.

Kanserden edindiğim dersleri asla unutmayacağım ve kendimi her zaman kanser topluluğunun bir parçası olarak göreceğim. Yaşamımda önceden olduğundan daha güzel şeyler yapmak ve kanserle mücadele eden arkadaşlarıma yardımcı olmak gibi bir ödevim olduğuna inanıyorum. Bu, aynı deneyimlerin paylaşıldığı bir topluluktur. Kansersin sözlerini duyan ve "Aman Tanrım, ben öleceğim" diye düşünen herkes bu topluluğun bir üyesidir. Bir kez bu topluluğa dahil oldunuz mu, bir daha asla terk etmezsiniz.

Bu yüzden, dünya ne zaman bana umutsuz ve karamsar görünse ve insanlığın güç bir durumda olduğunu düşünsem, hemen ehliyetimdeki resmime bakarım ve LaTrice Ha-ney, Scott Shapiro, Craig Nichols, Lawrence Einhorn'u ve sırf şekilleri yüzünden müsliyi seven o küçük çocuğu düşü-

294

Müsli Kutusu o

nürüm. Kendiminkine ek olarak yeni bir amaç veren, ikinci yaşamımın somutlaşmış hali olan oğlumu düşünürüm.

Bazen gecenin bir yarısı oğlumu özleyerek uyanıyorum. Onu beşiğinden alıp yatağa götürüyor ve göğsümde yatırıyorum. Onun her ağlaması beni sevindiriyor. O küçücük kafasını geriye atıyor, çenesi titriyor, ellerini havaya kaldırıyor ve bağırmaya başlıyor. Bu, sanki yaşamın bana haykırışı gibi geliyor. "Evet, çok iyi, devam et!" diyerek onu daha da kışkırtıyorum.

Bebeğim ne kadar yüksek sesle ağlarsa, ben de o kadar çok gülümsüyorum.
295

o o o

sonsoz

Yemden

O O O

o o o o o o

SANIRIM ÖNÜNDE SONUNDA KANSERDEN ÖLECEĞİM. KAÇ KERE CHECK-UP'TAN geçersen geçeyim, doktorlar bana ne söylerse söylesin bu düşünce her zaman aklımın bir köşesinde durur: Daha önce bir kez kansere yakalandım. Ama hâlâ buradayım işte.

Fransa Bisiklet Turu'nu ikinci kez kazanmak benim için çok önemliydi, çünkü birçok insan bunu başaramayacağını düşünüyordu. Hayatta duymaktan nefret ettiğim tek şey, bana bir şeyi yapamayacağımın söylenmesidir. Birçoğu, 1999 turnuvasını şans eseri kazandığını düşünüyordu. Kanseri yenen adam, hiç beklenmedik bir şekilde şampiyon olmuştu. 2000 turnuvasına tüm iddialı yarışçılar gelmişti: Richard Virenque, Abraham Olano, Alexandre Zulle, Jan Ullrich ve 1998 şampiyonu Marco Pantani. 2000 turnuvası, son on yılın en esaslı ve potansiyel olarak en çekişmeli yarıştıydı. Herkes oradaydı. En çetin rakiplerim son derece sağlıklı ve formdaydı. Hepsi başlama çizgisindeydiler.

Benim kazanma şansına sadece U.S. Postal takımında1:

oLance Armstrong

arkadaşlarım inanıyorlardı, ama onlar bile, bu bahar kamptayken geçirdiğim kariyerimin en büyük kazasından sonra unvanımı koruyup koruyamayacağımdan emin değillerdi. Bir kez daha kamp modumuza girmiştik. Fransa tepelerinde iki hafta boyunca buz gibi bir havada en çetin idmanlarımızı yaptık, yarışacağımız yolları iyice inceledik.

5 Mayıs'ta, Pireneler'de son derece zorlu çalışmalarımızdan birini yapmak için tırmanışa başladığımızda, neden bilmem, kaskımı gidona asmıştım. Kaskları pek sevmezdim zaten. Çeşitli tasarımları olduğu halde, kaksın dibi çok terletiyordu ve son derece rahatsızdı. Kafatasınızı saran ister sert plastik, ister poliüretan olsun, yine de yorgunluk ve sıcak basıyordu ve yeterince hava deliği olmayan kasklar çok terletiyor ve çok ağır oluyordu. Artık daha iyi kasklar var; benim kullandığım Giro marka kask 25 gram civarındaydı. Ama yine de, bu konuda daha dikkatli davranıp kaskımı giymem gerekirken giymemiştım.

Yüksek hızda tırmanırken, beklenmeyen bir şekilde ön tekerleğim bir taşa çarpmıştı ve lastiğim patlamıştı. Elimden fırlayıp giden gidonun kontrolünü tamamen kaybetmişim. Doğruca tuğla bir duvara giden dar bir yola sürüklenmişim ve yapabileceğim hiçbir şey yoktu. Kafa üstü çakıldım. Önce her taraf pırıl pırıl oldu, sonra da karanlık bastırdı.

Yığılmış yatıyordum. Kırılmadıklarından emin olmak için kollarımı ve bacaklarımı yokladım; fazla bir şeyim yoktu. Başım hariç. Bana yerimden kalkmamamı söyleyen sürücüler ancak kulaklarımda çalan zillerin gerisinden duyabiliyordum. Sağ gözüm şimdiden şişmişti ve başım çok kötü ağrıyordu. Johan telefonu sarıldığı gibi çağırdığı ambulans çabucak gelmişti. Sağlık görevlileri beni muayene ettiler ve hastaneye gitmem gerektiğini söylediler, çünkü beyin sarsıntısı geçirdiğim sanılıyordu. Monte Carlo'da bir kliniğe gittik, geceyi orada geçirdim ve sonra da sağlığıma tekrar kavuşabilmek için birkaç günlüğüne Nice'e döndüm. Kanepe-

298

Yenideno

de gözümün altında kocaman bir morlukla yatıyor ve kafamın normal boyuna gelmesini bekliyordum. Kik bana çok iyi bakıyordu, ama kask giymeyişim hiç hoşuna gitmemişti. "Ben kediyim" demiştim. "Giden ikinci canım olurdu."

Her ne olmuşsa olmuş, paçayı ucuz kurtarmıştım. Görüntüm hissettiğimden daha kötüydü. Birkaç gün içinde antrenmanlara geri dönmüş ve çok geçmeden de kendimi daha iyi hissetmeye başlamıştım. Aslında turnuvayı bitirmek için yeterli gücüm kalmayacağından ve zirveden çok erken düşeceğimden korkmuştum.

2000 Turnuvası, Fransa'nın etrafında saat yönünün tersine bir yönde olmuştu ve daha önce hiç görmediğimiz kadar zor aşamalardan oluşuyordu. Sıralama etabı Futuroscope'ta 16 kilometrelik zamana karşı yarışla yapılmıştı. Oradan itibaren ilk birkaç düzlük etabını hızla geçecek, sonra da Pireneler'de 10. aşamaya girdiğimizde de asıl yarışmaya başlayacaktık.

Futuroscope'a gelmek çok tuhaf bir histi. Bir yıldır orada olduğum halde, sanki sadece birkaç gün önce oraya gelmişim gibi hissediyordum. Tamamen zaman kavramının dışına çıkılmış gibi geliyordu ve aynı otelde kaldığımız için de deja vu hissi daha da güçlüydü sanki. Çok kendimden emin bir şekilde: Fransa Bisiklet Turu'nu nasıl kazanacağımı biliyordum sanki, öyle bir his uyandırmıştı burası bende. Takım arkadaşlarım da aynı şekilde hissetmişlerdi; birçoğumuzun U.S. Postal takımındaki dördüncü yılıydı ve başlangıçta sallanan kamp arabalarında kamp yaparken, şimdi karavanlarımız ve otobüslerimiz vardı.

Turnuvadan bekleyebileceğiniz tek şey vardır; belirsizlik. Üç hafta boyunca endişe verici kazalar, ani ataklar ve sürpriz liderlerle karşılaşacaktık şüphesiz.

Futuroscope'ta çok iyi bir arkadaşım olan Scotsman David Millar'ın sarı formayı benden kapması da bu gerçeği kanıtlamıştı.

Gün 180 bisikletçi için de aynı şekilde başlamıştı; kan testi. Başlangıç alanında, kan hematokrit oranları çok yük-

299

o Lance Armstrong

sek çıktığı için üç yarışmacının elendiğini öğrenmiştim, böylece yeni bir doping hikâyesi başlamış oldu. Artık bundan sıkılmaya başlamıştım.

Ama sonra Millar hakkında bir hikâye uydurmuşlardı. Millar, 23 yaşında, uzun boylu ve zayıf, iyi huylu ve gelecek vaat eden bir sporcuymuştu. Eğlenmeyi çok severdi, her yıl Noel'i farklı bir ülkede kutlamayı âdet edinmişti. Bu İlk turnuvası olduğundan, zamana karşı yarışta 19:03 gibi bir dereceyle bütün bisikletçileri balyoz gibi ezip geçeceğine asla ihtimal vermezsiniz. Geçen yılki zamana karşı yarıştaki zaferimi tekrarlamak gibi bir niyetim vardı, ama David'in kaç dakikada bitirdiğini görünce, bunun benim düşündüğümünden daha zor olacağını anlamıştım. Muhteşem bir zamana karşı yarışçı olan Ullrich bile onun zamanına yetişememişti ve benim yetişebileceğimden de hiç emin değildim.

Benim sıram gelmişti. İlk tırmanışı göğüslemiştim ve Millar'ın ile Ullrich'in zamanından çok az bir şey öndeydim. Ama sonra, rota, bağların ve ayçiçeği tarlalarının arasına doğru yönelmişti ve şiddetli rüzgârların arasına dalmıştım. Kontrol noktasına yaklaştığımda Millar'ın üç saniye gerisine düşmüştüm. Yokuşu tırmanmaya başlamıştım ve yaklaşık dört kilometre kala bir saniye ile Millar'ı geçmiştim yine, ama o zamana kadar neredeyse tükenmiştim. Son kilometrede sıcak ve acıdan bunalmaya başlamıştım ve bitiş çizgisine geldiğimde toplam zamanım kocaman rakamlarla bitiş alanına yazılmıştı. Önce kendi zamanıma, sonra da Millar'ınkine baktım. Beni bir saniye ile geçmişti. Kazandığını gören David gözyaşlarına boğulmuştu. O gece, sarı formayla yatağına giren o olmuştu. Bu biraz teselli ediciydi, üstelik artık U.S. Postal takımının sarı formayı korumak zorunda olmayacaktı. Artık David'in takımı olan Cofidis bu korkuyu duyacağını bilmek bizi mutlu etmişti. Turnuva, bizi Limoges'e götürecek olan bir kavşakta başlamıştı. Tyler ilk günden kaza yapmıştı. Peloton'da 60'la giderken önünde domino taşı gibi devrilenlere çarpmamak

300

Yeniden o

için frene asılmış ve bisikletinden fırlayıp uçmuştu. Kaza yapmayı engellemek tek düşündüğümüz şeydi. En büyük tehlikeyi, biz antrenmandayken Fransız kameramanların arabası yüzünden yaşamıştık, bize çarpmasına ramak kalmıştı. İnsanlar bana yedi saat boyunca bisikletin üzerinde neler düşündüğümü sık sık sorarlardı. Ama bunun çok da ilginç bir cevabı yoktu aslında. Sürekli ilerlemek için çaba harcıyorsunuz, öte yandan diğer yarışmacıların sizi geçecekleri endişesini taşıyorsunuz ve bir kaza ihtimaline karşı bir an bile gözlerinizi etrafınızdan ayırmıyorsunuz. Sadece odaklanıyorsunuz.

İlk aşamayı sağlam bir şekilde atlatmıştık ve takımdan hiç kimse kaza yüzünden zaman kaybetmişti. İlk haftanın ortasında, felaket olabilecek bir olay olmuştu. Uсталık gerektiren zamana karşı takım yarışında Loire Nante'dan St. Nazaire'e gidiyorduk. Zamana karşı takım yarışlarında, her takımın etap zamanı bitiş çizgisini geçen beş adamın derecelerine göre belirleniyordu. Daha sonra bu her yarışmacının toplam zamanına ekleniyordu. Beşli bir grup olarak yarışmayı bitirmek durumundaydık, aksi halde belki de turnuvanın tamamını etkileyecek derecede

önemli miktarda zaman kaybederdim. St. Nazaire'e girişte geniş bir köprü vardı ve köprü sarp bir dağ rampası kadar dikti. Üstelik köprünün üzerinde zaman zaman şiddeti saatte 80 kilometreyi bulan şiddetli rüzgâr size çarpıyordu. Yandan esen bir rüzgârdı ve her şeyi daha da zorlaştırıyordu, aynı zaman da o kadar uğulduyordu ki birbirimizi duymamız imkânsızdı. Frankie Andreu, "Yavaşla!" diye bağırdığında hiçbirimiz onu duyamamıştık, hatta ben en önde olmama rağmen ben bile duymamıştım. Takımımız köprünün karşı tarafına geçmeyi başarmıştı. Frankie ve Tyler'ın kahramanca bir mücadeleyle hepimizi köprüyü geçene kadar bir arada tutmasıyla başarabilmiştik bunu. Etabı ikinci olarak bitirmiştik, ama bu, diğerlerine çok pahalıya patlamıştı: Takım performansı yüzünden Zulle bugün dört dakika kaybetmişti ve Escartin iki

301

oLance Armstrong

dakika. Yarışları neredeyse başlamadan bitmişti.

Turnuvanın sürat etapları Limoges'dan Dax'e doğru, saatte 49 km.lik insanı bitiren bir hızla devam ediyordu. Tyler çok iyi iş çıkarmıştı, yeni takım arkadaşım Viatcheslov Eki-mov da öyle. Peloton'da her zamanki teknik mücadeleler ve grup değişimleri devam ederken bazen o kadar şiddetli yağmur yağıyordu ki damlaların arasından önümüzü göremez hale geliyorduk. ONCE takımı, bizi, en iyi yarışmacıları Laurent Jalabert'i, liderliği benim almamı sağlamak için kasıtlı olarak geride bırakmakla suçlamıştı. Bir gün sonra, Jalabert, water the flowers'i yenmiş ve peloton'un önünde ilerlemeye başlamıştı. Yazılı olmayan bir kural vardır ki bu da kendi kendini kurtaran bir lidere karşı atağa geçilmemesi gerektiği idi, ama yine de birileri atağa geçmişti, peloton buna çok sinirlenmiş ve sanki onu azarlayacakmışçasına izlemeye başlamıştı.

İşte, Tyler'ın, domino taşları gibi devrilen bisikletçilere çarpıp bisikletinden fırlayarak başka bir bisikletin gidonu üzerine düşüp göğsünü incitmesinin dışında hiçbir ciddi kaza geçirmeden ve zaman kaybetmeden 9- etaptaydık, istediğimizi elde etmiştik. Ben de olmak istediğim yerdeydim, 16. sıraya yükselmiştim ve diğer tüm önemli rakiplerimin önündeydim; 0:43 saniyeyle Ullrich'in, 4:05 Zulle'nin ve 5:32 Virenque'nin önündeydim.

Artık dağlara tırmanın zamanı gelmişti. Pireneler sisli havası, 4°C'ye kadar düşen sıcaklığı ve benim baharda yaptığım kazanın anılarıyla birlikte önümüzde uzanıyordu. 10. etabın büyük tırmanışı, 13 kilometre yukarıya, dağın tepesindeki Lourdes-Hautacam kasabasına doğru uzanıyordu. O sabah Dax'te uyandığымda yine yağmur yağıyordu, bu benim için mükemmel bir atağa geçme havasıydı çünkü diğerlerinin bundan hiç hoşlanmadıklarını biliyordum. İlk on etabın dokuzunda yağmur yağmıştı, ama hiç durmasa bile umurumda değildi. Kimsenin dayanıklılık konusunda benimle yarışamayacağından bir kez daha emin olmuşum.

302

Yeniden o

"Bu benim için güzel bir gün" diye düşündüm.

Ama planlarımı, tüm gün boyunca kahramanca bir yarış çıkaran Javier Otxoa adında bir biniciyi hiç hesaba katmadan yapmıştım. Etap başladıktan bir saat sonra, Otxoa ve iki takım arkadaşı gruptan ayrılarak dağ eteğindeki tepeciklere doğru ilerlemeye başlamışlardı ve diğer peloton'un 17 dakika önüne geçmişlerdi. Dağlara doğru ilerledikçe, yağmur altında titremeye başlamıştık. Lourdes-Hautacam'a yaklaşırken ben hâlâ Otxoa'nin 10 dakika gerisindeydim ve bana yardım edebilecek takım arkadaşım kalmamıştı çünkü hepsi bu uzun kovalamaca ve hava yüzünden yorgun düşmüşlerdi.

Hautacam önümde görüldüğünde, tırmanışın bir engel değil, bir fırsat olduğunu söyledim kendi kendime. Bu bölüm, uzun süredir liderliği sürdüren Otxoa'nin sonunda kesinlikle yorulacağı ve böylece benim de onu geçeceğimi umduğum yerdirdi. Diğer sürücüler de aynı şeyi düşünüyorlardı, özellikle benim şans eseri şampiyon olduğumu düşünen Pantani ve Ullrich. Artık onlarla dağda karşılaşmanın zamanı gelmişti.

Tırmanışa sadece bir kilometre kala ilk önce Pantani atağa geçmişti. Zulle onunla gitmişti. Ben hızla dikilmiş ve Pantani'nin arkasına doğru ilerlemeye başlamıştım. Sabit bir tırmanışta seyrediyordum, Zulle'yi ve hemen ardından Pantani'yi geçtim. Bir dakikalığına oturdum ve sonra Virenque'nin de arasında olduğu yedi kişilik bir grubu yakalamak için tekrar öne atıldım. Önlerine geçip kısa bir süre onlarla ilerdim, sonra da pedallara asılıp hızla uzaklaşmaya başladım. Artık Otxoa ile aramda hiçbir engel kalmamıştı. Sadece ikimiz vardık, bir de tırmanış. Johan zamanı ve mesafeyi kulağıma fısıldadı: Otxoa 4:58 önümdeydi, ona yetişmeme daha 5 kilometre vardı. Sonra, 3:21 oldu ve 3 km. kaldı. Sonra da 2:14 ve 2 kilometre.

Bu etabı kazanmak istiyordum. Ama önümdeki Otxoa kendinden gayet emin bir şekilde ilerliyordu. 150 kilometre boyunca yarış liderliğini korumuştur ve şimdi bir saattir

303

oLance Armstrong

Lourdes-Hautacam rampalarını tırmanıyorduk, bisikletin üzerinde yorgunluktan zikzaklar çizmeye başlamasına rağmen hiç vazgeçecek gibi görünmüyordu. Artık sadece ar-kamdakilerle aramdaki farkı açmak için çabalayabilirdim, çünkü Otxoa'yi yakalamam imkânsızdı.

Bitiş çizgisini benden 41 saniye önde geçmişti. Onunla hayatımın kovalamacasını yapmıştım; final tırmanışına benden 10:30 önde başlamıştı ve neredeyse 10 dakikayı telafi etmişim, ama bu yetmemişti. Kalbim kırılmış ve moralim bozulmuş değildi, Otxoa'mn bu kahramanca mücadelesi ancak saygıyla selamlanabilirdi. Ben istediğimi elde etmiş, genel toplamda birinci olarak sarı formayı korumuştum ve diğer rakiplerime önemli derecede zaman farkı atmıştım: Escartin'e 1:20, Zulle'e 3:05, Ullrich'e 3:19 ve Pantani'ye 5:10 fark atmıştım. Diğer turnuva liderleri camiasına kendimi ispat etmişim ve bunu muazzam bir tırmanış olan Lour-des-Hautacam'da başarmıştım. Sonuçta etabı kazanmasam da, bu tırmanış en az önceki yıl Sestriere'de yapmış olduğum tırmanış kadar önemliydi.

Ama belki de dünyanın en zor tırmanışı olan, 2000 metre yüksekliğindeki zirvesinde nefes almaya yetecek havanın bile olmadığı Mont Ventoux tırmanışını henüz yapmamıştık. Ventoux, tüm bisikletçilerin korktuğu bir yerdir. 1970 yılında Ventoux zirvesine yapılan bir etabı kazanan arkadaşım efsanevi Eddy Meckx, en sonunda bitiş çizgisini geçtiğinde baygın yere serilmiş, derhal oksijen verilmesi gerekmişti. Bisiklet camiasındaki herkes, 1967 yılında oraya çıkarken hayatını kaybeden Britanyalı Tom Simpson'ı bilirdi. Simpson, zirveye çok yaklaşmışken bir alkol ve amfetamin kombinasyonu tüketimi ile soğğun sebep olduğu bitkinlik yüzünden düşmüştü. Ama bu düşüşte dağın da büyük bir etkisi vardı. Ventoux'nun zirvesi tamamen ıssız, rüzgârlı ve ay yüzeyi gibi kraterli zemini olan bir yerdi. Havasız, ağaçsız bir yerdi.

149 kilometrelik gayet kısa bir etapı, ama 21 kilometre-

304
Yenideno

lik dik, çetin bir rampayla bitiyordu. Sonradan öğrendiğime göre, yarışı izlemek için 300,000 seyirci bu dağa gelmişti. Etabın ilk zorlu bölümüne başladığımızda, yarışın muhtemelen en güçlü yarışçıları olan Ullrich, Virenque ve Pantani'nin de içinde olduğu altı kişilik bir grup olarak ilerlemekteydik. Zirveye 5 km. kala Pantani atağa kalkmıştı. Ben de fırlayıp arkasından gitmeye başladım ve sonunda 3 km. kala ona yetiştim. Onun yanma geldiğinde, "Vites! Vites!" diye bağıarak onu cesaretlendirmeye çalıştım. Ama o, onu provoke etmeye çalıştığımı düşünmüştü. Bitişe 1 km. kala final atağına kadar, korkunç rüzgârlar ve yorgunluğumuzla savaşıyor aynı tempoda birlikte ilerledik. Sonra yaptığım şey ona daha da tahrik edici görünmüştü. Bitiş çizgisi görünüp yaklaşmaya başladığımızda, etap birinciliği için onunla mücadele etmemeye karar vermiştim. Doping mücadelesiyle çok zor bir yıl geçiren ve sonunda kendine güvenini ve ruhsal gücünü yeniden kazanmış gibi görünen Pantani'nin büyük bir bisikletçi olduğunu düşünmüştüm. Ona korsan adının takılmasına neden olan pembe yarış kıyafeti, bandanah kel kafası ve küpeleriyle dikkat çekici biriydi. O gün çok cesur bir yarış çıkarmıştı ve bir zaferi hak ettiğini düşünmüştüm. 2000 turnuvasında bir birincilik kazanmak yerine yavaşlamış üçüncü kez ikinci olarak bitirerek etabı ona vermiştim.

Bu daha sonra pişmanlık duyabileceğim bir karardı.

O zamandan beri ne zaman, etabı ondan önce bitirmek ister miydim diye sorsam cevabı evettir. Neden o gün bisikletin üzerinde öylece oturmuştum? Anlamanız gereken şey şudur; turnuvanın çok sayıda etabını kazanmaya çalışmak, gerek taktik olarak gerekse politik olarak bir hatadır. İnsanın açgözlülüğüne karşı peloton'la yazılı olmayan bir kural vardı ve ben buna saygı duymalıyım. Diğer bisikletçilere de elinizden geldiğince yardım edersiniz ve ihtiyacınız olmayan etapları kazanmazsınız. Bunun, Amerikalıları övmek gibi algılandığını biliyorum, ama bunda tuhaf bir onur var-

305

oLance Armstrong

di aslında. Sarı forma bendeydi; etabı kazanmak çok açgözlü bir davranış olurdu.

Bence tüm etaplarda lider olmaya çalışmak, diğer yarışmacılara bir hakaretti ve kariyerlerinin olumsuz yönde etkilenmesine sebep olurdu. Etap birinciliği ve sponsorları mutlu kılmak kendi çapında prestijli bir şeydi. Güvenli bir biçimde sağlanan toplamda liderlikti istediğim, etap birinciliklerine ihtiyacım olduğunu veya bunu istediğimi hiç düşünmemiştim. Bu, sonradan benim kuyumu kazacak olan düşmanlar edinmekten başka işe yaramazdı.

Courchevel'den Morzine'ye doğru gittiğimiz 16. etabın başında çok trajik bir olayla karşı karşıya kalmıştık, turnuva araçlarından birinin çarpması sonucu ölen 12 yaşındaki bir çocuğun cenazesi vardı. Güne içimiz sızlayarak başlamak ve ardından gelen fiziksel mücadele bisikletçilere yetmişti.

Pantani ve ben de dahil olmak üzere herkes, etabı almak için kapışmaya karalıydı. Pantani'nin günün ilk tırmanışında çok erken ve muhtemelen bilinçsizce yapmış olduğu atak olmasaydı, bu çekişme olabilirdi. Sonradan söylediğine göre, sonuçları ne olursa olsun turnuvada öne çıkmak istiyordu. Bunu neredeyse başardı da - ve böylece hepimizin zarar görmesine neden oldu. Muazzam bir hızda ilerliyordu ve 1:40'lık farkla liderdi, bu arada peloton'u ve özellikle de benim takım arkadaşlarımı onu sürekli kovalamak zorunda bırakmıştı. Hepsi güçten düşmeye başlamışlardı. İki buçuk saat sonra, Pantani çatırdamaya başladı ve arka sıralara düştü ve sonuç olarak bizden 13 dakika sonra biti-rebildi yarışı. Bu Pantani için son etaptı; ertesi gün mide ağrıları yüzünden çekilmek zorunda kalmıştı. Ama hepimiz bunun bedelini ödemiştik.

Ben bu arada çok aptalca bir hata yapmıştım. Günün son tırmanışına ulaştığımızda, arkadaşlarım Pantani'yi kovalamaktan yorgun düşmüşlerdi ve hepsi geride kalmıştı. Ben tek başımdım ve çok acıkmıştım. Böyle yorucu bir gün için yeterince yemek yiyememiş olduğumu fark etmeme

306

Yeniden o

rağmen etrafta bana yardım edebilecek hiçbir takım arkadaşım yoktu. Atağa geçen yarışçılar yaklaşırken tek basımdım ve tırmanacak enerjim kalmamıştı. Paniğe kapılmama-ya çalıştım, ama cidden endişelenmeye başlamıştım. Eğer vücudum iflas ederse, bu bana çok büyük zaman kaybına sebep olurdu.

Kazanmayı zorlaştıran şey, her türlü şeyi kazanmaktan bahsediyorum, turnuva şöyle dursun beş kuruşluk madeni parayı bile, bedenim ve aklım uyum içinde çalışmamasıdır. Çoğu zaman kendimizle çatırırız ve bu özellikle bir yol bisikletçisi için geçerlidir; bedeniniz yorulduğunda, onu tekrar çalışmaya sevk eden itici gücü harekete geçirmek beynin görevidir. Veya eğer beyniniz bunu başaramıyorsa, yiyecek ve su ihtiyacı için isyan etmek bedeninizin görevidir. Bazen bu ikisi uyum içinde çalışır, eğer böyle olursa Hauta-cam'a varırsınız. Eğer birbirlerine tamamen zıt olarak çalışırlarsa, Morzine yolunda kalırsınız.

Zirveye yaklaşık 6 km. kala, diğerlerinin gerisinde kalmaya başlamıştım. Ullrich veya Virenque'ye yetişemiyordum, daha yavaş ilerlemelerine rağmen hem de. Bacaklarım pedalları istediğim kadar hızlı çevirmiyordu ve ağzım açıktı. Escartin beni geçmişti ve sonra diğer yarışçı, sonra da diğeri. Sadece tepeye tırmanmaya

devam etmekten başka bir şey gelmiyordu elimden. Sonunda, Virenque'nin etap birincisi olduğu bitiş çizgisine varmayı başarmıştım.

Bu dağda tüm yarışı kaybetmediğim için yine de şanslıydım. Yarışmanın sonunda toplamdaki beş dakikalık liderliğimden sadece 1:37 vermiştim Ullrich'e. Ama üç dakikadan daha fazla zaman kaybetmemek için çok çaba sarf etmişim ve tükendikleri için on dakika kaybeden yarışçılar da görmüştüm. Bisikletin üzerindeki en kötü günümü geçirmiştim.

Bir başka turnuva zaferi gerçekleşmeye başlamış gibiydi. Ama o günkü tükenişimin kondisyonumun ciddi şekilde düştüğünün ve son birkaç etapta yaralanabileceğimin bir kanıtı olduğuna dair dedikodular vardı. Diğer yarışçıların,

307

o Lance Armstrong

özellikle de ikinci sıradaki Ullrich'in hemen arkamdan geldiklerini ve savunmasız kaldığımı görmeye can attıklarını biliyordum.

Hâlâ tam olarak bir etap kazanamamıştım. Artık bunun için tek fırsatım kalmıştı, Almanya-Freiburg'dan Mulhous'a uzanan son zamana karşı yarış olan 19. etap ve Ullrich'in bu güzergâh üzerindeki Merdingen'den geldiğini biliyordum ve oradaki muazzam kalabalığın favorisi o olacaktı. Bu, beni Paris'te kürsüden indirmek için son şansıydı. 58,5.5 kilometrelik yolda, 1 saatten uzun bir süredir son hızla gidiyorduk. Dahası, her zaman bir kaza olasılığı vardı. "Sadece bir tek kişinin yaptığı her şeyi alt üst eder" demiştim basına. Yola fırlayan bir seyirci kazaya sebep olabilirdi. Etap birinciliğinden çok, toplamdaki liderliğimi korumam gerekiyordu.

Ullrich benden üç dakika önce başlamıştı ve o çıkar çıkmaz kalabalık bağırmaya başlamıştı ve saatlerce bağırabilir-ler gibi görünmüştü bana. Başlangıç çizgisinden çıktığımda, gürültü âdeta fiziksel bir varlık haline gelmişti.

Başlangıçta, fiziksel sınırlarımı zorlamadığımdan emin olmak için bir gözü kalp monitöründe ilerlememiş ve kendimi çok fazla zorlamamıştım. Daha sonra Johan, 11 kilometreden sonra Ullrich ile benim aynı zamanda olduğumuzu söyleyerek atağa kalkmam için yeşil ışığı yakmıştı.

Tırmanışımı hızlandırdım ve yavaş yavaş Ullrich'e zaman farkı atmaya başladım.

Johan kulaklığıma rapor veriyordu: 15 km. sonra Ullrich'ten iki saniye, 20 km. sonra beş saniye ve 33 km. sonra da 15 saniye önüne geçmişim. 52. kilometreye kadar 29 saniye ile liderliğimi korumuştum. Ullrich atağa geçmeye çalıştı, ama o kadar hızlı ilerliyordum ki 1989'da Greg Lemond'un tarihi zamana karşı yarış rekoru olan saatte 54 km'nin sadece biraz altındaydım.

Zamana karşı yarışta yarış tarihinin en hızlı ikinci derecesini gerçekleştirerek, bitiş çizgisini 25 saniye önde geçmişim. Rekor hâlâ LeMond'daydı. Ama çok çetin geçen

308

Yeniden o

2000 turnuvasında ilk kez kendimi tam bir şampiyon gibi hissediyordum. Bunu itiraf etmekten nefret ediyordum, ama eksik olan bir şey vardı ve o da hiçbir etabı kazanamadan birinci olarak kürsüye çıkmaktı.

Turnuvanın en uzun etabını henüz tamamlamıştık. Takım olarak bunun da güvenli bir şekilde üstesinden gelmiş ve artık bir kutlama yapmayı hak ettiğimizi düşünmüştük. Akşam yemeğinde dondurma ve bira vardı ve dondurma o kadar lezzetliydi ki mutfaktan dondurma kovalarını getirmelerini isteyip çılgınca yemeye koyulmuştuk. Aynı gece, Kik, ailesi ve Luke ile birlikte Paris'teydi ve onlar da artık kutlama yapabileceklerini düşünerek V. George Oteli'nde özel bir kutlama için Austin'den arkadaşlarım için bir yemek vermişler, hep birlikte kadeh kaldırmışlardı. Ertesi sabah, bizim takım Paris'e gitmek üzere Orient Express'e binmişti ve aynı gün seremoni etabı yapılmıştı.

Amerikan ve Teksas bayrakları arasında bitiş çizgisini geçmiştim. Paris'e bisikletin üzerinde, bu zor yarıştan muazzam başarı elde ederek gelen tek takımdık. Artık kimsenin şüphesi kalmamıştı. Zafer kürsüsündeydim ve Kik bana bir sürpriz yapmış, Luke'a sarı bir forma giydirmişti. Onu bana verdi ve Luke'u omuzlarımın üzerine oturttum.

O gece, Musee D'Orsay'ın işlemeli kubbesi altında 250 kişinin katıldığı bir parti yapıldı. Güneş Paris'in üzerinde alçalırken arkadaşlarımla tekrar kadeh kaldırmıştık; "Artık nasıl yapacağımızı biliyoruz." Ama en güzel konuşmayı ateşli bir bisiklet meraklısı olan ve finali izlemek için Paris'e gelip bunu bizimle paylaşmak isteyen Robin Williams yapmıştı. "Beni kalbimden vurdunuz" demişti, çok dokunaklı bir şekilde.

1999'daki zaferi nasıl 2000'dekiyle karşılaştırabilirdik? Fiziksel olarak daha zor bir yarıştı. O gece orada öylece otururken çok yorgun bir yarışçıydım. Sanırım yarışmadaki herkes, artık bittiği için rahatlamıştı. Üç hafta, bir spor olayı için bitmek tükenmek bilmeyen bir zamandı ve yarışı ta-

309

oLance Armstrong

marnladığınızda, birinci sırada da bitirseniz, yüz birinci olarak da bitirseniz kendinizi çok iyi hissediyordunuz. Bir bisikletçinin geri kalan kariyerini, bu başarı duygusu değiştiriyordu.

Bu yılki turnuvanın diğer bir dikkat çekici farkı da kanserin artık büyük bir hikâye olmaması, ikinci veya üçüncü sıraya düşmüş olmasıydı. Ama ben bunu unutmamıştım ve yine ana konu olmasını istiyordum, çünkü asıl mesajı insanlara ulaştırabilmek için bu gerekliydi. Bu kitap çıktığında, insanlar bana, Fransa Bisiklet Turu'nu kazanmak veya kanser arasında bir seçim yapmam gerekseydi kanseri seçerdim dediğimde neyi kastettiğimi sormuşlardı. Eğer kanserin bana öğrettikleri olmasaydı bir tek turnuva bile kazanamayacağımı söylemek istiyordum. Buna gerçekten inanıyordum. Bir hastalığım vardı ve bundan utanmak yerine onu her şeyden üstün tutmuştum.

Örneğin, ben hastalıktan önce de çok çalışıyordum, hiçbir zaman tembel biri olmamıştım, ama ondan sonra daha da fazla çalışmaya başlamıştım. Önceden, siyah Alman birası içip Meksika yemekleri yiyordum, ama şimdi ne yediğime çok daha dikkat ediyor ve neredeyse sıskalık noktasına yaklaşıyordum. Hastayken yaptığım diyetten son derece özen gösteriyordum, çünkü yediğim her şeyin faydalı olmasından

emin olmak istiyordum, ama Şimdi bir sporcu olarak vücutumu nasıl besleyeceğimi de biliyordum.

Kanserden sonra farklı bir duygu yoğunluğuna da ihtiyacım vardı, kızgınlıktan farklı bir duyguya ihtiyaç duyuyordum. Kanser, hayatım için bir plan yapmaya zorlamıştı beni ve karşılığında bu planları daha ufak amaçlar için, mesela turnuva gibi amaçlar için nasıl geliŐtireceđimi öğretmişti.

Aynı zamanda, başarısızlıklarla nasıl baş edeceğimi de öğretmişti. Bazen bir Şeyleri kaybetmenin de gerek sağlık, gerek yuva, gerekse eskimiŐ kiŐiliđin, yaşamın akışı içinde kendine has bir değer olduğunu öğrenmiştim.

Bu yaz için kafamda yeni bir hedef vardı: Sydney Olim-
310

Yeniden o

piyatları'ydı yeni hedefim, daha önce buna ulaŐmakta yeterince başarılı olamamıştım. Ama bu deneyimin de kendine has bir değer vardı. Atlanta Olimpiyatları sırasında beklenmedik bir biçimde hastalanınca, sonraki olimpiyatlar için bir dört yıl daha beklemek zorunda kalmıştım. Yol yarışında, on ikinciliğimi ve altıncılığımı kaybetmiŐtim ve ondan sonraki zamana karşı yarış da tam bir hayal kırıklığıydı. Bu, bir düzine akciğer tümörüyle yarıŐmıŐ olduğumu fark etmemden hemen önceydi. Sydney Olimpiyatları'm başarıyla tamamlamak istiyordum, çünkü yarışlar 2 Ekim'de, yani bana kanser teşhisi konmasının yıldönümünde bitiyordu.

Taktik, turnuvada ulaŐtıđım formu Olimpiyatlara kadar korumak olabilirdi. Ama ben bu süre boyunca form tutmak-tansa bir süre bırakıp Sydney Olimpiyatları'ndan önce yeniden kazanmaya karar vermiştim. Kik ve ben birkaç günlüğüne Nice'e ve sonra da sponsorlarım için turnuva sonrası görüşmeler yapmak için New York'a, Los Angeles'a ve Austin'e gittik. Sonunda Nice'e döndüğümde, Olimpiyatlar için hazırlık yapmak bana neredeyse dinlendirici gelmişti.

Her sabah, Tyler Hamilton ve ben Nice'teki dağlarda, 15-16 kilometrelik sakin bir yol bularak antrenman yapıyorduk. Günde altı saatlik bir antrenmanın ardından, 10—15 kilometrelik bir tırmanış yapmak zorundaydık. Nice tepelerinde düzinelerce, belki de daha fazla iyi bisikletçi vardı ve ben hepsini tanıyordum, hatta benim yolumda gidenlerden de bazıları tanıdıktı.

Ağustos ayında bir öğleden sonra, trafik olmayan, dar ve dönemeçli bir yolda ilerliyorduk. Yıllardır Nice'te antrenman yapıyordum; dağlardaki birçok yoldan geçmiştim ve hangisinin kalabalık, hangisinin sessiz, hangisinin bisiklet için uygun, hangisinin uygun olmadığını çok iyi biliyordum. Bu yolda asla hiçbir araç olmazdı; ta ki o gün değin.

Keskin viraja girerken Tyler da hemen arkamdan geliyordu. Büyük bir güvenle ilerliyordum, çünkü yüzlerce kez geçtiğim bu yolda Şimdiye kadar karşılaştığım tek araç uzun

311

oLance Armstrong

zaman önce bir asfaltlama aracıydı. Dönemece girdim ve arabayla burun buruna geldim. Durmak veya başka bir hareket yapmak için zaman yoktu. Araba bana önden çarpmıştı. Havaya uçmuştum.

Arkamdan gelen Tyler, kazayı görmeden önce gürültüyü duymuştu. "Korkunç bir gürültüydü" dedi. "Öldüğünü düşünmüştüm." Metallerin çarpışmasını ve bir şeylerin dağılıpını duymuş, sonra da arabanın üzerinden uçar durumdaki beni görmüştü. Kafa üstü yola düşmüştüm. Şoför hemen arabadan inmiş, telaşlı bir şekilde yanıma gelip bir şeyim olup olmadığını sormuştu. İlk önce, iyi olduğunu düşünmüştüm. Bilincim yerindeydi ve kırık yok gibiydi. Bisikletimin hali benden daha kötü görünüyordu. Birbirine girmiş bir metal ve lastik yığını olarak yolda duruyordu.

Şoförü sakinleştirmeye çalışarak iyi olduğumu ve yardıma ihtiyacım olmadığını söyledim ve cep telefonumu çıkarıp Kik'i arayarak gelip bizi almasını istedim. Bu arabayla kafa kafaya çarpışmamız ne şanssızlıktı, bir türlü inanamı-yordum buna. Düşünün ki bir saatten uzun bir süre orada beklemiştik ve gördüğümüz ikinci araba, bizim çağırılmış olduğumuz Kik'e aitti.

Ertesi sabah ağrıyla uyanacağımı tahmin ediyordum ve öyle de olmuştu. Ama boynumdaki ve omuzlarımdaki ağrılar, ağrı olmaktan çıkmış ve olağanüstü bir ıstıraba dönüşmüştü. Her hareketimde ağrı hançer gibi saplandığından başımı kıpırdatmaya bile korkuyordum. Hastaneye gidip eski arkadaşım MRI makinesine girdiğim de 7. omurumda çatlak olduğunu öğrenmiştik. Kısacası, boynumu kırmıştım. Onca yıl çabaladıktan sonra yaptığım buydu.

Günlerce yattım. Basında Sydney'de yarışıp yaşamayacağıma ilişkin dedikodular dolanmaya başlamıştı. Bunun, doktorların bu konuda ne söyleyeceğine bağlı olduğunu açıklamıştım, ama işin aslı, sakatlığımın hayati olduğunu söylemedikleri sürece, o yarışa katılacaktım. Dünyanın her yerine gitmiştim, ama Avustralya'ya gitmemiştim ve hayatım

312

Yeniden o

boyunca da oraya gitmek için bundan daha iyi bir sebebim olamazdı.

Başımı çok fazla çeviremesem de binebilecek hale gelir gelmez bisiklete atlamıştım, ama boynumu çevirememek etrafımda neler olup bittiğini görmemi zorlaştırıyordu. Yine de formumu korumaya yetecek kadar bisiklete binebiliyordum ve zamanla boynum da iyileşmişti. Sydney'e gitmek üzere uçağa bindiğimizde yüzde seksen iyileşmiştim ve Avustralya'da da idman yapmak ve iyileşmek için bir hafta zamanım vardı. İki Olimpik yarış vardı, biri gün boyu süren yol yarışı ve diğeri de daha kısa olan zamana karşı yarış. Düz arazide yüksek hızda yapılacak olan yol yarışında kazanma şansımın çok yüksek olmadığını biliyordum, ama daha kısa olan zamana karşı yarışta altın madalya bekliyordum.

Sydney, tam hayalimizde canlandırdığımız gibiydi. Zümrüt yeşili koylar, gökdelenleri kucaklar gibiydi ve palmyeler Viktorya dönemi binalarını gölgeliyordu. Olimpiyatlar-daki en büyük hayal kırıklığını performansım yüzünden yaşamıştım. Yol yarışlarını 13. bitirmiştim ve Ullrich birinci olmuştu. Bunu az bir hüsrarla

sindirmeyi başarmıştım, çünkü düz yol yarışları bana pek uygun değildi, ama Ullrich bu yarışların belki de dünyadaki en yetenekli sürücüsüydü.

Daha gerçekçi olan madalya umutlarımı zamana karşı yarışa saklamıştım.

Ama bu yarışta da geçilmiş ve ancak bronz madalyayı alabilmişim.

Sydney Kriket Sahalarından sahile kadar olan ve sonra tekrar geri döneceğimiz, üç aşamalı etaba tek başıma başladığımda, U.S. Postal takımımından arkadaşım

Viatcheslov Eki-mov'un gittikçe artan bir zaman farkıyla benden önde olduğunu

çoktan biliyordum. Akıcı bir hızla başlamıştım ve ilk aşamanın sonunda onun sadece bir saniye gerisindeydim. Ama bu aşamadan sonra ve diğerinin yarısında, üç saniye geriye düşmüştüm. Ullrich'in benim önümde biraz daha hızlı

313

o Lance Armstrong

bir şekilde ilerlediğini biliyordum, ama daha fazla hızlanabi-leceğimi sanmıyordum.

Kalp monitörümün de gösterdiği gibi son hızla gidiyor, ama yine de zaman

kaybediyordum. İkinci aşamadan sonra, altı saniye gerideydim ve üçüncü ve final

aşamalarında daha da geriye düşeceğimi hissediyordum ve yarışmanın sonunda da

Olimpiyatlarda mucizevi bir yarış çıkarmadığım ortadaydı. Bitiş çizgisini 58 dakika,

14 saniyede geçmişim, Eki'nin tam 34 saniye gerisinde ve Ullrich'in ise 24 saniye

ardındaydım, bronz madalya için.

Daha fazlasını yapamazdım. Eğer bir şey için çok çalışır ve elinizden gelenin en

iyisini yaparsanız, ama yine de başarılı olamazsanız, "Bunu başarmayı hak etmedim

demek ki" dersiniz sadece. Ben hak etmemiştim. Eki, altının her zerresini hak etmişti.

Kendim için ne kadar üzülseysem, onun için de bir o kadar sevinmişim, çünkü o,

benim Fransa Bisiklet Turu'nu kazanmam için her şeyi yapmıştı.

Madalya törenden sonra, bisikletimin yanımdan öylece geçip gittim ve eşimi öptüm.

Benimle gurur duyuyordu; daha sonra, "Luke'un de bugün burada neler olduğunu

anlayabilecek kadar büyümüş olmasını dilerdim" demişti, çünkü başarısızlık

karşısında bir insanın nasıl davranması gerektiğini görmesini istiyordu. Bu onun

önünde yapmış olduğum her şeyden daha fazla gururlandırmıştı beni.

Bazen kanserin benim için yaptığı en büyük şeyin içimdeki bir duvarı yıkmış olması

olduğunu düşünüyorum. Kanserden önce, kendimi sadece kazanan veya kaybeden

olarak tanımlardım, ama artık bu tip katı bir kibirlilikten kurtulmuştum. Bu, tıpkı

saçlarım döküldüğünde aldığım tavra benziyordu. Önceden nasıl görüldüğüme çok

dikkat ederdim, her zaman görünüşüm hakkında endişelenirdim ve saçımın evden

çıktığım anki kadar düzgün olduğundan emin olmak isterdim. Şimdi ise, Kik saçımı

evde kendisi kesiyordu ve o kadar rahat ediyordum ki hayatım boyunca bu şekilde

dolaşabilirdim.

Hastalığımdan bu yana, artık insanların beni beğenip be-

314

Ye n i d e n o

ğenmediği umurumda bile değildi. Önceleri yine de biraz bakıyordum kendime, ama

oğlumun doğumuyla artık onu da pek yapmamaya başlamıştım. Eşim beni

beğeniyordu ve oğlum da beğenecekti ileride. Beni sadece bu iki insanın düşünceleri ilgilendiriyordu.

Gideceğimiz bir parti vardı. Ekim'in ilk günüydü ve ertesi gün kanser teşhisi konuluşumun dördüncü yıldönümüydü. Kanser hastaları için bu, çok önemli bir gündür ve şahsen benim için bu, yaşamımın en önemli günüydü, tüm doğum günleri ve özel günlerden daha da önemliydi. Hiçbir zafer veya başarısızlık bununla kıyaslanamazdı.

Kik, yaşamda her zaman, anı yakalamamız gerektiğini unutmamamız için, yıldönümüne Carpe Diem Günü adını vermişti. Her sene bu günü, kendi kendimize, varoluşumuzun övgüye değer olduğunu anımsatarak geçiririz. Kanseri yenmemim bir efsane olduğunu birbirimize hatırlatırız. Kanseri ilaçlar yenmişti. Kanseri doktorlar ve ilaçlar yenmişti. Ben sadece ondan kurtulmuştum. O zamanlar bana tanınan yaşama şansına bakılacak olsaydı benim hayatta olamayacağımı hatırlatırız birbirimize.

Yaşamımın geri kalanını kurtuluşumu düşünerek geçireceğim. Artık kanser hayatımı, düşüncelerimi veya davranışlarımı tüketemez, ama bende yaratmış olduğu farklılıklar hep varolacak. Kendimi 28 yaşında hissetmiyorum, daha çok 40 yaşındaymışım gibi geliyor. Artık daha fazla düşünen biriyim ve aklıma ilk gelen şeyi söylemekten kaçınıyorum. Zor bir hafta geçirdiğim zaman, tek yapacağım arkama yaslanıp düşünmek ve rahatça "Artık böyle şeyler beni üzemez" demek. Altın madalyayı kaybettiğim günün gecesi, Kik, ben ve birkaç yakın arkadaşımız Sydney Lima-nı'ndan bir gezintiye çıktık ve gelecekteki yarışlarımı kutladık.

Ben yine en yüksek dağlara, soğuk güneşin yeşil yaprakları titrettiği bir dağ yamacına tırmanabilecektim.

315

Düşlerinizi gerçekleştirmek ve hedefinize ulaşmak üzerine bir öykü

Yirmi altı ülkede, on yedi dile çevrildi. Yayınlandığı bütün ülkelerde en çok satanlar listesinin zirvesinde yer aldı. Kitabı okuyan milyonlarca insan, layatlarında gerçek bir mucizeye tanık oldular.

ŞİMDİ SIRA TÜRKİYE'DE!,

'^^A

yeniÇizSi

-let there be I ve-

Butun erkekler tarafından arzulanmak va bütün kadınlar taratından kıskanılmak nasıl bir duygudur? Muhteşem.

İşte Nora'nın hayatini kurduğu, uğruna çok çalıştığı ve asla taviz vermeyeceği

yaşamı Myleydl.

5İZDEN DAHA ÖNCE DE OKUDUĞUNUZ KİTABIN SONUNU

KİMSEYE ANLATMAMANIZ İSTENMİŞTİR:

FBI AJam O'Hara onu Hk gördüğünde mükemmel olduğunu düşünür.

Görüntüsü, kariyeri, giysileri, farkında lığı, blimişliğı ve umutlandırıcı scksüHjl. İste bu mükemmelliktir İçin erkekler tıraya girer.

lan ceip etmekle kalmaz, onları büyü ter.

ANCAK, BALAYI KİTABININ BAŞINI DA KİMSEYE ANLATMAYIN.

Peki F8I Ajanı, neden Nora Slnclalr'le bu kadar lifleniyor?

Nora'nın etrafındakilere esrarengiz »eyler olmak t adı r-

Özellikle de erkeklerle.

Ajan O'Hara olaya daha yakından bakınca, onu cezbeden »eylerin

içini korkuyla doldurduğunu farkeder ve Nora'yla ilgili tehlikeleri görür.

Geçmişinin izah edilemez boşluklarında karanlık noktalar mı vardır?

Onu tanımak İçin daha fazla zaman harcadığında, acaba adaleti ml sorquluyordur?

Yoksa kendi öldürücü takıntıları mıdır yoluna çıkan?

HUZURLARINIZDA SALAYI

nva'nın Sırları veremleri

%

"Bu kitapta insanoğlunu yüzyıllardır hayrete düşüren sırları ve gizemleri bulacaksınız...

Bu kitabın sözünü ettiği gizemli yerlerin çoğunu bizzat gezdim.

O yollarda yürüdüm ve ilk önce kendimi

psişik bir barometre olarak kullandım;

daha sonra, telepatik olarak aldıklarımı

araştırma, istatistik,

görgü tanıklığı ve bazen

de sağduyumu kullanarak

kanıtlayıp

kanıtlayamadığımı

anlamak için o yerlere

tekrar gittim."

BROWNE

- Sylvia Browne

Bu kitapta okuyacağınız büyüleyici konulardan bazıları:

- Stonehenge
- Bermuda Şeytan Üçgeni
- Piramitler

yeniÇizS

-let there be l»ve-

Tek D a ö111 m

yeni Çizgi

TıcnSuLİMSli. 0212.22057 70

-let there be h?ve-

Saatte 120 kilometre süratle giden bir bisikletle

.İp dağlarının yamaçlarından inerken attığım zafer narasından sonra
değil ölmek, yüz yaşına kadar yaşamak bile bana az geliyor.

Ben hiçbir şeyi yavaş yapmam, nefes almayı bile. Ben herşeyi hızlı bir ritimle
yaparım, hızlı düşünürüm, hızlı' hızlı uyurum, hızlı kalkarım. •

Henüz yirmi dört yaşındayken bir efsane olacağına kesin göz! Lance Armstrong'a,
Ekim 1996'da doktorlar yumurtalık kanseri % 40 yaşama şansı verdikleri gün bütün
hayatı tamamen değişmişti. Şimdi önünde uzanan yol, bisikletiyle katedeceği
kilometreler değil, bu dünyada varolmayla olmama arasında geçecek çekişme dolu
günlerdi.

Artık bundan sonra pedalların yaşama çevrileceği belliydi. Her zaman olduğu gibi,
önderlik ruhuyla önünde uzanan yola koyuldu

ve yine her zaman olduğu gibi asla kaybetmemeye kararlıydı. Bir yandan vücudunu
istila eden kanserle ve ruhunu tüketmekle tehdit eden emoterapiyle savaşıırken, bir
yandan antrenmanlarına odaklandı ve etrafındaki,

hayattan asla pes etmeyenlerden güç aldı. Hastaneden çıkışından sadece on altı ay
geçmişti ki, Dünya'nın en zor parkuru olarak bilinen Tour de France'ı kazam Hem de
şimdiye kadar kimsenin yapamadığını yaparak ve hız rekoru Üstüne üstlük bundan
birkaç ay sonra da hayatında yepyeni bir çiç
ve baba oldu.

Yaşama Çevrilen Pedal, bir insanın hayatın ona veda hazırlığına karşı ilham verici
bir savaştır. Acıları zafere, trajedileri şölene çeviren

bir insan harikasının, yaşamını geri alışının öyküsüdür. ;u, anlatılamayacak bir
cesaretin, tutkunun ve yaşamıştan aşkın öyk

U, DUNYA'N

Ş GEÇMİŞ EN BÜYÜK ŞA

aşkın öyküsüdür.

75ÖİH

ISBN 975-9064-08-1

online alışveriş: yeni S ay

-let there be I ve-

Lance Armstrong _ Yaşama Çevrilen Pedal